

UNGESUNDHEDSPROFIL 2022

En undersøgelse af unges trivsel, sundhed og risikoadfærd i Nyborg Kommune
7.-9. klasse og unge i alderen 15-25 år

Nyborg
KOMMUNE

UNGESUNDHEDSPROFIL 2022

Nyborg Kommune
Sundhed og Forebyggelse
Skaboeshusevej 100B
5800 Nyborg

DIGITAL PLATFORM

BørnUngeLiv

MÅLGRUPPE

Elever i 7.-9. klasse med bopæl i kommunen
Unge i alderen 15-25 år med bopæl eller uddannelse i kommunen

GODKENDT AF SUNDHEDS- OG FOREBYGGELSESUDVALGET 30. AUGUST 2023

FORORD

Nyborg Kommune har en vision om ”at være en foregangskommune for det sunde liv, hvor det sunde valg, er det let tilgængelige valg. Vi ønsker sunde og livsglade borgere, der har flere gode år uden sygdom”. I Nyborg Kommune ved vi at fundamentet for et sundt liv, skabes i barndommen og ungdomsårene. Gode sundhedsvaner dannes tidligt i livet og er afgørende for at forebygge fysiske, mentale og sociale helbredsproblemer senere i voksenlivet. Derfor er en del af kommunens kerneopgave at skabe rammer for at børn og unge får de bedste forudsætninger for at være sunde, trives og leve det liv de ønsker.

De kommunale tilbud skal tilrettelægges sådan at der dels ydes en generel forebyggende og sundhedsfremmende indsats der retter sig mod alle børn og unge, og dels tilbydes en individuel tilgang der tager hensyn til børn og unge med særlige behov. Det forudsætter både et stærkt og tværgående samarbejde, samt et faktuel vidensgrundlag om trivsel, risiko- og sundhedsadfærd blandt Nyborg Kommunes børn og unge.

Ungesundhedsprofilen for Nyborg Kommune giver et øjebliksbillede af hvordan børn og unge oplever egen sundhed og trivsel. Formålet med Ungesundhedsprofilen er at skabe de bedste betingelser for et godt ungeliv, ved at levere viden om aktuelle forhold, samt udviklingstendenser, der kan anvendes til at styrke eksisterende indsatser og hvis der viser sig at være behov, udpege nye indsatsområder både på kommunalt niveau og skoleniveau.

Resultaterne af ungesundhedsprofilen kan bruges som oplæg til debat blandt politikere, medarbejdere, bestyrelser og samarbejdspartnere samt elever og forældre på skoler og ungdomsuddannelser. Undersøgelsen kan også bruges som et opslagsværk for fagprofessionelle med tilknytning til børne- og ungeområdet til at kvalificere og målrette Kommunes sundhedsfremmende og forebyggende indsatser. Dertil kan undersøgelsen anvendes til at understøtte tværfaglige indsatser på målgruppe- og skoleniveau.

Ungesundhedsprofilen er en statistisk undersøgelse blandt elever i 7.-9. klasse og unge mellem 15-25 år. Undersøgelsen har tidligere været gennemført i 2013, 2016 og 2019. Dataindsamlingen forløb over perioden 1. november 2022 til 31. januar 2023 for elever i 7.-9. klasse og unge i alderen 15-25 år.

De unge i Nyborg Kommune har svaret på spørgsmål inden for følgende områder:

- Trivsel og mental sundhed
- Sociale relationer
- Tobak og røgfri nikotinprodukter
- Alkohol
- Måltidsvaner og mundhygiejne
- Fysisk aktivitet og fritidsaktiviteter
- Euforiserende stoffer
- Seksuel sundhed
- Søvn
- Digitale medier
- Kriminalitet

INDHOLDSFORTEGNELSE

FORORD.....	3
SAMMENFATNING	6
METODE	13
UNDERSØGELSESDSIGN OG DATAINDSAMLING	13
DELTAGELSE OG BESVARELSER	14
REPRÆSENTATIVITET OG GENERALISERBARHED	15
TRIVSEL OG MENTAL SUNDHED	19
TRIVSEL.....	20
WHO-5 TRIVSELSINDEKS	22
ENSOMHED.....	24
PRÆSTATIONSPRES	27
SELVSKADE	30
CORONA	31
SOCIALE RELATIONER	33
RELATIONER I FAMILIEN.....	34
RELATIONER MED VENNER OG FÆLLESSKAB I KLASSEN	38
POPULARITET	41
FRAVÆR FRA SKOLE OG UDDANNELSE	46
TOBAK OG RØGFRI NIKOTINPRODUKTER.....	48
CIGARETTER.....	49
DEBUT MED RYGNING.....	50
RYGEVANER	51
HOLDNING TIL RYGNING	54
E-CIGARETTER	55
VANDPIBE	59
RØGFRI NIKOTINPRODUKTER	62
ALKOHOL	67
ALKOHOLDEBUT	68
HYPPIGHED	69
FULDSKAB	71
BINGE DRINKING	77
ALKOHOLKULTUREN	80
HOLDNINGER TIL ALKOHOL.....	84
EUFORISENDE STOFFER.....	89
HASH	90
HOLDNINGER TIL HASH.....	94
ANDRE EUFORISERENDE STOFFER	99
MÅLTIDSVANER & MUNDHYGIEJNE.....	101
MORGENMAD OG FROKOST.....	102
AFTENSMAD.....	105
ENERGIDRIKKE	108

MUNDHYGIEJNE.....	109
FYSISK AKTIVITET & FRITIDSAKTIVITETER.....	112
BEVÆGELSE I HVERDAGEN	113
SPORT, FITNESS OG MOTION	116
FRITIDSAKTIVITETER OG VENNER	119
FRITIDSJOB.....	122
SEKSUEL SUNDHED	124
SEKSUEL DEBUT.....	125
PRÆVENTIONSFORMER.....	128
UØNSKEDE SEKSUELLE HENVENDELSER.....	130
SØVN.....	133
SØVNLÆNGDE	134
SØVNKVALITET	135
DIGITALE MEDIER	142
TIDSFORBRUG PÅ SKÆRME OG MEDIER.....	143
ADFÆRD PÅ SOCIALE MEDIER.....	148
SEKSUEL ADFÆRD PÅ SOCIALE MEDIER.....	149
KRIMINALITET.....	152
REFERENCER.....	158

SAMMENFATNING

I det følgende er udvalgte resultater fra Ungesundhedsprofilen 2022 sammenfattet under rapportens 11 temaer og sammenholdt med tendenser fra Ungesundhedsprofilen 2019. For sammenligning med landsplan; se de respektive kapitler: Mental sundhed og trivsel, Sociale relationer, Tobak og røgfri nikotinprodukter, Alkohol, Måltidsvaner og mundhygiejne, Fysisk aktivitet og fritidsaktiviteter, Euforiserende stoffer, Seksuel sundhed, Søvn, Digitale medier og Kriminalitet.

Mental sundhed og trivsel

Trivsel

Ungesundhedsprofilen viser, at en stor andel af eleverne i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune vurderer, at de har det godt eller rigtig godt i skolen (88%), derhjemme (93%) og med vennerne (95%). Samlet set har andelen, der vurderer de har det godt eller rigtig godt på alle tre områder, dog været dalende siden 2019 (2-4 procentpoint).

De 15-25-åriges vurdering af egen trivsel ligger generelt højt. 97% af de unge mellem 15-25 år i Nyborg Kommune, har det godt eller rigtig godt med venner/i fritiden, mens 91% har det godt eller rigtig godt derhjemme og 87% vurderer, at de har det godt eller rigtig godt i skolen. Det er gældende for alle tre områder, at niveauerne i Nyborg Kommune ligger tæt på niveauerne for 2019 (1-2 procentpoint i forskel). Både blandt eleverne fra 7.-9. klasse samt de 15-25-årige, markerer drengene sig ved, i større udstrækning end pigerne, at rapportere at de har det godt i alle sammenhænge.

WHO-5 trivselsindeks

3 ud af 10 piger (29%) i 7.-9. klasse kan være i risiko eller *stor* risiko for at udvikle depression eller stressbelastning, baseret på WHO-5 trivselsindeks. Det er en markant stigning sammenlignet med 2019 (19%). For drengenes vedkommende gælder det 8%, hvilket er tilsvarende niveauet for 2019.

1 ud af 3 piger (33%) mellem 15-25 år i Nyborg Kommune, kan være i risiko eller *stor* risiko for at udvikle depression eller stressbelastning, hvilket er tilsvarende 2019. Blandt drengene ses der en stigning fra 15% i 2019 til 19% i 2022, i forhold til at være i risiko eller *stor* risiko for depression eller stressbelastning.

Ensomhed

Andelen af 7-9. klasseelever der *ikke* føler sig ensomme i Nyborg Kommune 2022 (60%) er faldet 8 procentpoint sammenlignet med 2019 (69%). Markant flere piger (46%) end drenge (24%) i 7.-9. klasse føler sig af og til, ofte eller meget ofte ensomme.

Andelen af unge 15-25-årige der *ikke* føler sig ensomme, er faldet med 5 procentpoint fra 55% i 2019 til 50% 2022. 10% af unge 15-25-årige føler sig ofte eller meget ofte ensomme i Nyborg Kommune 2022. Det er tilsvarende resultaterne for Nyborg Kommune i 2019.

Sociale relationer

Relationer i familien

Besvarelserne fra eleverne i 7.-9. klasse viser, at lidt over halvdelen (56%) altid eller for det meste har voksne at tale med, hvis noget går dem på eller de er kede af det. Det svarer til et fald på 8 procentpoint sammenlignet med 2019 (64%). Samtidig oplever 8 ud af 10 elever (83%) i høj grad at deres forældre er der for dem, når de har brug for dem.

Blandt 15-25-årige har lidt over halvdelen (54%) altid voksne at tale med, hvis noget går dem på eller bliver kede af det. Det er 3 procentpoint mindre andel end i 2019, hvor det var 57%. 7 ud af 10 unge (71%) oplever i høj grad at deres forældre er der for dem, når de har brug for dem.

Relationer med venner

Besvarelsenerne viser et fald i andelen af elever der altid har en ven eller veninde at tale med, når de oplever svære følelser, fra 63% i 2019 til 49% i 2022. Samtidig er andelen af elever der sjældent eller aldrig har venner eller veninder at tale med steget fra 6% i 2019 til 13% i 2022.

54% af de unge mellem 15-25 år oplever altid at have venner eller veninder de kan tale med, hvis noget går dem på eller gør dem kede af det. Det er et fald på 5 procentpoint sammenlignet med andelen der svarer det samme i 2019 (59%). Samtidig ses en stigning fra 6% i 2019 til 12% i 2022 i andelen af unge der beskriver, at de ikke har nogle venner eller veninder at tale med når, de har brug for det.

Tobak og røgfri nikotinprodukter

Cigaretter

I Nyborg Kommune har 15% af eleverne i 7.-9. klasse prøvet at ryge cigaretter (2022). Det er en lille stigning på 3 procentpoint fra 2019. Blandt de unge 15-25-årige ses der modsat et fald i andelen der har prøvet at ryge cigaretter fra 49% i 2019 til 38% i 2022.

Debutalder

Undersøgelsen viser, at en mindre andel elever fra 7.-9. klasse i 2022 (23%) angiver en debutalder for rygning på 12 år eller derunder, sammenlignet med i 2019 (28%). Samtidig er andelen af elever der var 14-15 år da de røg deres første cigaret, steget fra 51% i 2019 til 61% i 2022. I 2022 angiver en mindre andel elever (16%) en debutalder på 15 år eller derover, sammenlignet med 2019 (21%)

Knap halvdelen af de unge 15-25-årige der har prøvet at ryge, angiver at de var 15-16 år ved rygedebut (48%). Hvilket svarer til et fald på 12 procentpoint fra 60% i 2019. Der ses en stigning i andelen af unge som angiver, at de var 12 år (eller yngre) fra 25% i 2019 til 33% i 2022, ligesom der ses en stigning i andelen af unge der angiver en debutalder på 17 og 18 år eller ældre, fra 15% i 2019 til 19% 2022.

Rygevaner

Andelen af elever i Nyborg Kommune der ryger lejlighedsvist eller dagligt er steget fra 3% i 2019 til 5% i 2022. Blandt de unge 15-25-årige ses et fald i andelen der ryger enten lejlighedsvist eller dagligt fra 21% i 2019 og til 12% i 2022.

E-cigaretter

Blandt eleverne er der en markant stigning i andelen der har prøvet e-cigaretter, vapes eller lignende fra 12% i 2019 til det dobbelte i 2022 (24%). Andelen af elever i 7.-9. klasse der damper lejlighedsvist eller hver dag, er steget fra 1% i 2019 til 8% i 2022.

Samlet set har 45% af de unge 15-25-årige prøvet at ryge e-cigaretter, vapes eller lignende. Sammenlignet med tal fra 2019, svarer dette til en stigning på 13 procentpoint. Forbruget af e-cigaretter, vapes eller lignende blandt de unge, er steget siden 2019 hvor 4% lejlighedsvist eller dagligt dampede, til 13% i 2022.

Røgfrie nikotinprodukter

Samlet set er der sket en stigning i andelen af elever der har prøvet røgfrie nikotinprodukter fra 7% i 2019 til 12% i 2022. Der ses ligeledes en stigning blandt de 15-25-årige, hvor en større andel i 2022 (38%), har prøvet røgfrie nikotin produkter, sammenlignet med tal fra 2019 (32%).

Alkohol

Alkoholdebut

Samlet set er det 55% af eleverne i 7.-9. klasse der har drukket en hel genstand, heraf var 67% mellem 13-14 år første gang. 10% var 15 år eller derover og 21% var 12 år eller yngre.

Besvarelser fra de unge 15-25-årige viser, at 90% har drukket en hel genstand, heraf var knap halvdelen (48%) mellem 13-14 år, 5% var 12 år eller yngre og 46% var 15 år eller ældre.

Fuldskab

I forhold til erfaringerne med at være fuld viser besvarelserne, at andelen af elever i 7.-9. klasse, der har prøvet at være fulde, er steget fra 35% i 2019 til 47% i 2022. Blandt de 15-25-årige, er det hovedparten (90%), der har prøvet at være fulde.

Binge-drinking

Sammenlignet med resultater fra 2019, ses en stigning i andelen, der *ikke* har binge-drukket inden for de seneste 30 dage fra 44% i 2019 til 57% i 2022. Besvarelser fra de 15-25-årige viser, at andelen, der *ikke* har binge-drukket inden for de seneste 30 dage, er faldet fra 30% i 2016 til 14% i 2019, hvorefter der observeres en stigning til 25% i 2022.

Holdninger til alkohol

Blandt eleverne svarer 37% at de gerne må drikke for deres forældre, mens 9% af de eleverne, der drikker alkohol i 7.-9. klasse angiver, at deres forældre ikke ved, at de drikker alkohol. 9 ud af 10 (91%) af de unge 15-25-årige har svaret, at de gerne må drikke alkohol for deres forældre, mens 13% svarer, at deres forældre ikke har kendskab til, at de drikker alkohol.

Måltidsvaner og mundhygiejne

Morgenmad

Samlet set spiser lidt over halvdelen (53%) af eleverne i 7.-9. klasse i Nyborg kommune 2022, morgenmad hver dag. Det er et fald på 11 procentpoint sammenlignet med 2019. Samtidig er andelen af elever i 7.-9. klasse, der sjældent eller aldrig spiser morgenmad på hverdage, steget med 10 procentpoint fra 15% i 2019 til 25% 2022.

Blandt de unge er det 44%, der spiser morgenmad hver dag før skoletid, hvilket er et fald på 2 procentpoint sammenlignet med 2019 (46%). Samtidig er der sket en stigning fra 29% i 2019 til 33% i 2022, i andelen af unge der *aldrig* spiser morgenmad

Aftensmad

Halvdelen (50%) af eleverne spiser aftensmad med deres familier hver dag. En fjerdedel (25%) gør det 5-6 gange om ugen, mens en femtedel (21%) gør det 1-5 gange om ugen. En lille andel (4%) gør det sjældent eller aldrig. Sammenlignet med besvarelserne fra 2019, ses de største forskelle i andelen, der angiver at spise aftensmad med deres familier 5-6 dage om ugen (et fald på 6 procentpoint), og andelen der gør det samme 1-4 dage om ugen (en stigning på 7 procentpoint).

Sammenlignet med 2019 er der sket et fald i andelen af unge 15-25-årige, der sjældent eller aldrig spiser aftensmad med deres familier på en almindelig uge, fra 12% i 2019 til 6% i 2022. Samtidig er andelen der spiser aftensmad med familien hver dag, steget fra 32% i 2019 til 36% i 2022.

Energidrikke

Undersøgelsen viser en stigning i andelen af elever der *aldrig* drikker energidrikke fra 75% i 2019 til 82% i 2022. 7% af eleverne svarer i undersøgelsen, at de drikker energidrikke 2-4 gange om ugen, 5-6 gange, hverdag eller flere gange om dagen.

Blandt de unge ses ligeledes en stigning i andelen af unge der aldrig drikker energidrikke fra 60% i 2019 til 67% i 2022. Andelen der drikker energidrikke 2-4 gange om ugen og én gang om ugen eller mindre, er faldet med henholdsvis 3 og 6 procentpoint. 16% af de unge drikker energidrikke 2-4 gange om ugen, 5-6 gange, hverdag eller flere gange om dagen.

Mundhygiejne

76% af eleverne i 7.-9. klasse følger den generelle anbefaling om tandbørstning to gange dagligt i Nyborg Kommune 2022. Det er 3 procentpoint mindre end i 2019 (79%).

Tandbørstevanerne blandt 15-25-årige er uændrede, når tal fra Nyborg Kommune 2022 sammenholdes med tal fra 2019. Størstedelen af de unge (77%) i Nyborg kommune 2022 børster tænder to gange om dagen, og lever dermed op til den generelle anbefaling om tandbørstning.

Fysisk aktivitet og fritidsaktiviteter

Sport, fitness og motion

Andelen af elever i 7.-9. klasse der bevæger sig ved høj intensitet, mindst et par gange om ugen, er faldet fra 92% i 2019 til 86% i 2022. 35% af eleverne går til foreningssport (fodbold, håndbold, svømning mm) 2-5 gange om ugen. 20% dyrker fitness/styrketræning i et fitnesscenter 2-5 gange om ugen og 18% dyrker motion eller sport udenfor en forening eller fitnesscenter.

76% af de unge 15-25-årige i Nyborg Kommune bevæger sig ved høj intensitet mindst et par gange om ugen i 2022. Det er et fald på 2 procentpoint i forhold til 2019, hvor andelen udgjorde 78%. 14% af de unge går til foreningssport 2-5 gange om ugen, 23% dyrker fitness eller styrketræning i et fitnesscenter 2-5 gange om ugen og 14% dyrker 2-5 gange ugentligt motion eller sport uden for en forening eller fitnesscenter.

Fritidsaktiviteter og venner

Størstedelen af elever i 7.-9. klasse (89-97%) deltager 1-3 gange om måneden, sjældent eller aldrig i *andre* fritidsaktiviteter end sport. 28% af eleverne er fysisk sammen med venner *næsten* hver dag eller hver dag, mens 44% er i kontakt med deres venner online, næsten hver dag eller hver dag.

Langt størstedelen af de unge 15-25-årige (89-98%), deltager 1-3 gange om måneden, sjældent eller aldrig, i *andre* fritidsaktiviteter end sport. 31% er sammen med venner *næsten* hver dag eller hver dag online, i forhold til 22%, som angiver at de er fysisk sammen med deres venner.

62% af eleverne og 57% af de unge deltager i de fritidsaktiviteter de kunne tænke sig.

Fritidsjob

Knap 1 ud af 3 (27%) af eleverne fra 7.-9. klasse arbejder på et fritidsjob 1-5 gange om ugen. En markant større andel piger (31%) end drenge (10%), arbejder 1-5 gange i ugen.

57% af de unge 15-25-årige, arbejder på et fritidsjob 1-5 gange i ugen. En større andel af pigerne (62%), sammenlignet med drengene (47%) arbejder 1-5 gange om ugen.

Euforiserende stoffer

Hash

5% af eleverne i 7.-9. klasse har prøvet at ryge hash, hvilket er en stigning fra 2% i 2019. Data tyder på, at debutalderen er steget ganske lidt, sammenlignet med 2019. Når der ses på andelen der var 12 år eller yngre, da de prøvede at ryge hash første gang, er der sket et fald fra 20% i 2019 til 14% i 2022. Til gengæld er andelen af elever der angiver en debutalder på 13 år, steget i Nyborg Kommune fra 5% i 2019 til 11% i 2022.

Blandt de unge 15-25-årige, har en femtedel (21%) prøvet at ryge hash. I 2019 var det 31%. De fleste unge der har prøvet at ryge hash, gjorde det første gang i 15-17-års alderen. Den samlede andel af unge der var 15 år eller derunder, da de første gang røg hash, er steget fra 27% i 2019 til 34% i 2022. Samtidig er den samlede andel unge der var 16 år eller derover, da de første gang røg hash, faldet fra 73% i 2019 til 66% i 2022.

Andre euforiserende stoffer

Undersøgelsen viser, at hash er mere udbredt end andre stoffer. En lille andel af eleverne i 7.-9. klasse (2%) og de unge 15-25-årige (4%), har prøvet andre euforiserende stoffer end hash (fx kokain, amfetamin, MDMA/ecstasy eller lignende).

Seksuel sundhed

Seksuel debut

En fjerdedel (26%) af de elever der har haft sex, angav i undersøgelsen, at de var 15 år eller ældre ved deres seksuelle debut. 4 ud af 10 (41%) var 14 år, mens 3 ud af 10 (32%) var 13 år eller yngre.

Knap halvdelen af de unge 15-25-årige (48%) var 16 år eller derover ved deres seksuelle debut. 28% var 15 år, mens 14% var 14 år da de havde sex første gang. 1 ud af 10 unge 15-25-årige (10%), var 13 år eller yngre ved deres seksuelle debut.

Præventionsformer

Andelen af elever der bruger p-piller som præventionsform, er steget fra 30% i 2019 til 44% i 2022. Samtidig er andelen af elever der bruger kondom faldet fra 63% til 52%. 15% af eleverne i undersøgelsen angav, at have haft ubeskyttet sex, ved deres seneste samleje.

Blandt de unge 15-25-årige ses ligeledes en stigning i andelen der bruger p-piller, fra 48% i 2019 til 60% i 2022. Også i denne alderskategori er andelen der bruger kondom faldet, fra 48% i 2019 til 36% i 2022. 14% af de unge angav i undersøgelsen, at have haft ubeskyttet sex, ved deres seneste samleje.

Uønskede seksuelle henvendelser

Inden for de sidste 12 måneder har 22% af drengene og 18% af pigerne i 7.-9. klasse, modtaget seksuelt stødende henvendelser *online*. 15% af drengene og 23% af pigerne har oplevet at få uønskede seksuelle invitationer eller henvendelser, *verbalt*. 8% af drengene og 15% af pigerne har været udsat for uønsket seksuel berøring inden for de seneste 12 måneder.

Blandt de unge 15-25-årige er det kun pigerne som i stigende grad oplever at modtage uønskede seksuelle henvendelser fra 2019 til 2022. I 2022 er det 11% af drengene og 25% af pigerne der har modtaget stødende henvendelser *online*. 9% af drengene og 36% af pigerne har fået uønskede seksuelle invitationer eller kommentarer, *verbalt*. Højest 9% af drengene og 25% af pigerne har været udsat for ubehagelig seksuel *berøring* inden for de seneste 12 måneder.

Søvn

Søvn mængde

Knap 7 ud af 10 elever i 7. klasse (68%) sover de anbefalede 8-10 timer, hvilket er på niveau med 2019 (69%). På baggrund af besvarelser fra eleverne i 8. klasse, kan der konstateres et markant fald i andelen der lever op til anbefalingerne, fra 68% i 2019 til 55% i 2022.

Det omvendte billede ses blandt eleverne i 9. klasse, som viser en stigning i andelen af elever der sover den anbefalede mængde søvn på hverdage, fra 60% i 2019 til 65% i 2022.

Anbefalingen for søvn ændrer sig for unge, når de fylder 18 år. Søvnbehov er meget individuelt, men langt de fleste voksne har brug for 6-9 timer per nat. 20% af de unge i Nyborg Kommune 2022 har svaret, at de sover 7,5 timer på hverdage, mens 89% sover mellem 6-9 timer. Tallene afviger ikke væsentligt fra 2019.

Søvnkvalitet

Undersøgelsen viser, at 3 ud af 10 (30%) elever i 7.-9 klasse sover uroligt en gang eller flere gange om ugen. Pigerne sover i større udstrækning end drengene dårligt eller uroligt om natten.

Mens halvdelen af pigerne (50%) sover dårligt eller uroligt ca. en gang om ugen eller flere gange om ugen, gør det samme sig gældende for en tredjedel af drengene (33%).

Undersøgelsen tegner et billede af, at skærmbrug lige inden sovetid (5 dage eller flere inden for sidste uge), er steget blandt eleverne i 7.-9. klasse fra 69% i 2019 til 76% i 2022. I forlængelse heraf, viser besvarelserne et fald i andelen af elever, der ikke har følt sig forstyrret af deres elektronik efter de har lagt sig til at sove, fra 67% i 2019 til 62% i 2022.

Blandt de unge 15-25-årige svarer 29% af pigerne og 18% af drengene, at de flere gange om ugen sover dårligt eller uroligt om natten. Samtidig er andelen af unge der bruger skærm lige inden sovetid (5 gange om ugen eller mere) steget fra 82% i 2019 til 88% i 2022. Trods en stigning i andelen der bruger skærm, ses *ikke* en tilsvarende stigning i andelen der har følt sig forstyrret af deres elektronik, efter de har lagt sig til at sove.

Digitale medier

Skærmtid

54% af eleverne i 7.-9. klasse bruger 1-5 timer dagligt på at se TV, film, serier og YouTube. 55% bruger sammen mængde tid dagligt på at være på de sociale medier, mens 48% tilsvarende bruger tiden på at spille på computer, spillekonsol, telefon eller tablet. Fra 2019 til 2022 ses en stigning på 5 procentpoint, i andelen af elever der bruger tid på at spille, mens der er sket et mindre fald i andelen der lader sig underholde 1-5 timer dagligt, ved at se TV, film, serier og YouTube.

Blandt de unge svarer 1 ud af 6 (61%), at de bruger 1-5 timer om dagen på at se TV, film, serier og YouTube. En tredjedel (32%) bruger samme tid på at spille på computer, konsol, telefon eller tablet, mens 64% bruger tilsvarende mængde tid på at være på de sociale medier. Sammenlignes data med 2019, ses den største stigning, blandt den andel, der bruger tiden på sociale medier, hvor der er sket en stigning på 5 procentpoint.

Seksuel adfærd på sociale medier

Samlet set for elever i 7.-9. klasse, har 11% delt et seksuelt billede/video af sig selv, fx i undertøj eller nøgen. 3% har delt et seksuelt billede eller video af andre uden tilladelse mens 7% har oplevet, at *andre* har delt et seksuelt billede eller en video af dem, uden samtykke. 15% har oplevet at *modtage* et seksuelt billede eller en video af andre, hvor personen på billedet/videoen *ikke* havde givet lov til det.

Inden for de sidste 12 måneder, er det samlet set en femtedel (20%) af de unge 15-25-årige, der har delt et seksuelt billede eller video af dem selv, fx i undertøj eller nøgen. 2% har delt et seksuelt billede eller video af *andre*, uden deres samtykke og 4% har oplevet at *andre* har delt et seksuelt billede eller video, uden at have fået lov. 8% af de unge svarer i undersøgelsen, at de har modtaget et seksuelt billede eller video uden at personen på billedet/videoen havde givet tilladelse til det, inden for de seneste 12 måneder.

Kriminalitet

Sammenlignes data fra 2019 med 2022, ses en stigning i alle former for kriminalitet som eleverne angiver, at have været udsat for. Den hyppigste form for kriminalitet, som eleverne i 7.-9. klasse er blevet udsat for i 2022, er at få noget stjålet (24%), vold (15%), eller blive snydt i forbindelse med internethandel (12%).

Den hyppigste form for kriminalitet, udøvet af elever i 7.-9. klasse, i Nyborg Kommune 2022, er at tage noget fra sine forældre (16%), med vilje ødelagt andres ting (7%) eller logge ind på en anden persons profil, uden at have fået lov (7%)

Knap hver femte ung (18%) mellem 15 og 25 år i Nyborg Kommune 2022, har oplevet at få stjålet noget indenfor de seneste 12 måneder. Hver tiende ung (11%) har i 2022 oplevet at blive snydt i internethandel og 9% har oplevet at blive slået. Den hyppigste form for kriminalitet, udøvet af de unge i 2022, er butikstyveri (9%) og tyveri fra andre end deres forældre (6%).

METODE

Sundheds- og Forebyggelsesvalget i Nyborg Kommune godkendte 15. juni 2022 procesplan og gennemførelse af Ungesundhedsprofilen 2022.

I dette kapitel beskrives metoden for Ungesundhedsprofilen. Kapitlet giver et indblik i datagrundlaget, herunder en beskrivelse af undersøgelsesdesignet, dataindsamling, respondenter og sammenligningsgrundlag.

Undersøgelsesdesign og dataindsamling

Nyborg Kommunes Ungesundhedsprofil 2022 er udarbejdet på baggrund af resultaterne fra Kommunens ungeprofilundersøgelse fra 2022.

Ungeprofilundersøgelsen er en del af en landsdækkende ungeprofilundersøgelse om unges sundhed, trivsel og risikoadfærd, som kan gennemføres af alle landets kommuner. Nyborg Kommunes deltagelse i undersøgelsen gør det muligt at sammenligne egne resultater, med et po (landsplan 2022), baseret på besvarelser fra de kommuner som deltaget i det aktuelle års ungeprofilundersøgelse.

Ungeprofilundersøgelsen er en tværsnitsundersøgelse, som anvendes af landets kommuner til at få viden om børn og unges trivsel. I undersøgelsen fokuseres der på børn og unges egen opfattelse af deres sundhed og trivsel, og besvarelserne danner tilsammen en såkaldt "sundhedsprofil", der viser tendenser på målgruppe- og kommuneniveau. Ungesundhedsprofilen 2022 giver således et øjebliksbillede af, hvordan børn og unge oplever egen sundhed og trivsel i Nyborg Kommune.

Af Ungesundhedsprofilen 2022 kan udviklingen gennem årene ses i forhold til de forskellige temaer ved at sammenligne data med tidligere undersøgelser (2016, 2019). Det er ligeledes muligt at belyse forskelle og ligheder mellem forskellige målgrupper på fx klassetrin og køn. Undersøgelsen giver imidlertid ikke mulighed for at analysere de bagvedliggende årsager, som kan være med til at forklare udviklingen.

Ungeprofilundersøgelsen er gennemført som to spørgeskemaundersøgelser, målrettet henholdsvis elever i 7.-9. klasse og unge i alderen 15-25 år. Begge spørgeskemaer indeholdte en række obligatoriske spørgsmål om elevernes baggrund samt spørgsmål indenfor temaerne mental, social og fysisk sundhed samt sundhedsadfærd, hvoraf nogle spørgsmål var valgfrie at besvare.

Da ungeprofilundersøgelsen løbende justeres på baggrund af relevans og erfaringer, er det ikke muligt at sammenligne alle resultater med de tidligere års undersøgelser fra 2016 og 2019. Det skyldes fx en ny formulering af enkelte spørgsmål, som dermed ikke længere er sammenlignelige med tidligere formuleringer. Grundet at spørgeskemaerne er tilpasset de specifikke målgrupper, findes der tilmed spørgsmål, som kun har været tilgængelige for den ene målgruppe, hvorved sammenligning på tværs af målgrupperne ikke er mulig.

De respektive skoler og uddannelsesinstitutioner, som har deltaget i undersøgelsen, afsatte tid i undervisningen til, at eleverne frivilligt og anonymt kunne udfylde spørgeskemaerne på enten computer, tablet eller egen mobiltelefon. Ved brug af UNI-login har eleverne desuden haft mulighed for at gå til og fra spørgeskemaet.

Eleverne blev indledningsvis informeret om, at det var tilladt at undlade at besvare spørgsmål, hvis de mente at spørgsmålene var for personlige. Af denne årsag kan antallet af respondenter (n) variere for de enkelte spørgsmål. Det samme gør sig gældende for de nationale tal (landsplan).

Her kan der desuden være stor variation i antal respondenter, da de deltagende kommuner ikke nødvendigvis har udvalgt de samme spørgsmål eller temaer til deres ungeprofilundersøgelse.

Ungeprofilundersøgelsen er gennemført i perioden 1. november 2022 - 31. januar 2023.

Nyborg Kommune har anvendt platformen BørnUngeLiv til at gennemføre ungeprofilundersøgelsen. Gennemførelsen af undersøgelsen er sket i overensstemmelse med gældende lovgivning, herunder reglerne for databeskyttelse.

Deltagelse og besvarelser

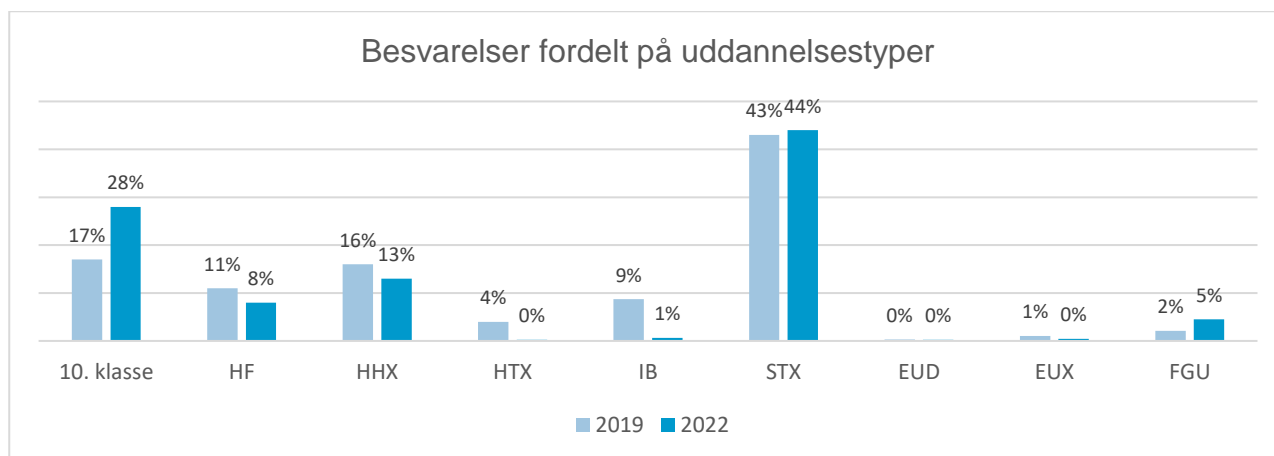
Målgruppen for Ungesundhedsprofilen 2022 er henholdsvis udskolings elever (elever i 7.-9. klasse) på grundskoler, specialskoler og fri- og privatskoler i Nyborg Kommune, og unge i alderen 15-25 år som er tilknyttet en ungdomsuddannelse, herunder Nyborg Gymnasium, FGU Nyborg, HF & VUC Fyn Nyborg og Nyborg Ungdomsskole.

7.-9. klasse

I alt blev 12 grund-, fri- og privatskoler samt 2 specialskoler med elever i 7.-9. klasse inviteret til at deltage i spørgeskemaundersøgelsen. Alle skoler i Nyborg Kommune er blevet opfordret til at deltage i undersøgelsen og har fra start modtaget information om undersøgelsen gennemførelse, spørgeskemaer og afrapportering. 667 besvarelser blev gennemført af elever i 7.-9. klasse, hvilket er 229 færre besvarelser end i 2019 (n=893) (se Tabel 3). Antallet af besvarelser er ligeledes faldet på landsplan (5.000 færre i 2022). Dertil skal det nævnes, at en af årsagerne til faldet i antal besvarelser i Nyborg Kommune 2022 skyldes manglende besvarelse fra 4Kløverskolen og Ungdomsskolen, der normalvis udgør en væsentlig andel af besvarelserne. Det giver en opmærksomhed på den sociale og geografiske repræsentation for alle elever i 7.-9. klasse i Nyborg kommune 2022.

15-25 år

8 forskellige uddannelses typer har deltaget i undersøgelsen (Figur 1) med i alt 514 besvarelser, hvilket er 254 færre besvarelser sammenlignet med undersundhedsprofilen for 2019 (n=768). Som nævnt i foregående afsnit om 7.-9. klasse er der på landsplan et gennemsnitlig fald i antal besvarelser sammenlignet med 2019.

Figur 1: Besvarelser fordelt på uddannelsestyper (n=514)

Præsentation af data

Data fra ungeprofilundersøgelsen præsenteres i denne rapport ved hjælp af figurer og tabeller, som sammenholdes med data fra tidligere undersøgelser og data på landsplan, hvor det har været muligt. Data er desuden opgjort på køn og/eller klassetrin, der hvor det fagligt er vurderet at give mening. Der anvendes udelukkende beskrivende opgørelser til at sammenligne de procentvise forskelle på tværs af køn, klassetrin og tid. Der er ikke foretaget statistiske tests/stikprøver for at underbygge forskellene. Fortolkningen af resultaterne skal derfor tages med forbehold for den deskriptive metode, som er følsom overfor et mindre antal besvarelser. I de tilfælde hvor der er få besvarelser tilgængelige, er det væsentligt at være varsom med at drage konklusioner på baggrund af data. Der opfordres derfor til at være opmærksom på antallet af besvarelser, som er angivet i alle figur- og tabeltekster når Ungesundhedsprofilrapporten anvendes. Den sammenlagte procent af besvarelser inden for enkelte svarkategorier, giver ikke 100% i alle tilfælde, grundet systemets afrunding af tallene.

Data for helbreds- og sundhedsadfærd vil i nogle tilfælde være køns- og aldersspecifik. På baggrund heraf præsenteres data for 7.-9.klasseelever fordelt på køn og/eller klassetrin, hvor det er vurderet meningsfuldt. Data for de 15-25 årige kan også præsenteres med henblik på at vise forskelle mellem kønnene, men i modsætning til 7.-9. klasserne kan der ikke differentieres på alder. I fremstillingen af data for denne målgruppe, vil præsentationen derfor ikke indeholde aldersinddelinger. Det har dog været muligt at afdække aldersfordelingen for de 15-25-årig baseret på fødselsår (se afsnit om alder, Figur 2).

Repræsentativitet og generaliserbarhed

Køn

I Tabel 1 sammenholdes kønsfordelingen blandt elever i 7.-9. klasse fra Ungesundhedsprofilen 2016, 2019 og 2022, samt med landsplan tal for 2022.

I 2022 blev det muligt for eleverne (og de unge) at angive deres køn som pige, dreng eller andet i spørgeskemaet (under andet var der følgende svarmuligheder: Non-binær og Andet). Andelen af elever som har besvaret svarkategorien fremgår af tabellen for henholdsvis 2022 og landsplan 2022. Grundet meget få besvarelser i køns-kategorien andet (n:19, svarende til 3%), er disse besvarelser ikke medtaget, hvor data præsenteres på tværs af køn.

Samlet set ligger procentvise fordeling af besvarelser blandt drenge (48-50%) og piger (47-52%) på tværs af Nyborg Kommunes Ungesundhedsprofiler meget tæt op af hinanden såvel som på landsplan (2022). 3% af eleverne i 2022 angiv deres køn som andet, svarende til landsplan (2%).

7.-9. klasse				
Køn	Nyborg Kommune 2016 n (%)	Nyborg Kommune 2019 n (%)	Nyborg Kommune 2022 n (%)	Landsplan 2022 n (%)
Piger	301 (51)	466 (52)	313 (47)	21.828 (48)
Drenge	289 (49)	427 (48)	335 (50)	22.980 (50)
Andet*	-	-	19 (3)	1.145 (2)
Total	590 (100)	893 (100)	667 (100)	45.953 (100)

Tabel 1: Kønsfordeling blandt elever i 7.-9. klasse fra Ungesundhedsprofilen for hhv. 2016, 2019 og 2022, samt landsplan, opgjort på antal respondenter (n) og procentandel (%). *Andet omfatter svarkategorierne: "Non-binær" og "Andet", samt respondenter der har undladt at svare på spørgsmålet.

I Tabel 2 sammenholdes kønsfordelingen blandt de unge 15-25 årige fra Ungesundhedsprofilen 2016, 2019 og 2022, samt med landsplan tal 2022. Det er gennemgående for de tidligere ungesundhedsprofiler (2016, 2019), den nærværende ungesundhedsprofil (2022) og landsplan (2022), at der er en større procentandel piger (55-60%) end drenge (38-43%) repræsenteret i besvarelsene. 2% af de unge angiver i 2022 deres køn som andet, svarende til landsplan (2%).

Der ses ikke en markant forskel på andelen af piger i Nyborg Kommune 2022, som har besvaret spørgeskemaet, sammenlignet med andelen på landsplan 2022 (5 procentpoint). Det samme gør sig gældende for andelen af drenge i Nyborg Kommune 2022, som har besvaret spørgeskemaet, sammenlignet med andelen på landsplan 2022 (5 procentpoint). Det vurderes på den baggrund at det er validt at sammenligne tendenser mellem køn og på tværs af tidligere undersøgelser, samt med landsplan 2022.

Unge 15-25 år				
Køn	Nyborg Kommune 2016 n (%)	Nyborg Kommune 2019 n (%)	Nyborg Kommune 2022 n (%)	Landsplan 2022 n (%)
Piger	674 (57)	452 (59)	307 (60)	21.310 (55)
Drenge	504 (43)	316 (41)	194 (38)	16.661 (43)
Andet*	-	-	13 (2)	775 (2)
Total	793 (100)	768 (100)	514 (100)	38.746 (100)

Tabel 2: Kønsfordeling blandt unge i Ungesundhedsprofilen for hhv. 2016, 2019 og 2022, samt landsplan, opgjort på antal respondenter (n) og procentandel (%). *Andet omfatter svarkategorierne: "Non-binær" og "Andet", samt respondenter der har undladt at svare på spørgsmålet

Alder

I Ungesundhedsprofilen bruges klassetrin som indikator for alder. Omend skolealderen ikke nødvendigvis afspejler elevernes biologiske alder, kan en elev i følge den danske folkeskolelov kun rykkes et klassetrin op eller undervises på samme klassetrin i to år afhængigt af barnets udvikling. Det betyder klassetrin repræsenterer en ensartet aldersgruppe (med aldersvariation på optil to år) samt en række fælles vilkår i elevernes dagligdag. I de danske folkeskoler er eleverne i 7., 8. og 9. klasse i gennemsnit henholdsvis 12-14, 13-15 og 14-16 år.

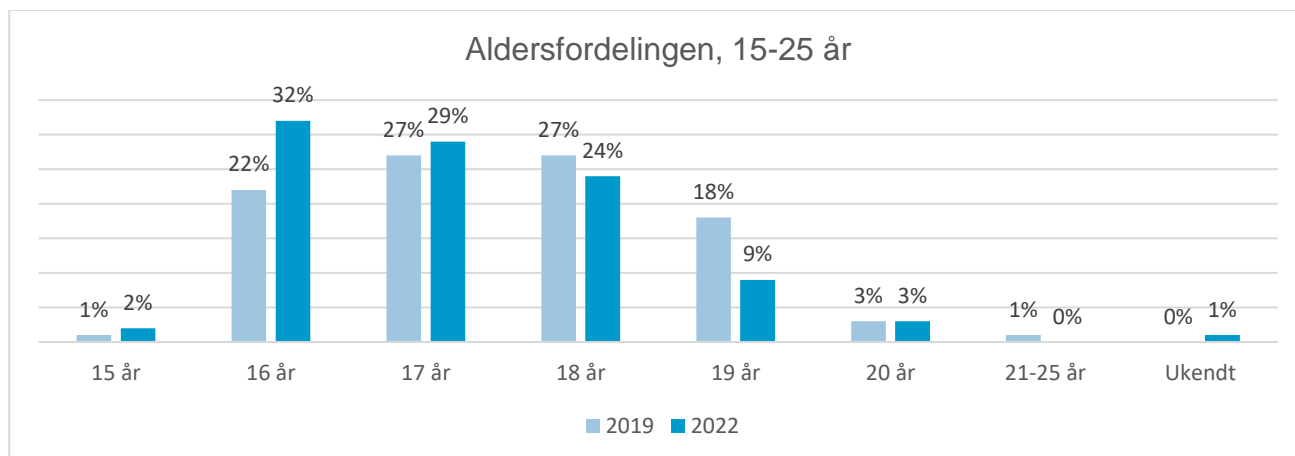
Det samlede antal besvarelser opgjort på klassetrin og sammenlignet med den tidligere undersøgelse fra 2016, 2019, samt landsplan 2022 fremgår af Tabel 3. Fordelingen varierer fra landsplan med højst 3 procentpoint.

7.-9. klasse				
Klassetrin	Nyborg Kommune 2016 n (%)	Nyborg Kommune 2019 n (%)	Nyborg Kommune 2022 n (%)	Landsplan 2022 n (%)
7. klasse	203 (34)	334 (37)	235 (35)	16.039 (35)
8. klasse	187 (32)	272 (31)	249 (37)	15.486 (34)
9. klasse	200 (34)	287 (32)	183 (28)	14.429 (31)
Total	590 (100)	893 (100)	667 (100)	45.953 (100)

Tabel 3: Fordelingen af besvarelser fra elever i 7.-9. klasse for hhv. Ungesundhedsprofilen 2019, Ungesundhedsprofilen 2022 og landsplan 2022, opgjort på klassetrin.

Aldersfordelingen for ungemålgruppen (15-25 år) for ungesundhedsprofilen fra hhv. 2019 og 2022 fremgår af Figur 2. Den største forskel forekommer i alderen 16 år, som ligger 10 procentpoint højere i 2022 sammenlignet med 2019.

Figur 2: Aldersfordelingen blandt unge fra Ungesundhedsprofilen 2019 (n=768), og Ungesundhedsprofilen 2022 (n=514) i Nyborg Kommune.

Landsplan

Nyborg Kommunes ungesundhedsprofil er en del af en landsdækkende ungeprofilundersøgelse, hvor i alt 48 kommuner i 2022 har deltaget med 7.-9. klasse og/eller unge (15-25 år). Der var knap 85.000 besvarelser samlet for begge målgrupper på landsplan 2022, heraf 45.953 elever fra 7.-9. klasse og 38.746 fra unge mellem 15-25 år. Det gør det muligt at sammenligne mange af Nyborg Kommunes resultater med de kommuner, der har deltaget på landsplan.

De deltagende kommuner havde fuld valgfrihed i forhold til at medtage netop de spørgsmål, der var relevante for deres formål med undersøgelsen. Derfor vil antallet af kommuner, der indgår i tallet for de deltagende kommuner på landsplan, variere fra spørgsmål til spørgsmål. Det er vigtigt at understrege, at tallene ikke er repræsentative for alle unge i Danmark. Det vil med andre ord sige, at undersøgelsen kun kan sige noget om de unge, der har besvaret undersøgelsen i de deltagende kommuner. Det betyder endvidere at når der sammenlignes med data for landsplan, er der tale om gennemsnit for de kommuner, der har deltaget i undersøgelsen og har haft det pågældende spørgsmål med i spørgeskemaet. Der er således tale om tendenser, når målgrupperne i Nyborg Kommune ligger anderledes end landsplan.

7.-9. klasse på landsplan

I 2022 har 46 kommuner oprettet undersøgelser for 7.-9. klasse, der er således 2 kommuner der ikke har gennemført undersøgelsen for denne målgruppe. Få af disse kommuner har ikke gennemført undersøgelsen for alle tre årgange i udskolingen. Der er i alt 45.953 elever fra udskolingen, som har besvaret spørgeskemaet. I undersøgelsen indgår der både store, mellemstore og små kommuner i landsplan tallet. 52% af de deltagende kommuner har mellem 38.000-74.999 indbyggere. Der indgår kommuner fra alle landets regioner. I Region Hovedstaden og Region Sjælland deltog over halvdelen af regionernes kommuner, mens lidt over en tredjedel af kommunerne fra henholdsvis Region Nordjylland og Region Midtjylland deltog. I Region Syddanmark deltog knap en tredjedel af kommunerne.

15-25-årige på landsplan

I 2022 har 30 kommuner oprettet undersøgelser for de 15-25 årige unge på en ungdomsuddannelse. Det varierer meget fra kommune til kommune, hvilke uddannelsesstyper, der er medtaget i undersøgelsen. Der er i alt 38.746 unge i uddannelse (mellem 15-25 år), som har deltaget i Ungeprofilundersøgelsen. I undersøgelsen indgår der både store, mellemstore og små

kommuner. 33 % af de deltagende kommuner har mellem 38.000-74.999 indbyggere. Der indgår desuden kommuner fra alle landets regioner. I Region Hovedstaden deltog ca. halvdelen af kommunerne, mens knap en tredjedel af kommunerne fra henholdsvis Region Midtjylland, Region Sjælland og Region Syddanmark deltog. I Region Nordjylland deltog én kommune.

Foregående undersøgelser

I Nyborg Kommune blev der i 2009 og 2013 lavet skolesundhedsprofiler, hvori udvalgte temaer i ungesundhedsprofilen går igen. Det er således muligt at se data og tendenser længere tilbage i tiden for aldersgruppen 7.-9. klasse.

I 2016 og 2019 blev unge 15-25-årige en del af ungeprofilundersøgelsens målgruppe. Data fra 2019 er brugt til sammenligning i nærværende undersøgelse. En del af temaer går igen helt fra 2016. Det er dermed muligt at se data og tendenser længere tilbage i tiden, for de 15-25-årige.

Covid-19

Det er værd at bemærke at undersøgelsen er gennemført i 2022, halvanden år efter, at de unges liv har været præget af længere og kortere perioder med nedlukninger, nødundervisning og forsamlingsrestriktioner, som følge af Covid-19-pandemien. Herefter fulgte krigen i Ukraine, som medførte verdensomspændende inflation. Globale begivenheder som disse kan påvirke resultaterne (både de kommunale og nationale resultater), som således skal ses i lys af heraf.

TRIVSEL OG MENTAL SUNDHED

Mental sundhed påvirker helbred og trivsel både på kort og lang sigt, og er et vigtigt fundament for følelsen af, at leve det gode liv. Sundhedsstyrelsen definerer, på samme måde som Verdenssundhedsorganisationen (WHO), mental sundhed som *en tilstand af trivsel, hvor individet kan udfolde sine evner, håndtere dagligdags udfordringer og stress, samt indgå i fællesskaber med andre* (Sundhedsstyrelsen, 2018).

Mental sundhed rummer to dimensioner. En oplevelsesdimension der handler om at man overvejende har det godt, er glad og tilfreds med livet. Og en funktionsdimension der handler om at kunne klare dagligdagens gøremål fx at købe ind, lave mad, gå på arbejde og i skole (Sundhedsstyrelsen, 2018).

Mentale sundhedsudfordringer i barndommen, kan følge mennesker hele livet og kan medføre en øget risiko for psykiske- og somatiske sygdomme, samt sociale problemer i voksenlivet. En lav grad af mental sundhed er dermed en alvorlig og selvstændig risikofaktor (Sundhedsstyrelsen, 2018).

De fleste danske børn og unge trives og har det godt, men der ses samtidig en stigende andel børn og unge der mistrives (Jeppesen P, 2020). Dårlig mental sundhed eller mistrivsel, relaterer sig blandt andet til oplevelsen af ensomhed, mobning, forekomst af skolefravær, søvnproblemer, oplevelse af stress og selvskade.

I emnet omkring trivsel og mentalsundhed er eleverne i 7.-9. klasse, og de unge 15-25-årige spurgt ind til deres egen oplevelse af trivsel i forskellige sammenhænge, oplevelsen af ensomhed, selvskade og præstationspres, Endvidere er har de besvaret spørgsmål der er anvendt til beregning af en trivselsscore.

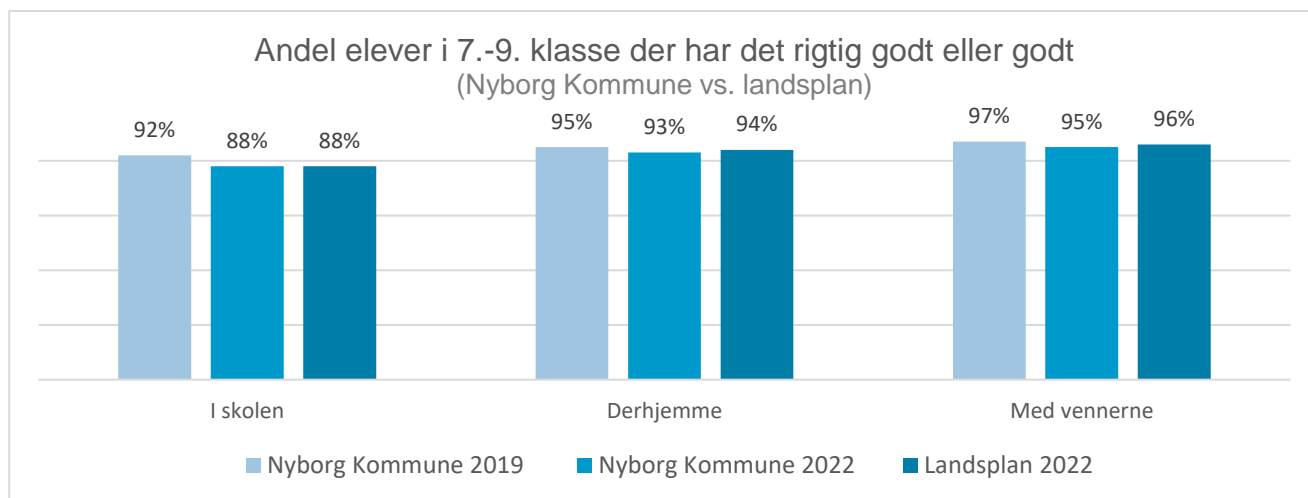

Trivsel

I denne undersøgelse relaterer trivsel sig til oplevelsesdimensionen af mental sundhed. Det vil sige spørgsmål der handler om i hvor høj grad eleverne og de unge oplever at være glade i forskellige sammenhænge i hverdagen.

7.-9. klasse

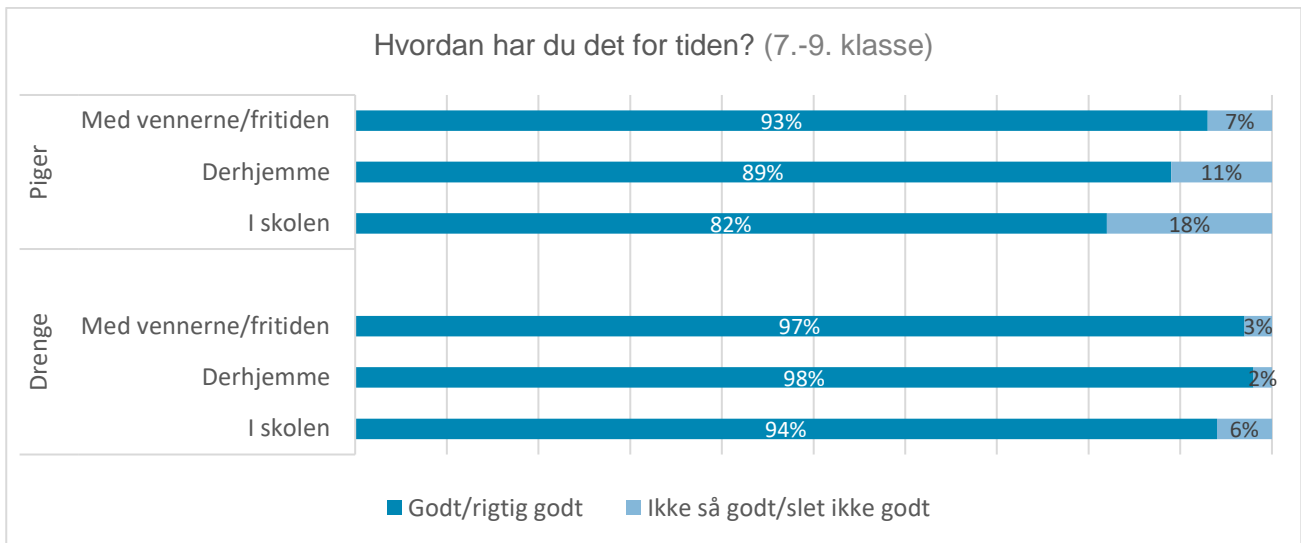
Langt størstedelen af eleverne i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune vurderer, at de har det godt eller rigtig godt. Figur 3 viser, at langt størstedelen af eleverne har det godt eller rigtig godt i skolen (88%), ligesom langt størstedelen angiver at have det godt derhjemme (93%) og med vennerne (95%). Det er tilsvarende niveauet på landsplan 2022. Sammenlignet med besvarelserne fra undersøgelsen i 2019, er der sket et mindre fald (2-4 procentpoint) i andelen der vurderer, at de har det godt eller rigtig godt i alle tre områder.

Figur 3: Andel elever i 7.-9. klasse, der har det rigtig godt eller godt i skolen, derhjemme og med vennerne i Nyborg Kommune 2019 (n= 875), Nyborg Kommune 2022 (n= 653) og på landsplan 2022 (n= 45.555)

Tallene fra 2022 viser, at 12% af eleverne i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022, *ikke* har det godt/slet *ikke* godt i skolen. Det er en stigning på 4 procentpoint sammenlignet med Nyborg Kommune 2019 (8%). 7% af eleverne svarer, at de har det *ikke* godt/slet *ikke* godt derhjemme i 2022, mens det tilbage i 2019 var 5% af eleverne. Når det kommer til det sociale, angiver 5% af eleverne, at de *ikke* har det godt/slet ikke godt med vennerne, hvilket er samme niveau som 2019 (data er ikke illustreret)

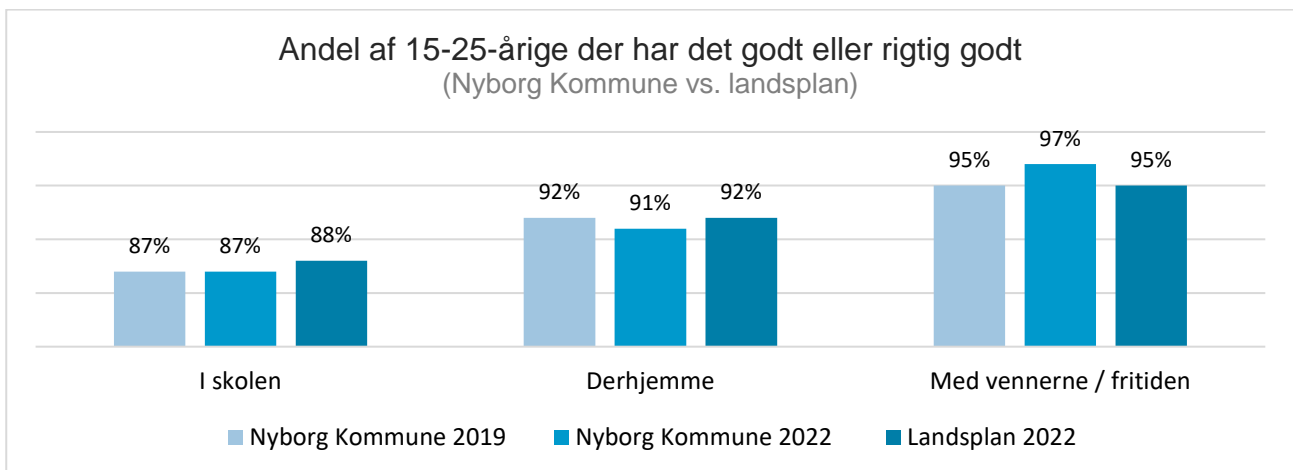
Når samme spørgsmål opgøres efter køn, ses der en tendens til, at en større andel af drengene har det godt eller rigtig godt i alle sammenhænge jf. Figur 4. Den største variation mellem kønnene ses i skolesammenhænge, hvor andelen af piger der *ikke* har det så godt/slet *ikke* godt ligger 12 procentpoint over drengene.

Figur 4: Oversigt over hvordan elever i 7.-9. klasse har det for tiden i skolen (piger n= 300, drenge n= 331), derhjemme (piger n= 300, drenge n= 326) og med vennerne/i fritiden (piger n= 300, drenge n= 326), opgjort på køn

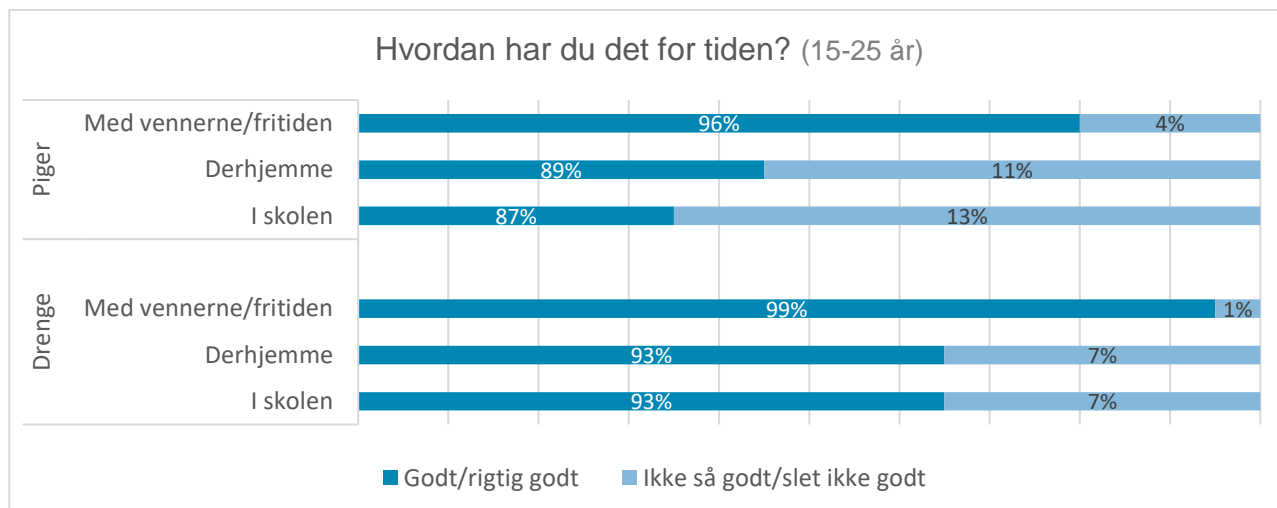
15-25 år

Nedenstående Figur 5 viser de 15-25-åriges vurdering af, om de for tiden har det godt i skolen, derhjemme og med vennerne. De 15-25-åriges vurdering af eget velfindende ligger generelt højt. Som det fremgår af figuren vurderer 97% af de unge, at de har det godt eller rigtig godt med venner/i fritiden, 91% har det godt eller rigtig godt derhjemme og 87% vurderer, at de har det godt eller rigtig godt i skolen. Det er gældende for alle tre områder, at niveauerne i Nyborg Kommune ligger tæt på niveauerne for 2019 samt landsplan 2022, med en forskel på kun 1-2 procentpoint.

Figur 5: Andel 15-25-årige, som vurderer, at de har det godt eller rigtig godt, Nyborg Kommune 2019 (n= 750), Nyborg Kommune 2022 (n= 483) og landsplan 2022 (n= 36.568).

Figur 6 nedenfor viser elevernes angivelser af, hvordan de har det i Nyborg Kommune i 2022, fordelt på køn. Det ses, at en større andel af drengene har det godt i alle sammenhænge, sammenlignet med pigerne. Den største variation mellem kønnene ses i skolesammenhænge, hvor andelen af piger der ikke har det godt/slet ikke godt, ligger 6 procentpoint højere end drengene.

Figur 6: Oversigt over hvordan unge 15-25 årige har det for tiden i skolen (piger: n= 294, drenge: n= 180), derhjemme (piger: n= 293, drenge: n= 179) og med vennerne/i fritiden (piger: n= 293, drenge: n= 180), opgjort på køn.

WHO-5 trivselsindeks

WHO-5 trivselsindeks måler graden af positive oplevelser, og kan anvendes som et mål for den enkeltes generelle trivsel eller velbefindende. WHO-5 trivselsindekset består af fem spørgsmål, der handler om, hvordan personen har følt sig tilpas i de seneste to uger. WHO-5 trivselsindekset kan betragtes som en form for termometer for trivslen (Sundhedsstyrelsens guide til trivselsindekset WHO5).

Resultaterne af WHO-5 trivselsindeks skal tolkes således:

Pointtal mellem 0-35: Der kan være *stor* risiko for depression eller stressbelastning

Pointtal mellem 36-50: Der kan være risiko for depression eller stressbelastning

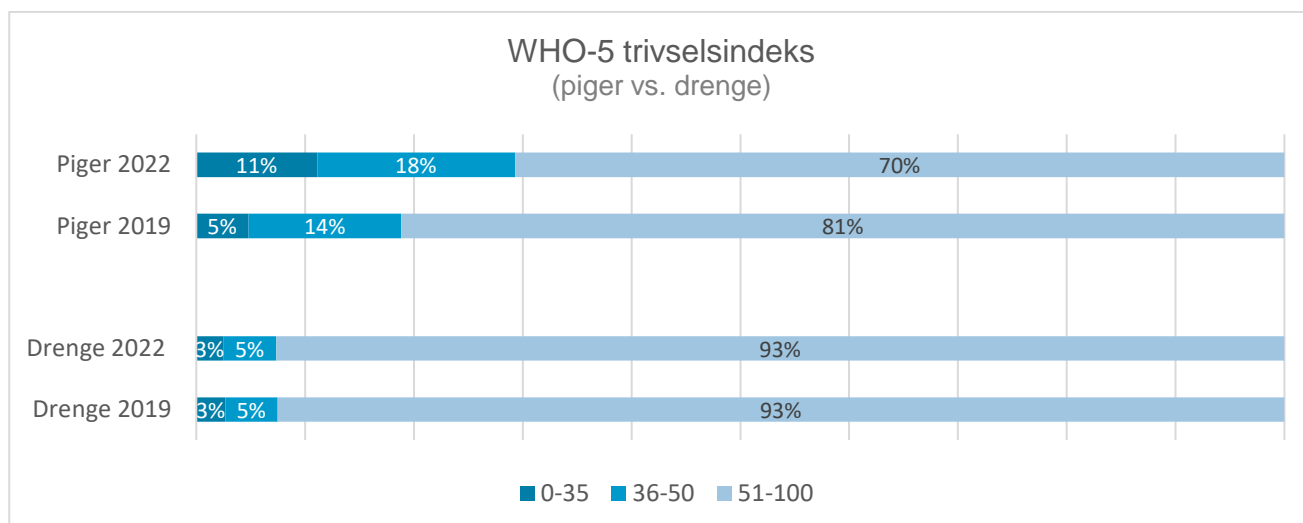
Pointtal over 50: Der er ikke umiddelbart risiko for depression eller stressbelastning.

7.-9. klasse

Figur 7 nedenfor viser scoren for eleverne i Nyborg Kommune i 2021 og 2022, fordelt på hhv. drenge og piger. Det ses, at en markant større andel af piger (29%), end drenge (8%) scorer mellem 0-35 og 35-50 point på WHO-5 trivselsindeks, og kan dermed være i risiko eller *stor* risiko for, at udvikle depression eller stressbelastning. Hver tiende pige i 7.-9. klasse (11%) kan være i *stor* risiko for at udvikle depression eller stressbelastning, hvilket er en stigning på 6 procentpoint, sammenlignet med 2019. Der observeres ingen forskel hos drengene sammenlignet med 2019, hvor hver 20. dreng (5%) scorer mellem 0-35 point på WHO-5 trivselsindeks.

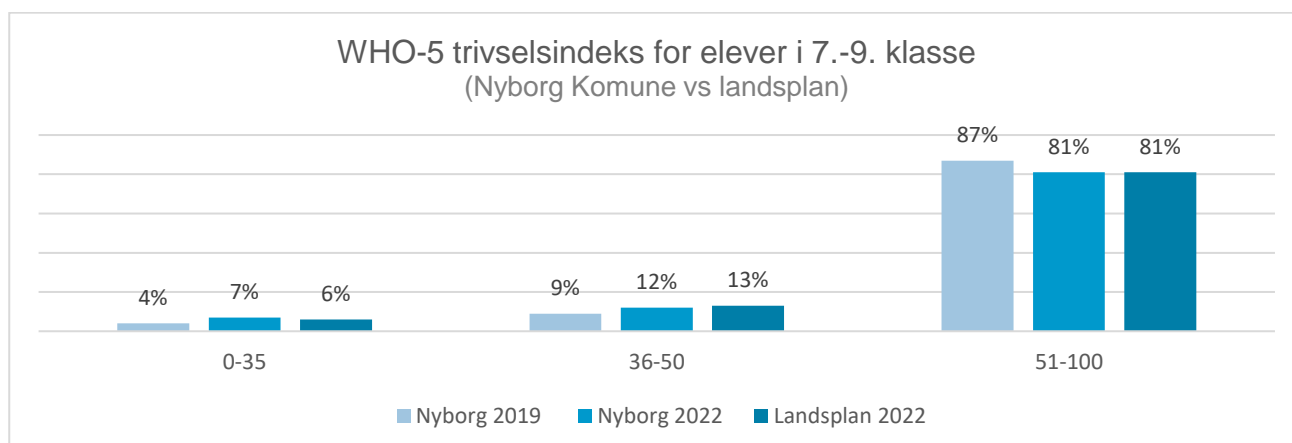
Andelen af piger der *ikke* er i risiko for at udvikle depression eller stressbelastning, er faldet fra 81% i 2019 til 70% i 2022. Blandt drengene observeres nøjagtig samme billede som i 2022, hvor 93% scorede over 50 i WHO-5 trivselsindeks.

Generelt er fordelingen tilsvarende landsplan, hvor hovedparten af eleverne (81%) ikke er i risiko for udvikling af depression og stressbelastning og hvor en større andel piger (27%) end drenge (11%) er i risiko (data er ikke illustreret).

Figur 7: Fordelingen af score på WHO-5 trivselsindeks blandt piger (Nyborg Kommune 2019 n= 455, Nyborg Kommune 2022 n= 326), og drenge (Nyborg Kommune 2019 n=414, Nyborg Kommune 2022 n= 326) i 7.-9. klasse

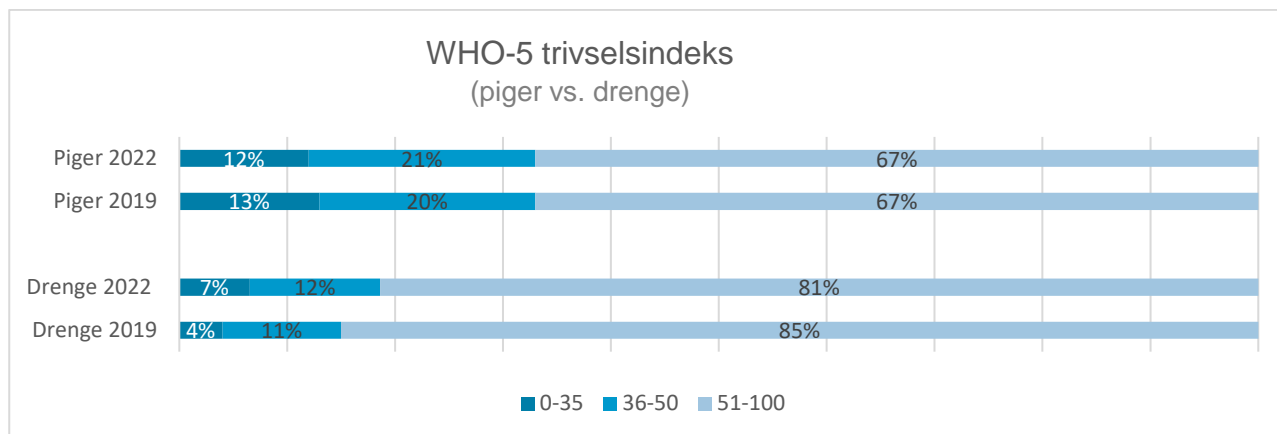
Samlet set er 19% af eleverne i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune (2022) enten i risiko eller *høj* risiko for depression eller stressbelastning (0-50 point). Det svarer til en stigning på 6 procentpoint sammenlignet med 2019 (Figur 8). De resterende 81% af eleverne er ifølge besvarelserne ikke i risiko for depression eller stressbelastning. Procentfordelingen er tilsvarende landsplan 2022.

Figur 8: Fordelingen af score på WHO-5 trivselsindeks blandt elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2019 (n=869) og 2022 (n=643), samt landsplan 2022 (n=37.555)

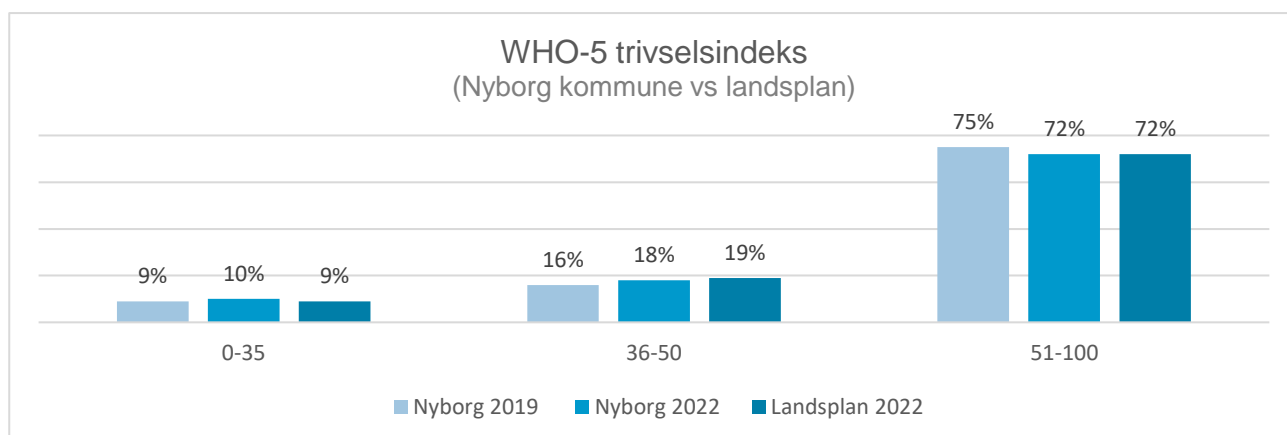
15-25 år

Figur 9 nedenfor, viser at en tredjedel (33%) af pigerne mellem 15-25 år i Nyborg Kommune, kan være i risiko eller *høj* risiko for at udvikle depression eller stressbelastning. Hvilket er tilsvarende 2019. Blandt drengene ses en stigning fra 15% der kunne være i risiko eller *høj* risiko i 2019, til 19% i 2022. Samme mønster viser sig på landsplan 2022, hvor 35% af pigerne og 18% af drengene er i risiko eller høj risiko (data er ikke illustreret).

Figur 9: Fordelingen af score på WHO-5 trivselsindeks blandt 15-25-årige piger (Nyborg Kommune 2019 n=442 og Nyborg Kommune 2022 n= 293), og drenge (Nyborg Kommune 2019 n=305 og Nyborg Kommune 2022 n= 183)

Samlet set kan 28% af de unge 15-25-årige i Nyborg Kommune enten være i risiko eller *høj* risiko for depression eller stressbelastning (0-50 point). Det svarer til en stigning på 3 procentpoint sammenlignet med 2019 (Figur 10). De resterende 72% befinder sig ifølge WHO-5 trivselsindeks ikke i risiko for at udvikle depression eller stressbelastning. Procentfordelingen er tilsvarende landsplan 2022.

Figur 10: Fordelingen af score på WHO-5 trivselsindeks blandt unge 15-25-årige i Nyborg Kommune 2019 (n=747) og 2022 (n=485), samt landsplan 2022 (n=34.252) i risiko for depression eller stressbelastning

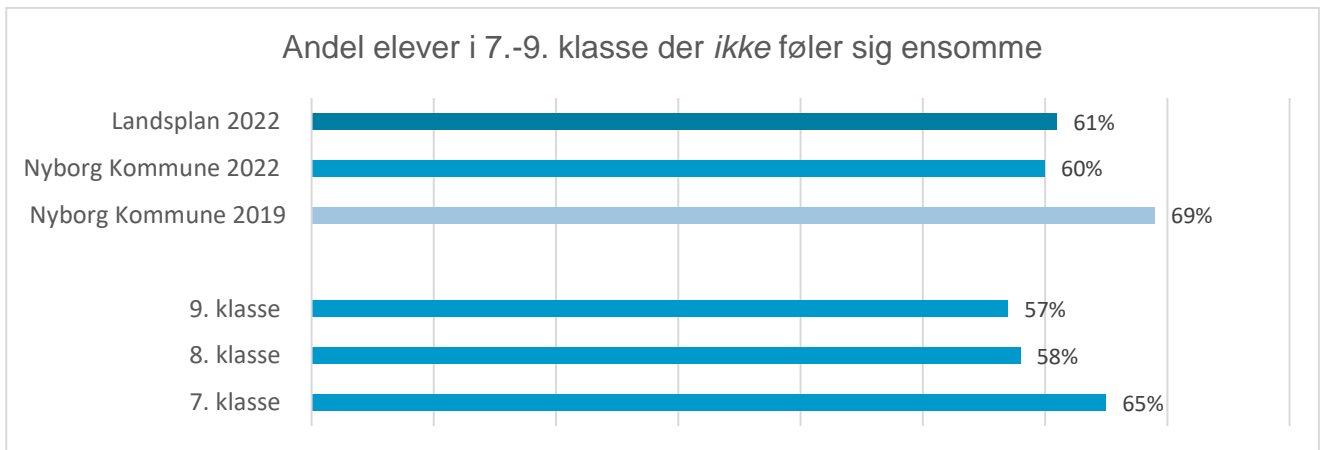
Ensomhed

Følelsen af ensomhed påvirker i høj grad den mentale sundhed og oplevelsen af trivsel. Ensomhed er en subjektiv ubehagelig følelse, og relaterer sig til det, at føle sig ufrivilligt alene. Der findes børn og unge, der på trods af at de er alene, ikke føler sig ensomme. Ligesom der findes børn og unge der føler sig ensomme, selvom de er omgivet af andre mennesker. Flere studier viser, at længerevarende intense følelser af ensomhed, blandt andet er forbundet med øget risiko for depression, dårlig selv vurderet helbred, selvskadende adfærd, søvnproblemer, forhøjet skolefravær og somatiske symptomer (Jeppesen P, 2020).

7.-9. klasse

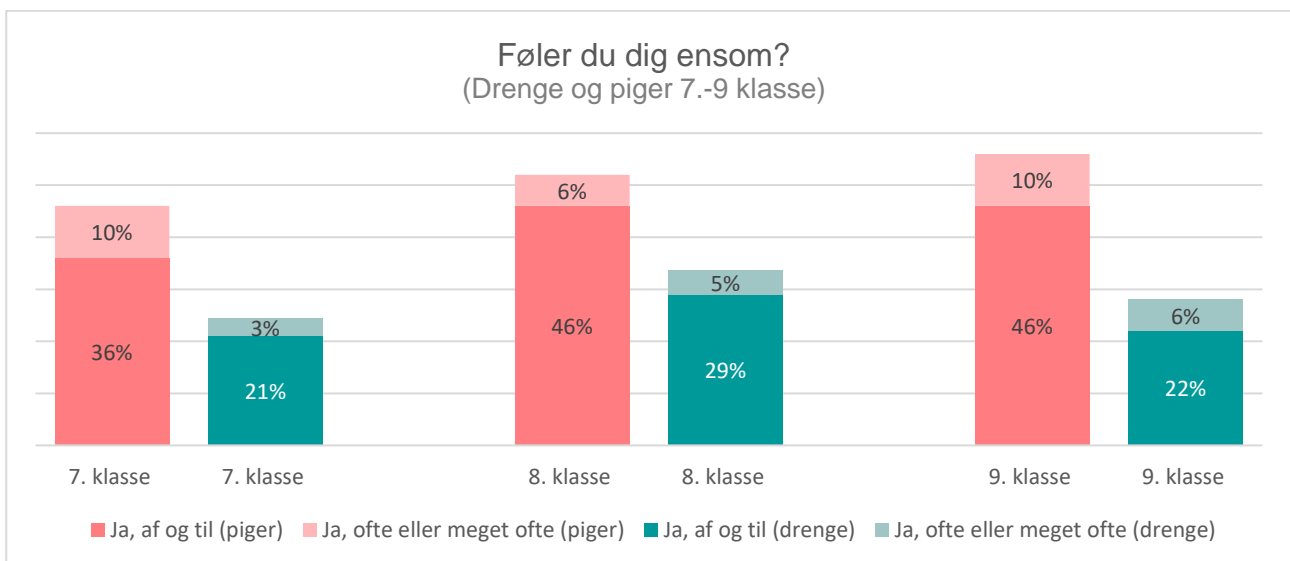
Figur 11 nedenfor viser andelen af 7-9. klasselever der *ikke* føler sig ensomme, fordel på tal fra Nyborg Kommune 2022, 2019 og landsplan, samt den klassevise fordeling. Det ses i figuren, at andelen af elever der ikke føler sig ensomme i Nyborg Kommune 2022 (60%) ligger på niveau med landsplan (61%) og at andelen er faldet 8 procentpoint siden 2019 (69%).

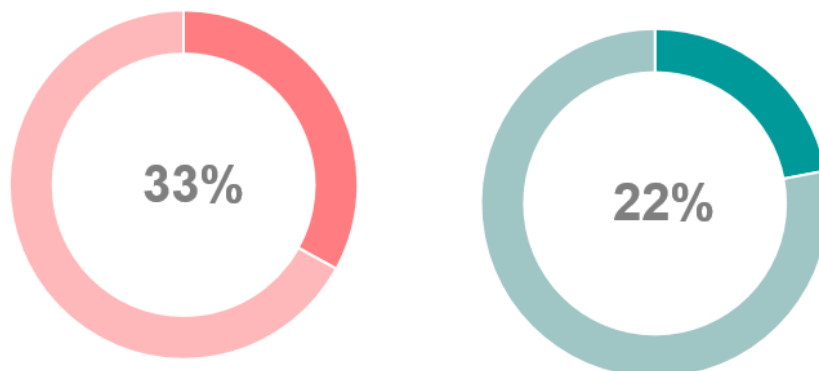
Figur 11: Andel elever der ikke føler sig ensomme i Nyborg Kommune 2019 (n= 888), Nyborg Kommune 2022 (n= 650) og på landsplan (n= 38.199), og opgjort på 7. klasse (n= 231), 8. klasse (n= 238) og 9. klasse (n= 181)

Figur 12 viser hvor ofte eleverne i 7.-9. klasse føler sig ensomme i Nyborg Kommune 2022, fordelt på køn og klassetrin. Det ses, at markant større andel piger (51%) i 7.-9. klasse af og til eller ofte/meget ofte føler sig ensomme, sammenlignet drengene (29%). Der ses en tendens til, at en stigende andel piger oplever ensomhed i takt med stigende klassetrin. Blandt drenge er billedet anderledes. Her stiger andelen der oplever ensomhed fra 7. til 8. klasse og falder igen fra 8. til 9. klasse.

Figur 12: Forekomst af ensomhedsfølelser hos elever i 7. (piger n= 100, drenge n= 117), 8. klasse (piger n= 101, drenge n= 129) og 9. klasse (piger n= 90, drenge n= 83) i Nyborg Kommune 2022

Som nævnt handler ensomhed om oplevelsen af at være ufrivilligt alene. Adspurgt til denne oplevelse, svarer 33% af pigerne og 22% af drengene i 7.-9. klasse, at de en gang imellem eller ofte er alene. Selvom de har mest lyst til at være sammen med andre.

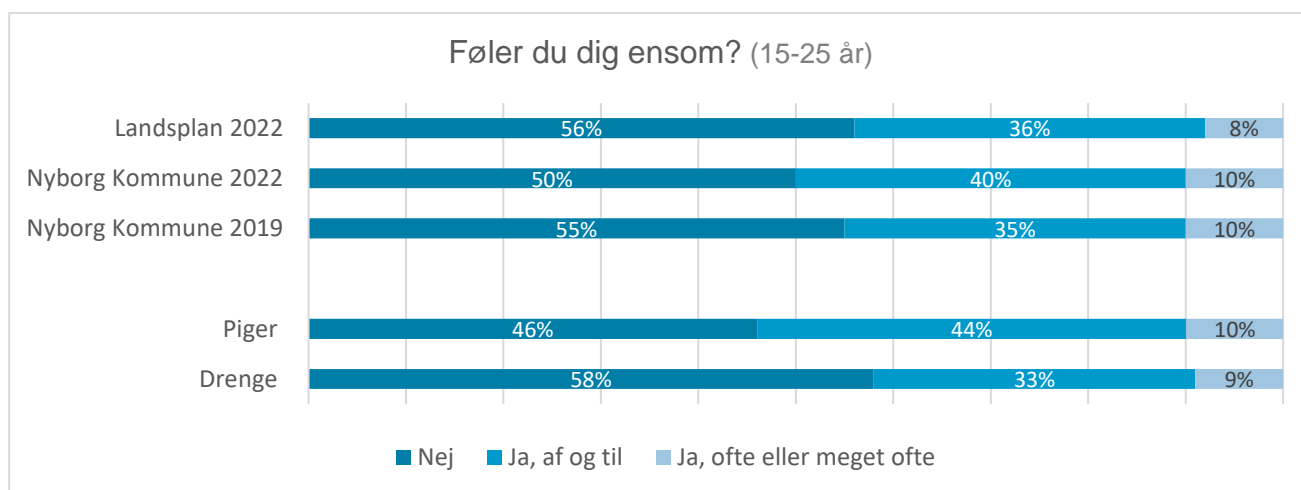

33% af pigerne og 22% af drengene i 7.-9. klasse oplever en gang imellem eller ofte at de er alene, selvom de mest har lyst til at være sammen med andre

15-25 år

Figur 13 viser en opgørelse over, andelen og hyppigheden af oplevede ensomhedsfølelser blandt de 15-25 årige i Nyborg Kommune i 2022, 2019 og på landsplan 2022. Andelen af unge 15-25-årige der *ikke* føler sig ensomme, er faldet med 5 procentpoint fra 55% i 2019 til 50% 2022. 10% af unge 15-25-årige føler sig ofte eller meget ofte ensomme i Nyborg Kommune 2022.

Det er tilsvarende Nyborg Kommune 2019 og 2 procentpoint højere end på landsplan 2022 (Figur 13). Flere 15-25-årige piger (54%) end drenge (42%) føler sig af og til, ofte eller meget ofte ensomme i Nyborg Kommune 2022.

Figur 13: Forekomst af ensomhedsfølelse blandt unge 15-25-årige i Nyborg Kommune 2019 (n=754), Nyborg Kommune 2022 (n=482) og landsplan 2022 (n=35.840) og opgjort på piger (n= 294) og drenge (n= 178) i Nyborg Kommune 2022

Når de unge spørges ind til om de oplever at være alene, selvom de har mest lyst til at være sammen med andre, svarer 31% af pigerne og 18% af drengene, at de oplever de en gang i mellem eller ofte.

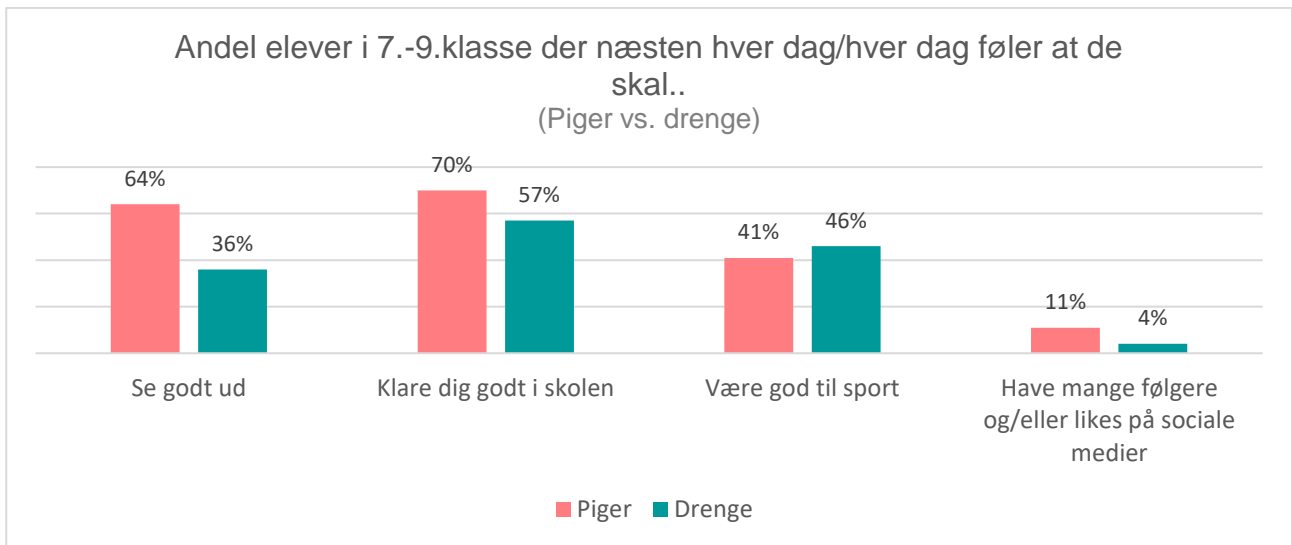
31% af pigerne og 18% af drengene mellem 15-25 år oplever en gang imellem eller ofte at de er alene, selvom de mest har lyst til at være sammen med andre

Præstationspres

Oplevelsen af præstationspres, hvad end det gælder præstationer i skolen, udseende, sport eller de sociale medier, kan have negative konsekvenser for trivslen og den mentale sundhed. Derfor er det relevant at belyse elevernes og de unges oplevelse af præstationspres i undersøgelsen.

7.-9. klasse

Figur 14 viser, at en stor andel af eleverne i 7.-9. klasse, der hver dag eller næsten hver dag, oplever et pres omkring, hvad de føler, at de skal leve op til. Det handler særligt om at se godt ud (piger: 64%, drenge: 36%), at klare sig godt i skolen (piger: 57%, drenge: 70%) og være god til sport (piger: 41%, drenge: 46%).

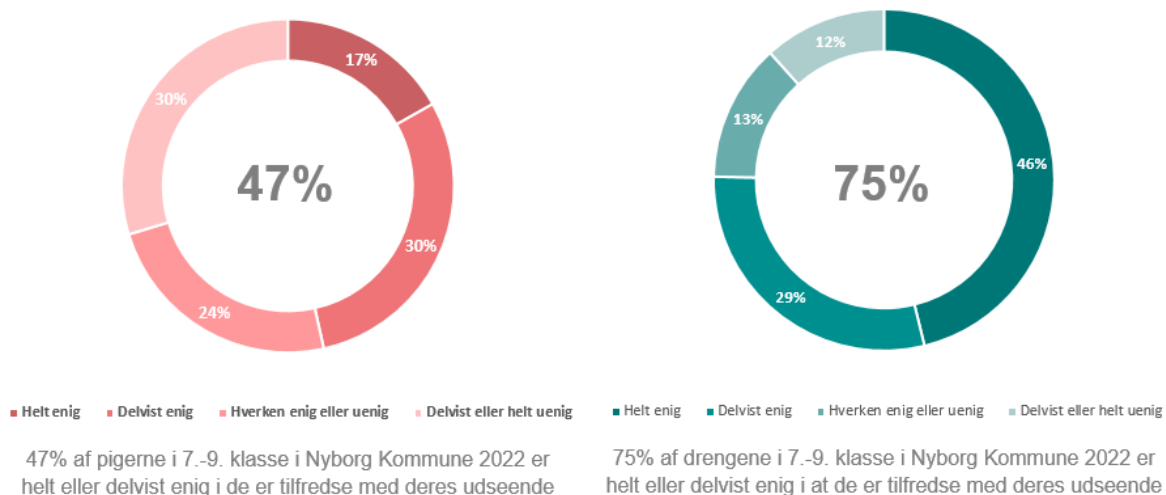

Figur 14: Oplevelsen af at hver dag/næsten hver dag skulle; se godt ud, klare sig godt i skolen, være god til sport, og at have mange følgere og/eller likes på sociale medier blandt elever i 7.-9. klasse opgjort på piger (n=300) og drenge (n=326) i Nyborg Kommune 2022

Tilfredshed med egen kropsvægt og udseende

I forlængelse af elevernes følelse af at skulle se ud på bestemt måde, kan der være en social forståelse af hvad der er den "rigtige" kropsvægt, som eleverne tilstræber at leve op til. Adspurgt til elevernes egen tilfredshed om deres kropsvægt, svarer en tredjedel af pigerne (34%) og 16% af drengene, at de er helt eller delvist uenig i udsagnet "jeg er tilfreds med min vægt". 72% af drengene er helt eller delvist enig i at de er tilfredse med deres vægt, mens det for pigerne gælder 46% (data er ikke illustreret).

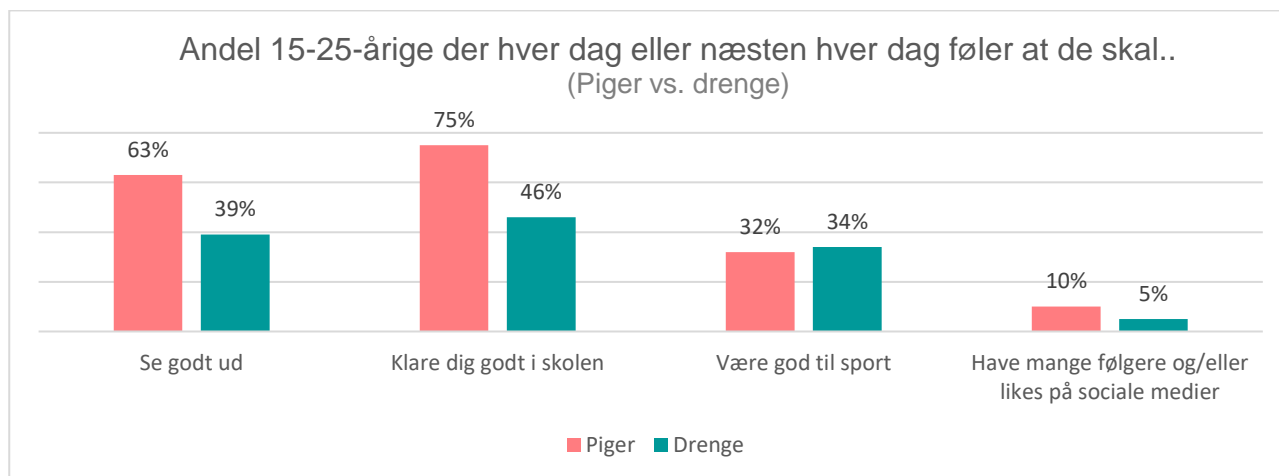
Når eleverne spørges ind til et udsagn om deres udseende, svarer næsten halvdelen (47%) af pigerne og 3 ud af 4 drenge (75%), at de er helt eller delvis enig i at de er tilfredse med deres udseende.

Udover følelsen af, at skulle leve op til præstationer og at se godt ud, oplever 84% af eleverne i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022, at det altid eller for det meste kniber med at nå de daglige ting de gerne vil (data er ikke illustreret).

15-25-årige

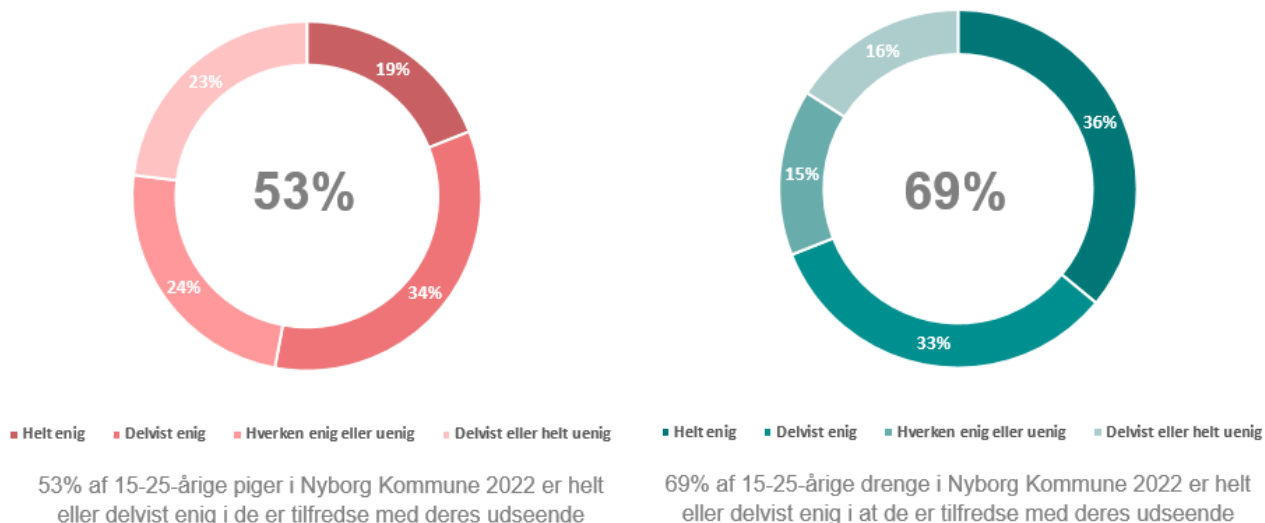
Figur 15 viser, at en stor andel af de unge mellem 15-25 år, føler at har forventninger de skal leve op til hver dag eller næsten hver dag. For både piger og drenge handler det særligt om at klare sig godt i skolen (piger: 75%, drenge: 75%), at se godt ud (piger: 63%, drenge: 39%) og det at være god til sport (piger: 32%, drenge: 34%). En mindre andel piger (10%) og drenge (5%) oplever, at de hver dag eller næsten hver dag skal leve op til, at have mange følgere eller likes på sociale medier.

Figur 15: Oplevelsen af, hver dag eller næsten hver dag at skulle; se godt ud, klare sig godt i skolen, være god til sport, og at have mange følgere og/eller likes på sociale medier blandt unge 15-25-årige, opgjort på piger (n=297) og drenge (n=184) i Nyborg Kommune 2022

Tilfredshed med egen kropsvægt og udseende

Det "at se godt ud" kan være forbundet med forventningen om at have en bestemt kropstørrelse og dermed skabe en stræben for at opnå en bestemt kropsvægt. Blandt de unge er det en tredjedel af pigerne (32%) og en femtedel af drengene (20%) der er helt eller delvist uenig i udsagnet "jeg er tilfreds med min vægt". 63% af drengene er helt eller delvist enige i, at de er tilfredse med deres vægt, mens det for pigerne gælder cirka halvdelen (49%). Når de bliver bedt om at vurdere hvorvidt de er enig i udsagnet "jeg er tilfreds med mit udseende" svarer halvdelen af pigerne (53%) og 69% af drengene at de er helt eller delvis enig.

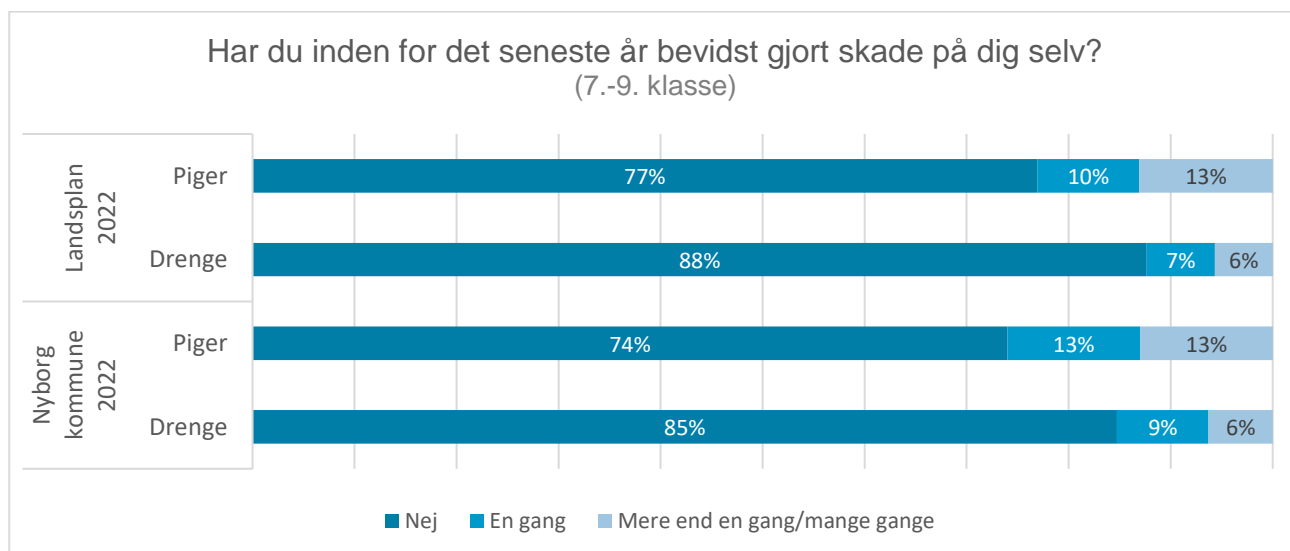
Udover følelsen af at skulle leve op til præstationer og at se godt ud, oplever 72% af unge mellem 15-25 år i Nyborg kommune 2022, at det altid eller for det meste kniber med at nå de daglige ting de gerne vil.

Selvskade

Selvskade er når man bevidst påfører egen krop fysisk skade, uden intention om selvmord, men for at lindre negative følelser. Selvskade er et tegn på indre smerte, uro og kaos, og kan være en mestringsstrategi for at håndtere svære følelser. De mest almindelige metoder er at skære, kradse, brænde, bide og slå sig selv (Foreningen for spiseforstyrrelser og selvskade, 2023).

Figur 16 viser, at størstedelen (74-85%) af piger og drenge i Nyborg kommune 2022, *ikke* har gjort skade på dem selv inden for det seneste år. Det er en mindre andel (3 procentpoint) end landsplan 2022. Andelen af piger (13%) og drenge (9%) i 7.-9. klasse, der bevidst har gjort skade på sig selv én gang inden for det seneste år, ligger 2-3 procentpoint over landsplan 2022.

Andelen der har gjort bevidst skade på sig selv mere end én gang, eller mange gange inden for det seneste år, udgør 13% af pigerne og 6% af drengene. Dette er tilsvarende landsplan 2022.

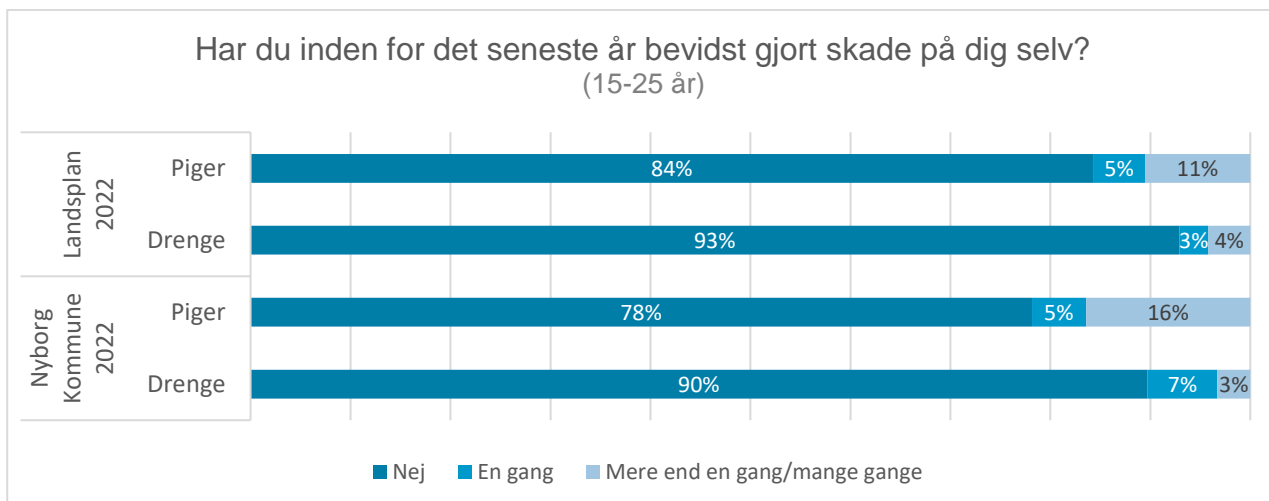
Figur 16: Hyppigheden af selvskade blandt elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022 (piger n=300, drenge n=330) og landsplan 2022 (piger n=13.447, drenge n=14.305)

15-25 år

Størstedelen af unge mellem 15-25 år i Nyborg Kommune 2022 (78-90%) har *ikke* bevidst gjort skade på sig selv inden for det seneste år. Andelen af piger og drenge der *ikke* har gjort skade på sig selv ligger hhv. 6 og 3 procentpoint over landsplan 2022 (Figur 17).

Figuren viser, at hver femte pige (21%) mellem 15-25 år i Nyborg Kommune 2022, har inden for det seneste år, bevidst gjort skade på sig selv en gang, mere end en gang eller mange gange. Andelen af piger (16%) der har gjort skade på sig selv mange gange inden for det seneste år, ligger 5 procentpoint over landsplan 2022 (11%)

Hver tiende dreng (10%) mellem 15-25 år i Nyborg Kommune, har inden for det seneste år bevidst gjort skade på sig selv en gang, mere end en gang eller mange gange. Det er 3 procentpoint over landsplan 2022 (Figur 17)..

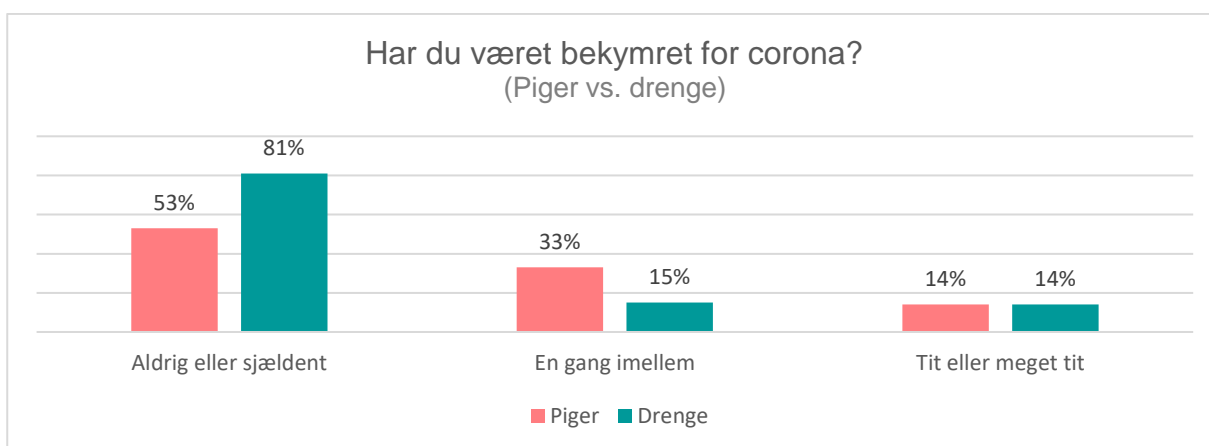
Figur 17: Hyppigheden af selvskade blandt unge 15-25 år i Nyborg Kommune 2022 (piger n=295, drenge n=183) og landsplan 2022 (piger n=11.476, drenge n=8.797)

De 15-25-årige piger, der i undersøgelsen har angivet at have skadet sig selv, enten én gang, mere end en gang eller mange gange, inden for det seneste år, har hovedsageligt gjort det ved at skære i sig selv (72%), revet/kradset sig selv (76%), slået sig selv (53%), brændt sig selv (23%) eller på anden vis skadet sig selv (54%). Blandt de 10% drenge der en gang eller mere end en gang/mange gange har skadet sig selv inden for det seneste år er det gjort ved at slå sig selv (60%). Bemærk meget på besvarelser (n=15) (data er ikke illustreret).

Corona

I undersøgelsen er eleverne blevet adspurgt om deres bekymringer i relation til corona-virusen, samt elevernes trivsel under pandemien. Corona-krisen og periodevise nedlukninger af samfundet, kan have sat sine spor i børn og unge. Dertil kan bekymringer for virusen have fyldt så meget, at det er gået ud over elevernes trivsel. I Ungesundhedsprofilen er det alene elever i 7.-9. klasse, der er blevet adspurgt om deres trivsel under corona-pandemien.

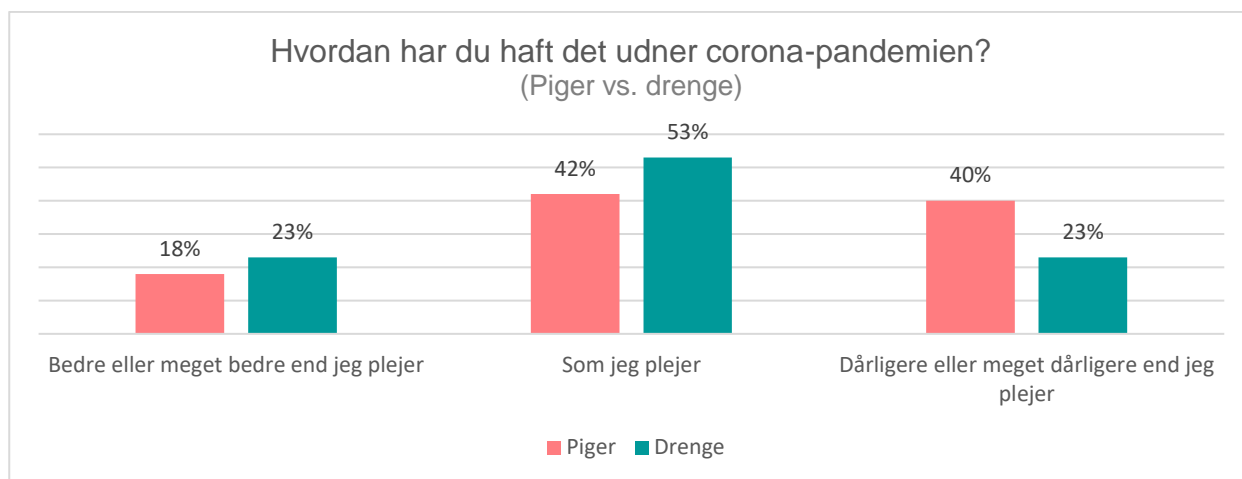
Figur 18 viser, at andelen af elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022, der har været bekymret for corona en gang i mellem eller tit/meget tit er markant større blandt pigerne (47%) end hos drengene (19%). Omvendt har langt størstedelen af drengene (81%) aldrig eller sjældent været bekymret, mens tilsvarende gør sig gældende for 53% af pigerne.

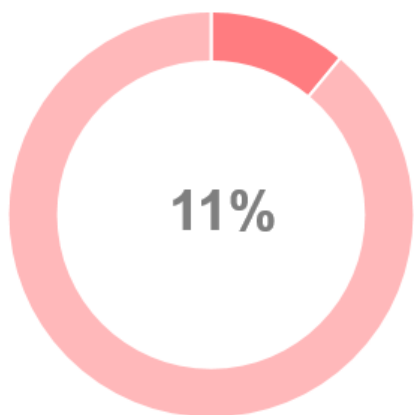
Figur 18: Oplevelsen af bekymring for corona blandt hhv. piger (n= 290) og drenge (n= 310) i 7.-9. klasse i Nyborg kommune 2022

Besvarelserne viser, at der er forskel på hvordan pigerne og drenge har haft det under corona-pandemien. Mens 40% af pigerne har haft det dårligere eller meget dårligere end de plejer, gælder det for 23% af drengene jf. Figur 19 nedenfor. Modsat har knap en fjerdedel (23%) af drengene, haft det bedre under pandemien end de plejer, hvilket gør sig gældende for knap en femtedel af pigerne (18%). 53% af drengene og 42% af pigerne har haft det som de plejer.

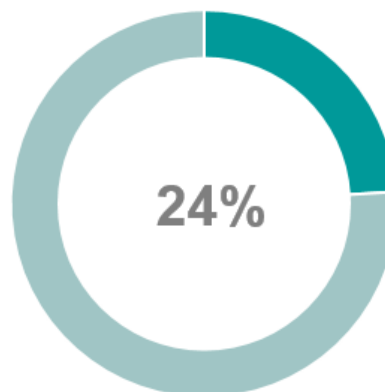
25% af eleverne i 7.-9. klasse har oplevet, at deres hverdag i høj grad har været påvirket af corona. Drengene (24%) angiver i højere udstrækning end pigerne (11%), at deres hverdag ikke har været påvirket af corona.

Figur 19: Trivslen under corona-pandemien blandt hhv. piger (n= 310) og drenge (n= 290) i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022

11% af pigerne i 7.-9. klasse i Nyborg kommune 2022 oplever slet ikke at deres hverdag har været påvirket af covid-19

24% af drenge fra 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022 oplever slet ikke at deres hverdag har været påvirket af covid-19

SOCIALE RELATIONER

Oplevelsen af at høre til og det at indgå i sociale relationer, er helt fundamentalt for den mentale sundhed (Meilstrup C. B., 2022). Ungdomsårene er en betydningsfuld livsperiode, hvor den unge begynder at finde sin egen identitet og løsriver sig fra forældre. Fællesskaber med andre unge begynder at fylde mere, og de fleste unge er meget opmærksomme på, hvordan de opfattes af deres jævnaldrende, og om de er en del af det sociale fællesskab (Jeppesen P, 2020). Samtidig er det af væsentlig betydning for de unges helbred og sundhedsadfærd, at de har en tryk base i form af en voksen person, som kan støtte, vejlede og vise dem omsorg (Meilstrup C. B., 2022).

I undersøgelsen er elever i 7.-9. klasse og unge mellem 15-25 år spurgt ind til egne vurderinger af familiære- og venskabelige relationer, det oplevede fællesskab i klassen, faktorer med betydning for popularitet, samt udvalgte årsager til skolefravær.

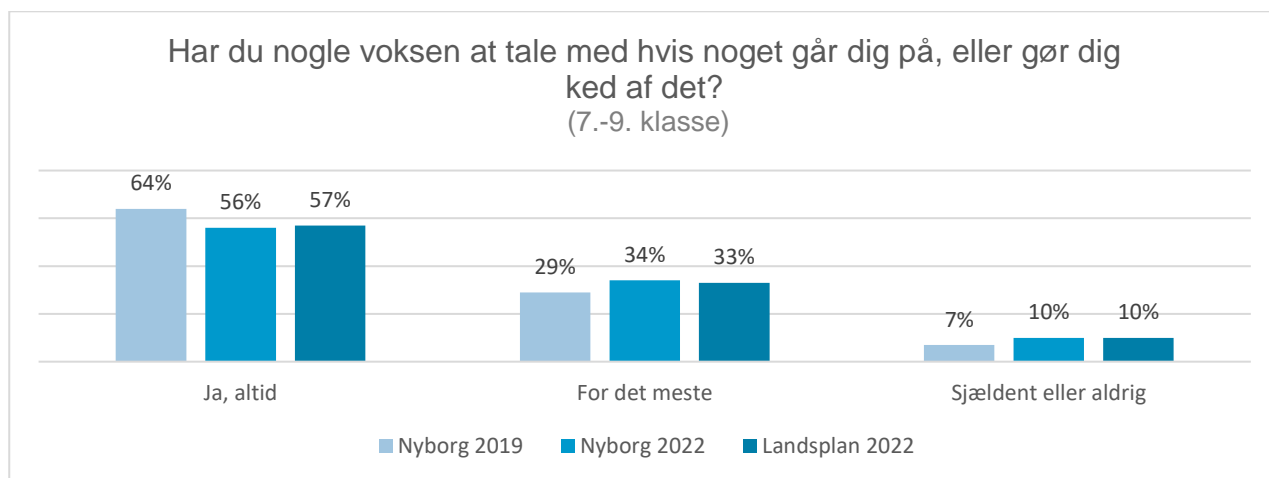
Relationer i familien

Relationerne og muligheden for følelsesmæssig nærhed og støtte, har stor betydning for børn og unges mentale sundhed og trivsel (Meilstrup C. B., 2022).

7.-9. klasse

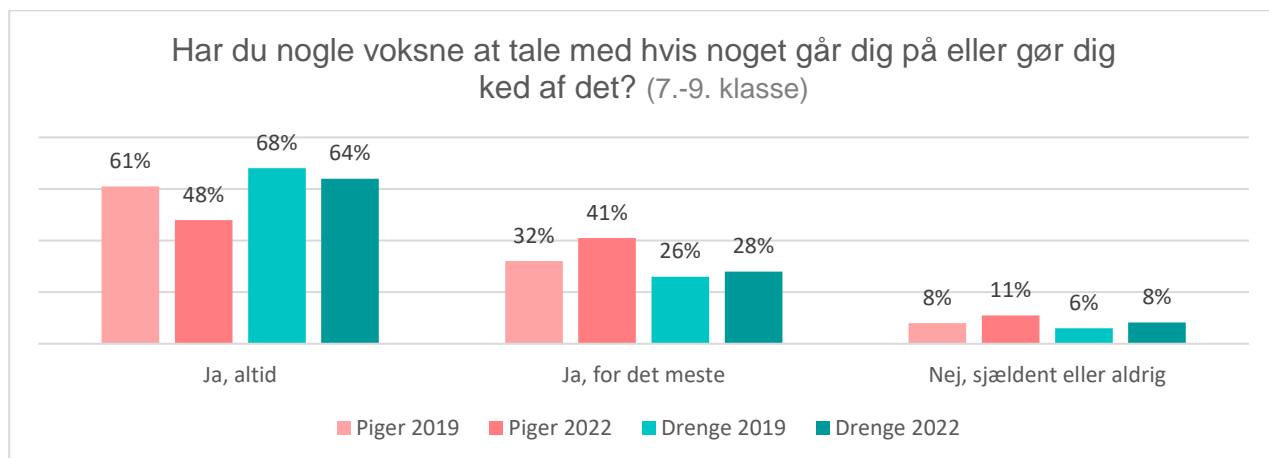
Lidt over halvdelen af eleverne (56%) i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022 svarer ifølge nedenstående Figur 20, at de altid har voksne at tale med, hvis noget går dem på eller hvis de er ked af det. Siden 2019 er der sket et fald på 8 procentpoint. Tallene for Nyborg Kommune 2022 er tilsvarende med tallene på landsplan i 2022.

En tredjedel (34%) af elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022, har for det meste nogle voksne at tale med, hvilket er tilsvarende landsplan (33%). 7% af alle elever i 7.-9. klasse har svaret, at de sjældent eller aldrig har voksne at tale med, hvis de er ked af det.

Figur 20: Oplevelsen af, at have en voksen at tale med, hvis der er noget der går dem på eller gør dem kede af det, blandt elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2019 (n=880), Nyborg Kommune 2022 (n=654) og landsplan 2022 (n=42.324)

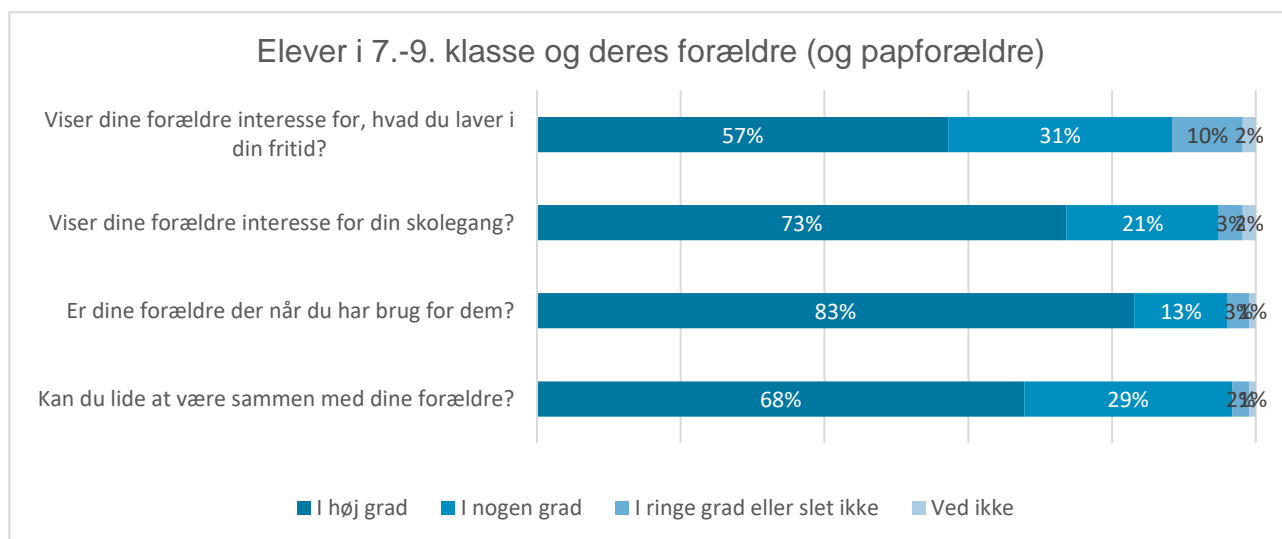
Figur 21 nedenfor viser elevernes oplevelse af, at have nogle voksne at tale med, hvis noget gør dem kede af det eller går dem på, fordelt på køn. Knap halvdelen (48%) af pigerne i 7.-9. klasse oplever, at altid de har voksne de kan tale med. Det er et fald fra 61% i 2019. 1 ud af 10 piger (11%) i 7.-9. klasse oplever, at de sjældent eller aldrig har voksne de kan tale med. Det er en stigning på 3 procentpoint siden 2019. Fordelingen hos drengene er tilsvarende 2019.

Figur 21: Oplevelsen af at have nogle voksne at tale med hvis der er noget der går dem på eller gør dem kede af det, blandt piger (2019 n=462, 2022 n=300) og drenge (2019 n=423, 2022 n=330) i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022.

Figur 22 belyser elevernes egen oplevelse af deres forældres (og papforældre) involvering og interesse i elevernes hverdag. Tallene viser, at 8 ud af 10 (83%) elever i 7.-9. klasse oplever, at deres forældre i høj grad er der for dem, når de har brug for dem. Samtidig svarer 68% af eleverne at de i høj grad godt kan lide at bruge tid sammen med deres forældre.

88% af eleverne oplever, at deres forældre i høj grad eller i nogen grad viser interesse for, hvad de beskæftiger sig med i deres fritid, ligesom langt størstedelen (73%) i høj grad føler, at deres forældre interesserer sig for deres skolegang.

Figur 22: Oplevelsen af egne forældre (og papforældre) blandt elever i 7.-9. klasse (n=328)

Følelsesmæssig nærhed i familien

Undersøgelser har vist at børn og unge fra familier med høj grad af følelsesmæssig nærhed, og forældre med en stor indsigt i barnets hverdag, oplever færre problemer end børn og unge hvis forældre mangler indsigt og indlevelse i deres barns hverdag (Ottosen, 2022). Besvarelser fra 2022 viser, at 7 ud af 10 elever (70%) i 7-9. klasse altid eller ofte bruger tid med deres forældre i hverdagen, mens 7% sjældent eller aldrig er sammen med deres forældre i hverdagen. Et lignende billede tegner sig af elevernes samvær med forældrene i weekenden, hvor 66% altid eller ofte er sammen med deres forældre, mens 8% sjældent eller aldrig bruger tid med deres forældre eller papforældre (data er ikke illustreret).

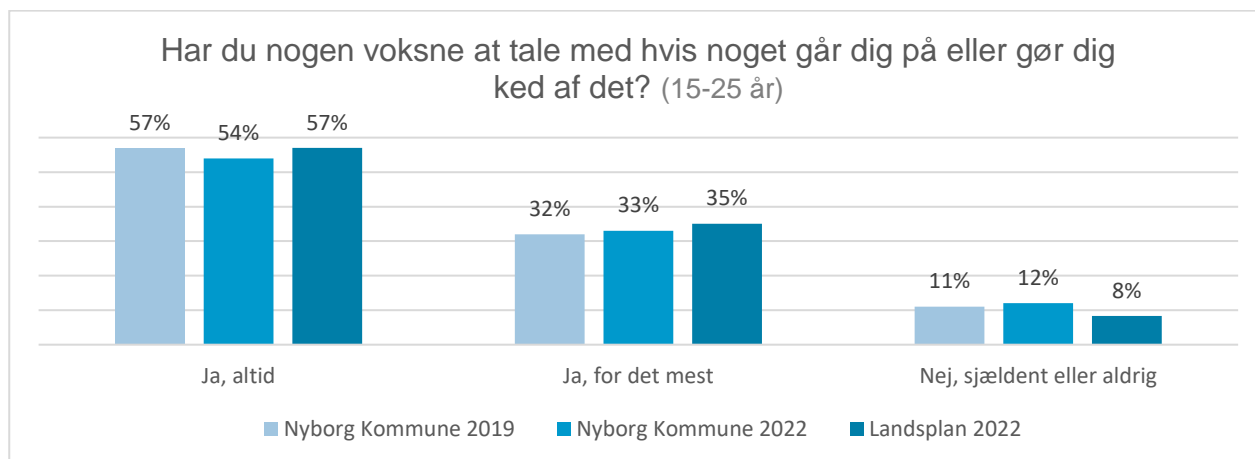
Forældrenes kendskab til deres børn venner kan give en indikation på deres indsigt i børnene hverdagsliv. En femtedel af eleverne svarer at deres forældre kender alle deres venner, mens en ud af 6 (58%), svarer at de kender de fleste. 4 % svarer at deres forældre ikke kender nogen eller kun kender få af deres venner (data er ikke illustreret).

I spørgeskemaet spørges eleverne ind til, om deres forældre har kendskab til, hvem de bruger tid sammen med om aftenen. Hertil svarer 3 ud af 4 (75%) af eleverne, at deres forældre altid eller ofte ved hvem de er sammen med om aftenen i weekenden. 13% svarer at det ved deres forældre nogle gange, sjældent eller aldrig, mens 12% er ikke så ofte ud om aftenen. Knap 8 ud af 10 af eleverne svarer at deres forældre altid ved hvor de er på hverdagsaftener (78%) og på weekendaftener (77%) (data er ikke illustreret).

15-25 år

Som Figur 23 viser, oplever lidt over halvdelen (54%) af de unge mellem 15-30 år altid at har voksne at tale med, hvis de er kede af det. Siden 2019 er der sket et fald på 3 procentpoint, hvor det var 57%.

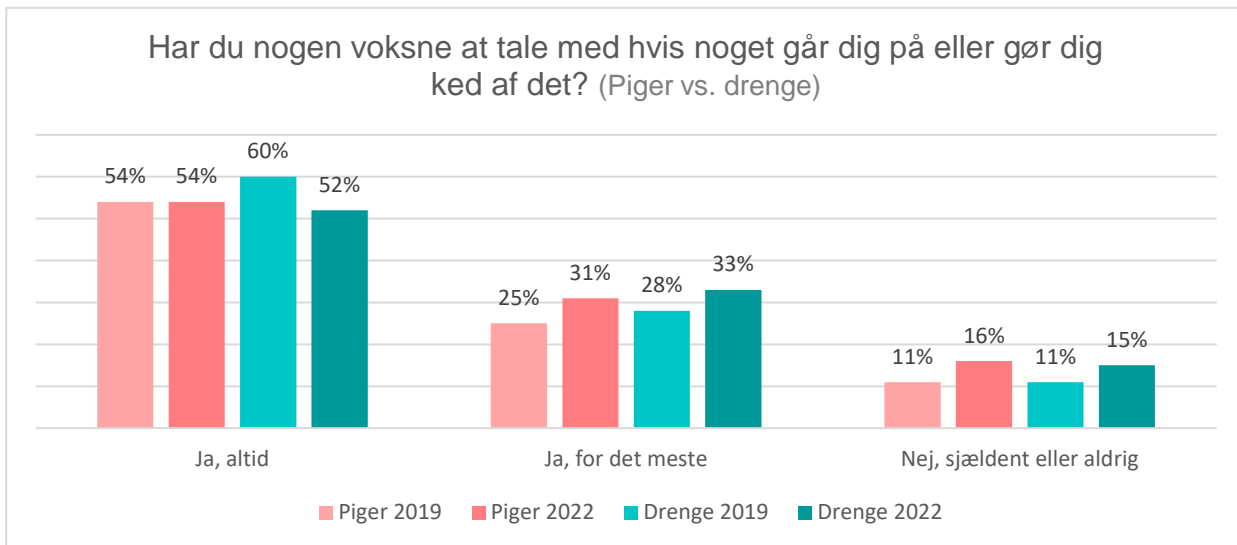
Tallene for Nyborg Kommune afviger få procentpoint fra landsplan 2022, hvor 57% altid føler, at de har voksne at tale med, 35% for det meste har nogle at tale med, mens 8% sjældent eller aldrig har nogle at tale med. I Nyborg Kommune føler 12% af de unge mellem 15-25 år, at de sjældent eller aldrig har nogle voksne at tale med, hvis de føler sig kede af det eller oplever at noget går dem på.

Figur 23: Oplevelsen af at have nogen voksne at tale med, hvis der er noget der går dem på eller gør dem kede af det, blandt unge 15-25-årige i Nyborg Kommune 2019 (n=755), Nyborg Kommune 2022 (n=481) og landsplan 2022 (n=36.168).

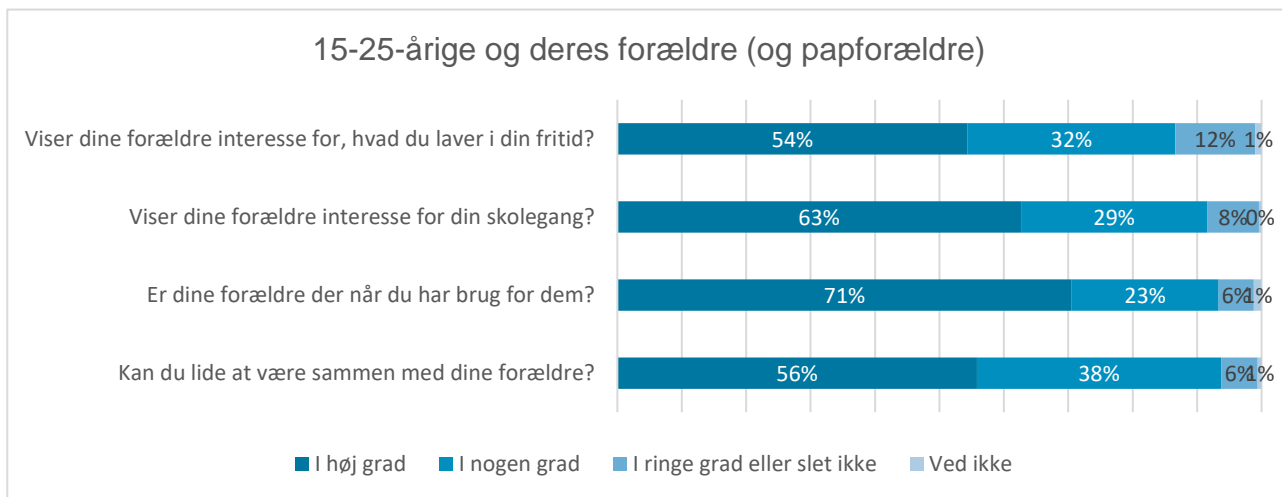
Figur 24 viser den kønsmæssig forskel i andelen af henholdsvis drenge og piger mellem 15-25 år, som altid, for det meste eller sjældent har nogle voksne at tale med. Tallene fra 2022 viser på tværs af svarkategorier 1 procentpoints forskel mellem drenge og piger.

I 2019 havde 60% af drengene altid nogle voksne at tale med, hvis de oplevede at føle sig kede af det, mens det gør sig gældende for 52% af drengene i 2022. Andelen af piger der svarer, at de altid har voksne at tale med er uændret siden 2019. Hos både drengene og pigerne ses en stigning i andelen af unge, som for det meste samt sjældent eller aldrig har nogle voksne at tale med. Eksempelvis angav 11% af både drengene og pigerne i 2019 at de sjældent eller aldrig havde nogle voksne at tale med, mens dette tal i 2022 er steget til 16% af pigerne og 15% af drengene.

Figur 24: Oplevelsen af at have nogle voksne at tale med, hvis der er noget der går dem på eller gør dem kede af det, blandt 15-25-årige piger (2019 n=445, 2022 n=295) og drenge (2019 n=310, 2022 n=178) i Nyborg Kommune 2022.).

Af Figur 25 fremgår de de unges besvarelser af fire spørgsmål, der belyser de unges oplevelse af deres forældres involvering og den følelsesmæssige nærhed fra forældrene. 7 ud af 10 (71%) af de unge 15-25-årige oplever, at deres forældre i høj grad er der for dem, når de har brug for dem. Samtidig svarer lidt over halvdelen (56%) af de unge, at de i høj grad godt kan lide at bruge tid sammen med deres forældre. 54% af de unge oplever, at deres forældre i høj grad eller i nogen grad viser interesse for, hvad de beskæftiger sig med i deres fritid, ligesom størstedelen (63%) i høj grad føler, at deres forældre interesserer sig for deres skolegang.

Figur 25: Oplevelsen af egne forældre (og papforældre) blandt unge 15-25-årige i Nyborg kommune 2022 (n=490)

Følelsesmæssig nærhed i familien

Besvarelser fra 2022 viser, at en stor andel (68%) af de unge mellem 15-25 år altid eller ofte bruger tid med deres forældre i hverdagen, mens 11% sjældent eller aldrig er sammen med deres forældre i hverdagen. Et lignende billede tegner sig af de unges samvær med forældrene i weekenden, hvor 71% altid eller ofte er sammen med deres forældre, mens 11% sjældent eller aldrig bruger tid med deres forældre eller papforældre i weekenden (data er ikke illustreret).

Ifølge i unge selv, har en stor andel af forældrene kendskab til, hvem de unge er sammen med. 3 ud af 4 (74%) af de unge svarer, at deres forældre altid eller ofte har kendskab til hvem de er

sammen med om aftenen i weekenden. 19% svarer, at det ved forældrene nogle gange, sjældent eller aldrig. 7% af eleverne svarer, at de ikke så ofte er ude om aftenen (data er ikke illustreret).

9% af de unge angiver at deres forældre kender alle deres venner, mens 84% kender de fleste eller nogen af deres venner. 7% kender få eller ingen. Langt størstedelen af forældrene har kendskab til hvor deres unge børn er. 3 ud af 4 15-25-årige svarer at deres forældre altid ved hvor de er på hverdagsaftener (75%) og på weekendaftener (75%) (data er ikke illustreret).

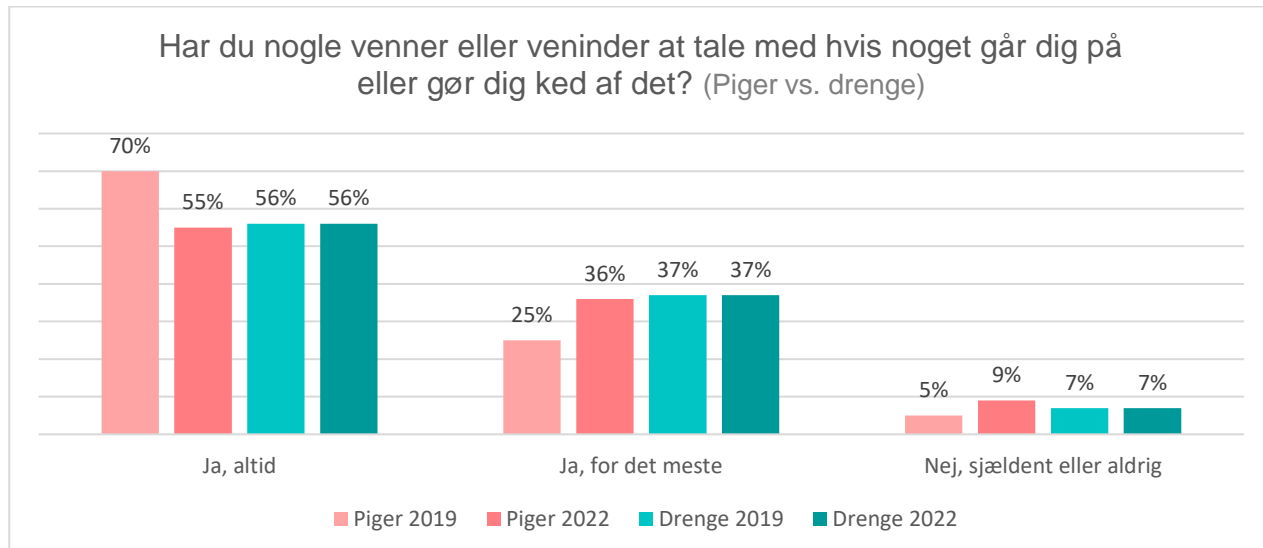
Relationer med venner og fællesskab i klassen

Sociale relationer og netværk, er en af de vigtigste faktorer for at vedligeholde mental- og fysisk sundhed, fordi det ofte er her de unge kan hente følelsesmæssig og praktisk støtte i hverdagen. Derudover har vi som mennesker og sociale væsner et medfødt behov for at høre til (Meilstrup C. B., 2022).

7.-9. klasse

Eleverne i 7.-9. klasse er blevet spurgt, om de har venner eller veninder at tale med, hvis noget går dem på eller gør dem kede af det. Figur 26 nedenfor viser, at 55 % af pigerne og 56% af drengene i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune, altid har venner eller veninder at tale med, hvilket er et fald på 15 procentpoint blandt pigerne sammenlignet med 2019. Alle tal er blandt drengene er uændret fra 2019 til 2022.

36% af pigerne og 37% af drengene oplever, at de for det meste har venner eller veninder at tale med, hvis de er kede af det. For pigernes vedkommende svarer dette til en stigning på 11 procentpoint siden 2019.

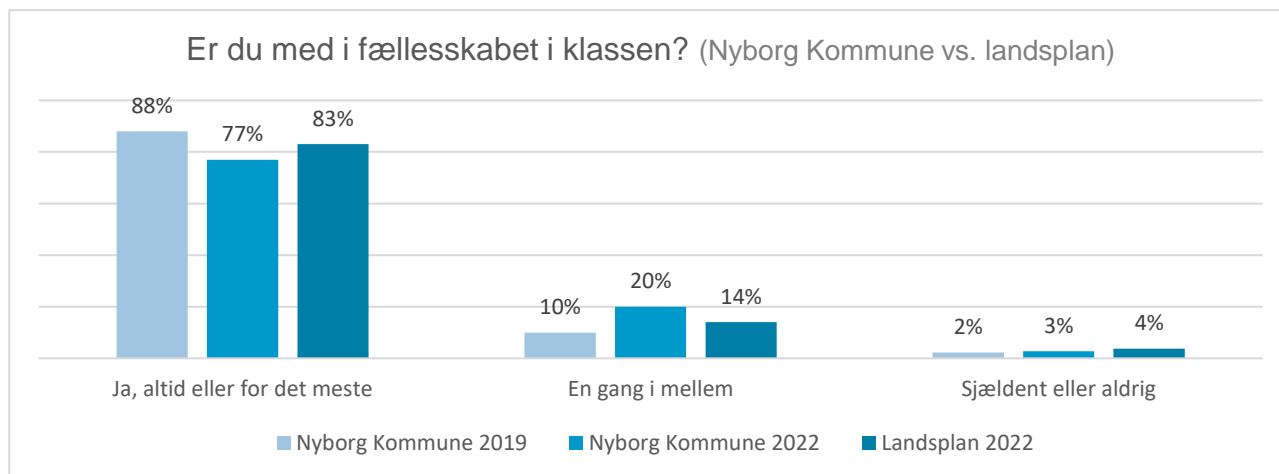

Figur 26: Oplevelsen af at have nogle venner eller veninder at tale med, hvis der er noget der går dem på eller gør dem kede af det, blandt piger (2019 n=463, 2022 n=300) og drenge (2019 n=422, 2022 n=330)

Samlet for elever i 7.-9. klasse ses et fald i andelen af elever der altid har en ven eller veninde at tale med, når de oplever svære følelser fra 63% i 2019 til 49% i 2022. Samtidig er andelen der sjældent eller aldrig har venner eller veninder at tale med fra 6% i 2019 til 13% i 2022 (Data er ikke illustreret).

Som det fremgår af nedenstående Figur 27, føler størstedelen af elever i 7.-9. klasse (77%) altid eller for det meste, at de er med i fællesskabet i klassen, hvilket er 11 procentpoint lavere end i

2019. I 2022 ligger Nyborg Kommune 6 procentpoint under landsplan 2022 i forhold til andelen af elever, som altid eller for det meste føler sig som en del af fællesskabet i klassen. 3% af eleverne har svaret, at de sjældent eller aldrig er en del af klassefællesskabet.

Figur 27: Oplevelsen af at være en del af fællesskabet i klassen blandt elever i 7.-8. klasse i Nyborg kommune 2019 (n=710), Nyborg Kommune 2022 (n=324) og landsplan 2022 (n=32.810)

Grænsesætning

Evnen til at sætte grænser er med til at beskytte vores mentale sundhed. Det at gøre noget som eleven ikke har lyst til, er brugt som eksempel i spørgeskemaet på, hvad det vil sige at overskride en grænse. 3 ud af 4 elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022 svarer, at de altid eller for det meste siger fra, hvis nogen overskrider deres grænse. 11% siger sjældent eller aldrig fra (data er ikke illustreret).

I Nyborg Kommune 2022 tænker 65% af eleverne altid eller for det meste over, om de kommer til at overskride andres grænser, fx gøre noget som de ikke har lyst til. 16% tænker sjældent eller aldrig over det. Når eleverne oplever andre end dem selv få overskredet deres grænser, siger 58% altid eller for det meste fra, mens 15% gør det sjældent eller aldrig (data er ikke illustreret).

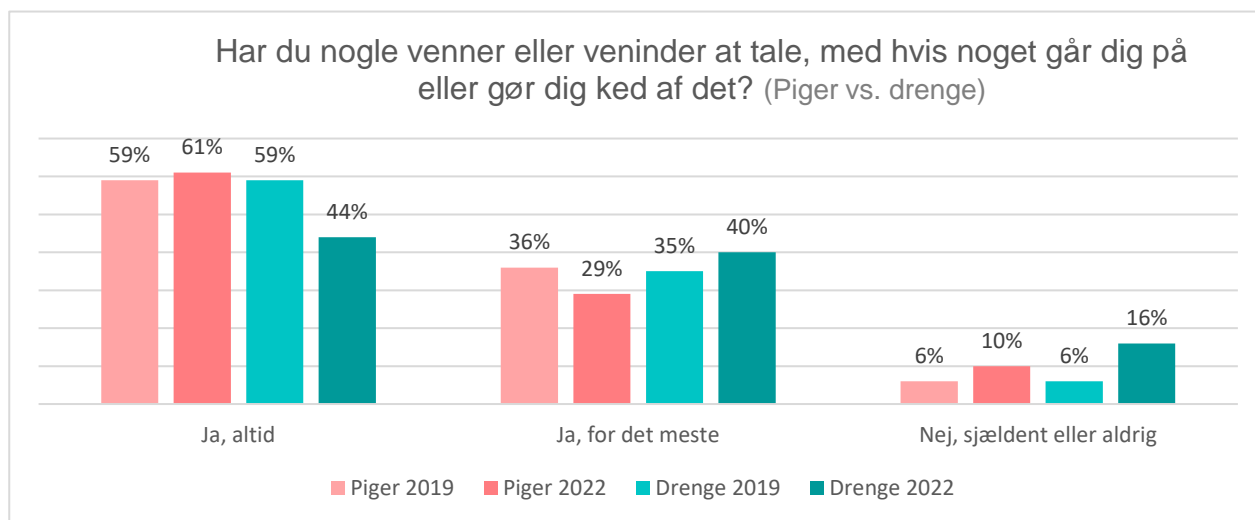
15-25 år

Samlet set har 54% af de unge altid nogle venner eller veninder de kan tale med, hvis noget går dem på eller gør dem kede af det. Det er et fald sammenlignet med andelen der svarer det samme i 2019 (59%). Samtidig er der sket en stigning i andelen af unge der rapporterer, at de ikke har nogle venner eller veninder at tale med, når de har brug for det. Fra 6% i 2019 til 12% i 2022 (data er ikke illustreret).

Figur 28 viser, at langt størstedelen af de unge piger og drenge mellem 15-25 år har venner eller veninder at tale med, hvis de er kede af det. 61% af pigerne angiver, at de føler at de har venner eller veninder at tale med, mens dette tal tilsvarende er 44% for drengene. Det største procentvise fald fra 2019 til 2022 ses blandt drengene, med et fald på 15 procentpoint.

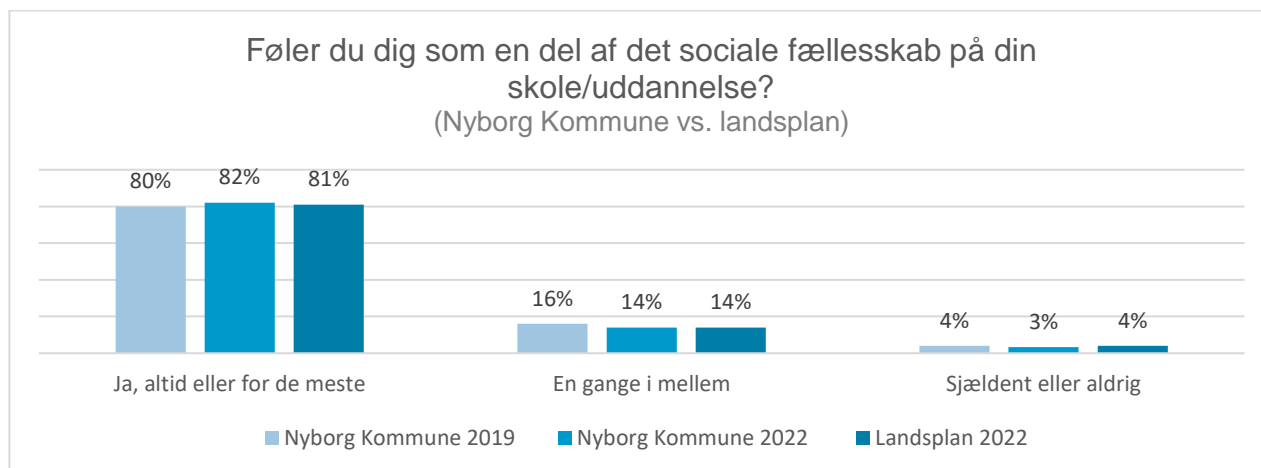
På tværs af køn svarer 10% af pigerne og 16% af drengene, at de sjældent eller aldrig har venner eller veninder at tale med, hvis de oplever at noget går dem på, eller hvis de er kede af det. For

pigernes vedkommende svarer dette til en stigning på 4 procentpoint fra 2019 til 2022, mens det svarer til en stigning på 10 procentpoint for drengene i aldersgruppen 15-25 år.

Figur 28: Oplevelsen af at have nogle venner eller veninder at tale med, hvis der er noget der går dem på eller gør dem kede af det, blandt piger (Nyborg 2019 n=445, Nyborg Kommune 2022 n=293) og drenge (Nyborg kommune 2019 n=310, Nyborg Kommune 2022 n=178)

Som det fremgår af Figur 29 nedenfor, føler 82% af de unge mellem 15-25 år i Nyborg Kommune i 2022 sig som en del af fællesskabet på deres skole eller uddannelsessted, hvilket svarer til en stigning på 2 procentpoint fra 2019. 3 % af de unge har svaret, at de sjældent eller aldrig føler sig som en del af fællesskabet på skolen eller uddannelsesstedet, hvilket er 1 procentpoint lavere end i 2019 og tilsvarende 1 procentpoint lavere end landsplan 2022. Der ses en begrænset stigning i andelen af 15-25-årige, der altid eller for det meste føler sig som en del af fællesskabet. Svarende til 82 % i Nyborg Kommune i 2022, i forhold til 81 % i 2019 og 81% på landsplan i 2022.

Figur 29: Oplevelsen af at være en del af det sociale fællesskab blandt unge i Nyborg Kommune 2019 (n=742), Nyborg Kommune 2022 (n=483) og landsplan 2022 (n=29.305)

Grænsesætning

Grænsesætning er en del af det at passe på sig selv og sin mentale sundhed. De unge er i undersøgelsen spurgt ind til, om de formår at sige fra, hvis der er andre der overskrider deres grænser fx ved at gøre noget de ikke har lyst til. Hertil svarer 7%, at de sjældent eller aldrig siger fra. 8 ud af 10 unge (79%) siger altid eller for det meste fra. Hvorfor grænseoverskridende adfærd fra andre. Mens 13% gør det en gang imellem (Data er ikke illustreret).

Gode relationer handler også om, at være bevidst om, om man selv kommer til at overskride andres grænser. 3 ud af 4 (74%) af de unge i Nyborg Kommune 2022, tænker altid eller for det meste over, om de kommer til at overskride andres grænser. Mens 13% gør det en gang i mellem og 9% aldrig eller sjældent gør det (data er ikke illustreret).

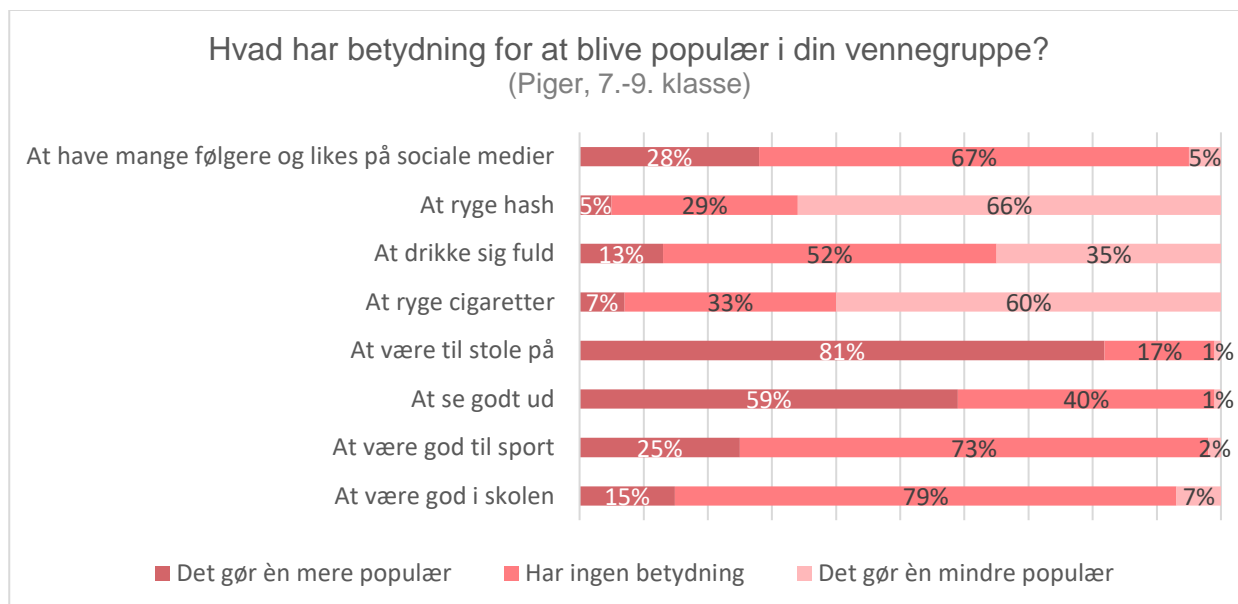
I tilfældet af at de unge oplever, at der er andre de ser får overskredet deres grænser, siger 64% altid eller for det meste fra, mens 10% gør det sjældent eller aldrig. 26% svarer at de gør det en gang i mellem (data er ikke illustreret).

Popularitet

I undersøgelsen bliver eleverne spurgt ind til, hvad de mener har betydning for at blive populær i vennegruppen. Spørgsmålene var stillet så eleverne kunne svare, at et givent karaktertræk enten gør én *mere* populær, ingen betydning har, eller gør én *mindre* populær.

7.-9. klasse

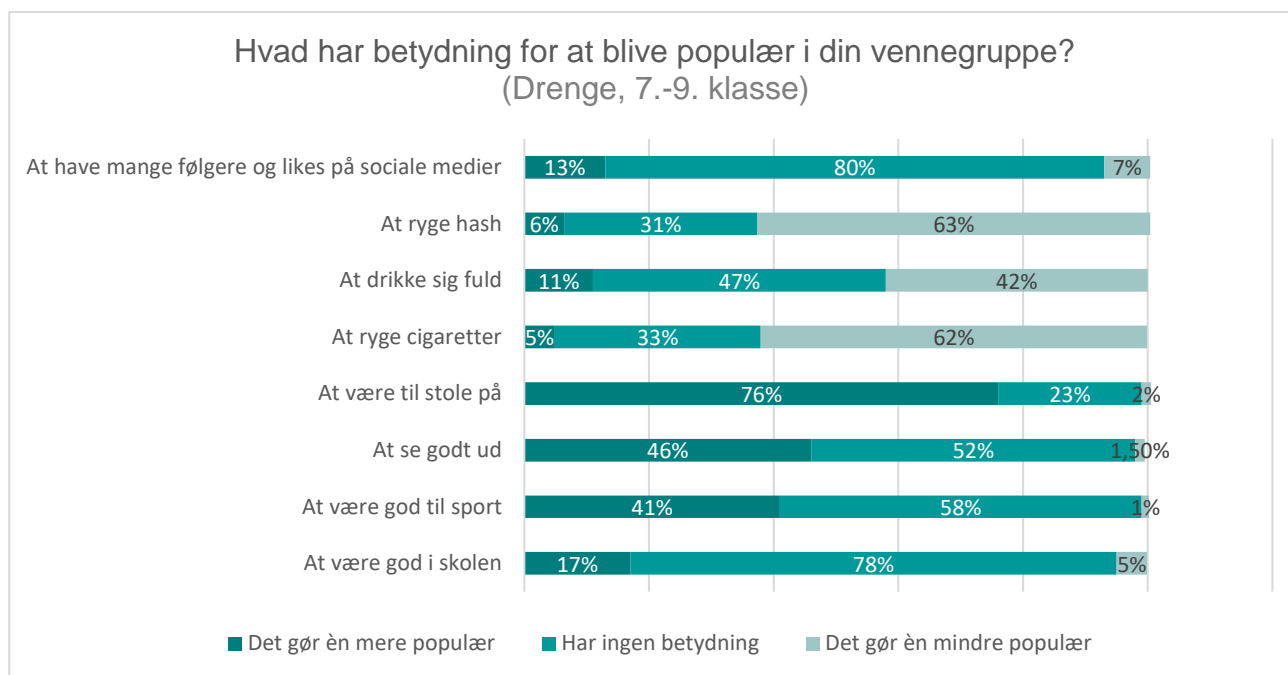
I Figur 30 ses, at størstedelen (81%) af pigerne mener, at det at være til at stole på, gør én mere populær. Over halvdelen af pigerne, 59%, mener, at det at se godt ud, har betydning for popularitet, mens 28% af pigerne mener, at det at have mange følgere og likes på de sociale medier der har betydning for popularitet. Pigenes besvarelser viser endvidere, at størstedelen af pigerne mener, at det gør én mindre populær at ryge hash (66%), cigaretter (60%) og at drikke sig fuld (35%) (Figur 30). 7 ud af 10 (73%) piger mener, at det ikke har nogen betydning for ens popularitet, om man er god i skolen, mens 73% mener det samme i relation til det at være god til sport.

Figur 30: Oversigt over hvad pigerne i 7.-9. klasse (n=300) mener, der gør en populær i vennegruppen, Nyborg Kommune 2022

I nedenstående Figur 31 ses drengenes vurdering af, hvad der har betydning for populariteten i deres vennegruppe. Langt størstedelen af drengene (76%), mener at det har betydning for ens popularitet, at man er til at stole på, mens 46% mener, at det at se godt ud og 41% mener at det at være god til sport, gør én mere populær i vennegruppen. Modsat pigerne, mener langt størstedelen af drengene (80%) *ikke*, at det har betydning for ens popularitet, hvor mange likes og følgere man har på sociale medier.

De tre faktorer, som i følge drengene, gør én mindre populær i vennegruppen er, at drikker sig fuld (42%), at ryge hash (63%) og at ryge cigaretter (62%) (Figur 31) .

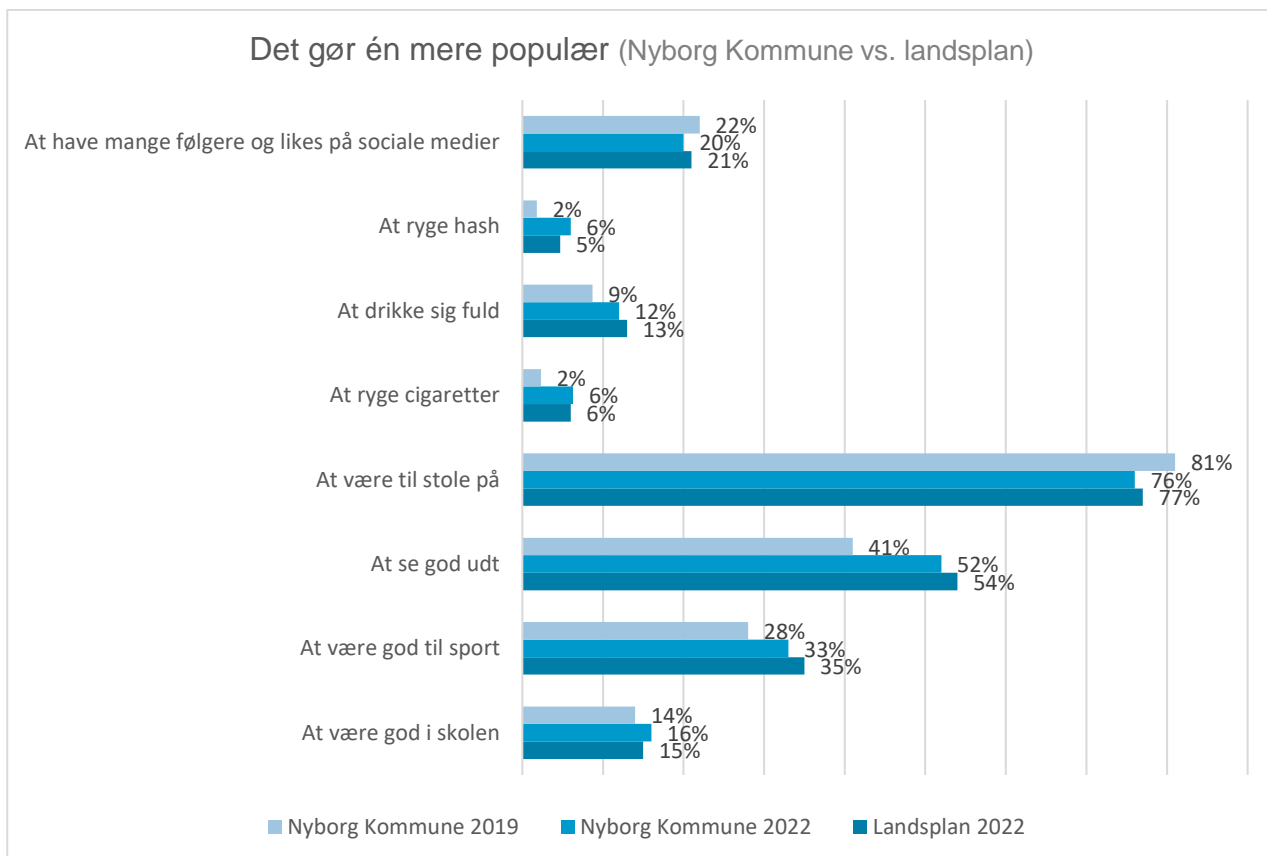

Figur 31: Oversigt over, hvad der gør dreng (n=323) i 7.-9. klasse populære, Nyborg Kommune 2022

I Figur 32 nedenfor ses det, hvilke faktorer eleverne i 7-9. klasse mener gør én mere populær i vennegruppen på tværs af køn. I sammenligning med data fra Nyborg Kommune i 2019 og landsplan i 2022, ses nogle forskelle som er værd at bemærke. I 2019 mente kun 2% af eleverne i Nyborg Kommune, at det gjorde én *mere* populær i vennegruppen at ryge hash. I 2022 er dette tal steget til 6% (5% på landsplan 2022)

I lighed med dette ses en tilsvarende stigning i andelen af unge, som mener at det gør én *mere* populær at ryge cigaretter fra 2% i 2019 til 6% i 2022 (6% på landsplan 2022)

En lignende tendens er at spore i forhold til andelen der mener, at det at drikke sig fuld gør én mere populær i vennegruppen. Her mente kun 9% af eleverne i Nyborg Kommune i 2019, at det gjorde én mere populær at drikke sig fuld, mens dette tal i 2022 er steget til 12% (13% på landsplan 2022).

Figur 32: Oversigt over hvad elever i 7.-9. klasse mener gør én populær i deres vennegruppe i Nyborg Kommune 2019 (n=875), Nyborg Kommune 2022 (n=623) og landsplan 2022 (n=35.549)

15-25 år

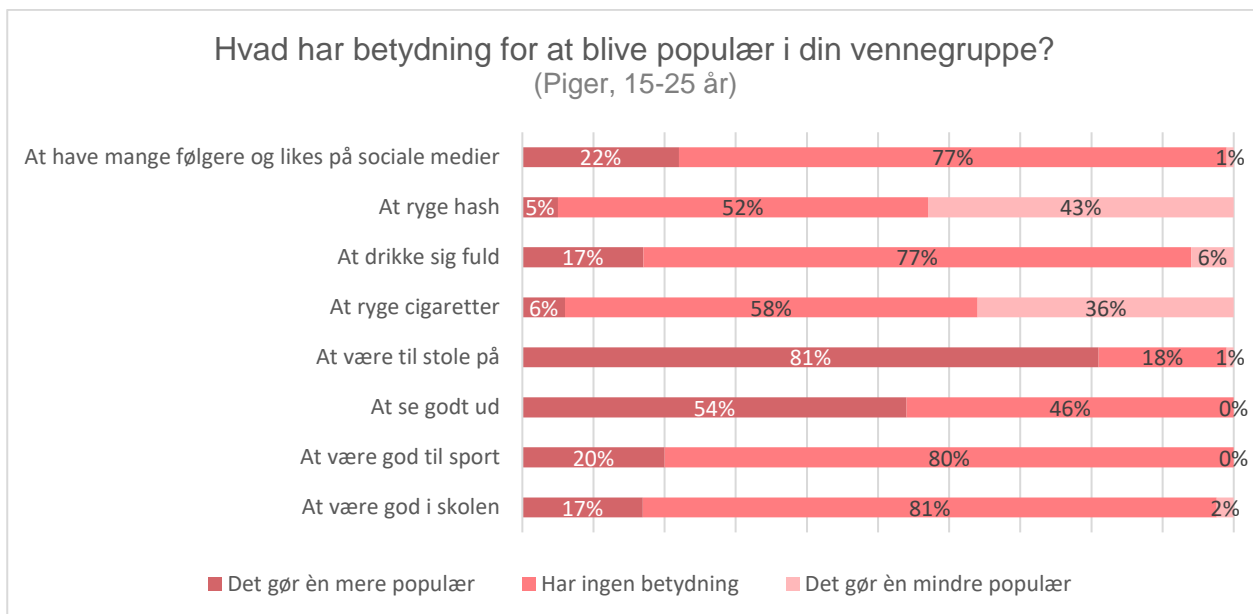
I undersøgelsen blev de unge fra 15-25 år bedt om at vurdere, hvad de mener der har betydning for at blive populær i vennegruppen. Spørgsmålene var stillet så eleverne kunne svare, at et givent karaktertræk enten gør én *mere* populær, ingen betydning har, eller gør én *mindre* populær.

I Figur 33 ses det, at langt størstedelen af pigerne (81%) mener, at dét at være til at stole på, gør én mere populær i vennegruppen, mens lidt over halvdelen af pigerne (54%) mener, at dét at se godt ud har betydning. 22% af pigerne mener, at antallet af følgere og antallet af likes på de sociale medier, har betydning for populariteten i vennegruppen.

Særligt andelen af piger der tillægger udseendet betydning for populariteten i vennegruppen, er steget siden 2019 fra 39% til 54% i 2022 (2019-data er ikke illustreret).

En stor del af pigerne mener, det gør én mindre populær at ryge hash (43%) og cigaretter (36%).

8 ud af 10 piger mener *ikke* at det har nogen betydning for deres popularitet, om de er gode i skolen (81%) eller gode til sport (80%). Samtidig ses der en andel af piger (20%), der tillægger de sportslige kompetencer betydning i forhold til popularitet, hvilket er en stigning fra 12% i 2019.

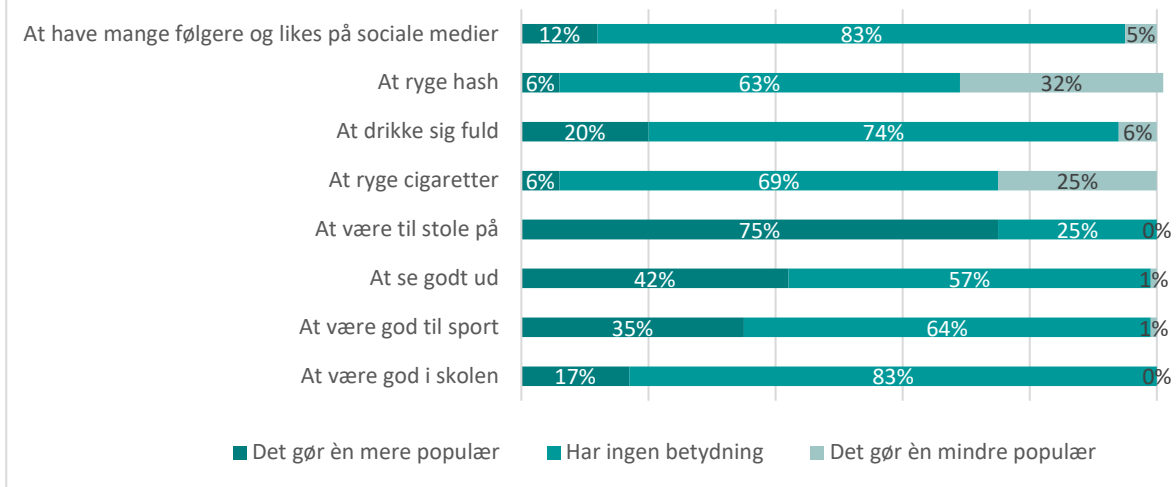
Figur 33: Oversigt over, hvad 15-25 årige piger mener der gør én populær i vennegruppen (n=294), Nyborg Kommune 2022

Drengenes vurdering af, hvad der har betydning for populariteten i vennegruppen fremgår af Figur 34 nedenfor. 3 ud af 4 drenge (75%) mener, at det der har betydning for populariteten er, at man er til at stole på, mens 42% mener, at dét at se godt ud og 35% mener at dét at være god til sport, gør én mere populær i vennegruppen. Modsat pigerne, mener langt størstedelen (83%) af drengene *ikke*, at det har betydning for ens popularitet, hvor mange likes og følgere man har på sociale medier. En tendens der bliver bekræftet af data, som viser et fald i andelen af drenge mellem 15-25 år, som mener, at dét at have mange følgere og likes har betydning for popularitet (2019-data er ikke illustreret)

I lighed med pigerne skiller særligt to faktorer sig ud i forhold til, hvad drengene mener gør én mindre populær i vennegruppen, hvilket er at ryge hash (32%) og at ryge cigaretter (25%).

Ligesom blandt pigerne, er det i data muligt at identificere en stigning i andelen af drenge, der vurderer at udseendet har betydning for populariteten fra 37% i 2019 til 42% i 2022 (2019-data er ikke illustreret). Tilsvarende ses en stigning i andelen af unge som mener, at dét at være god til sport har betydning for populariteten, fra 26% i 2019 til 35% i 2022.

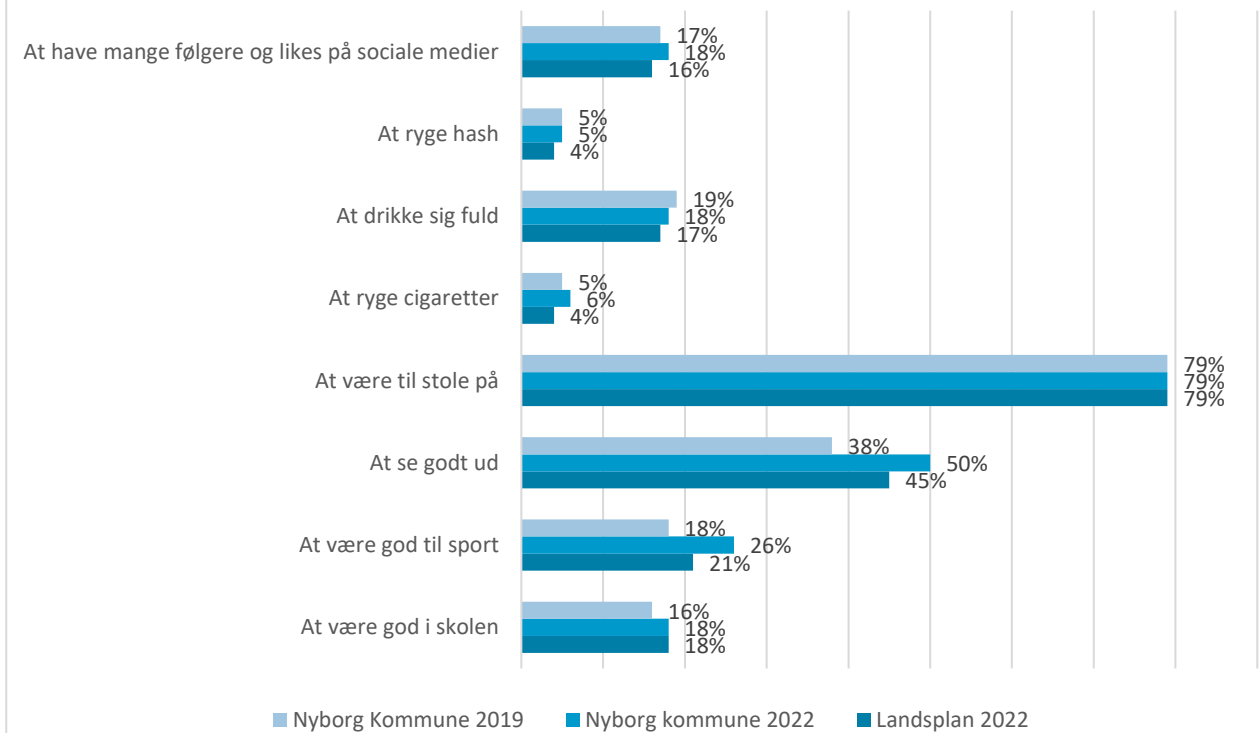
Hvad har betydning for at blive populær i din vennegruppe? (Drenge, 15-25 år)

Figur 34: Oversigt over, hvad drengene mener har betydning for popularitet i vennegruppen (n=178) i aldersgruppen 15-25, Nyborg Kommune 2022

I Figur 35 nedenfor ses de 15-25 åriges samlede vurdering af, hvad der gør én populær i vennegruppen. Andelen der mener, at dét at se godt ud og dét at være god til sport, er siden 2019 steget med henholdsvis 12 og 8 procentpoint, hvilket indikerer at disse to faktorer i stigende grad fylder hos de unge fra 15-25 år. En større andel af de unge i Nyborg Kommune 2022 (50%) tillægger udseendet betydning for populariteten, sammenlignet med landsplan 2022 (45%).

Det gør én mere populær (Nyborg Kommune vs. landsplan)

Figur 35: Oversigt over hvad unge mener gør én populær i deres vennegruppe i Nyborg Kommune 2019 (n=482), Nyborg Kommune 2022 (n=725) og landsplan 2022 (n=32.335).

Fravær fra skole og uddannelse

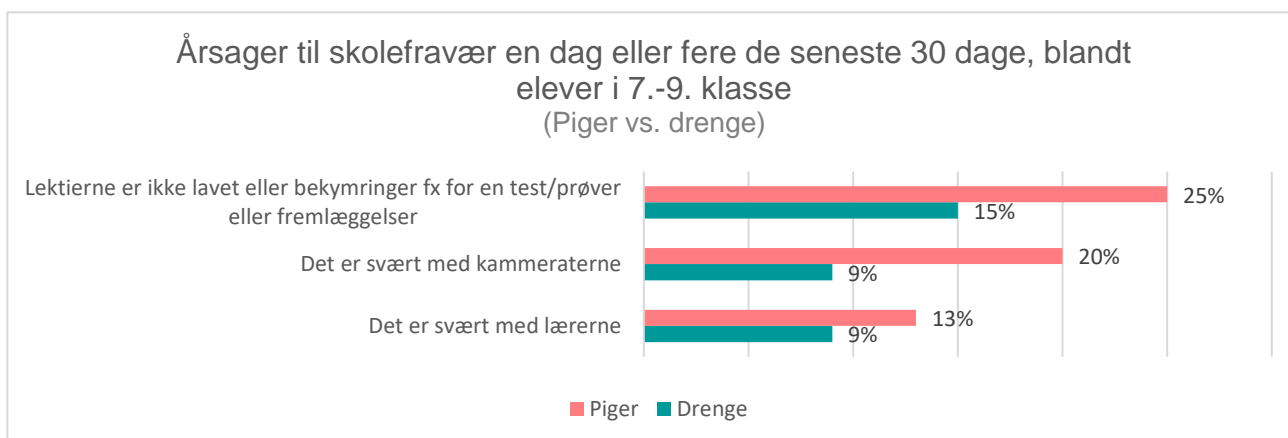
Skolefravær kan have alvorlige konsekvenser for børn og unges sociale- og faglige trivsel. Dertil kan skolefravær være et udtryk for mistroivsel og der kan være flere bagvedliggende årsager til fraværet (Børns vilkår, 2020).

7.-9. klasse

Figur 36 viser udvalgte årsager til skolefravær, enten én eller flere dage de seneste 30 dage blandt Nyborg Kommunes 7.-9. klasser. En fjerdedel (25%) af pigerne angiver, at de den seneste måned har haft fravær på grund af enten bekymringer for fremlæggelser eller prøver, eller fordi de ikke har lavet lektier. Denne fraværsårsag er den mest hyppige blandt både drenge (15%) og piger i 7.-9. klasse, men der ses dog en kønsmæssig forskel på 10 procentpoint.

Venner og tætte klassekammerater har også en betydning for elevernes fravær ifølge elevernes besvarelser. Knap hver femte pige (19%) og 9% af drengene angiver, dét at have det svært med kammeraterne, som årsag til, at der har været dage hvor de ikke har været i skole.

Relationen til læreren spiller, ifølge eleverne, også en rolle i forhold til fravær. 13% af drengene og 9% af pigerne, har inden for de seneste 30 dage haft fravær, fordi de havde det svært med lærerne.

Figur 36: Udvalgte årsager til skolefravær en dag eller flere de seneste 30 dage blandt piger (n=300) og drenge (n=329) i 7.-9. klasse, Nyborg Kommune 2022

Andelen af elever i 7.-9. klasse der er blevet væk fra skole en eller flere dage, uden at deres forældre vidste det, stiger med stigende klassetrinene fra 7% i 7. klasse, til 10% i 8. klasse og 14% i 9. klasse. 10% af eleverne fra 7.-9. klasse, har en eller flere gange de seneste 30 dage undladt at tage i skole, uden deres forældre vidste det (data er ikke illustreret).

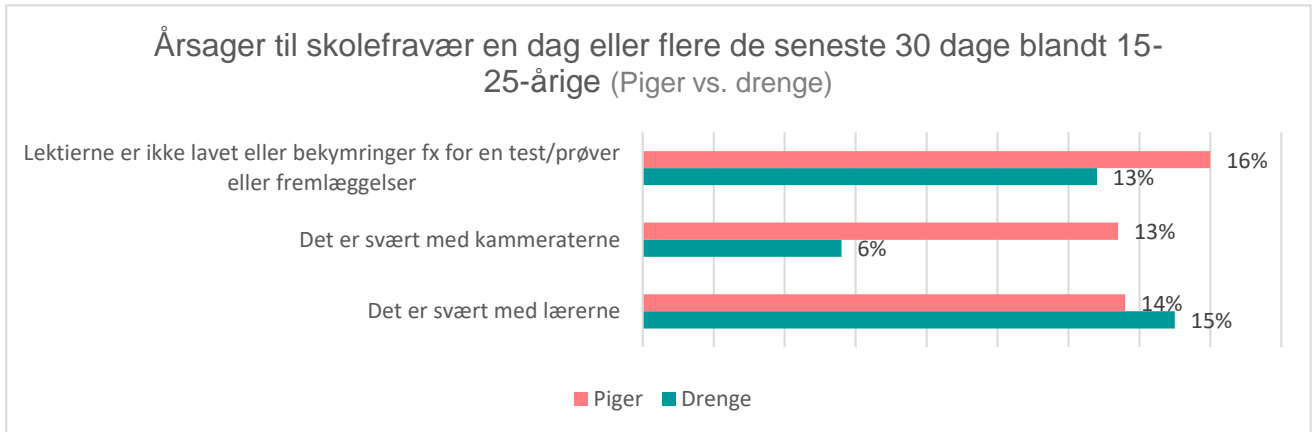
15-30 år

Figur 37 viser udvalgte årsager til skolefravær, enten én eller flere dage de seneste 30 dage, blandt de unge mellem 15-25 år i Nyborg Kommune.

16% af pigerne og 13% drengene angiver, at de den seneste måned har haft fravær på grund af enten bekymringer for fremlæggelser eller prøver, eller fordi de ikke har lavet lektier. Denne fraværsårsag er den mest hyppige blandt pigerne.

13% af pigerne og 6% af drengene har angivet, dét at have det svært med vennerne som årsag til, at der har været dage hvor de ikke har været i skole. Det gælder for 6% af drengene. Blandt drengene er dét at have det svært med kammeraterne, den mindst hyppige årsag til fravær enten en eller flere dage.

Lærer-elev-relationen har betydning for en del af skolefraværet hos de unge. Således svarer 14% af pigerne og 15% af drengene, at årsagen til deres fravær skyldes, at de har haft det svært med lærerne.

Figur 37: Udvalgte årsager til skolefravær en dag eller flere de seneste 30 dage blandt 15-30 årige piger (n=295) og drenge (n=179) i 7.-9. klasse, Nyborg Kommune 2022

TOBAK OG RØGFRI NIKOTINPRODUKTER

Rygning er fortsat en af de vigtigste risikofaktorer for folkesundheden og dødeligheden, men når vi kigger på børn og unges forbrug, så er de røgfri nikotinprodukter ved at tage over. De røgfri nikotinprodukter kan virke attraktive for de unge, da de ofte er tilsat smagsstoffer fx pebermynte eller søde smage, samtidig med at kan de benyttes i situationer hvor det ikke er tilladt at ryge. Af den grund kan røgfri nikotinprodukter være med til at øge den generelle eksponering af tobak og nikotin (Statens Institut for Folkesundhed, 2022)

I Danmark bruger omkring hver tredje (31 %) af alle unge mellem 15 og 29 år en form for nikotinprodukt enten hver dag eller lejlighedsvis. Nikotin er især farligt for de unges hjerner, som først er færdigudviklet omkring 25-30-års alderen. Udover at nikotin er stærkt afhængighedsskabende, så påvirker det også flere kognitive funktioner og det psykiske helbred. Nikotin kan fx medvirke til at fremkalde symptomer på angst og depression blandt unge (Vestbo J Andreassen JT, 2022)

I Ungesundhedsprofilen er elever i 7.-9. klasse samt unge 15-25 år blevet spurgt ind til deres erfaring med og forbrug af tobak- og røgfri nikotinprodukter.

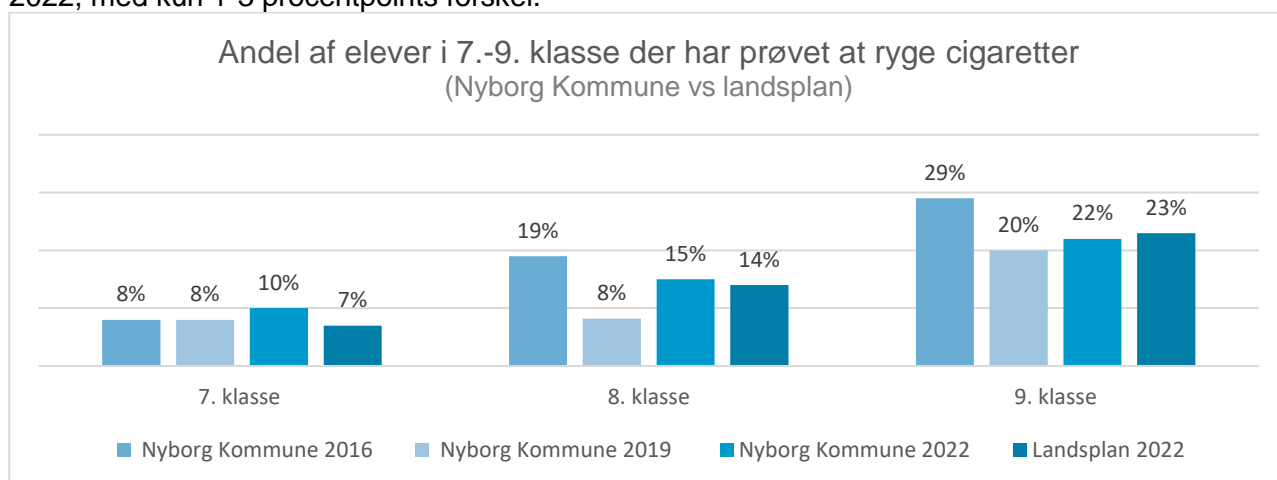

Cigaretter

Uanset antallet af cigaretter eller anden form for tobak, der benyttes, er rygning relateret til en øget risiko for sygdom og død. Risikoen øges med antallet af cigaretter, tidlig debutalder, antallet af år man ryger, samt jo senere, et eventuelt rygestop iværksættes (Vestbo J, 2018).

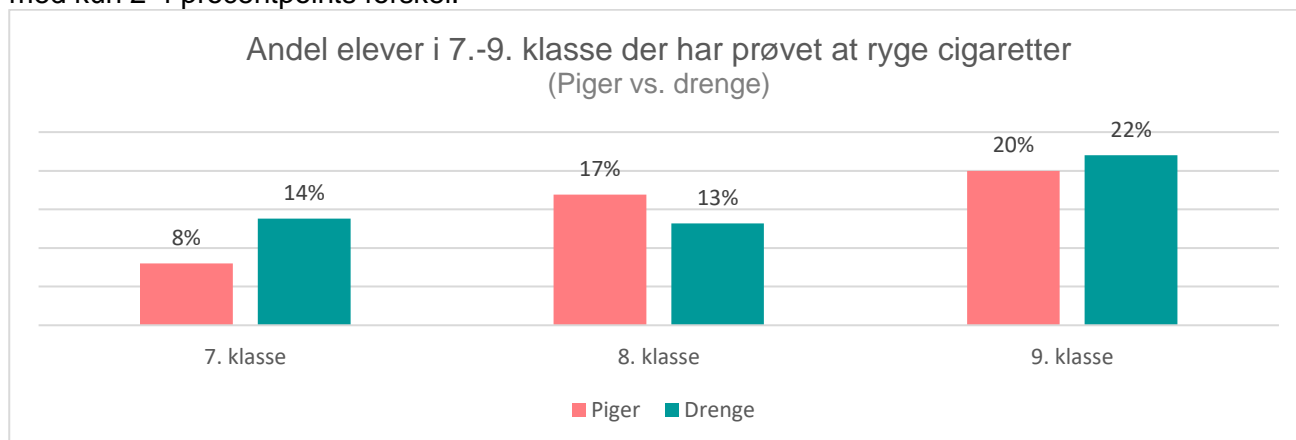
7.-9. klasse

Samlet set har 15% af elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022 prøvet at ryge cigaretter, mens det i 2019 var gældende for 12% (data er ikke illustreret). Figur 38 nedenfor viser, at andelen af elever der har prøvet at ryge cigaretter stiger fra 7.-9. klassetrin. Mens andelen der har prøvet at ryge i 7. klasse ligger på samme niveau (med 2 procentpoints forskel) i 2016, 2019 og 2022, er andelen af elever der har prøvet at ryge i 8. og 9. klasse faldet markant fra 2016 til 2019, hvorefter andelen stiger fra 2019 til 2022 for både 8. og 9. klasse (med 2-7 procentpoint). Andelen der har prøvet at ryge på tværs af klassetrin i Nyborg Kommune 2022, ligger på niveau med landsplan 2022, med kun 1-3 procentpoints forskel.

Figur 38: Andel elever i 7.-9. klasse der har prøvet at ryge cigaretter i Nyborg Kommune 2016 (7.klasse n=203, 8.klasse n=187, 9.klasse n=199), Nyborg Kommune 2019 (7. klasse n=329, 8. klasse n=270, 9. klasse n=284), Nyborg Kommune 2022 (7. klasse n=230, 8. klasse n=237, 9. klasse n=181) og landsplan 2022 (7. klasse n=15.424, 8. klasse n=12.868, 9. klasse n=13855)

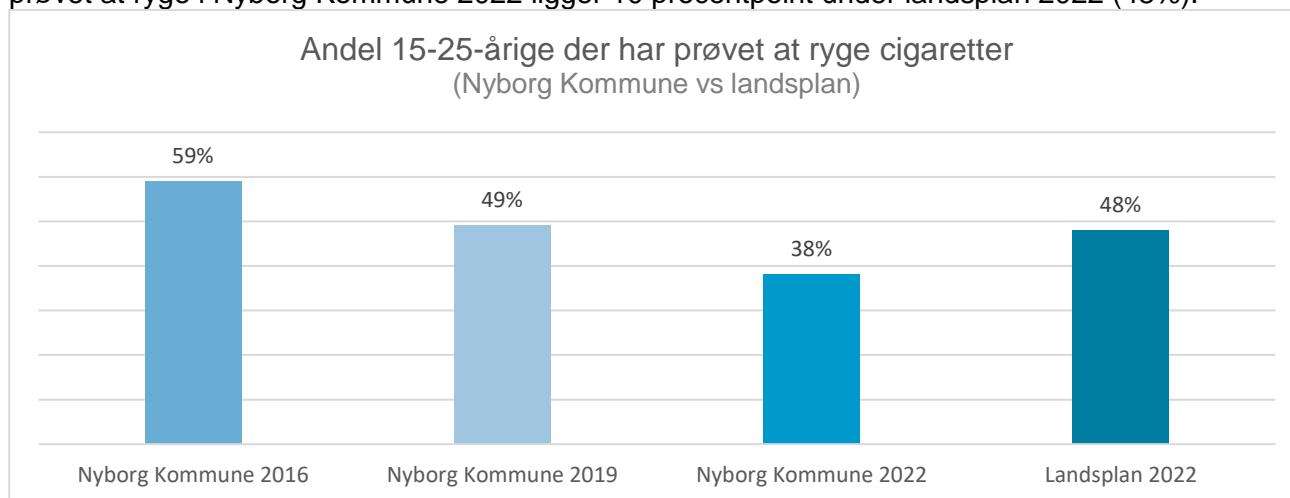
Figur 39 viser den kønsmæssige forskel i andelen af elever i 7.-9. klasse der har prøvet at ryge. Der er forholdsvis flere drenge (14%) end piger (8%) i 7. klasse der har prøvet at ryge cigaretter. Andelen af piger og drenge der har prøvet at ryge i 8. og 9. klasse ligger på niveau med hinanden, med kun 2-4 procentpoints forskel.

Figur 39: Andel piger (7. klasse n=100, 8. klasse n=102, 9. klasse n=90) og drenge (7. klasse n=116, 8. klasse n=128, 9. klasse n=81) der har prøvet at ryge cigaretter i Nyborg Kommune 2022

15-25 år

I figur 5 ses et markant fald fra 2016 til 2022 i andelen af unge mellem 15-25 år, som har prøvet at ryge cigaretter, fra 59% i 2016, til 49% i 2019 og til 38% i 2022. Andelen af 15-25-årige der har prøvet at ryge i Nyborg Kommune 2022 ligger 10 procentpoint under landsplan 2022 (48%).

Figur 40: Andel unge der har prøvet at ryge cigaretter i Nyborg Kommune 2016 (n=1.161), Nyborg Kommune 2019 (n=719), Nyborg Kommune 2022 (n=474) og landsplan 2022 (n=37.072)

Debut med rygning

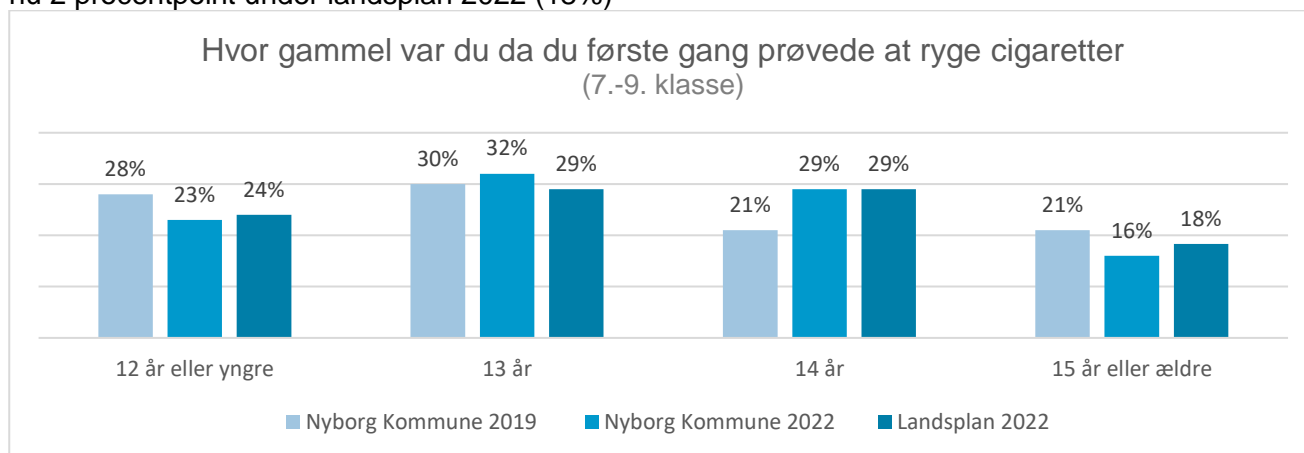
Jo tidligere man begynder at ryge, jo større vil skadevirkningerne af rygning være. Risikoen for rygerelaterede sygdomme og død øges blandt andet ved ung alder ved rygedebut (Sundhedsstyrelsen, 2018).

7.-9. klasse

Alderen ved rygedebut blandt de elever i 7.-9. klasse, der har prøvet at ryge, fremgår af Figur 41, hvoraf der ses et fald i andelen af elever der var 12 år eller yngre fra 28% i 2019, til 23% i 2022. Det er på niveau med landsplan 2022 (24%). Der er ikke nogen væsentlig ændring i andelen der var 13 år ved rygedebut fra 2019 (30%) til 2022 (32%), hvilket er 3 procentpoint over landsplan 2022 (29%).

Hver femte elev der havde prøvet at ryge i 2019 (21%) var 14 år første gang. Den andel steg til 29% i 2022, hvilket er på niveau med landsplan (29%).

Andelen der var 15 år eller ældre ved rygedebut, er faldet fra 2019 (21%) til 2022 (16%), og ligger nu 2 procentpoint under landsplan 2022 (18%).

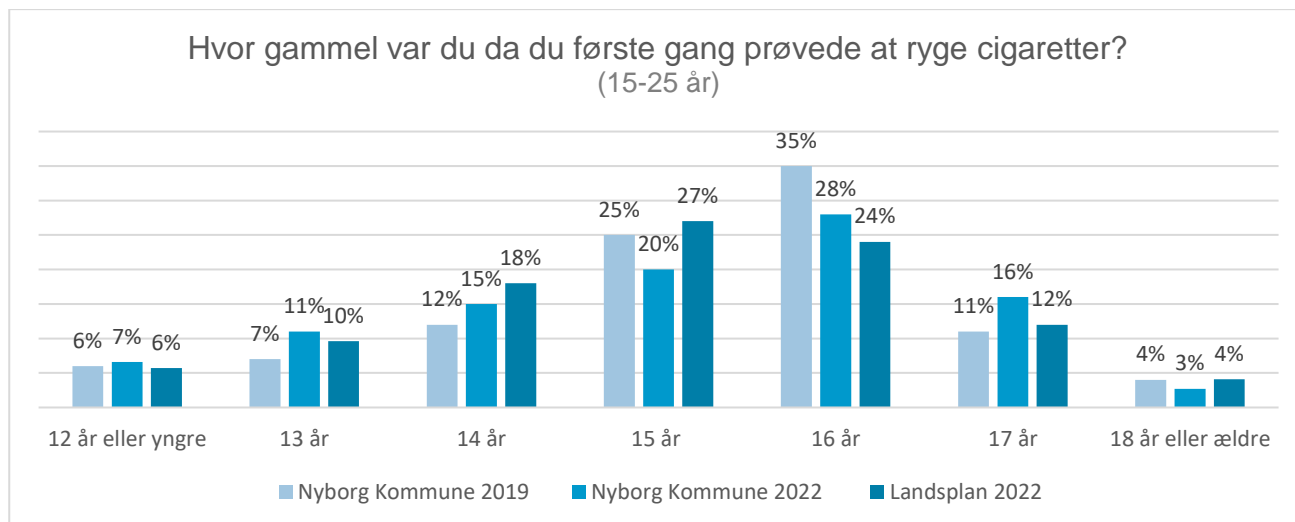

Figur 41: Debutalder ved første cigaret hos elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2019 (n=104), Nyborg Kommune 2022 (n=97) og landsplan 2022 (n=5.037)

15-25 år

Debutalderen for første gang unge 15-25-årige prøvede at ryge fremgår af Figur 42. Størstedelen af de unge der har prøvet at ryge i Nyborg Kommune 2022 var mellem 15-16 år (48%). Det er et samlet fald på 12 procentpoint fra 60% i 2019. I den yngste debutalder (12 år eller yngre, 13 år og 14 år), er der samlet set sket en stigning fra 25% i 2019 til 33% i 2022.

Der for den ældste debutalder (17 år, 18 år eller ældre) sket en stigning fra 15% i 2019 til 19% 2022. Nyborg Kommune 2022 ligger i de fleste alderskategorier på niveau med landsplan 2022. Den største forskel er i alderen 15 år, hvor Nyborg Kommune 2022 (20%) ligger 7 procentpoint under landsplan 2022 (27%).

Figur 42: Debutalder ved første cigaret hos unge 15-25-årige Nyborg Kommune 2019 (n=349), Nyborg Kommune 2022 (n=183) og landsplan 2022 (n= 12.849).

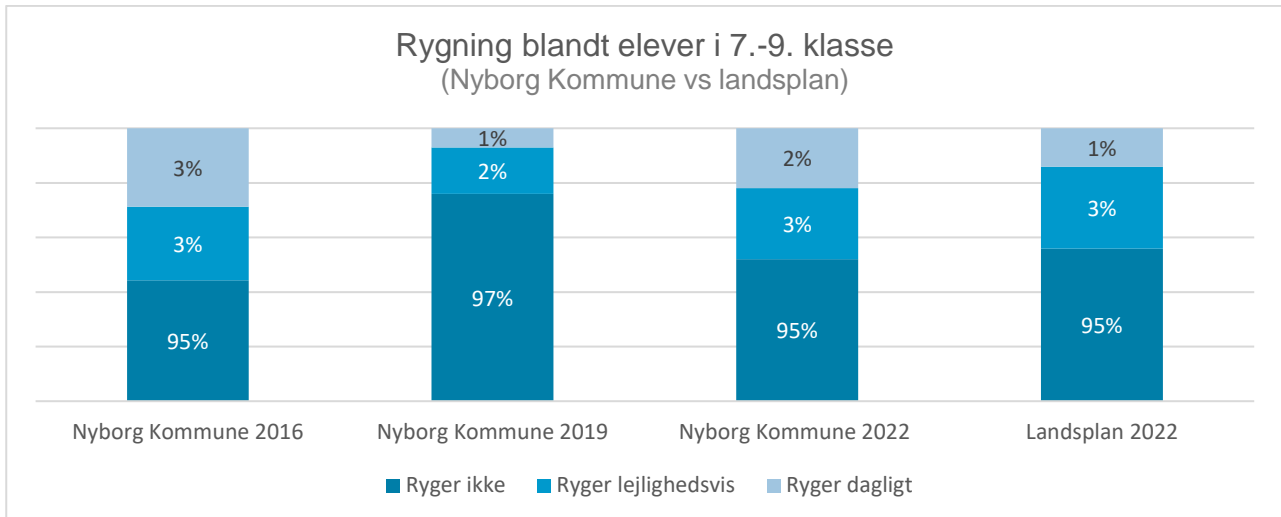
Rygevaner

Uanset hvor få cigaretter de unge ryger, er rygning relateret til øget risiko for rygerelaterede sygdomme, men risikoen øges med stigende rygemængde, ligesom risikoen øges ved ung alder ved rygedebut. (Sundhedsstyrelsen, 2018).

7.-9. klasse

Af

Figur 43 nedenfor fremgår rygevaner blandt elever i 7.-9. klasse. Størstedelen af eleverne ryger *ikke* i Nyborg kommune 2016 (95%), Nyborg Kommune 2019 (97%), Nyborg Kommune 2022 (95%) og landsplan 2022 (95%). Andelen af elever i Nyborg kommune der ryger lejlighedsvist eller dagligt er faldet fra 6% i 2016 til 3% i 2019 og steget svagt til 5% i 2022. Nyborg Kommune 2022 ligger på niveau med landsplan 2022 hvor 4% af de unge ryger lejlighedsvis eller dagligt.

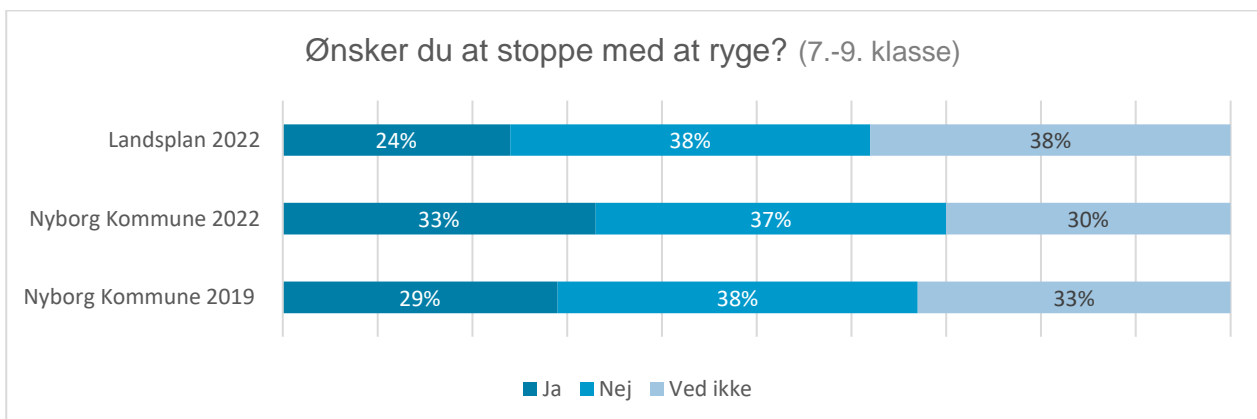
Figur 43: Andel elever i 7.-9. klasse der ryger lejlighedsvis (sjældnere end hver uge + hver uge) eller dagligt i Nyborg kommune 2016 (n=590), Nyborg Kommune 2019 (n=833), Nyborg Kommune 2022 (n=648) og landsplan 2022 (n=37.410)

Rygning i skoletiden

En andel af de elever i 7.-9. klasse som ryger, ryger aldrig i løber af skoletiden i Nyborg Kommune 2022 (35%), sammenlignet med Nyborg Kommune 2019 (76%) og landsplan 2022 (50%).

Af de elever, der i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune ryger, gør nogle det nogle gange eller altid i løbet af skoletiden. Denne andel af elever er steget fra 24% i 2019, til 64% i 2022. Det er en større andel sammenlignet med landsplan 2022 (50%). Bemærk meget få elever angiver at de ryger i Nyborg Kommune 2019 (n=21) og Nyborg Kommune 2022 (n=31)

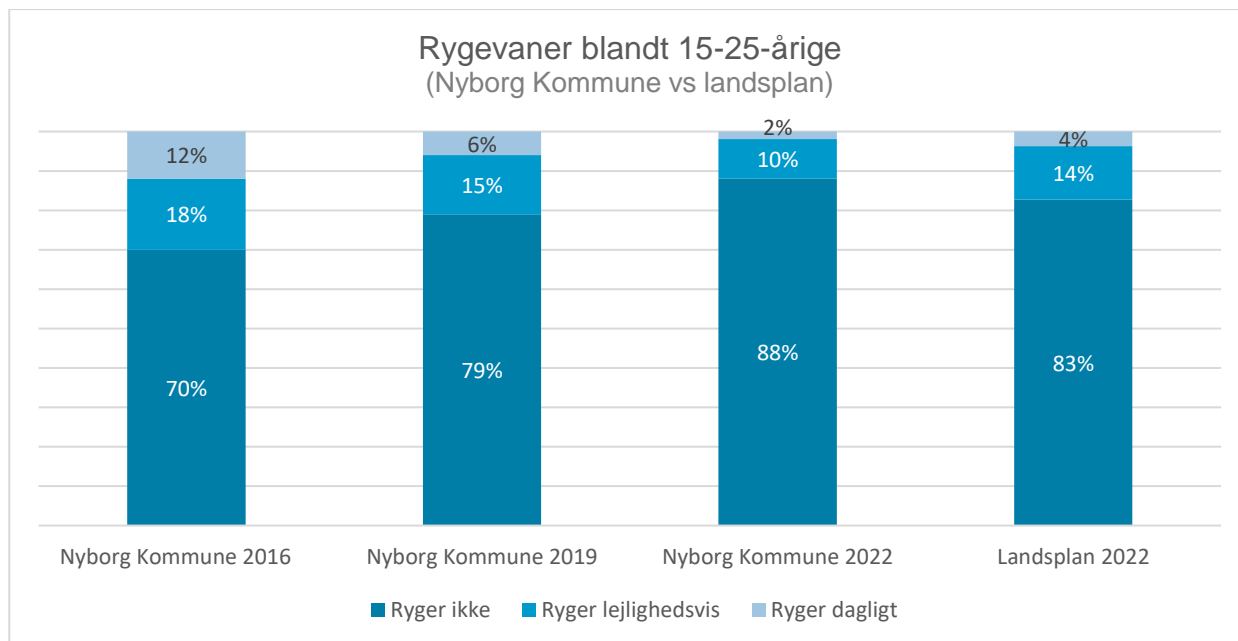
Som Figur 44 viser, er andelen af rygende elever der ønsker at stoppe, steget fra 29% i 2019 til 33% i 2022. Det er en større andel sammenlignet med landsplan 2022 (24%). 37% af eleverne i Nyborg Kommune 2022 ønsker ikke at stoppe med at ryge. Det er tilsvarende Nyborg Kommune 2019 (38%) og landsplan 2022 (38%).

Figur 44: Andelen af elever i 7.-9. klasse der ryger cigaretter, opgjort på hvorvidt de ønsker at stoppe med at ryge, i Nyborg Kommune 2019 (n= 21), Nyborg Komme 2022 (n=30) og Landsplan 2022 (n=1.042)

15-25 år

Figur 45 viser at størstedelen af de unge i Nyborg Kommune 2016 (70%), Nyborg Kommune 2019 (79%), Nyborg Kommune 2022 (88%) og landsplan 2022 (83%) ikke ryger. Der ses et fald i andelen der ryger enten lejlighedsvis eller dagligt fra 30% i 2016, til 21% i 2019 og til 12% i 2022. Nyborg Kommune 2022 ligger 6 procentpoint under landsplan 2022 (18%) i forhold til andelen af 15-25-årige der ryger lejlighedsvis eller dagligt.

Figur 45: Andel unge 15-25-årige der ryger lejlighedsvis (sjældnere end hver uge + hver uge) eller dagligt i Nyborg Kommune 2016 (n=1.161), Nyborg Kommune 2019 (n=719), Nyborg Kommune 2022 (n=474) og landsplan 2022 (n=37.072)

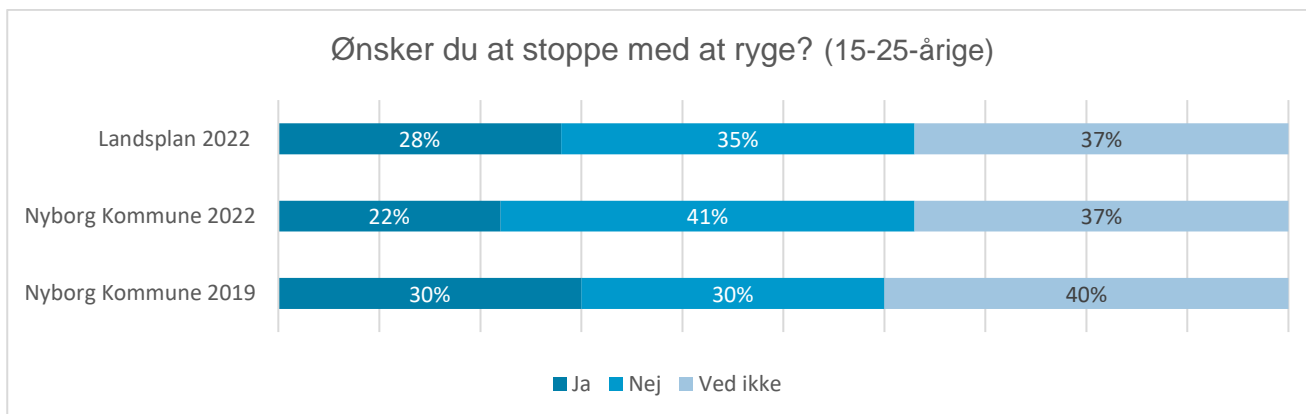
Ryging i skoletiden

Andelen af 15-25-årige der aldrig ryger i skole tiden er steget med 2 procentpoint fra 62% i Nyborg Kommune 2019 til 65% i Nyborg Kommune 2022. Det er tilsvarende landsplan 2022 (65%)

Andelen af unge der ryger nogle gange eller altid i løbet af skoletiden er tilsvarende faldet.

Der er ikke væsentlig forskel på andelen af unge piger (32%) og drenge (33%) der ryger nogle gange eller altid i skoletiden.

Som Figur 46 nedenfor viser, er andelen af unge 15-25-årige, der ønsker at stoppe med at ryge, faldet fra 30% i 2019 til 22% i 2022. Andelen i Nyborg Kommune 2022 der ønsker at stoppe med at ryge er mindre, sammenlignet med landsplan 2022 (28%). 41 % af de 15-25-årige i Nyborg Kommune 2022 ønsker ikke at stoppe med at ryge. Det er en større andel sammenlignet med Nyborg Kommune 2019 (30%) og landsplan 2022 (35%).

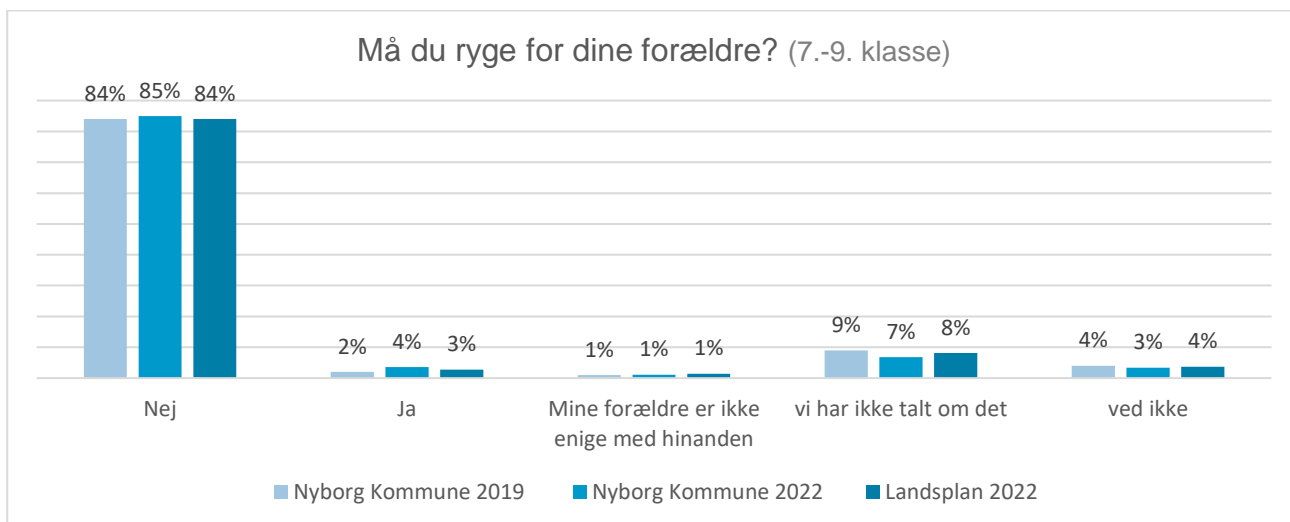
Figur 46: Andelen af unge 15-25-årige der ryger cigaretter, opgjort på hvorvidt de ønsker at stoppe med at ryge, i Nyborg Kommune 2019 (n= 150), Nyborg Komme 2022 (n=54) og Landsplan 2022 (n=5.740)

Holdning til rygning

Forældre har stor indflydelse på, om deres børn begynder at ryge, fordi deres vaner og holdninger smitter af på børnene. Klare holdninger, engagement og omsorg, fra forældrene præger således de unges rygevaner (Vestbo J, 2018).

7.- 9. klasse

Størstedelen af eleverne i 7.-9. klasse (85%) må ikke ryge for deres forældre i Nyborg Kommune 2022 (Figur 47). 10% af eleverne har enten ikke talt om det med deres forældre eller ved ikke hvad forældrenes holdning er. 4% angiver at de gerne må ryge for deres forældre i Nyborg Kommune 2022. Samme billede tegner sig for Nyborg Kommune 2019 og landsplan 2022 (Figur 47).

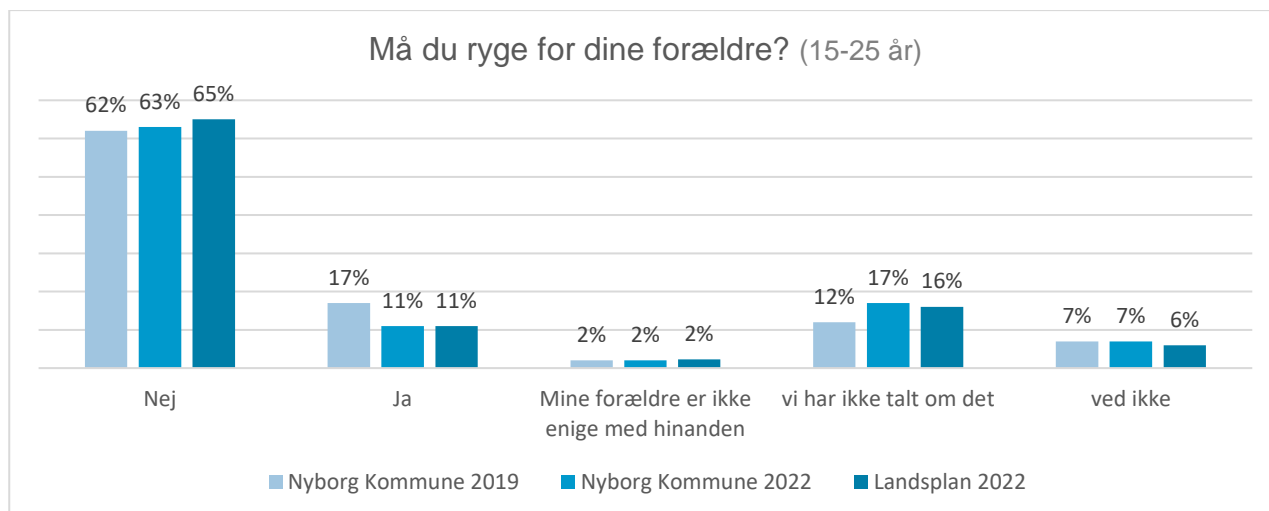

Figur 47: Holdning til rygning blandt forældre af elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2019 (n=870), Nyborg Kommune 2022 (n=647) og landsplan 2022 (n=39.629)

15-25 år

Over halvdelen (63%) af unge 15-25-årige svarer i undersøgelsen, at de ikke må ryge for deres forældre i Nyborg Kommune 2022 (Figur 48). Tilsvarende var andelen tilbage i 2019 62% og på landsplan 2022 65%. Sammenlignet med 2019 (17%) angiver en mindre andel unge, at de må ryge for deres forældre i 2022 (11%). Andelen der må ryge ligger på niveau med landsplan 2022 (11%). 24% af de unge har enten ikke talt om det med deres forældre eller ved ikke om de må ryge

for deres forældre. Det er en stigning på 5 procentpoint fra 2019 (19%) og på niveau med landsplan 2022 (22%).

Figur 48: Holdning til rygning blandt 15-25-åriges forældre i Nyborg Kommune 2019 (n=720), Nyborg Kommune 2022 (n=477) og landsplan 2022 (n=17.418)

E-cigaretter

E-cigaretter består af en beholder med væske, et batteri og en brænder der opvarmer væsken og omdanner den til en damp. Der findes e-cigaretter med og uden nikotin. Siden 2022 har det været forbudt at sælge e-cigaretter der smager af andet end tobak i Danmark (Sundhedsstyrelsen , 2019).

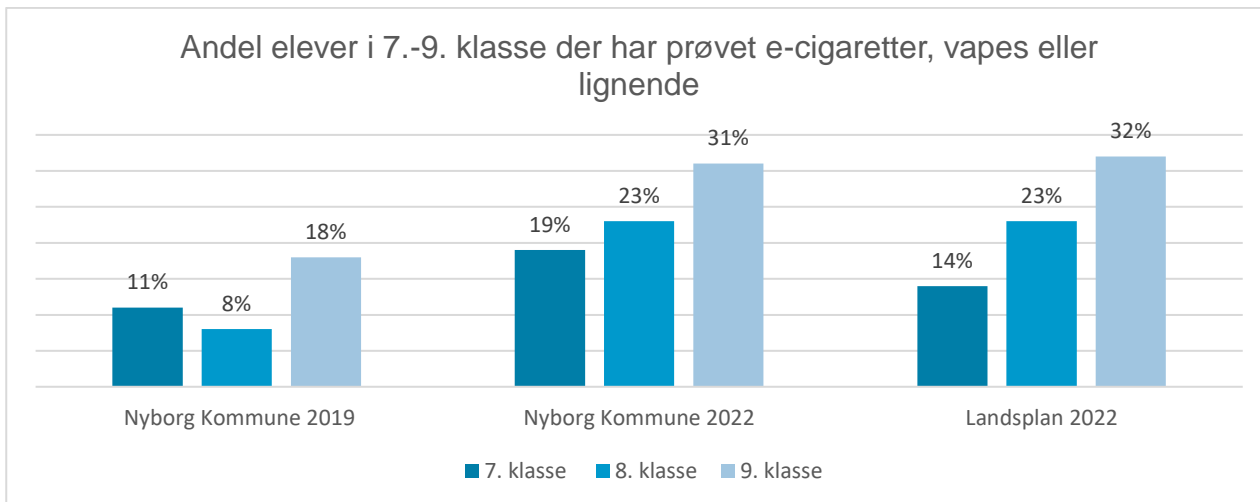
Selvom e-cigaretter ikke indeholder de samme skadelige stoffer som cigaretter, kan de ikke betragtes som sikre for helbredet. Det skyldes dels usikkerheden omkring de potentielle helbredskonsekvenser af at indhalere de forskellige indholdsstoffer, og dels viden om nikotins negative konsekvenser for helbredet, især for børn og unge (Sundhedsstyrelsen , 2019). Børn og unges umodne hjerner er særligt følsomme for nikotin, og unge bliver hurtigere afhængige af nikotin end voksne. Jo tidligere unge begynder at ryge, jo større afhængighed udvikles der, og jo sværere kan være det, at stoppe senere i livet (Sundhedsstyrelsen , 2019). Sundhedsstyrelsen fraråder derfor brugen af e-cigaretter.

Der findes flere forskellige typer af e-cigaretter, med varierende funktioner og muligheder. I Ungesundhedsprofilen er elever i 7.-9. klasse og 15-25 årige blevet spurgt ind til deres erfaring med e-cigaretter, vapes og lignende der dækker over alle typer e-cigaretter.

7.- 9. klasse

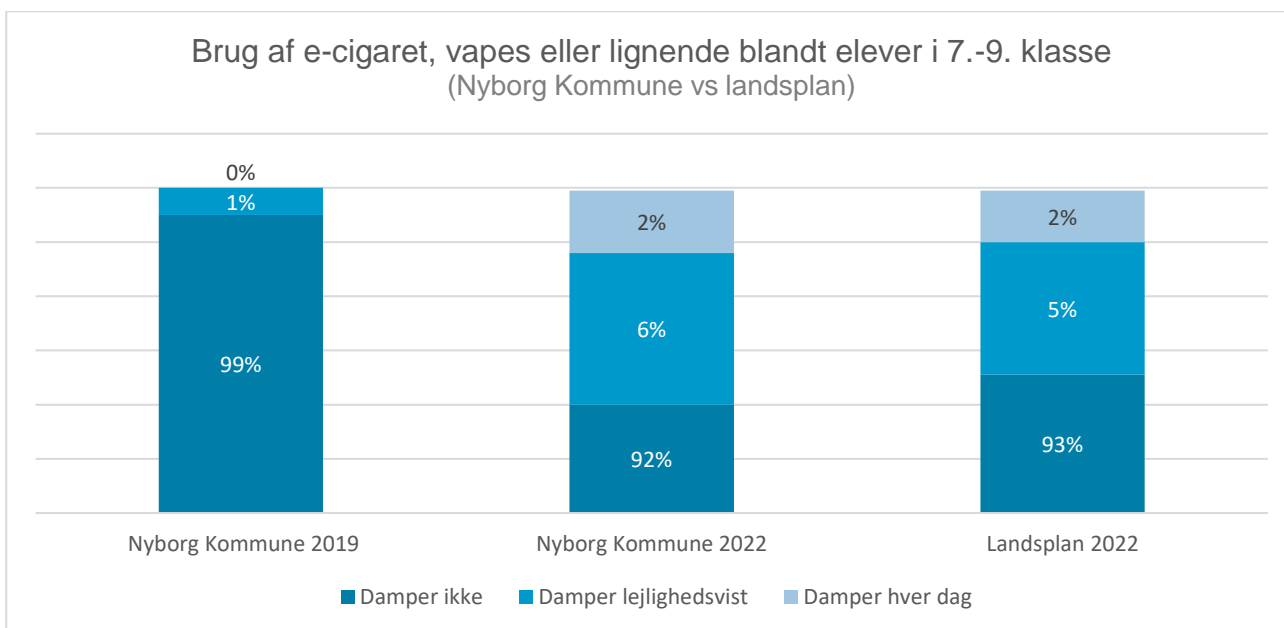
Undersøgelsen viser en markant stigning i andelen af elever der har prøvet e-cigaretter, vapes eller lignende fra 12% i 2019 til det dobbelte i 2022 (24%) (data er ikke illustreret).

Der er en tydelig tendens til, at andelen af elever der har prøvet e-cigaretter, vapes eller lignende stiger med stigende klassetrin, fra 19% i 7. klasse, 23 % i 8. klasse og 31% i 9. klasse i Nyborg Kommune 2022. Andelen af elever i 7. klasse der har prøvet e-cigaretter, vapes eller lignende i Nyborg Kommune 2022 (19%) er større end landsplan 2022 (14%). For 8. og 9. classes vedkommende er det tilsvarende landsplan 2022 (Figur 49).

Figur 49: Andel elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2019 (7. klasse n=328, 8. klasse n=269, 9. klasse n=280), Nyborg Kommune 2022 (7. klasse n=231, 8. klasse n=237, 9. klasse n=182) og landsplan 2022 (7. klasse n=14.479, 8. klasse n=14.409, 9. klasse n=13.428)

Elevernes brug af e-cigaretter fremgår af Figur 50. Størstedelen af eleverne i 7.-9. klasse, både i Nyborg 2019 (99%), Nyborg 2022 (92%) og på landsplan 2022 (93%) damper ikke. Sammenlignet med 2019 (1%) er der sket en stigning på 7 procentpoint i andelen der damper lejlighedsvis eller hver dag i Nyborg Kommune 2022 (8%), hvilket er på niveau med landsplan 2022 (7%).

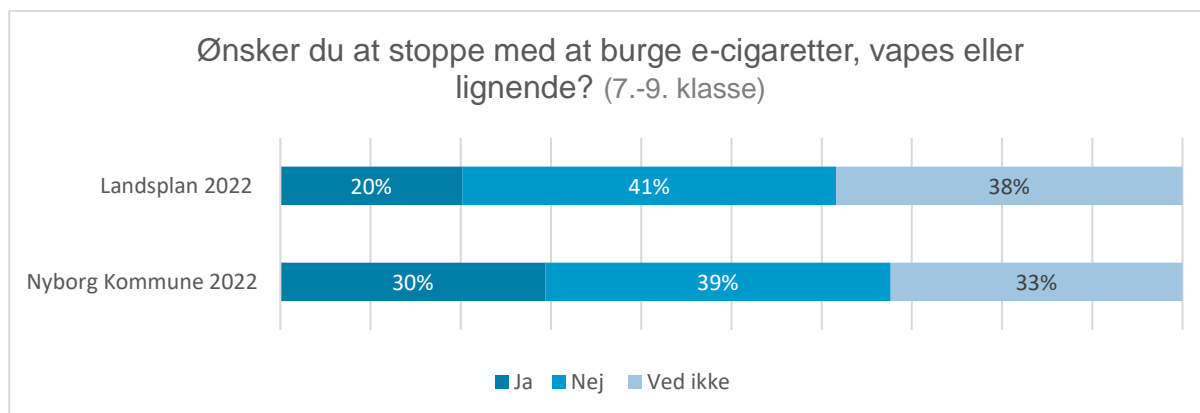
Figur 50: Andel elever i 7.-9. klasse der ikke damper, damper lejlighedsvist (sjældnere end hver uge + ugentligt) og dagligt i Nyborg Kommune 2019 (n=870), Nyborg Kommune 2022 (n=650) og landsplan 2022 (n=42.316)

Der findes forskellige typer af e-cigaretter. 87% af eleverne der bruger e-cigaretter, anvender engangs-vapes (fx med søde smage). Mens 30% anvender e-cigaret med batteri og tank, hvor brugeren selv skal tilsætte væske. 9% angiver at de anvender andet. Procentfordelingen viser, at der er flere der benytter sig af både vapes og e-cigaret (og/eller andet), hvilket viser at de anvender flere produkter (data er ikke illustreret).

Af Figur 51 nedenfor fremgår det, at knap en tredjedel (30%) af eleverne i Nyborg Kommune 2022 ønsker at stoppe med at bruge e-cigaretter, vapes eller lignende, hvilket er 10 procentpoint mere end på landsplan 2022 (20%). Det er ikke muligt at sammenligne data fra 2022 med data fra 2019

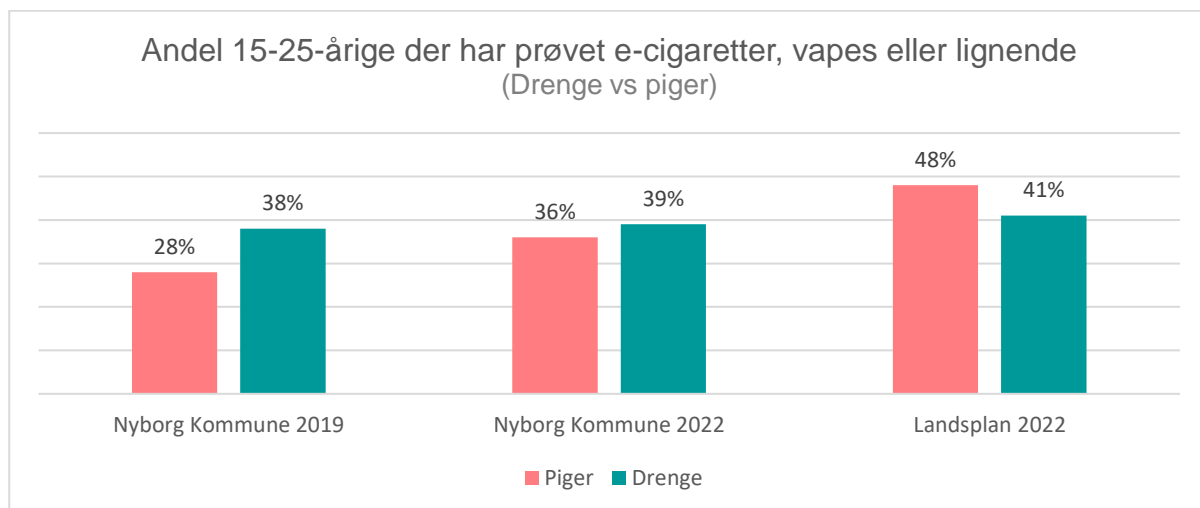
på grund af for få besvarelser. 38% svarer nej til ønske om at stoppe med at dampe, mens det på landsplan er 41% der ikke ønsker at stoppe. 32% og 38% har ikke taget stilling i henholdsvis Nyborg Kommune 2022 og landsplan 2022.

Figur 51: Andelen af elever i 7.-9. klasse der bruger c-cigaretter, vapes eller lignende, opgjort på hvorvidt de ønsker at stoppe med at dampe, i Nyborg Komme 2022 (n=mindst 40) og Landsplan 2022 (n=1.684)

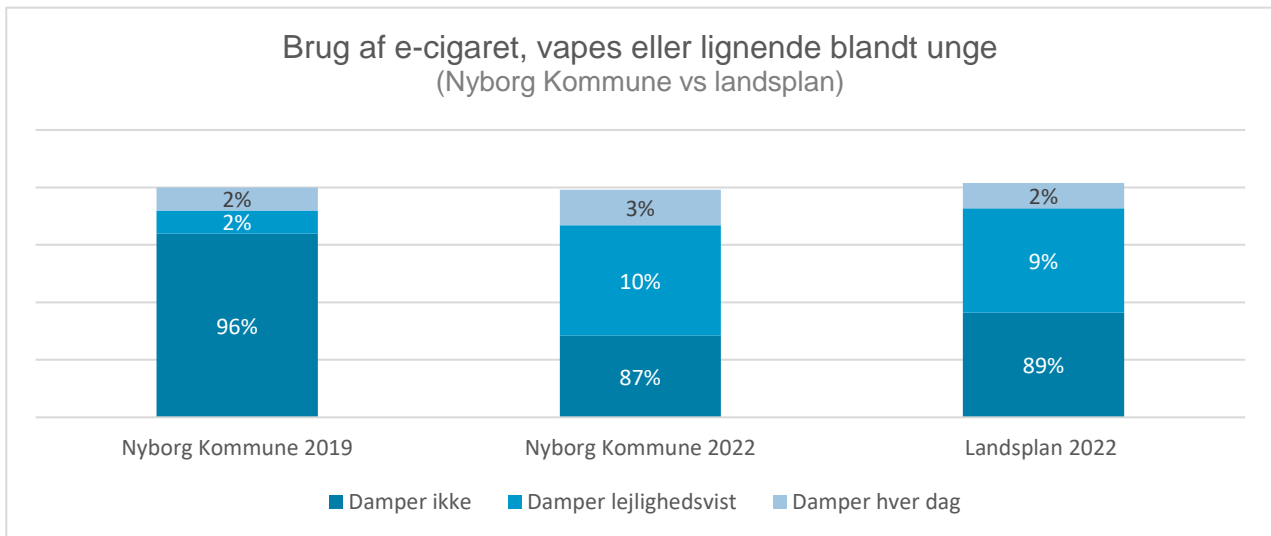
15-25 årige

Samlet set er det 45% af de unge 15-25-årige har prøvet e-cigaretter, vapes eller lignende. Sammenlignet med tal fra 2019 er det en stigning, hvor det var 32% (data er ikke illustreret). Figur 52 viser at andelen af drenge der har prøvet e-cigaretter, vapes eller lignende ligger stabilt når der sammenlignes med Nyborg Kommune 2019 (38%), Nyborg Kommune 2022 (39%) og landsplan 2022 (41%). Blandt pigerne er der sket en stigning på 8 procentpoint fra 2019 (28%) til 2022 (36%). Sammenlignet med landsplan 2022 (48%), er andelen af piger der har prøvet at dampe 12 procentpoint mindre i Nyborg Kommune 2022.

Figur 52: Andel unge der har prøvet e-cigaretter, vapes eller lignende i Nyborg Kommune 2019 (piger n=430, drenge n=290), Nyborg Kommune 2022 (piger n=290, drenge n=174) og landsplan 2022 (piger n=19.927, drenge n=15.324).

De unges brug af e-cigaretter fremgår af Figur 53. Størstedelen bruger ikke e-cigaretter, vapes eller lignende i Nyborg Kommune 2019 (96%), Nyborg Kommune 2022 (87%) og på landsplan 2022 (89%). Sammenlignet med 2019 er der sket en stigning på 9 procentpoint i andelen der damper lejlighedsvis eller dagligt fra 2019 (4%) til 2022 (13%). Nyborg Kommune 2022 ligger på niveau med landsplan 2022 (12%).

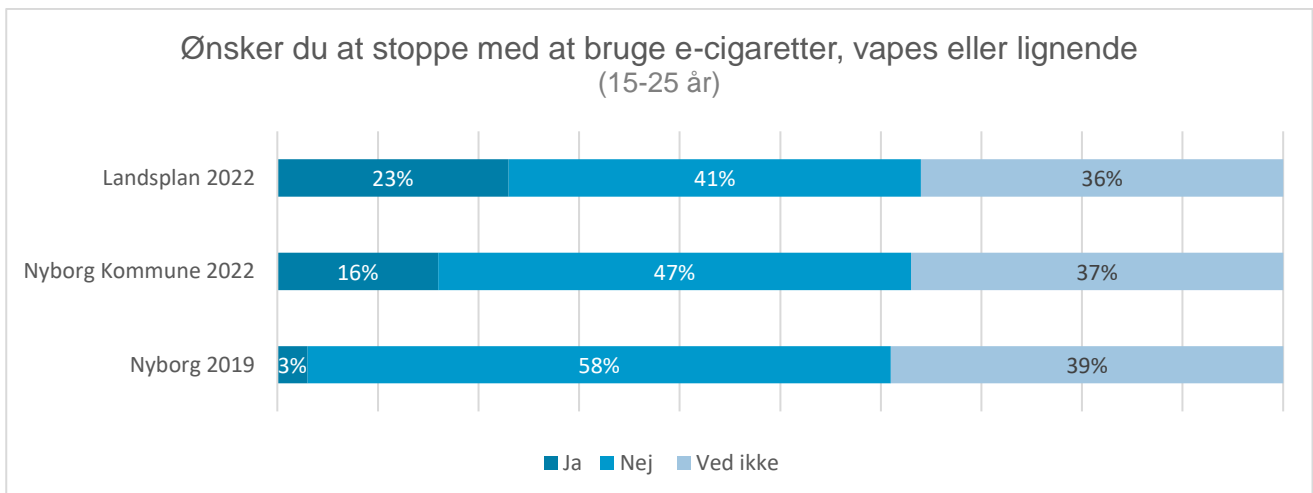

Figur 53: Andel unge der ikke damper, damper lejlighedsvist (sjældnere end hver uge + ugentligt) og dagligt i Nyborg Kommune 2019 (n=710), Nyborg Kommune 2022 (n=478) og landsplan 2022 (n=35.678)

Der findes forskellige typer af e-cigarett. 75% af 15-25-årige der bruger e-cigarett, anvender engangs-vapes (fx med søde smage). Mens 33% anvender e-cigarett med batteri og tank, hvor man selv skal tilsætte væske. 3% angiver at de anvender andet (data er ikke illustreret)

Figur 54 viser, at 16% af de unge 15-25-årige i Nyborg Kommune 2022 der damper, har et ønske om at stoppe med at bruge e-cigarett, vapes eller lignende. Det er en stigning på 13 procentpoint sammenlignet med 2019 men 7 procentpoint under landsplan 2022 (23%).

Det ses i figuren, at knap halvdelen (47%) af de unge der bruger e-cigarett, vapes eller lignende i Nyborg kommune 2022, ikke har et ønske om at stoppe. Det er 6 procentpoint mere end landsplan 2022 (41%). Sammenlignet med 2019 (58%) er andelen af unge der ikke har et ønske om at stoppe, 11 procentpoint mindre.

Figur 54: Andelen af 15-25-årige der bruger e-cigarett, vapes eller lignende, opgjort på hvorvidt de ønsker at stoppe med at dampe, i Nyborg Kommune 2019 (n=mindst 30), Nyborg Kommune 2022 (n=mindst 60) og Landsplan 2022 (n=3.702)

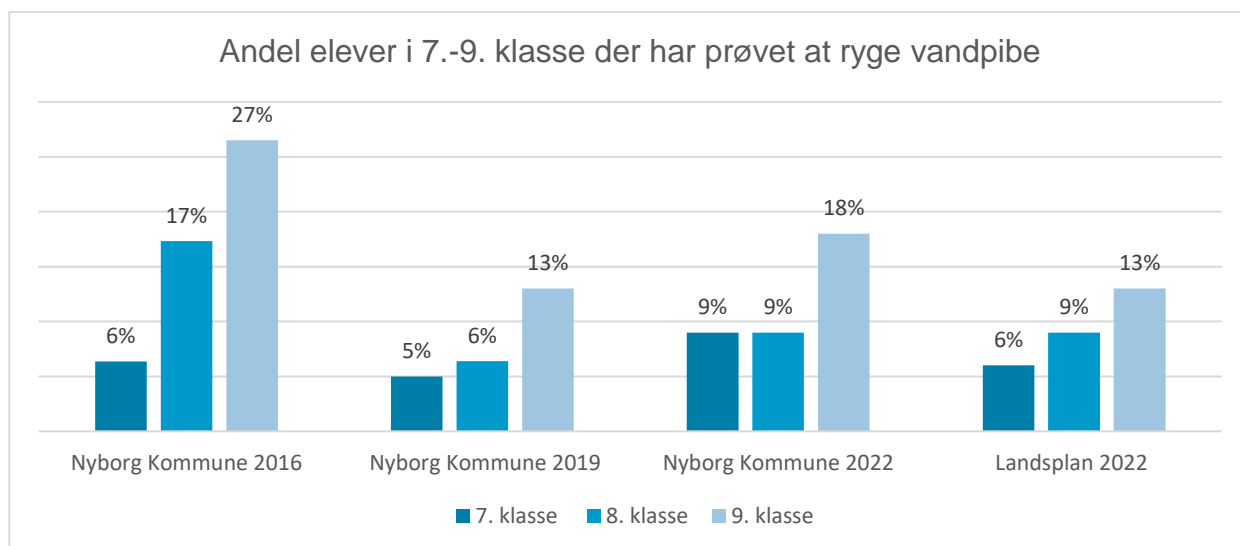
Vandpibe

Røgen fra vandpibe indeholder de samme giftstoffer, som findes i cigaretter, samt giftstoffer fra forbrænding af kul. Dertil er mængden af røg som inhaleres i et sug af en vandpibe cirka svarende til mængden af røg fra én cigaret. Vandpibe kan fungere, ligesom e-cigaretter, som en indgang til cigaretrykning, fordi nikotin er lettere tilgængeligt gennem cigaretter end ved brug af vandpibe. Derfor vil de, som bliver afhængige af nikotin gennem vandpibe, være tilbøjelige til at gå over til cigaretter for lettere at få tilfredsstillet nikotintrangen (Sundhedsstyrelsen, 2018).

7.-9. klasse

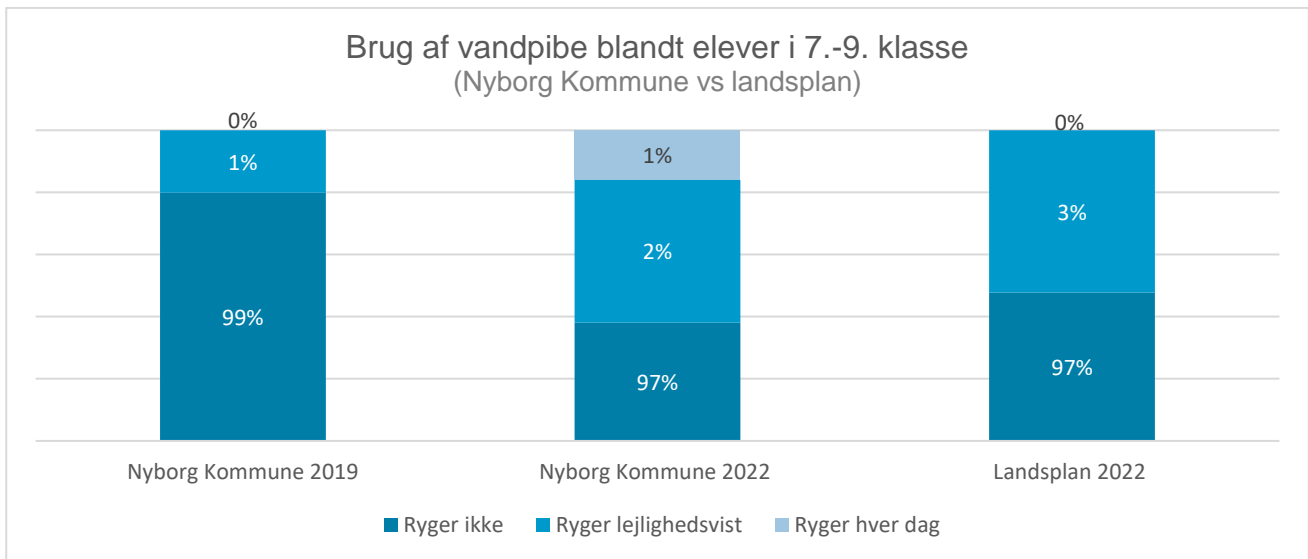
De samlede besvarelser fra eleverne i 7.-9. klasse viser, at 8% i 2019 og 11% i 2022 angiver at have prøvet at ryge vandpibe (data er ikke illustreret).

Figur 55 viser, at langt flere elever i 9. klasse har prøvet at ryge vandpibe, sammenlignet med andelen af elever i 7. og 8. klasse. Fra 2016 til 2019 er der sket et markant fald i andelen af elever der har prøvet at ryge vandpibe: størst i 8. klasse fra 17% i 2016 til 6% i 2019 og 9. klasse fra 27% i 2016 til 13% i 2019. Derefter ses en stigning fra 2019 til 2022 på alle klassetrin. Andelen af elever i 7. klasse der har prøvet at ryge vandpibe er steget fra 5% i 2019 til 9% i 2022. Det er 3 procentpoint mere end landsplan 2022 (6%). Andelen af elever i 8. klasse der har prøvet at ryge vandpibe er steget fra 6% i 2019 til 9% i 2022. Svarende til landsplan 2022 (9%). Den største stigning er ses blandt elever i 9. klasse fra 13% i 2019 til 18% i 2022. Det er 5 procentpoint mere end landsplan 2022 (Figur 55).

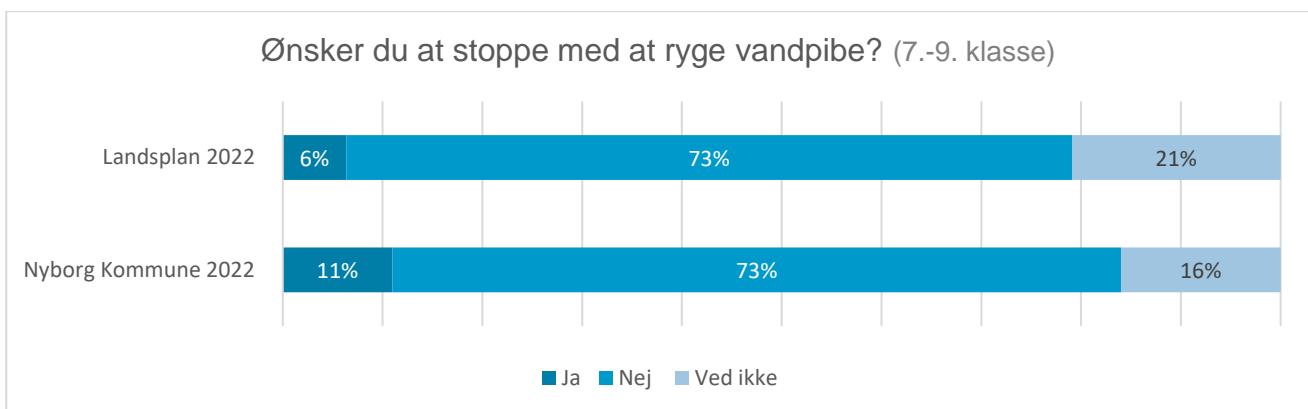
Figur 55: Andel elever der i 7.-9. klasse har prøvet at ryge vandpibe i Nyborg Kommune 2016 (7.-9. klasse n=590) Kommune 2019 (7. klasse n=327, 8. klasse n=266, 9. klasse n=280), Nyborg kommune 2022 (7. klasse n=230, 8. klasse n=237, 9. klasse n=181) og landsplan 2022 (7. klasse n=4-778, 8. klasse n=8.613, 9. klasse n=5.318)

Figur 56 viser at langt størstedelen af eleverne i Nyborg Kommune 2019 (99%), Nyborg Kommune 2022 (97%) og Landsplan 2022 (97%) ikke ryger vandpibe. Andelen der ryger lejlighedsvis eller dagligt ligger på 1-3% på tværs af alle besvarelser (Nyborg Kommune 2019, 2022 og landsplan 2022).

Figur 56: Andel elever i 7.-9. klasse der ikke ryger vandpibe, ryger vandpibe dagligt eller ryger vandpibe lejlighedsvist i Nyborg Kommune 2019 (n=8.701), Nyborg Kommune 2022 (n=648) og landsplan 2022 (n=15.709)

Af de elever der ryger vandpibe, har 74% ikke et ønske om at stoppe, hvilket er tilsvarende landsplan 2022 (73%) jf. Figur 57. Hver tiende elever der ryger vandpibe i Nyborg kommune 2022 (11%) vil gerne stoppe, hvilket er 5 procentpoint mere end landsplan 2022 (6%). 16% og 21% i henholdsvis Nyborg Kommune 2022 og landsplan 2022 har ikke taget stilling til, om de ønsker at stoppe med at ryge vandpibe. Vær opmærksom på at resultaterne er baseret på 19 besvarelser fra Nyborg Kommune 2022. Sammenligning med 2019 er ikke mulig grundet for få besvarelser.

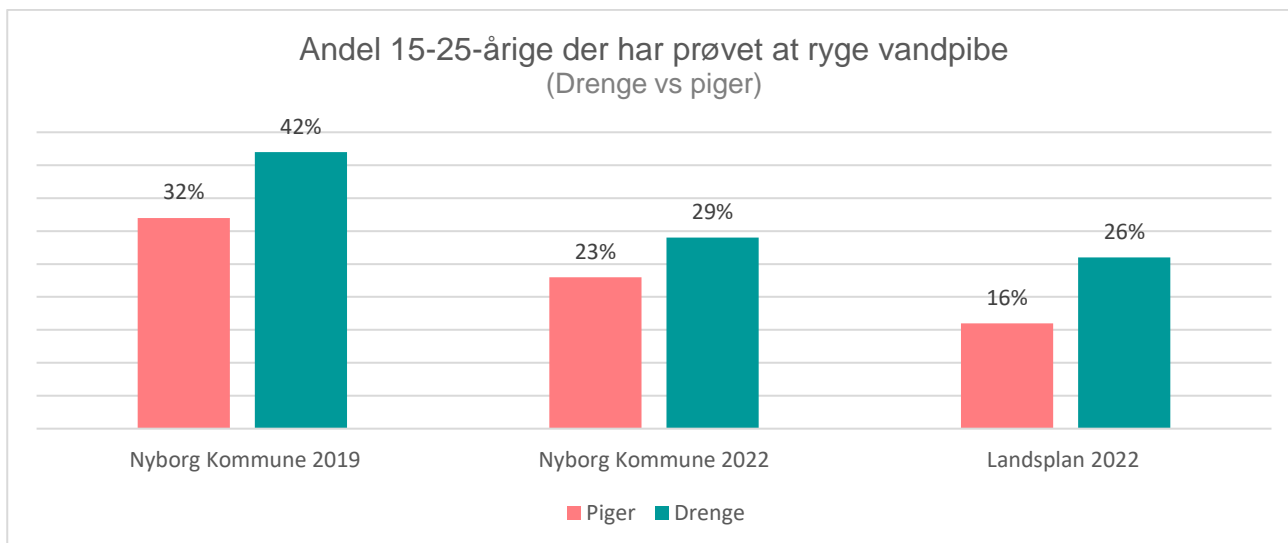

Figur 57: Andelen af elever i 7.-9. klasse der ryger vandpibe, opgjort på hvorvidt de ønsker at stoppe, Nyborg Kommune 2022 (n=mindst 19) og Landsplan 2022 (n=204)

15-25 år

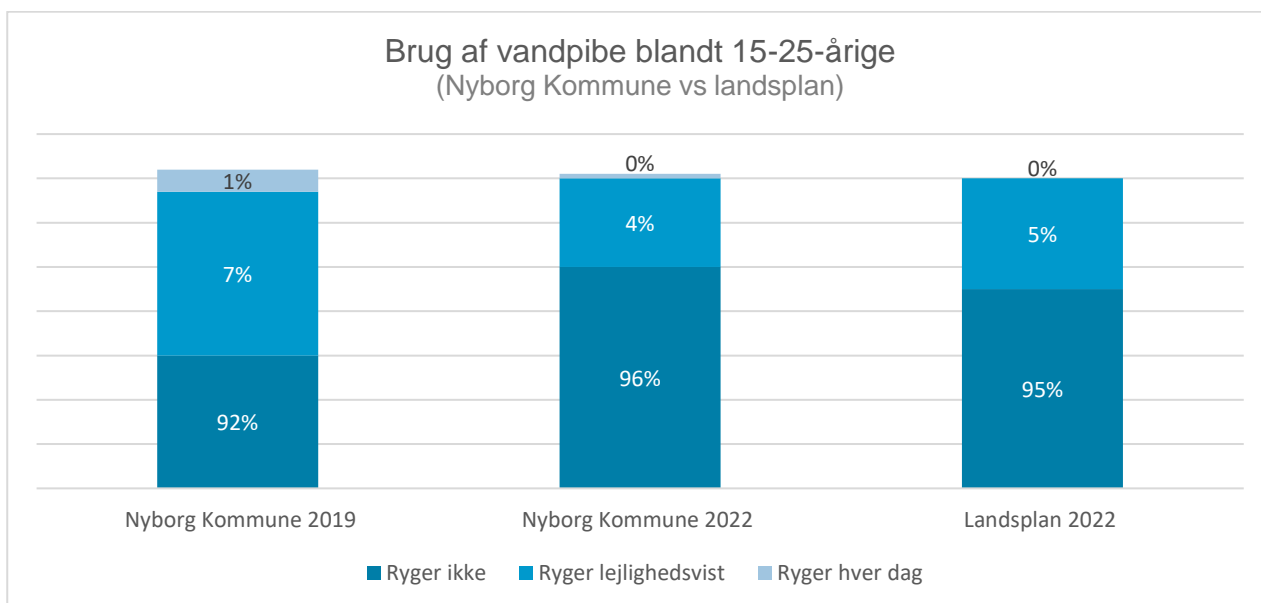
Undersøgelsen viser at den samlede andel af unge 15-25-årige der har prøvet at ryge vandpibe, er faldet markant fra 36% i 2019 til 26% i 2022 (data er ikke illustreret).

Som Figur 58 viser, er andelen af unge 15-25-årige der har prøvet at ryge vandpibe, faldet både hos drengene og pigerne fra henholdsvis 42% og 32% i 2019 til 29% og 23% i 2022. En større andel drenge end piger har prøvet at ryge vandpibe. Andelen af drenge der har prøvet at ryge vandpibe i Nyborg Kommune 2022 (29%) ligger på niveau med landsplan 2022 (26%). Mens andelen af piger i Nyborg Kommune 2022 (23%) ligger 7 procentpoint over landsplan 2022 (16%).

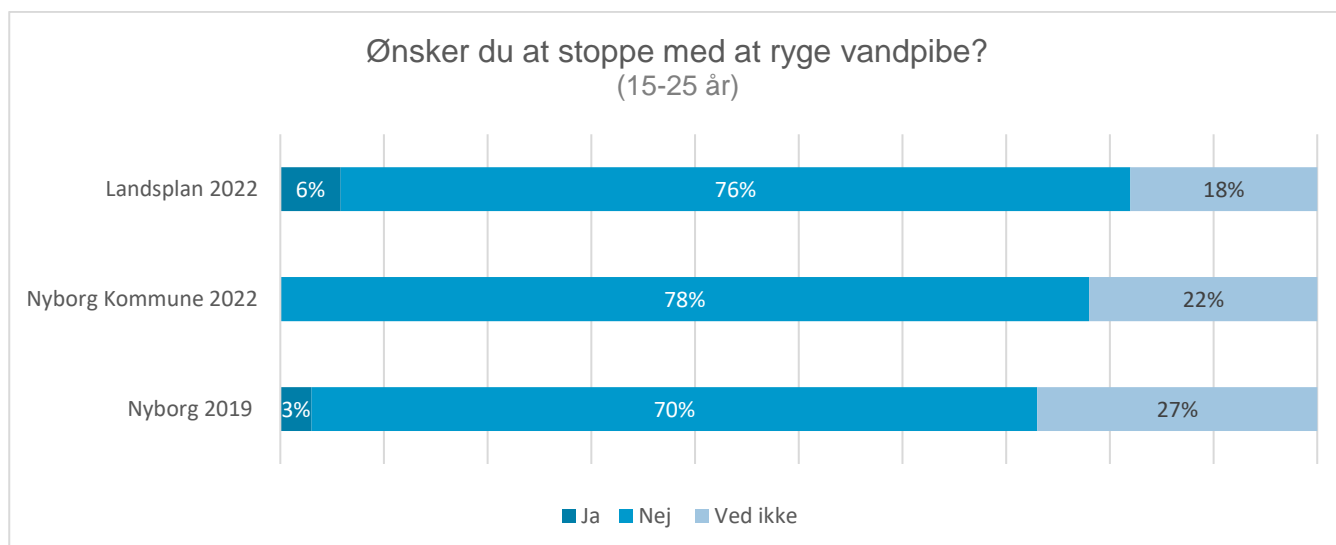
Figur 58: Andel unge der har prøvet at ryge vandpibe i Nyborg Kommune 2019 i Nyborg Kommune (piger n=429, drenge n=288), Nyborg Kommune 2022 (piger n=295, drenge n=176) og landsplan 2022 (piger n=10.248, drenge n=7.644).

De unges forbrug af vandpibe fremgår af Figur 59. Størstedelen af de unge i Nyborg Kommune 2019 (92%), Nyborg Kommune 2022 (96%) og landsplan 2022 (95%) ryger ikke vandpibe. Andelen der ryger lejlighedsvist eller hver dag, er faldet fra 8% i 2019 til 4% i 2022 og ligger på niveau med landsplan 2022 (5%)

Figur 59: Andel unge der ikke ryger vandpibe, ryger vandpibe dagligt eller ryger vandpibe lejlighedsvist i Nyborg Kommune 2019 (n=717), Nyborg Kommune 2022 (n=477) og landsplan 2022 (n=18.071).

I Figur 60 nedenfor ses det, at størstedelen af de unge der ryger vandpibe, ikke ønsker at stoppe med at ryge og andelen steget fra 70% i 2019 til 78% i 2022, som er på niveau med landsplan 2022 (76%). Der er ingen i Nyborg Kommune 2022 der ønsker at stoppe, hvilket er tæt på niveauet for 2019 hvor kun 2% ønskede at stoppe med at ryge vandpibe. På landsplan 2022 ønsker 6% at stoppe.

Figur 60: : Andelen af 15-25-årige der ryger vandpibe, opgjort på hvorvidt de ønsker at stoppe i Nyborg Kommune 2019 (n=mindst 60), Nyborg Kommune 2022 (n=mindst 18) og Landsplan 2022 (n= 807)

Røgfri nikotinprodukter

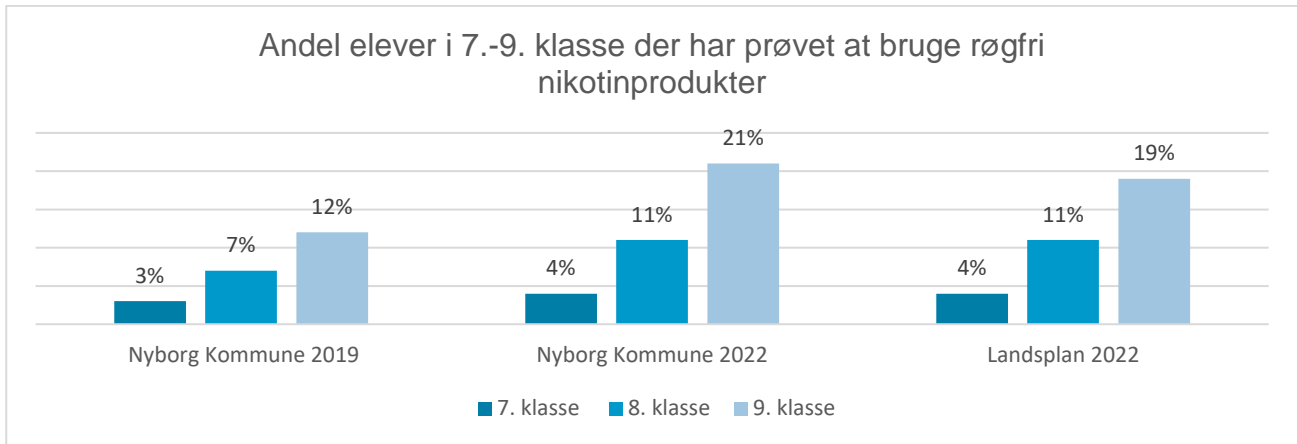
I spørgeskemaet er elever i 7.-9. klasse og unge 15-25-årige blevet spurgt til deres erfaring og forbrug af snus, tyggetobak og nikotinposer. I undersøgelsen bruges Sundhedsstyrelsens betegnelse røgfri nikotin eller røgfrie nikotinprodukter, som en samlet betegnelse for snus, tyggetobak og nikotinposer.

Mens nikotinposer er et forholdsvis nyt produkt, har tyggetobak og snus længe været på marked. Alle produkterne kan være tilsat smage såsom pebermynte eller søde smage. Snus og tyggetobak indeholde både tobak og nikotin, mens nikotinposer ikke indeholde tobak, men nikotin (Statens Institut for Folkesundhed, 2022). Fælles for produkterne er, at de ikke skal antændes og kan derved benyttes i situationer hvor det ikke er tilladt at ryge fx i skoletiden, da det er lettere at skjule (Statens Institut for Folkesundhed, 2022). Alle røgfrie nikotinprodukter er forbudte at sælge til mindreårige og det er ikke tilladt at sælge snus i Danmark.

7.-9. klasse

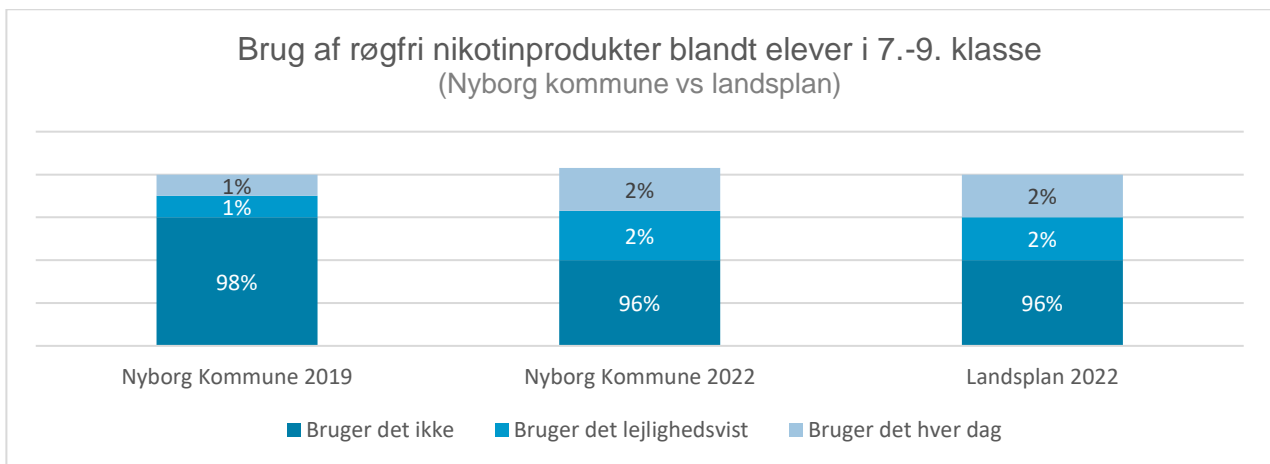
Samlet set er der sket en stigning i andelen af elever der har prøvet røgfri nikotinprodukter fra 7% i 2019 til 12% i 2022 (data er ikke illustreret).

I Figur 61 nedenunder ses det, at andelen af elever i 7. klasse der har prøvet røgfri nikotinprodukter i Nyborg kommune 2022 (4%), ligger på niveau med 2019 (3%) og landsplan 2022 (4%). Blandt elever i 8. klasse i Nyborg Kommune 2022 (11%) er der sket en stigning på 4 procentpoint i andelen der har prøvet røgfri nikotinprodukter, sammenlignet med Nyborg Kommune 2019 (7%), hvilket er på niveau med landsplan 2022 (11%). Den største forskel observeres blandt eleverne i 9. klasse, hvoraf andelen der har prøvet røgfri nikotinprodukter er steget fra 12% i 2019 til 21% i 2022, hvilket er tilsvarende niveauet på landsplan (19%).

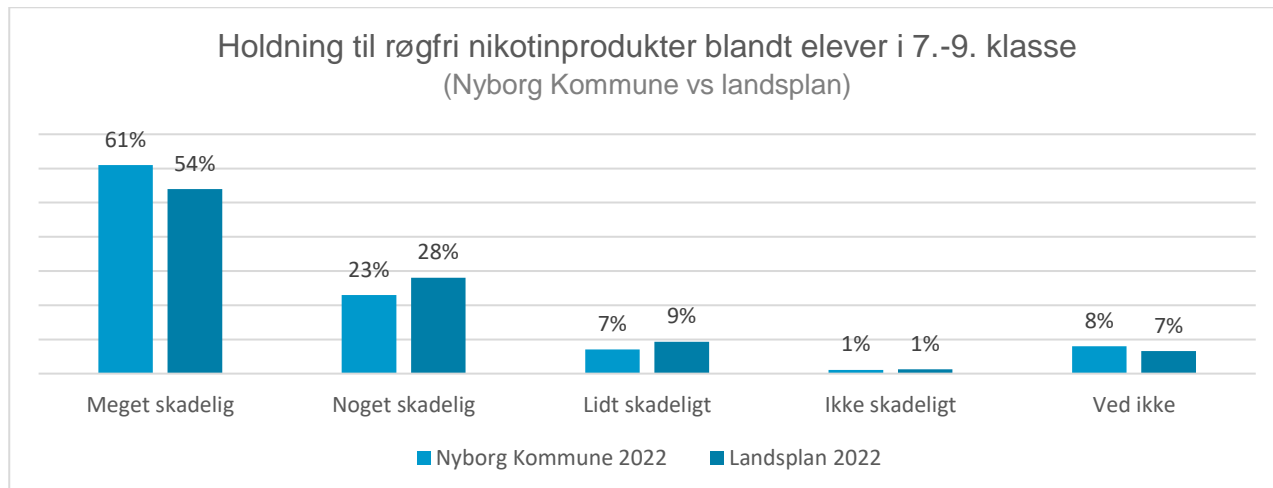
Figur 61: Andel elever i 7.-9. klasse der har prøvet at bruge røgfri nikotinprodukter (snus, tyggetobak eller nikotinposer) i Nyborg Kommune 2019 (7. klasse n=331, 8. klasse n=271, 9. klasse n=280), Nyborg Kommune 2022 (7. klasse n=231, 8. klasse n=238, 9. klasse n=179) og landsplan 2022 (7. klasse n=14.918, 8. klasse n=14.882, 9. klasse n=13.881)

Størstedelen af eleverne i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022 (96%) bruger ikke røgfri nikotinprodukter, hvilket er på niveau med Nyborg kommune 2019 (98%) og landsplan 2022 (96%) jf. Figur 62. Andelen der bruger røgfri nikotinprodukter dagligt eller lejlighedsvist er steget fra 2% i Nyborg Kommune 2019, til 4% i 2022, hvilket er tilsvarende landsplan 2022 (4%).

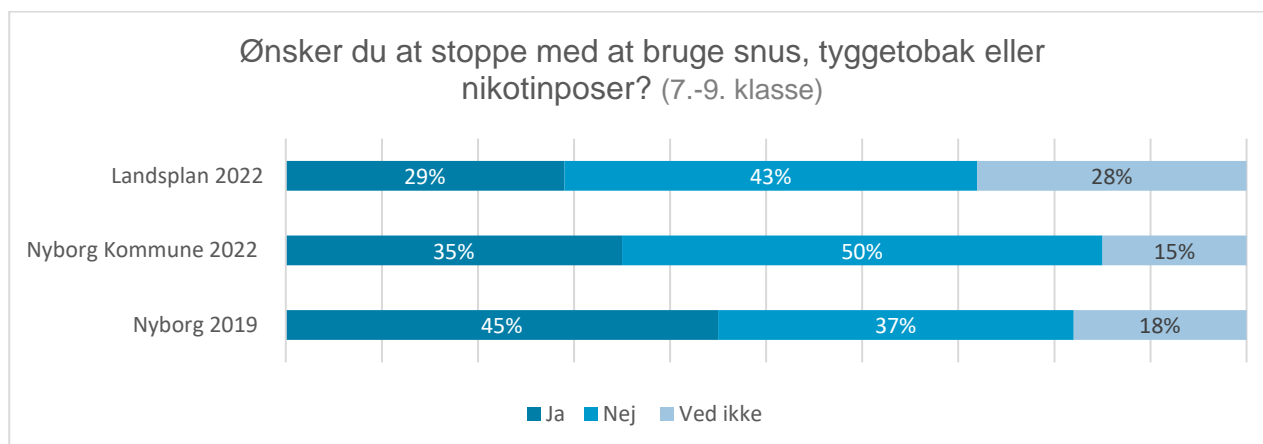
Figur 62: Andel elever i 7.-9. klasse der bruger røgfri nikotinprodukter (snus, tyggetobak eller nikotinposer) dagligt, lejlighedsvist eller slet ikke i Nyborg kommune 2019 (n=880), Nyborg Kommune 2022 (n=648) og landsplan 2022 (n=43.681)

Eleverne i 7.-9. klasse er blevet spurgt til, hvorvidt de mener at snus, tyggetobak og nikotinposer er skadeligt. Deres besvarelser fremgår af Figur 63. Størstedelen af eleverne (84%) mener at de røgfri nikotinprodukter er meget eller noget skadelige, hvilket er på niveau med landsplan 2022 (82%). 8% mener af eleverne mener, at det er lidt eller ikke skadeligt, mens tilsvarende gælder for 10% på landsplan 2022.

Figur 63: Holdning til røgfri nikotinprodukter (snus, tyggetobak og nikotinposer) blandt elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022 (n=652) og landsplan 2022 (37.574)

Figur 64 viser at andelen af elever i 7.-9. klasse der bruger røgfri nikotinprodukter, og som ønsker at stoppe, er faldet fra 45% i 2019 til 35% i 2022. Det er en større andel sammenlignet med landsplan 2022 (29%). Andelen der ikke ønsker at stoppe med at bruge røgfri nikotinprodukter er steget fra 37% i 2019 til 50% i 2022. Det er 7 procentpoint højere end landsplan 2022 (43%). Bemærk der er tale om få besvarelser (Nyborg Kommune 2019 n=10, Nyborg Kommune 2022 n=26).

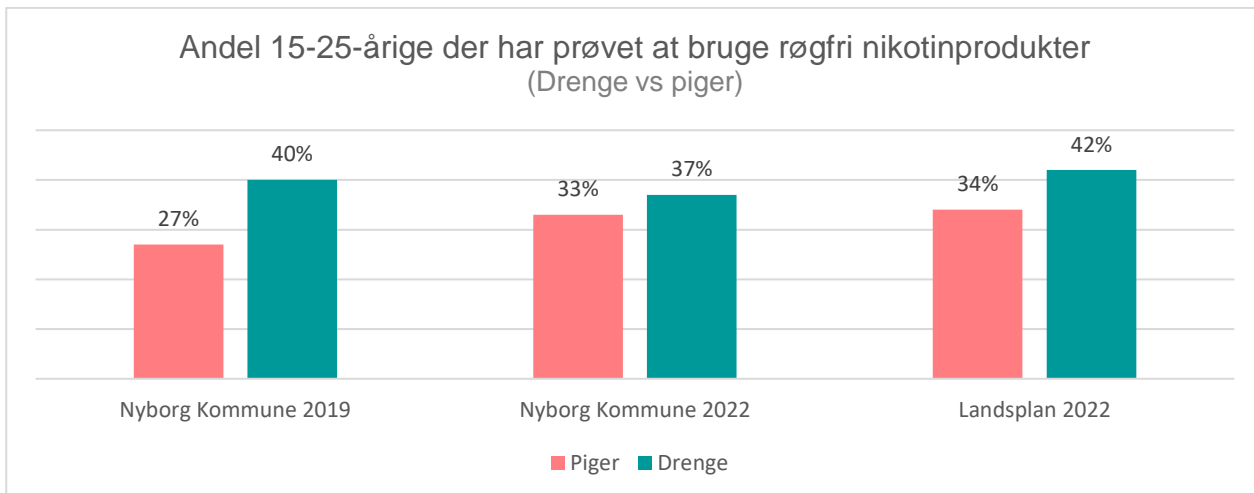

Figur 64: Andel elever i 7.-9. klasse der bruger røgfri nikotinprodukter (snus, tyggetobak eller nikotinposer), opgjort på hvorvidt de ønsker at stoppe brugen, i Nyborg Kommune 2019 (n=mindst 10), Nyborg Kommune 2022 (n=26) og landsplan 2022 (n=984)

15-25 år

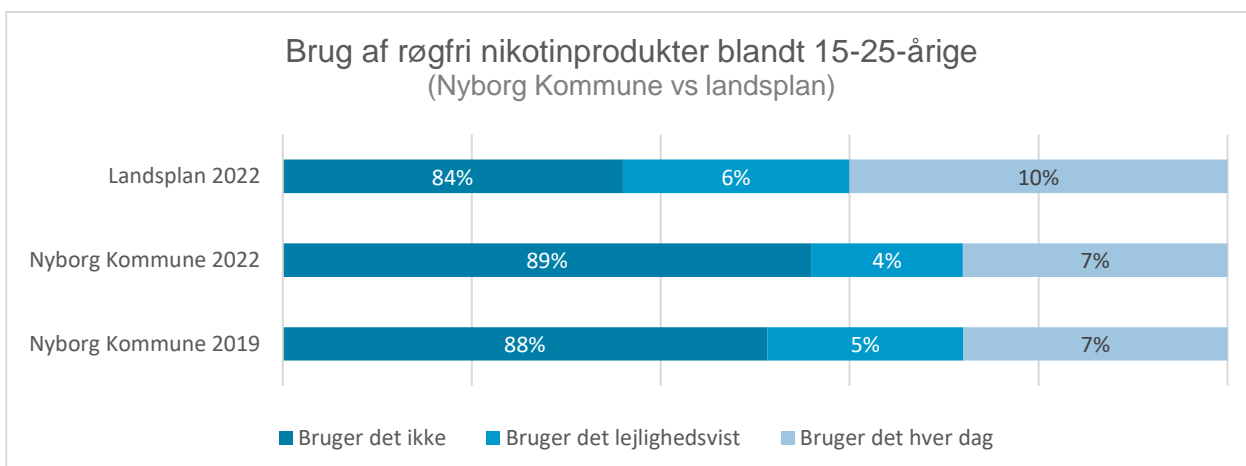
En større andel unge har prøvet røgfri nikotinprodukter i 2022 (38%), sammenlignet med 2019 (32%) (data er ikke illustreret). Figur 65 viser at andelen af drenge der har prøvet at bruge røgfri nikotinprodukter ligger på niveau med Nyborg Kommune 2019 og landsplan 2022. Andelen af piger der har prøvet røgfri nikotinprodukter er steget fra 27% i 2019 til 33% i 2022. Det er på niveau med landsplan 2022 (34%).

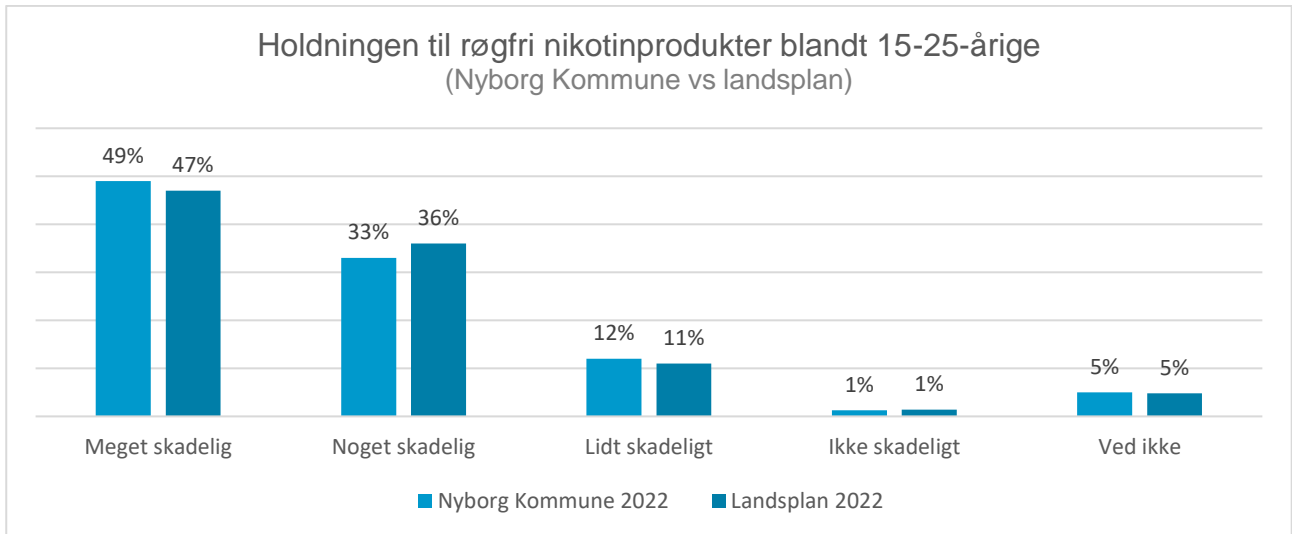
Figur 65: Andel unge der har prøvet at bruge røgfri nikotinprodukter (snus, tyggetobak eller nikotinposer) i Nyborg Kommune 2019 (piger n=430, drenge n=430), Nyborg Kommune 2022 (piger n=291, drenge n=175) og landsplan 2022 (piger n=16.020, drenge n=20.661).

Som det fremgår af Figur 66 er andelen af 15-25-årige der ikke bruger røgfri nikotinprodukter i Nyborg Kommune 2022 (89%), på samme niveau som Nyborg Kommune 2019 (88%) og 5 procentpoint over landsplan 2022 (84%). Andelen der bruger røgfri nikotinprodukter dagligt eller lejlighedsvist i Nyborg Kommune 2022 (11%) ligger på niveau med Nyborg kommune 2019 (12%) og under landsplan 2022 (16%).

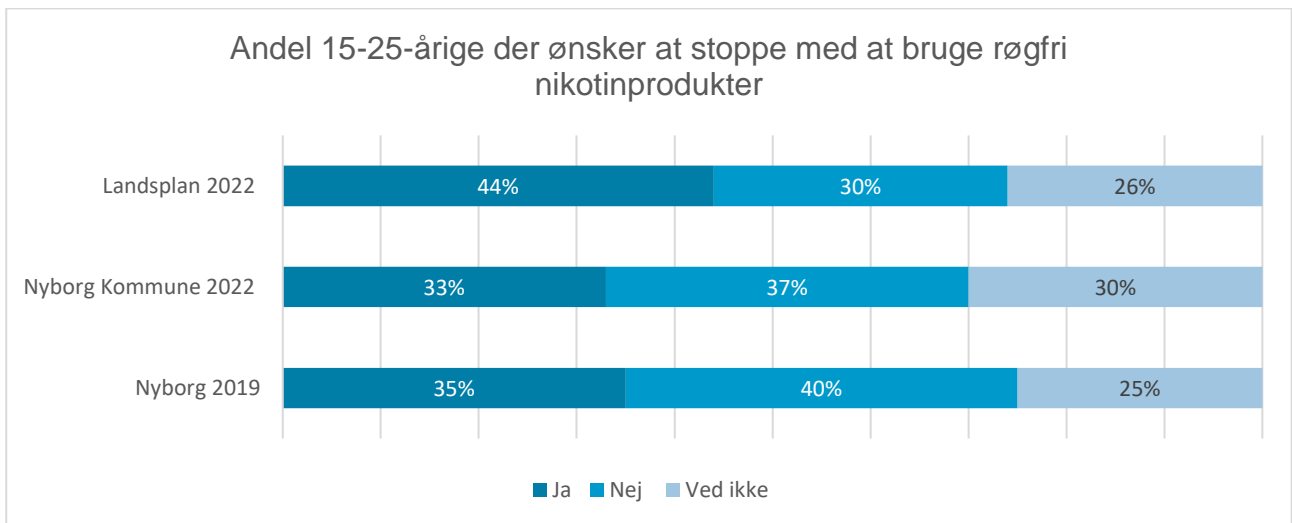
Figur 66: Andel unge der bruger røgfri nikotinprodukter (snus, tyggetobak eller nikotinposer) dagligt, lejlighedsvist eller slet ikke i Nyborg kommune 2019 (n=721), Nyborg Kommune 2022 (n=476) og landsplan 2022 (n=37.131)

Størstedelen af de unge 15-25-årige mener, at røgfri nikotinprodukter er meget eller noget skadelige, både i Nyborg Kommune 2022 (82%) og landsplan 2022 (83%), hvilket ses i Figur 67. 13% i Nyborg Kommune 2022 mener, at røgfri nikotinprodukter er lidt eller ikke skadelige, tilsvarende landsplan 2022 (12%).

Figur 67: Holdning til røgfri nikotinprodukter (snus, tyggetobak og nikotinposer) blandt 15-25-årige i Nyborg Kommune 2022 (n=477) og landsplan 2022 (n=28.600)

Figur 68 viser at andelen af unge 15-25-årige der bruger røgfri nikotinprodukter og ønsker at stoppe, i Nyborg Kommune 2022 (33%), er på niveau med Nyborg kommune 2019 (35%) og mindre end landsplan 2022 (44%). Andelen der ikke ønsker at stoppe er størst i Nyborg Kommune 2019 (40%) og er faldet med 3 procentpoint til 37% i 2022. Andelen der ikke ønsker at stoppe brugen af røgfri nikotinprodukter er mindre på landsplan 2022 (30%).

Figur 68: Andel unge 15-25-årige der bruger røgfri nikotinprodukter (snus, tyggetobak eller nikotinposer), opgjort på hvorvidt de ønsker at stoppe, i Nyborg Kommune 2019 (n=mindst 30), Nyborg Kommune 2022 (n=mindst 30) og landsplan 2022 (n=5.612)

ALKOHOL

Alkohol er en af de forebyggelige risikofaktorer, der sammen med rygning og inaktivitet, har størst indflydelse på folkesundheden i Danmark (*Statens Institut for Folkesundhed S. U., 2022*). Til trods for, at børn og unge begynder at drikke alkohol i en senere alder og generelt drikker mindre end de gjorde for 20 år siden, har danske unge stadig det højeste forbrug blandt unge i andre europæiske lande målt ved bringe-drinking, fuldskab og mængden af alkohol (*Tolstrup J, 2019*).

Alkohol er et organisk opløsningsmiddel, der påvirker næsten alle kroppens organer, og intet alkoholforbrug er risikofrit for helbredet. Forskning har påvist, at alkohol øger risikoen for udvikling af 200 forskellige kroniske og akutte sygdomme og tilstande, herunder kræftsygdomme, nedsat immunforsvar, angst og depression. For de fleste sygdomme og tilstande gælder det, at risikoen øges med øget alkoholindtagelse og samtidig kan drikkemønstret have helbredsmæssige konsekvenser (*Statens Institut for Folkesundhed S. U., 2022*).

Børn og unge er særligt sårbare overfor alkohols skadelige virkninger, fordi deres hjerner ikke er fuldt udviklet før de er i 25-30-års alderen. Derudover er unge generelt mere risikovillige end voksne. Særligt i kombination med alkohol øges risikoen for skader, ulykker og for at indgå i risikofyldt seksuel adfærd og opleve uønskede seksuelle tilnærmelser. Unge, som har en tidlig alkoholdebut samt unge der drikker meget, har større risiko for at udvikle alkoholrelaterede problemer senere i livet (*Tolstrup J, 2019*).

Sundhedsstyrelsens anbefalinger om alkohol

- Højest 10 genstande om ugen
- Højest 4 genstande på samme dag
- Børn og unge under 18 frarådes at drikke alkohol
- Unge mellem 18-25 år bør være særlig opmærksomme på ikke at overskride anbefalingerne
- Gravide og kvinder der at blive gravide, frarådes at drikke alkohol
- Kvinder der ammer bør være forsigtige med indtagelse af alkohol

10-4

Figur 69: Sundhedsstyrelsens anbefalinger om alkohol (Sundhedsstyrelsen, 2023)

I ungesundhedsprofilen er unge 15-25-årige og elever i 7.-9. klasse blevet adspurgt til deres erfaringer med alkohol, alkoholvaner, binge-drinking, holdninger og oplevede konsekvenser ved alkoholindtagelse.

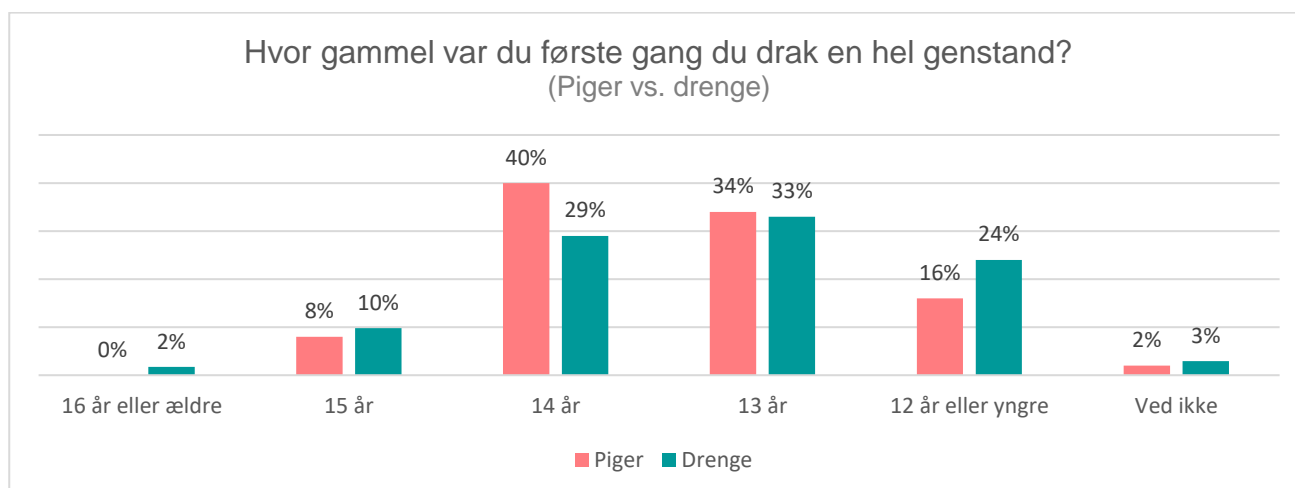

Alkoholdebut

Som nævnt er tidlig alkoholdebut som ung forbundet med højere risiko for at drikke mere senere i livet. I undersøgelsen er elever i 7.-9. klasse og unge 15-25-årige spurgt til, hvor gamle de var første gang de drak en hel genstand. I spørgeskemaet er en genstand defineret: "1 genstand = 1 almindelig øl, 1 glas vin, 1 alkoholcider/alkoholsodavand (fx Breezer, Mokai, Somersby) 1 drink/cocktail, 2 shots, som er mindre stærke (2 stk. a 4 cl med under 16,4 % alkohol), 1 shot med stærk alkohol (4 cl, fx vodka, tequila, gin), 1 flaske vin = ca. 6 genstande, 1 flaske spiritus = ca. 20 genstande."

7.-9. klasse

Sundhedsstyrelsen fraråder børn under 18 år at drikke alkohol. Undersøgelsen viser at 4 ud af 10 piger (42%) og drenge (43%) i 7.-9. klasse aldrig har drukket en hel genstand. Debutalderen for de elever i 7.-9. klasse, der har drukket en hel genstand, fremgår af Figur 70. Heraf ses det, at en større andel af drenge (24%) har tidligere debutalder (12 år eller yngre) end pigerne (16%), mens en større andel af piger (40%) end drenge (29%) er fyldt 14 år, da de drak deres første genstand. Andelen af piger og drenge, der var 15 år eller ældre, ligger på henholdsvis 8% og 12%.

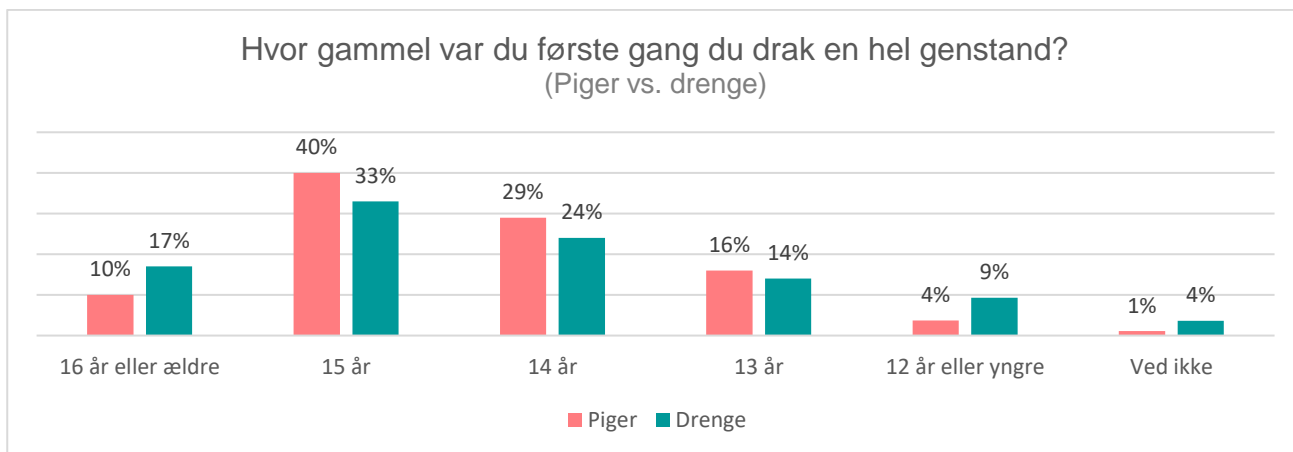

Figur 70: Debutalderen for første genstand hos piger (n=160) og drenge (n=174) fra 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022

Fordelingen af debutalder for samlet for elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022, er tilsvarende landsplan 2022, med største variation på 3 procentpoint (data er ikke illustreret).

15-25 år

Blandt de 15-25-årige er det 7% af pigerne og 12% af drengene, der aldrig har drukket en hel genstand (Data er ikke illustreret). Debutalderen for de unge, der har drukket en hel genstand, fremgår af Figur 71, som viser, at en større andel af drenge (17%) end piger (10%) er 16 år eller ældre, da de drak en hel genstand. Omvendt er en større andel af piger (69%) end drenge (57%) mellem 14-15 år. Der er ikke kønsmæssig forskel i andelen, der var 13 år, mens en større andel af drenge (9%) end piger (4%) var 12 år eller yngre.

Figur 71: Debutalderen for første genstand hos 15-25-årige piger (n=267) og drenge (n=140) i Nyborg Kommune 2022

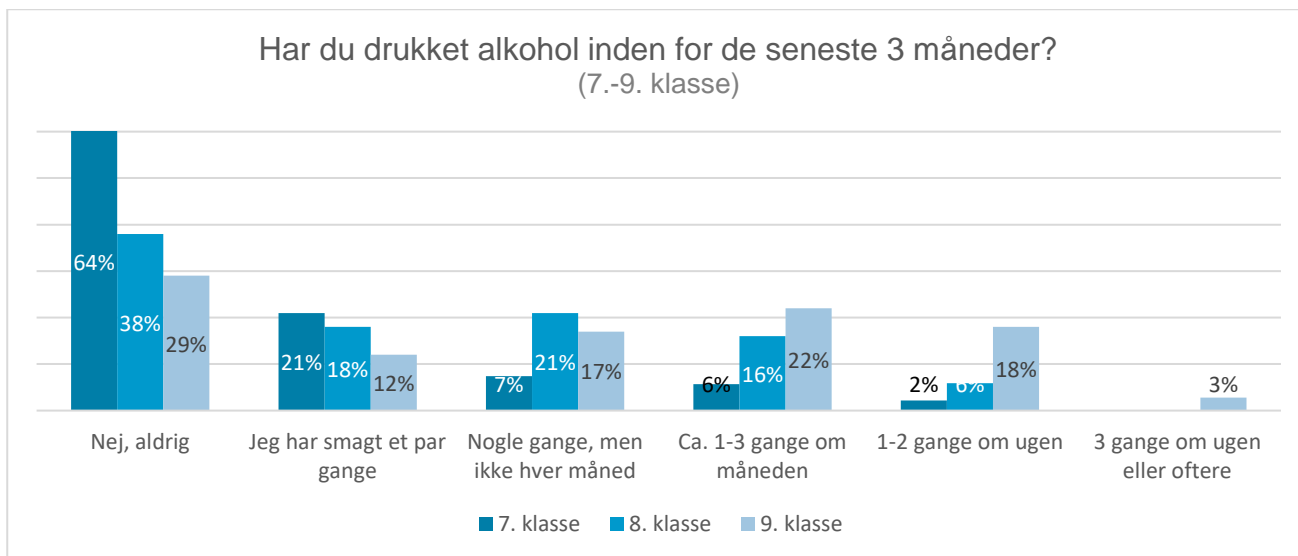
Den procentvise fordeling på debutalder hos de 15-25-årige i Nyborg Kommune, afviger ikke væsentligt fra den der ses på landsplan 2022 (data er ikke illustreret).

Hyppighed

Alkoholvaner grundlægges i ungdommen og kan have betydning for senere udvikling af alkoholrelaterede problemer. I spørgeskemaet er elever i 7.-9. klasse og 15-25-årige spurgt ind til deres forbrug af alkohol inden for de seneste 3 måneder.

7.-9. klasse

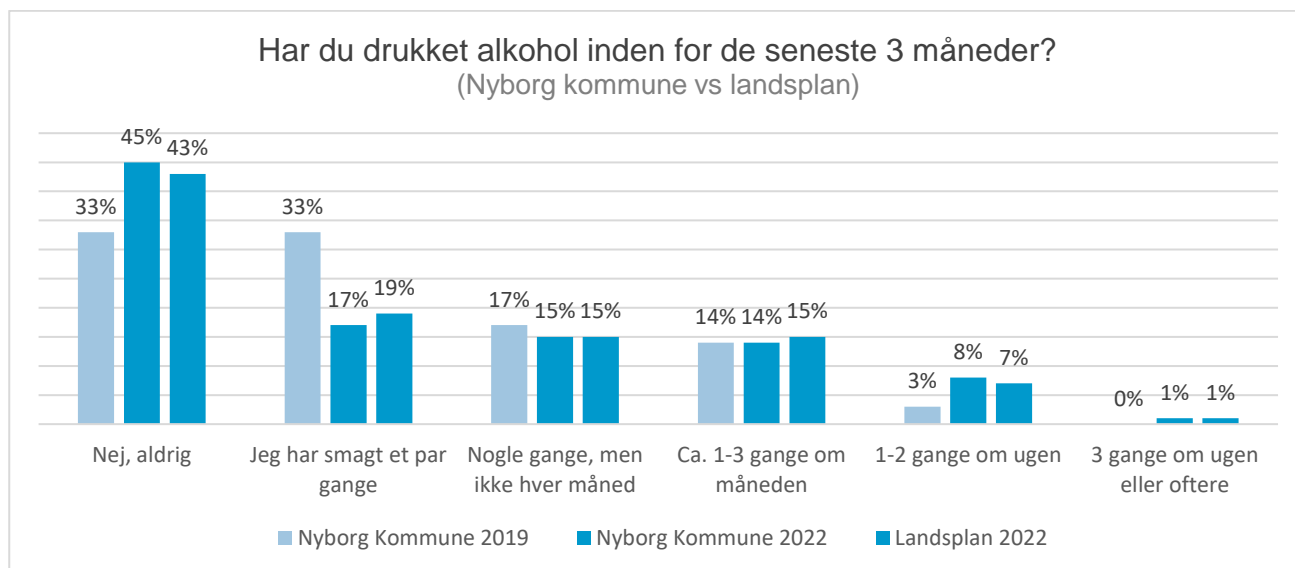
Tallene fra 2022 opgjort på klassetrin viser, at andelen, der ikke har drukket alkohol inden for de seneste 3 måneder eller har smagt et par gange, er faldende fra 85% i 7. klasse, til 56% i 8. klasse og 41% i 9. klasse (Figur 72). Samtidig stiger andelen, der har drukket alkohol 1-3 gange om måneden og 1-2 gange om ugen, fra 8% i 7. klasse, til 22% i 8. klasse og 40% i 9. klasse. En lille andel (3%) i 9. klasse har drukket alkohol 3 gange om ugen eller oftere inden for de seneste 3 måneder.

Figur 72: Hyppighed af alkoholindtagelse seneste 3 måneder blandt elever i 7. klasse (n= 229), 8. klasse (n= 236) og 9. klasse (n= 181) i Nyborg Kommune 2022

Når besvarelserne opgøres samlet for alle elever i 7.-9. klasse (Figur 73), ses en stigning i andelen af elever, der ikke har drukket alkohol inden for de seneste 3 måneder fra 33% i 2019 til 45% i 2022. Samtidig er der et fald i andelen af elever, der har smagt alkohol et par gange fra 33% i 2019

til 17% i 2022. Andelen der har drukket alkohol nogle gange og ca. 1-3 gange om måneden er uændret, mens der er en stigning i andelen der har drukket 1-2 gange om ugen fra 3% i 2019 til 8% i 2022. Nyborg Kommune 2022 ligger på niveau med landsplan 2022.

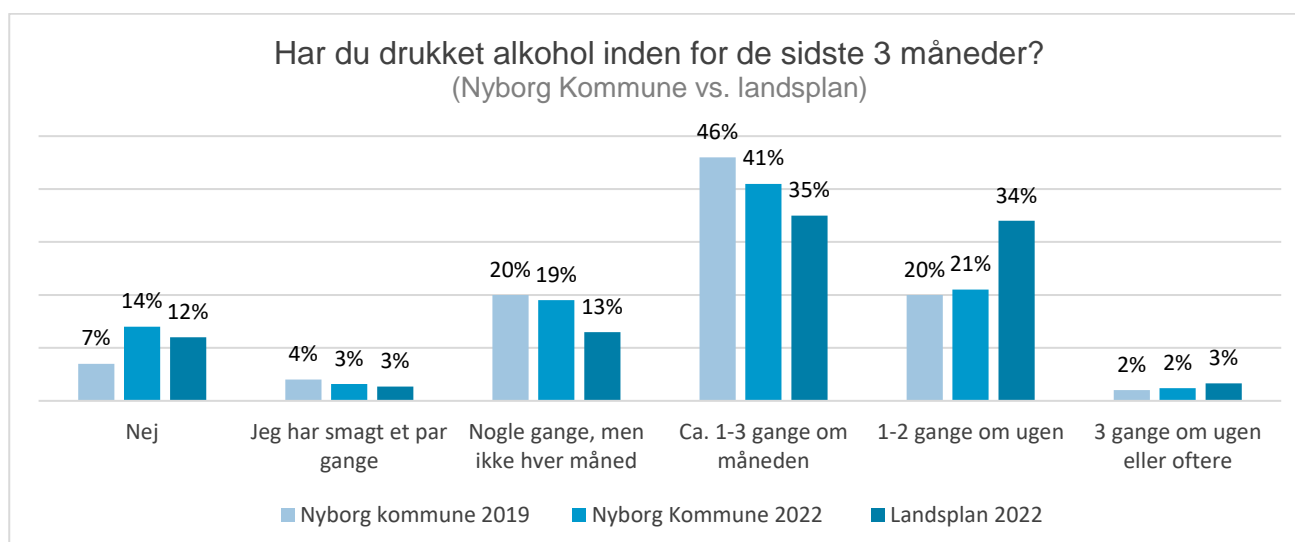

Figur 73: Hyppighed af alkoholindtagelse seneste 3 måneder blandt elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2019 (n= 880), Nyborg kommune 2022 (n= 646) og landsplan 2022 (n= 42.849)

15-25 år

Når besvarelser fra 2019 sammenholdes med 2022, ses den største ændring i andelen af unge 15-25-årige, der ikke har drukket alkohol inden for de seneste 3 måneder, som er steget fra 7% i 2019 til 14% i 2022 (Figur 74). Dertil er andelen, der har drukket alkohol ca. 1-3 gange om måneden, faldet med 5 procentpoint fra 46% i 2019 til 41% i 2022.

Unge i Nyborg Kommune 2022 drikker ikke lige så hyppigt, som unge på landsplan 2022. En mindre andel unge har drukket alkohol 1-2 gange om ugen i Nyborg Kommune 2022 (21%) sammenlignet med landsplan 2022 (34%). Endvidere har en større andel unge i Nyborg kommune 2022 (60%) drukket alkohol nogle gange men ikke hver måned og ca. 1-3 gange om måneden, sammenlignet med landsplan 2022 (48%).

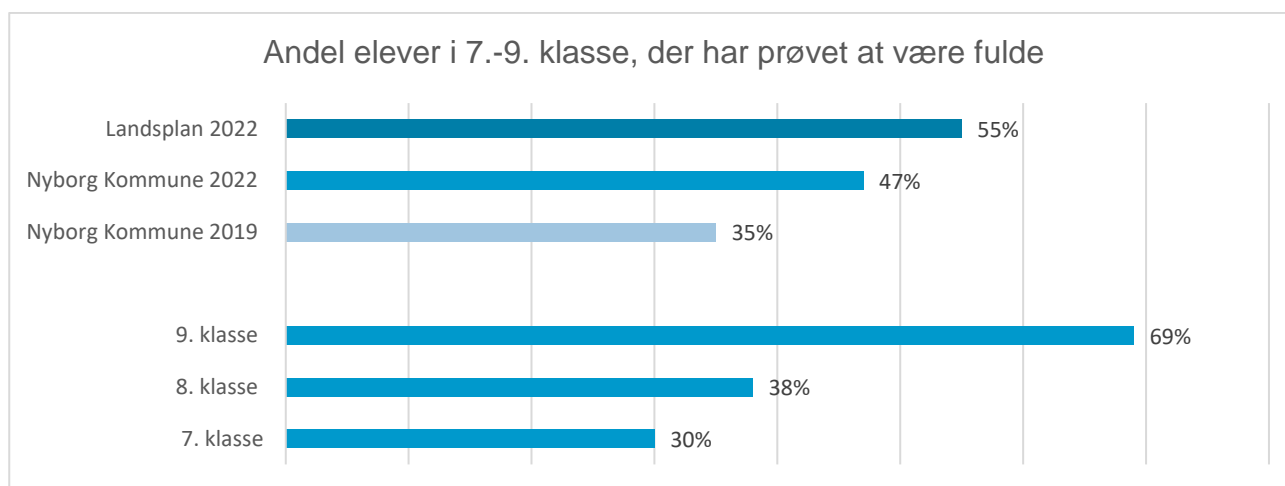
Figur 74: Hyppighed af alkoholindtagelse seneste 3 måneder unge i Nyborg Kommune 2019 (n=705), Nyborg kommune 2022 (n= 462) og landsplan 2022 (n=36.903)

Fuldskab

Mange unge vil stifte bekendtskab med forskellige former for rusmidler som del af en socialiseringsproces og den kultur, de er en del af. Alkohol er det mest udbredte rusmiddel i Danmark og mange opfatter det at drikke sig fuld som en positiv og social aktivitet (*Statens Institut for Folkesundhed M. B., 2022*). Elever i 7.-9. klasse og unge 15-25-årige er spurgt ind til deres erfaringer med at være fuld. Fuld er defineret i spørgeskemaet som at man "kan fx opleve at det snurrer i hovedet, eller at man har svært ved at gå lige og tale tydeligt. Man kan også blive dårlig og kaste op."

7.-9. klasse

I forhold til erfaringerne med at være fuld viser besvarelsene, at andelen af elever i 7.-9. klasse, der har prøvet at være fuld, er steget fra 35% i 2019 til 47% i 2022. Samtidig er andelen af elever der har prøvet at være fulde i Nyborg Kommune mindre en andelen på landsplan 2022 (55%). Erfaring med fuldskab stiger med skolealderen fra 30% i 7. klasse, til 38% i 8. klasse og til 69% i 9. klasse.

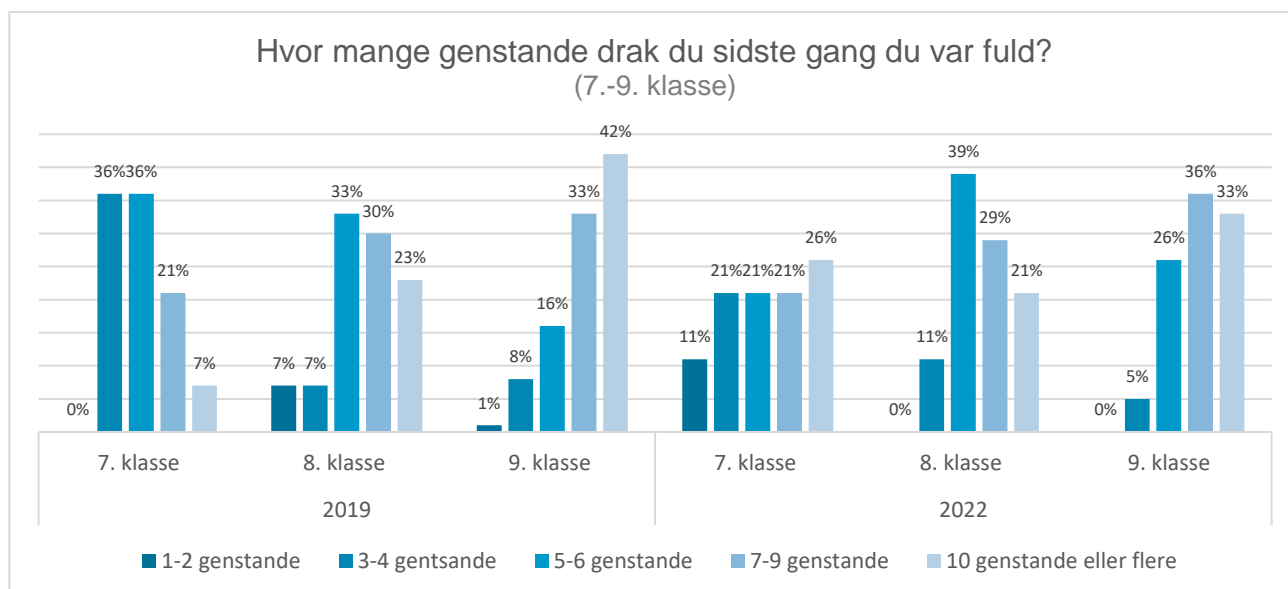
Figur 75: Andelen af elever der har prøvet at være fulde i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2019 (n= 580), Nyborg Kommune 2022 (n= 344) og på landsplan 2022 (n= 21.284). Samt opgjort på klassetrin; 7. klasse (n= 67), 8. klasse (n= 154) og 9. klasse (n= 123)

Alkoholindtaget er højt blandt elever, der har prøvet at være fulde. Figur 76 viser antal genstande elever i 7., 8. og 9. klasse drak sidste gang de var fulde i henholdsvis Nyborg Kommune 2019 og 2022. 68%, 86% og 91% af eleverne i henholdsvis 7., 8. og 9. klasse har drukket mere end sundhedsstyrelsens anbefaling (højst 4 genstande ved samme lejlighed), sidst de var fulde.

Samtidig er der en markant stigning i andelen af elever i 7. klasse, der har drukket 10 genstande eller flere fra 7% i 2019 til 27% i 2022. I 9. klasse ses der et fald fra 42% i 2019 til 33% i 2022. Der er ingen væsentlig udvikling i 8. klasse i andelen, der har drukket 10 genstande eller flere, sidst de var fulde.

Mens andelen, der har drukket 5-9 genstande sidst de var fulde, er faldet i 7. klasse fra 57% i 2019 til 42% i 2022, er andelen steget i 8. og 9. klasse fra henholdsvis 63% og 49% i 2019 til 68% og 62% i 2022.

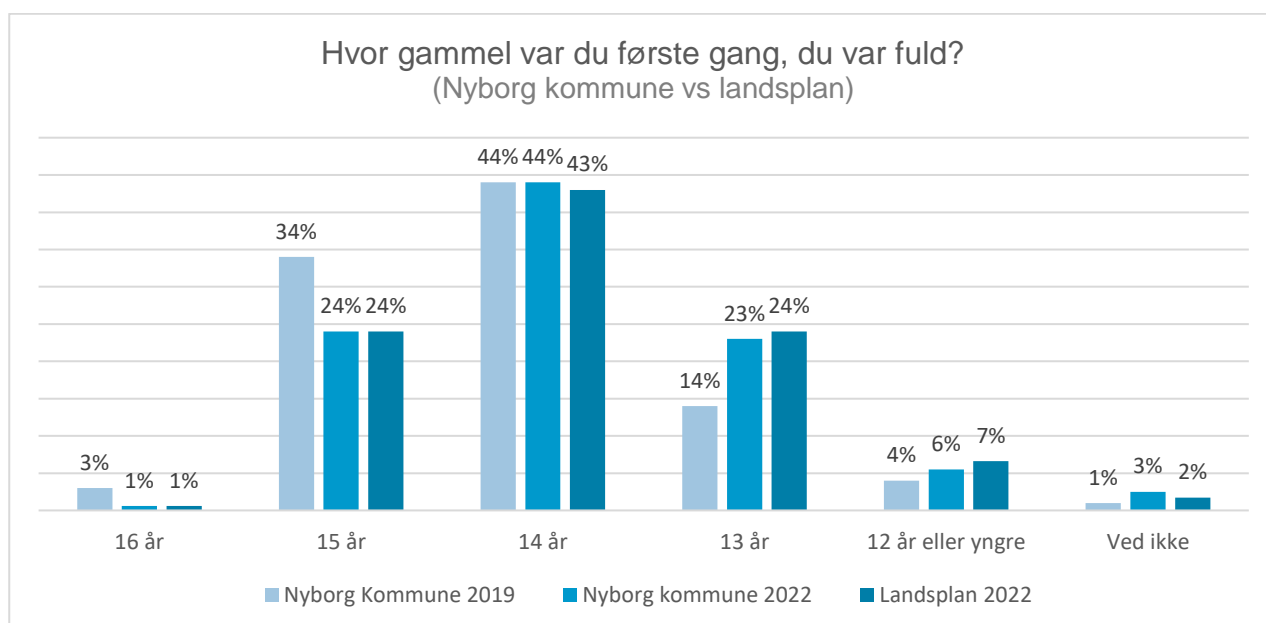
Andelen der lever op til Sundhedsstyrelsens anbefaling om højst 4 genstande ved samme lejlighed er en anelse faldende fra 2019-2022. På tværs af alle klassetrin er andelen der har drukket 1-4 genstande sidst de var fulde faldet med 3-4 procentpoint.

Figur 76: Antal genstande som elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2019 (7. klasse n= 14, 8. klasse n= 40, 9. klasse n= 153) og Nyborg kommune 2022 (7. klasse n= 19, 8. klasse n= 56, 9. klasse n= 85) drak sidste gang de var fulde

Figur 77 viser, at debutalderen for fuldskab er faldet fra 2019-2022. Andelen af elever, der var 13 år da de blev fulde første gang, er steget fra 14% i 2019 til 23% i 2022. Samtidig var en større andel mellem 14 og 16 år, da de blev fulde første gang i 2019 (81%), sammenlignet med 2022 (69%). Nyborg Kommune 2022 ligger på niveau med landsplan 2022.

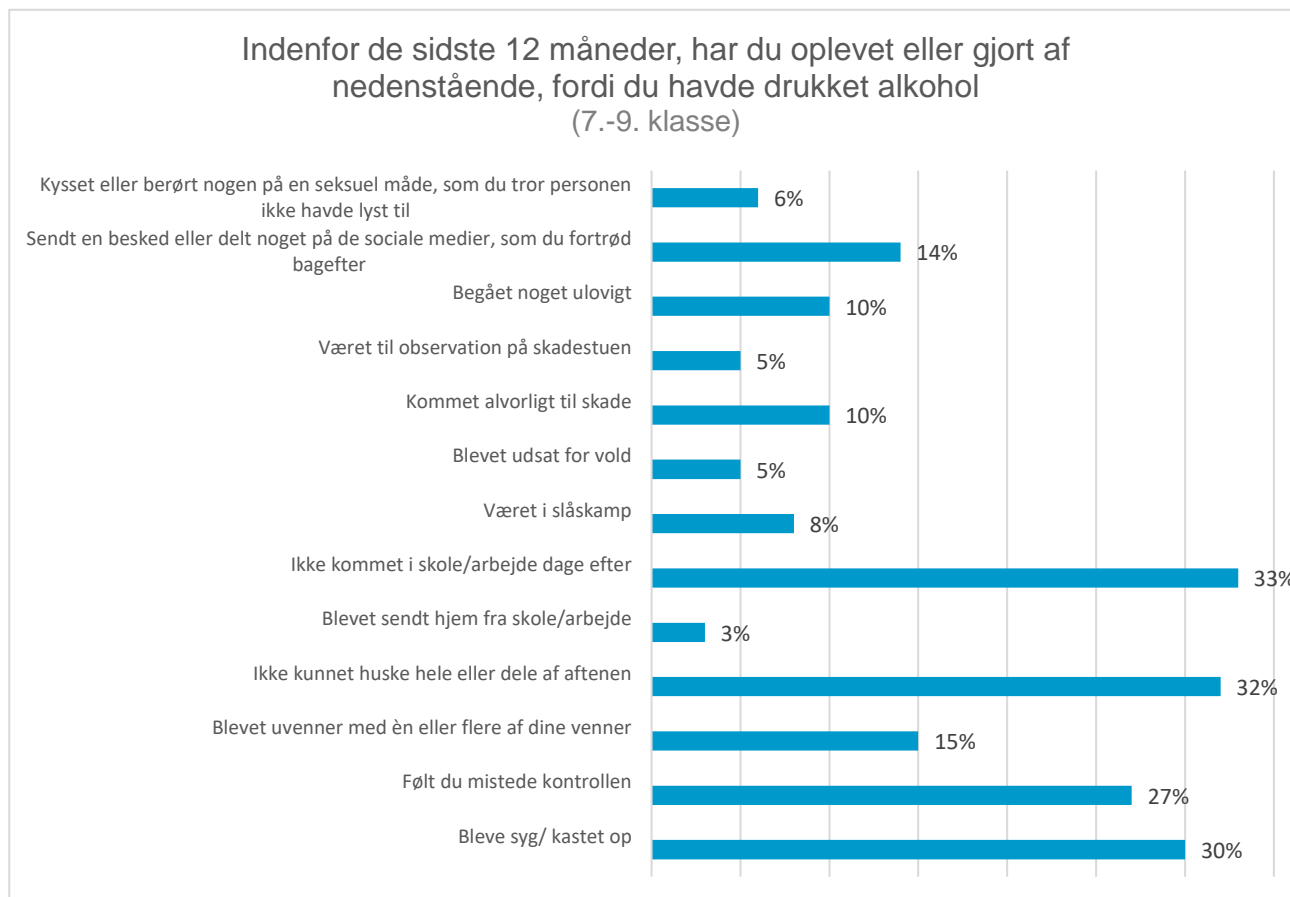
6% af eleverne var 12 år eller yngre første gang de prøvede at være fulde. Det er 2 procentpoint højere end Nyborg Kommune 2019 og tilsvarende landsplan 2022 (7%).

Figur 77: Debutalder for fuldskab blandt 7.-9. klasses elever i Nyborg kommune 2019 (n= 593), Nyborg kommune 2022 (n= 163) og landsplan (n= 10.609)

Flere undersøgelser har fundet en sammenhæng mellem mængde eller hyppighed af alkoholindtag og negative konsekvenser i form af konflikter, vold, ubeskyttet sex og sex eller stofindtag der fortrydes (Tolstrup J, 2019). De elever, der i løbet af de seneste 12 måneder, har været fulde, er blevet spurgt om deres adfærd har været påvirket heraf. Besvarelserne fremgår af Figur 78. De oftest oplevede konsekvenser var, at de ikke er kommet i skole/arbejde dagen efter (33%), at de ikke kunne huske hele eller dele af aftenen (32%), og at de var blevet syge/kastet op (30%).

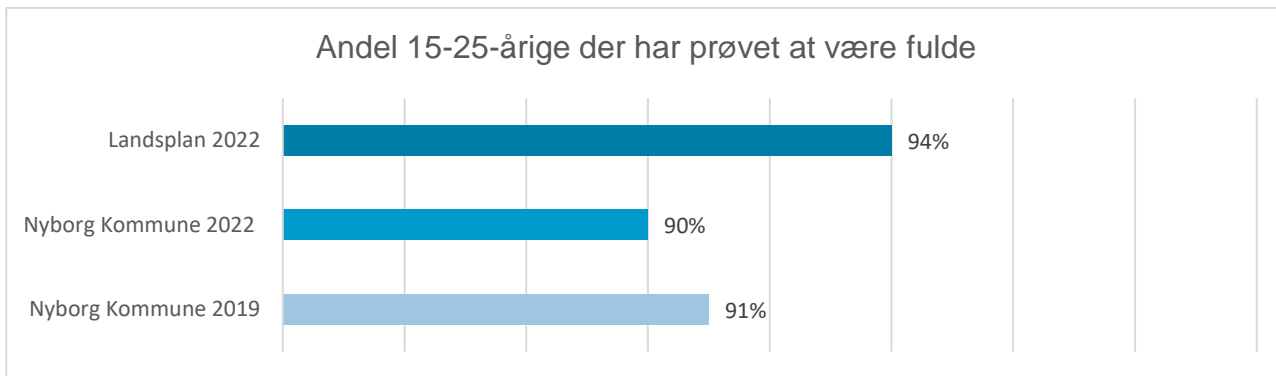

Figur 78: Oplevede konsekvenser af alkoholindtagelse blandt elever 7.-9. klasse i Nyborg kommune 2022 (n=342)

Eleverne i 7.-9. klasse er blevet spurgt til, hvor de fik alkohol fra sidst de drak. Hertil svarer 6 ud af 10 (63%) at de fik det fra deres forældre, en tredjedel (30%) købte det selv i en butik eller fik det fra deres venner, mens 16% fik det fra deres søskende eller andre i familien.

15-25 år

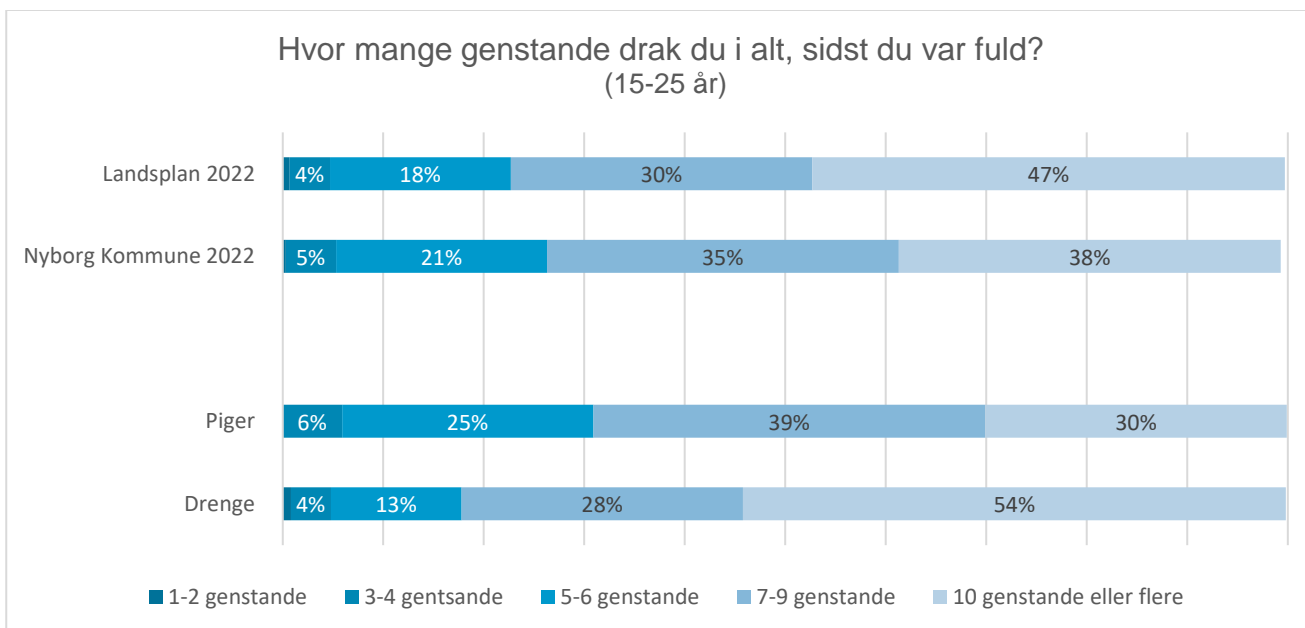
Undersøgelsen viser, at hovedparten af unge mellem 15-25 år har prøvet at være fulde i Nyborg Kommune 2022 (90%), hvilket er tilsvarende 2019 (91%). Nyborg Kommune 2022 ligger 4 procentpoint under landsplan 2022 (94%).

Figur 79: Andel 15-25-årige i Nyborg kommune 2019 (n= 654), Nyborg kommune 2022 (n= 416) og på landsplan (n= 29.677), der har prøvet at være fulde

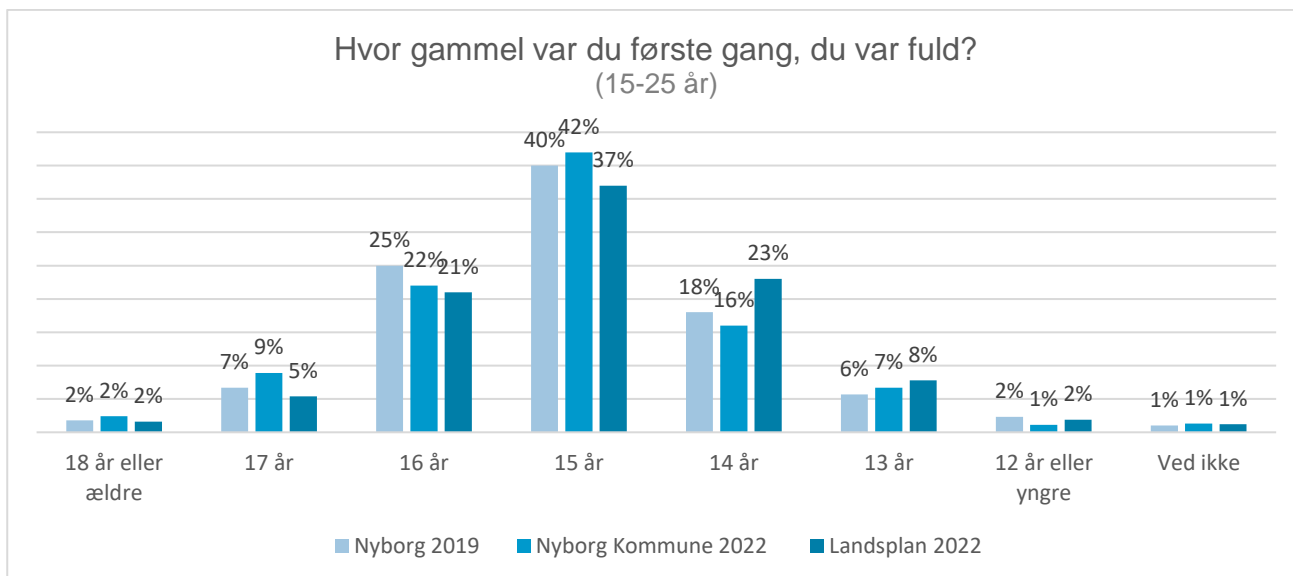
Tallene fra 2022 viser, at andelen af unge, der havde et indtag på 10 genstande eller flere sidst de var fulde, er lavere i Nyborg Kommune 2022 (38%), sammenlignet med landsplan 2022 (47%) (Figur 80). 95% af de unge både i Nyborg Kommune og landsplan 2022 drak over Sundhedsstyrelsens anbefalede grænse (4 genstande ved samme lejlighed) sidst de var fulde.

Der er en tydelig kønsmæssig forskel i antallet af genstande. En større andel drenge (54%) angiver, at de drak 10 genstande eller flere sidst de var fulde, sammenlignet med andelen af piger (30%). En større andel af piger (64%) end drenge (41%) angiver, at de drak mellem 5-9 genstande sidst de var fulde. Grundet kropskompositionen, bliver kvinder hurtigere påvirket af alkohol, og de vil derfor have en højere promille efter samme mængde alkohol (*Sundhedsstyrelsen, 2023*).

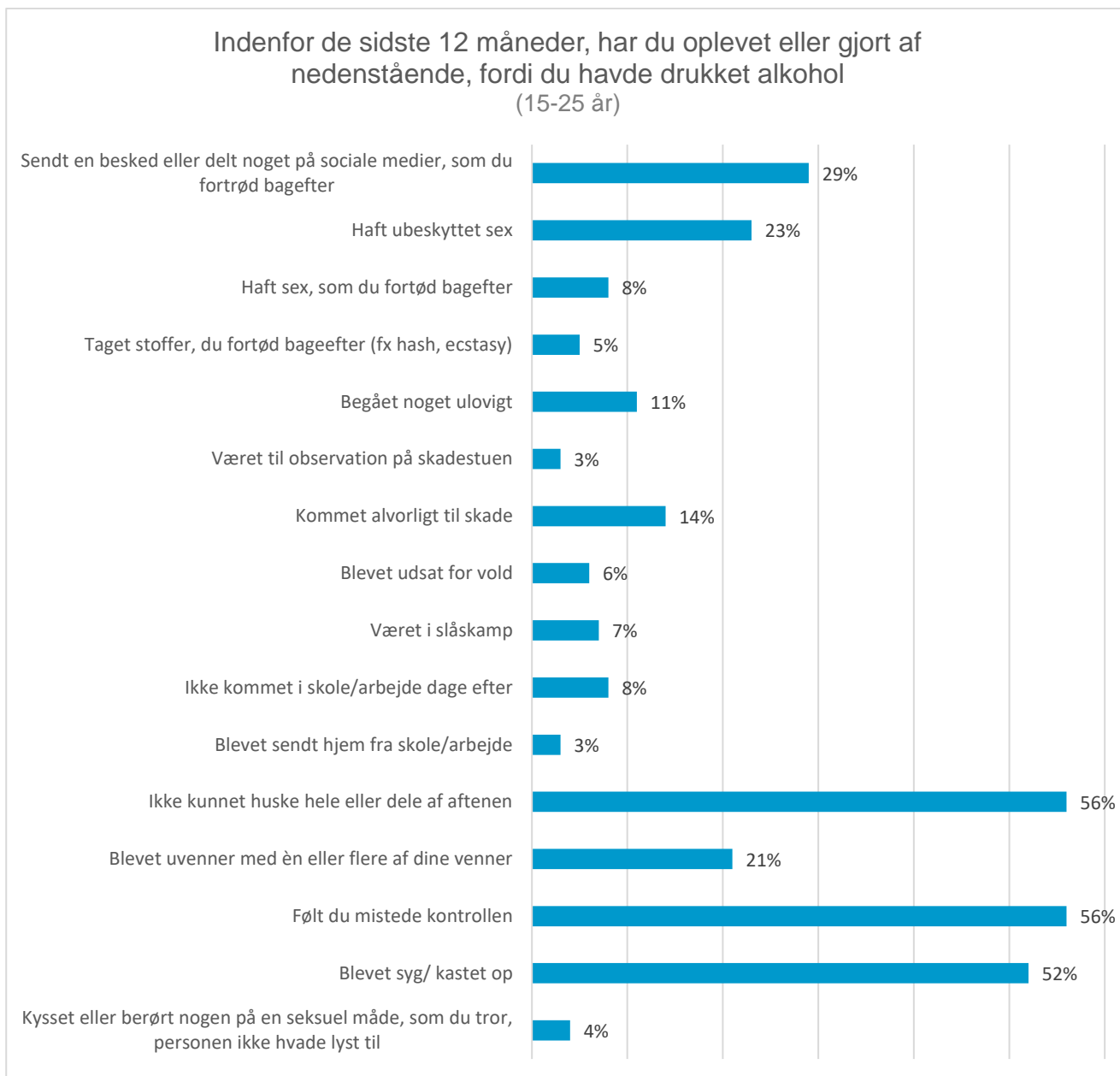
Figur 80: Antal genstande unge mellem 15-25 år drak sidst de var fulde. Tal fra Nyborg Kommune 2022 (n= 370) og landsplan 2022 (n= 7.722), samt for piger (n= 123) og drenge (n= 238) i Nyborg kommune 2022.

Som der fremgår af Figur 81, er der ikke væsentlig forskel i debutalderen hos unge 15-25-årige i Nyborg Kommune 2022 og landsplan 2022. Sammenlignet med 2019 og landsplan 2022, ses de væsentligste forskelle i andelen, der var 15 år, hvor Nyborg kommune 2022 (42%) ligger over landsplan 2022 (37%). Omvendt er der en større andel på landsplan 2022 (23%), som var 14 år, da de blev fulde første gang sammenlignet med Nyborg Kommune 2022 (16%). Andelen af unge, der var 17 år da de var fulde første gang, er større i Nyborg kommune 2022 (9%) sammenlignet med landsplan 2022 (5%).

Figur 81: Debutalder for fuldskab blandt 15-25 årige i Nyborg Kommune 2019 (n= 597), Nyborg Kommune 2022 (n= 371) og landsplan 2022 (n= 23.344)

Undersøgelsen viser at flere unge har oplevet negative konsekvenser i forbindelse med alkoholindtagelse (Figur 82). Eksempelvis har hver anden ung haft problemer med at huske hele eller dele af aftenen (56%), følt at de mistede kontrollen (56%) og er blevet syge/kastet op (52%) inden for de seneste 12 måneder, som følge af at have drukket for meget alkohol.

Figur 82: Oplevede konsekvenser af alkoholindtagelse blandt unge mellem 15-25 år i Nyborg kommune 2022 (n=412)

De unge 15-25-årige blev i spørgeskemaet spurgt, hvor de fik alkohol fra, sidst de drak. Hertil svarer 70%, at de selv købte det i en butik, 36% fik det fra deres forældre, 29% fra deres venner og 18% fik eller købte det til en fest på uddannelsesstedet.

Binge drinking

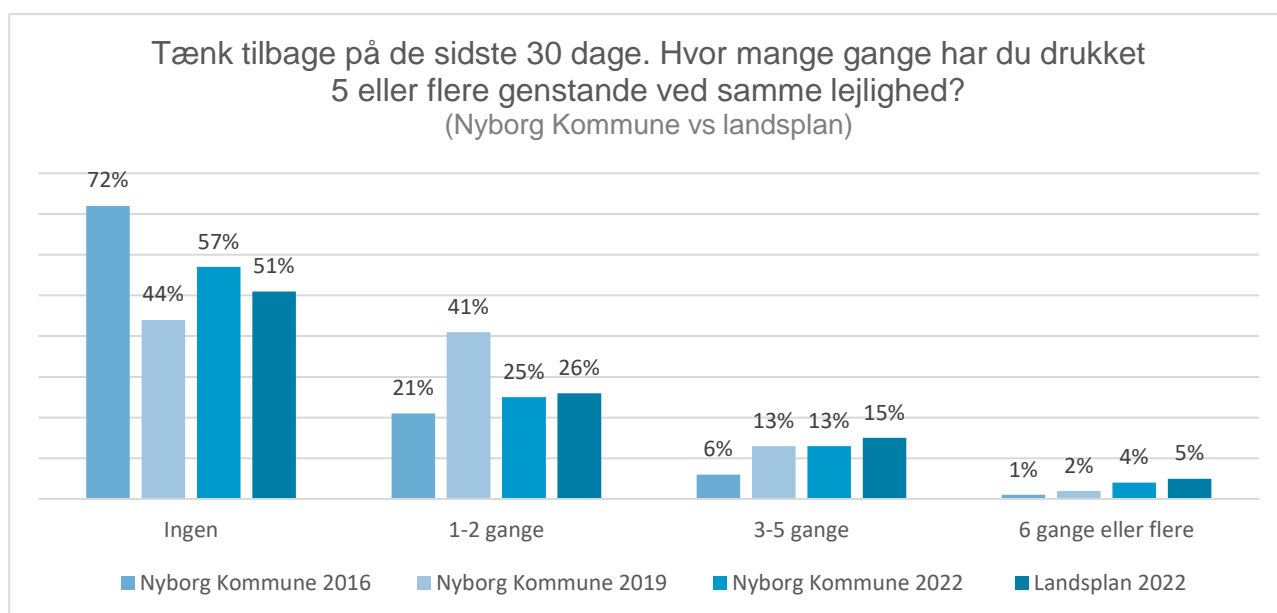
Risikoen for alkoholrelaterede sygdomme og skader stiger markant, hvis der drikkes mere end 4 genstande ved samme lejlighed. Drikkes der 5 eller flere genstande ved samme lejlighed, betegnes det som 'binge drinking', hvilket er et internationalt anvendt begreb, der kan oversættes til rusdriking (Sundhedsstyrelsen, 2023).

7.-9. klasse

I undersøgelsen er de elever, der drikker, blevet spurgt hvor ofte de inden for de seneste 30 dage havde drukket 5 eller flere genstande ved samme lejlighed. Hertil svarer 17% af eleverne i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune, at det havde de gjort 3-5 gange (13%) eller 6 gange eller flere (4%), hvilket er 3 procentpoint under landsplan 2022 (20%) (Figur 83).

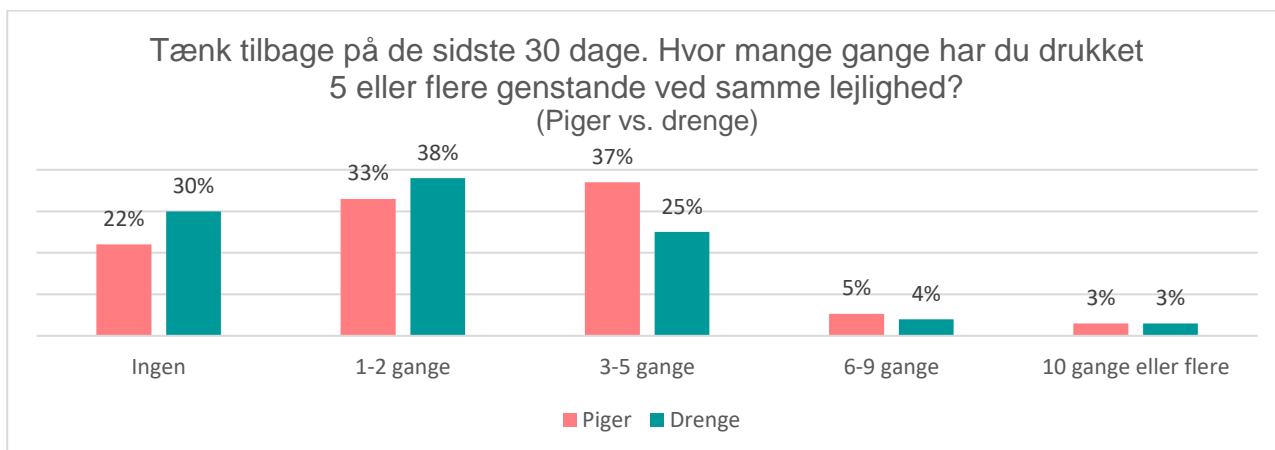
Der er ikke noget tydeligt mønster, når der sammenlignes over tid. Tallene fra de to foregående og nærværende ungesundhedsprofiler viser et fald i andelen, der ikke har binge-drukket inden for de seneste 30 dage fra 72% i 2016 til 44% i 2019, hvor efter andelen stiger til 57% i 2022. Det omvendte mønster ses i andelen der har binge-drukket 1-2 gange, som stiger fra 21% i 2016 til 41% i 2019, hvor efter det igen falder til 25% i 2022.

En større andel af elever i 7.-9. klasse i Nyborg kommune 2022 (57%) har ikke binge-drukket inden for de seneste 30 dage sammenlignet med landsplan 2022 (51%).

Figur 83: Procentvis fordeling af antal gange elever i 7.-9. klasse har drukket 5 eller flere genstande ved samme lejlighed i Nyborg Kommune, 2016 (n=585), Nyborg Kommune 2019 (n=301), Nyborg Kommune 2022 (n=344) og landsplan 2022 (n=20.621)

Den største kønsmæssige forskel ligger i andelen af piger (47%) og drenge (34%), der har binge-drukket 1-2 gange de seneste 30 dage. Mens knap halvdelen af drengene (48%) ikke har binge-drukket inden for de seneste 30 dage, er det samme gældende for 39% af pigerne. 17% af drengene og 14% af pigerne havde binge-drukket mellem 3-5 gange eller 6 gange eller flere.

Figur 84: Fordelingen af antal gange hhv. piger (n=412) og drenge (n=52) i 7.-9. klasse har drukket 5 eller flere genstande ved samme lejlighed Nyborg Kommune 2022

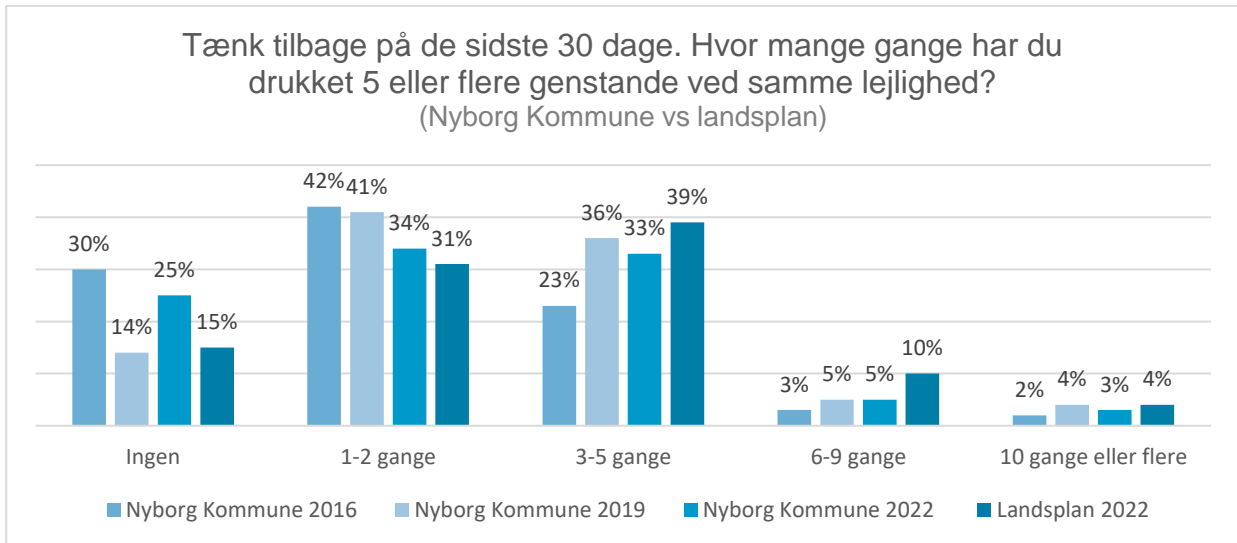
15-25 årige

Den del af de unge, som drikker alkohol, er blevet spurgt om, hvor mange gange, de har drukket fem eller flere genstande ved samme lejlighed inden for de seneste 30 dage. Figur 85 viser ingen tydelige tendenser over tid. Andelen, der ikke har binge-drukket inden for de seneste 30 dage er faldet fra 30% i 2016 til 14% i 2019, hvor efter der er en stigning til 25% i 2022, hvilket er 10 procentpoint over landsplan 2022 (15%).

Andelen, der har binge-drukket 1-2 gange, er faldet fra 42% og 41% i henholdsvis 2016 og 2019 til 34% i 2022 og ligger dermed 3 procentpoint over landsplan 2022 (31%).

En tredjedel af de unge i Nyborg Kommune 2022 (33%) har binge-drukket 3-5 gange inden for de seneste 30 dage, hvilket er en markant stigning sammenlignet med 2016 (23%), og et mindre fald, sammenlignet med 2019 (36%). På landsplan 2022 har 39% binge-drukket 3-5 gange inden for samme periode.

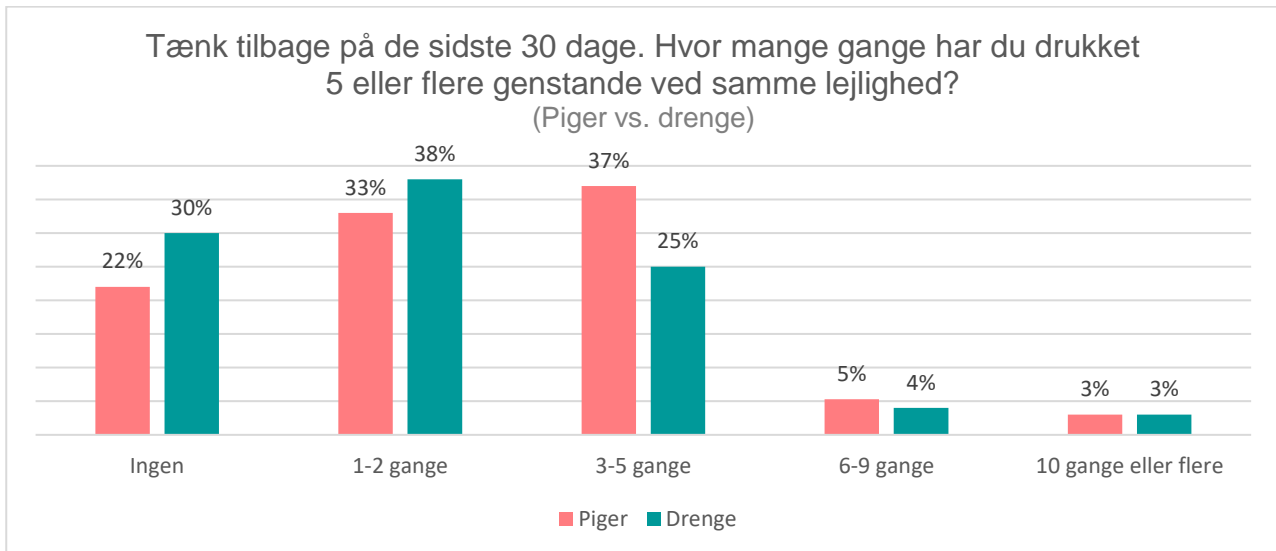
I Nyborg kommune 2022 ses en mindre andel (8%), der har binge-drukket 6-9 gange og 10 gange sammenlignet med landsplan 2022 (14%).

Figur 85: procentvis fordeling af antal gange unge 15-25-årige har drukket 5 eller flere genstande ved samme lejlighed i Nyborg Kommune 2016 (n=1.170), Nyborg Kommune 2019 (n=620), Nyborg kommune 2022 (n=410) og landsplan 2022 (n=32.204).

Når tallene opgøres på køn, ses at de 15-25-årige piger binge-drikker hyppigere end drengene. For pigerne gælder det, at 42% har binge-drukket 3-5 gange eller 6-9 gange inden for de seneste 3 måneder, mens det for drengene gælder 29%. Der er ingen kønsmæssig forskel i andelen, der har binge-drukket 10 gange eller flere inden for samme periode.

Der er en større andel af 15-25-årige drenge (68%) end piger (55%), der ikke har binge-drukket eller har binge-drukket 1-2 gange inden for de seneste 3 måneder.

Figur 86: Procentvis fordeling af antal gange hhv. piger (n=266) og drenge (n=135) mellem 15-25 år har drukket 5 eller flere genstande ved samme lejlighed i Nyborg Kommune 2022

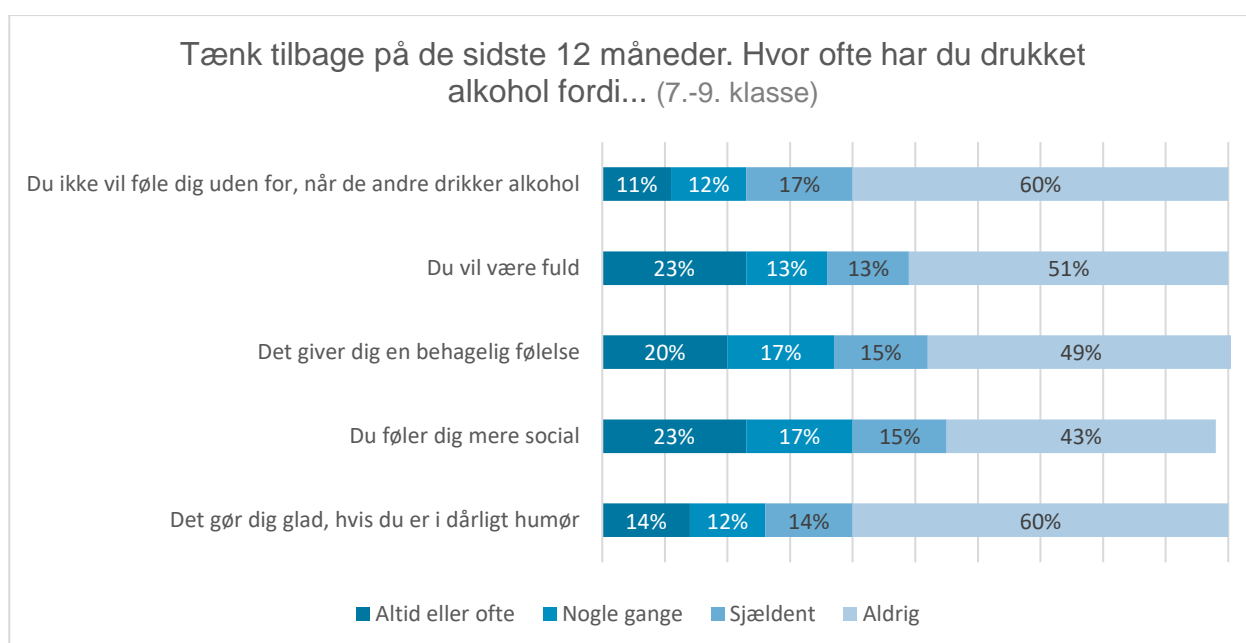
Alkoholkulturen

Besvarelserne i dette afsnit belyser nogle af de sociale faktorer, som er væsentlige for at forstå forbruget af alkohol blandt elever i 7.-9. klasse og unge mellem 15-25 år. Besvarelserne betoner også årsager til at takke nej til alkohol.

7.-9. klasse

Figur 87 viser, at alkoholkulturen blandt eleverne i 7.-9. klasse er præget af flere faktorer. Der er tale om en beruselseskultur, hvor det er alkoholens virkning, der er årsag til at drikke. Således angiver 23%, at de altid eller ofte inde for de seneste 12 måneder har drukket, fordi de vil være fulde. Fokus på alkoholens virkning kommer også til udtryk ved, at en femtedel (20%) af eleverne angiver, at de altid eller ofte har drukket inden for samme tidsperiode, fordi det giver en behagelig følelse.

23% af eleverne, der drikker alkohol, angiver, at de inden for de seneste 12 måneder altid eller ofte har drukket for at føle sig mere sociale.

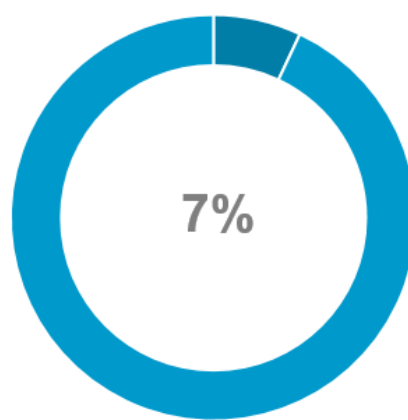
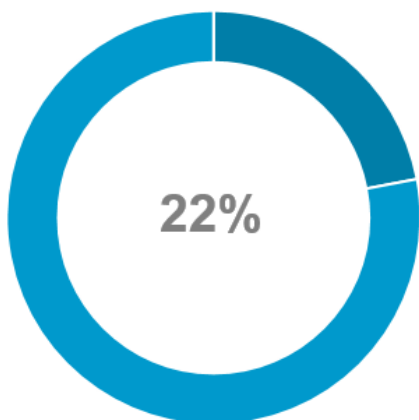

Figur 87: Grunde til at drikke alkohol de seneste 12 måneder blandt elever i 7.-9. klasse, der drikker alkohol, i Nyborg kommune 2022 (n=337)

Sammenhængen mellem alkohol og venner kommer til udtryk i besvarelserne, idet 12% af eleverne i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022 har oplevet, at de ikke bliver inviteret med til hyggeaftener, fester eller lignende fordi de ikke drak alkohol (Data er ikke illustreret). En femtedel af eleverne i 9. klasse (22%) har oplevet at ikke blive inviteret til hygge-aftner, fester eller lignende fordi de ikke drikker alkohol. Det samme er gældende for 9% og 8% af henholdsvis 7. og 8. klasse.

17% har selv sagt nej til en hyggeaften, fest eller lignende fordi de ikke havde lyst til at drikke alkohol (Data er ikke illustreret). 7% af eleverne i 7.-9. klasse vil gerne drikke mindre alkohol end de gør.

22% af eleverne i 9. klasse i Nyborg Kommune 2022, har oplevet at ikke blive inviteret med til hygge-aftener, fester eller lignende fordi de ikke drikker alkohol. Det samme er gældende for 9% og 8% i hhv. 7. og 8. klasse.

7% af eleverne i 7.-8. klasse i Nyborg Kommune 2022, vil gerne drikke mindre alkohol end de gør

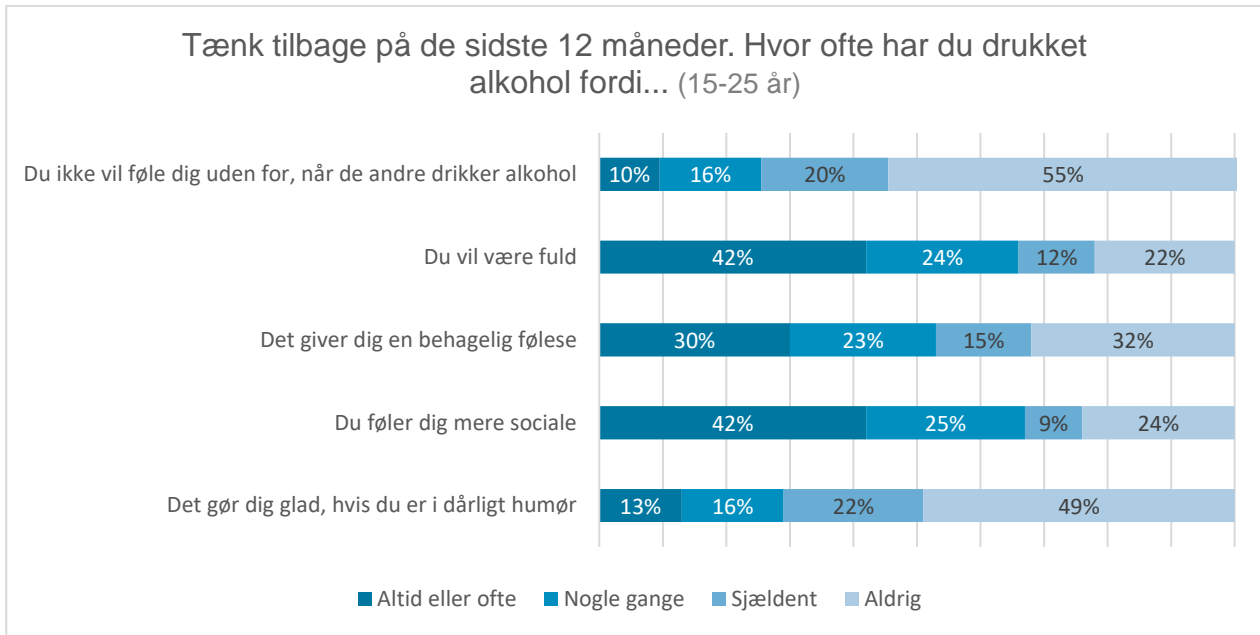
De sociale betydninger af alkohol kan medføre, at nogle unge føler sig presset til at drikke mere end de har lyst til. Besvarelserne viser at 8% af eleverne i 7.-9. klasse ofte eller nogen gange føler sig presset til at drikke mere alkohol end de har lyst til. Samtidig har 18% ofte sagt nej til alkohol til en hyggeaften, fest eller lignende.

De fire vigtigste grunde til at vælge alkohol fra blandt elever i 7.-9. klasse

- 1) Fordi de ikke har lyst (69%)
- 2) Fordi de ikke synes, de er gamle nok (39%)
- 3) Fordi de gerne vil passe på deres krop og leve sundt (32%)
- 4) Fordi de ikke må for deres forældre (28%)

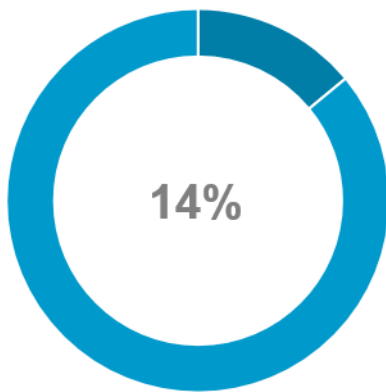
15-25 år

Figur 88 viser, at de unge har en alkoholkultur, hvor der drikkes med henblik på at opnå en virkning. Det kommer til udtryk ved, at de 15-25-årige svarer, at de altid eller ofte inden for de seneste 12 måneder har drukket for at blive fulde (42%), at føle sig mere social (42%) eller fordi alkoholen giver en behagelig følelse (30%).

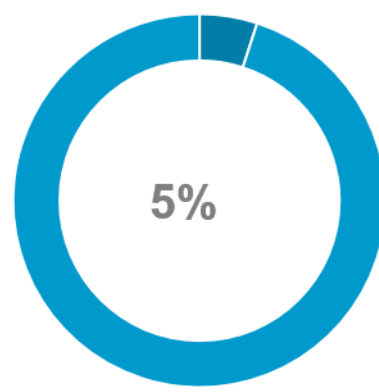

Figur 88: Grunde til at drikke alkohol inden for de seneste 12 måneder, blandt unge 15-25-årige der drikker alkohol, i Nyborg kommune 2022 (n=409)

Alkohol drikkes ofte i sociale sammenhænge, og på den måde kan alkohol få en central betydning i opbygningen af relationer og fællesskaber. Samtidig kan den beruselsesorienterede måde at drikke på skabe et stort drikkepres blandt de unge. Undersøgelsen viser at 12% af de unge ofte eller nogen gange føler sig presset til at drikke mere alkohol end de havde lyst til. Samtidig har en tredjedel (34%) af de unge sagt nej til en hyggeaften, fest eller lignende fordi de ikke havde lyst til at drikke alkohol, hvor af 15% har gjort det ofte (data er ikke illustreret). Endvidere har 14% oplevet at ikke blive inviteret med til hygge-aftner, fester eller lignende fordi de ikke drikker alkohol. 5% af de unge i Nyborg Kommune ønsker at drikke mindre alkohol end de gør.

14% af de unge 15-25-årige i Nyborg Kommune 2022, har oplevet at ikke blive inviteret med til hygge-aftener, fester eller lignende fordi de ikke drikker alkohol.

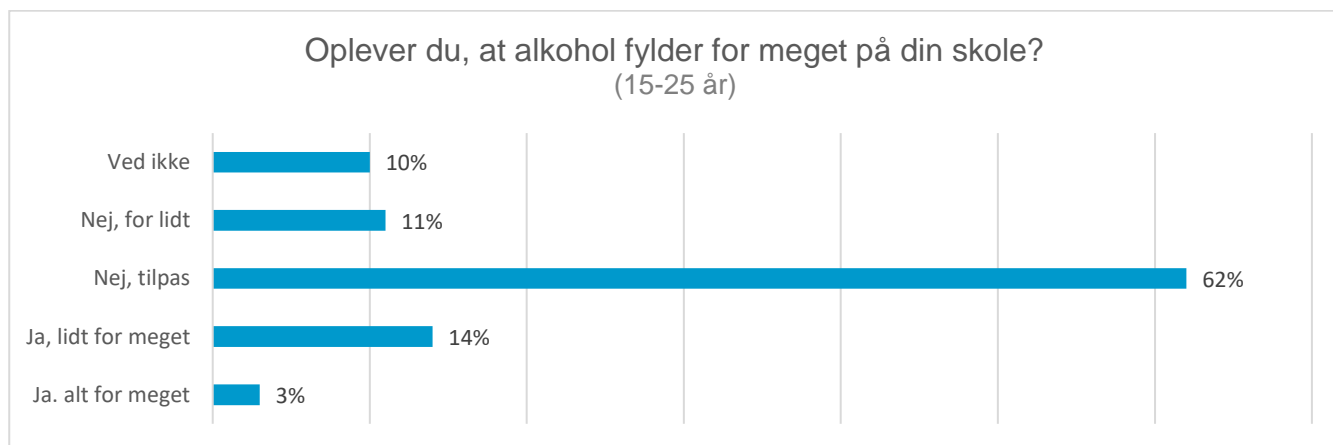

5% af 15-25-årige i Nyborg Kommune 2022, vil gerne drikke mindre alkohol end de gør

De fire vigtigste grunde til at vælge alkohol fra blandt unge 15-25-årige

- 1) Fordi de ikke havde lyst (73%)
- 2) Pga. religion (40%)
- 3) Fordi de gerne vil passe på deres krop og leve sundt (35%)
- 4) Fordi de ikke ønskede at miste kontrollen (26%)

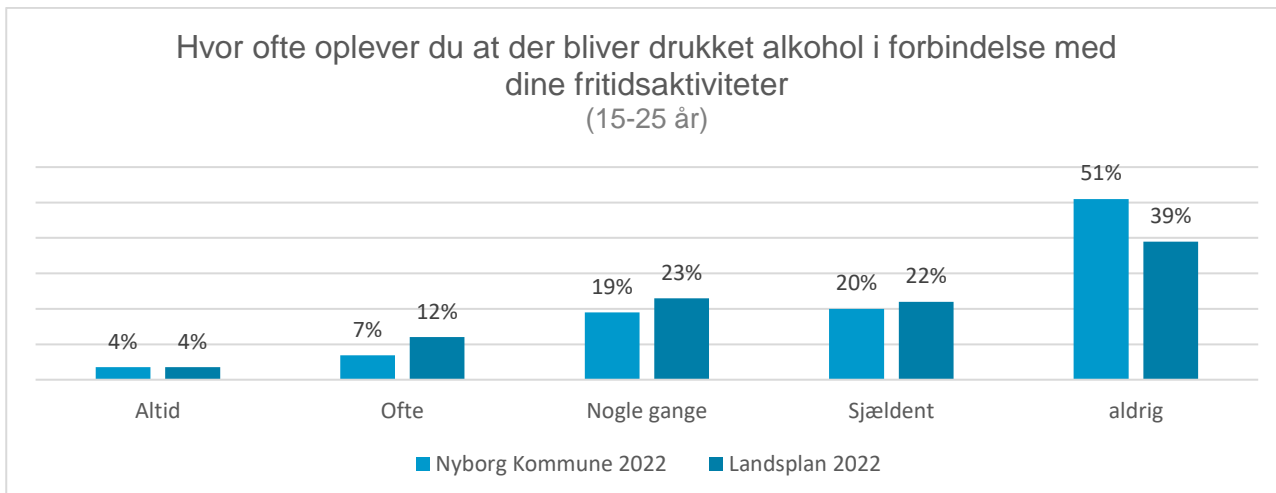
Den sociale forventning om at drikke alkohol kan i forskellige sammenhænge betyde, at alkohol kommer til at fylde meget i de miljøer, de unge færdes mest i. Figur 89 viser at 17% af unge mellem 15-25 år i Nyborg Kommune oplever, at alkohol fylder lidt for meget eller alt for meget på deres skole fx i forbindelse med fest/fredagsbar, introture osv. Over halvdelen (62%) oplever, at alkohol fylder tilpas meget, mens 11% mener, at alkohol fylder for lidt på deres skole.

Figur 89: Unge 15-25-åriges oplevelse af hvor meget alkohol fylder på deres skole (fx i forbindelse med fester/fredagsbarer på skolen, introture, studieture og samtalen generelt) i Nyborg kommune 2022 (n=453)

En del unge deltager i forskellige former for fritidsaktiviteter (se s. 112). I undersøgelsen er de unge spurgt til, hvor ofte de oplever, at der bliver drukket alkohol i forbindelse med deres fritidsaktiviteter – det kan være lige før, under eller efter. Sport, teater, musik og spejder bruges som eksempler på fritidsaktiviteter i spørgeskemaet. Besvarelserne viser, at unge i Nyborg Kommune 2022 (71%) i større udstrækning end unge på landsplan 2022 (61%) sjældent eller aldrig oplever, at der bliver drukket alkohol i forbindelse med deres fritidsaktivitet. Samtidig er der en andel 15-25-årige (11%) i Nyborg kommune 2022, der altid eller ofte oplever, at der drikkes alkohol i forbindelse med deres fritidsaktiviteter, hvilket er 5 procentpoint mindre end landsplan 2022 (16%).

Ca. en fjerdedel af de unge i Nyborg Kommune 2022 (26%) oplever ofte eller nogengange, at der drikkes alkohol i forbindelse med fritidsaktiviteter, mens det på landsplan 2022 ligger på 35%.

Figur 90: Indtagelse af alkohol i forbindelse med fritidsaktiviteter (fx spejder, musik, sport, teater el.lign.) blandt unge 15-25 årige i Nyborg Kommune 2022 (n=318) og på landsplan (n=10.079)

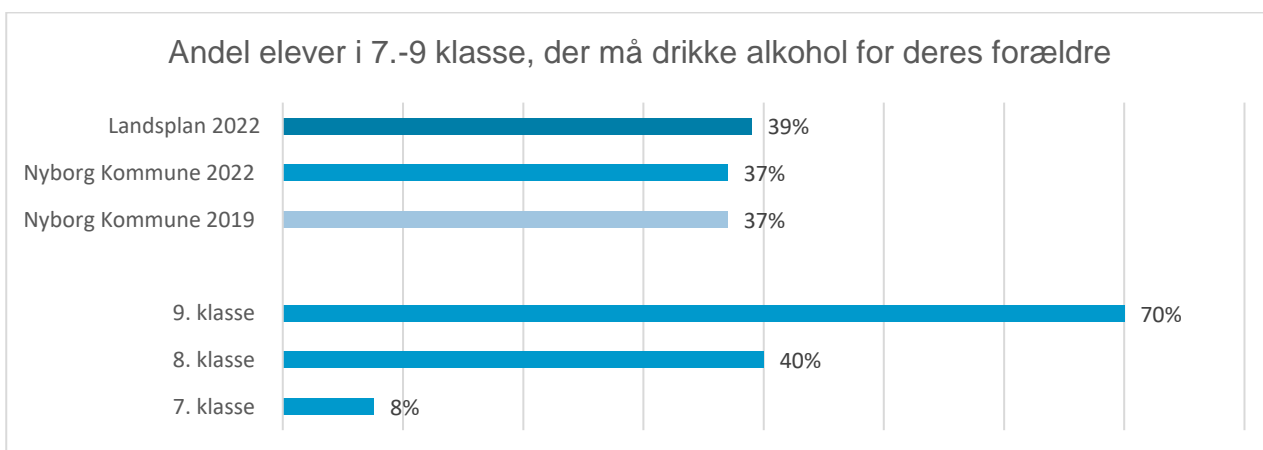
Holdninger til alkohol

Det er veldokumenteret, at forældres klare holdninger og fastsættelse af regler, har en betydning for hvornår og hvor meget deres børn og unge drikker (Tolstrup J, 2019). Sundhedsstyrelsen anbefaler, at forældre sætter grænser for deres barns forbrug, fordi der er dokumentation for, at det gør en forskel for om de unge begynder at drikke, hvor hyppigt og hvor meget. Undersøgelser har vist, at de unge, der har aftaler med deres forældre om alkohol, drikker mindre end de unge, der ikke har aftaler. Det har således en forebyggende effekt, at forældre laver aftaler, regler og har tydelige rammer og holdninger til de unges forbrug af alkohol (Sundhedsstyrelsen, 2023).

7.-9. klasse

Figur 91 viser den procentvise fordeling af elever der må drikke for deres forældre. Samlet set er det 37% af eleverne i 7.-9. klasse der har deres forældres tilladelse. Det er 2 procentpoint mindre end andelen på landsplan 2022 (39%) og samme andel som i 2019 (37%).

Når besvarelsenerne opgøres på klassetrin, ses en tydelig stigning i andel elever, der mener, at de må drikke for deres forældre fra 7. klasse (8%), til 8. klasse (40%) og 9. klasse (70%).

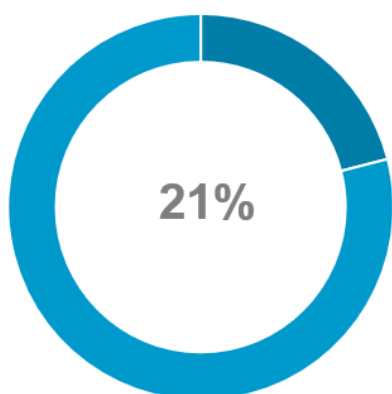

Figur 91: Andel elever der må drikke for deres forældre opgjort på 7. klasse (n= 223), 8. klasse (n=233), 9. klasse (n= 178), og samlet for elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2019 (n=881), Nyborg Kommune 2022 (n=634) og landsplan 2022 (n=40.623)

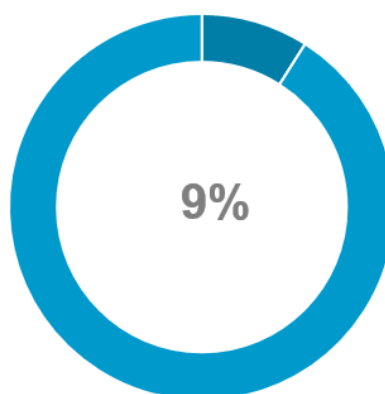
Ikke alle forældre er klar over at deres barn drikker alkohol. 9% af de elever, der drikker alkohol i 7.-9. klasse angiver, at deres forældre ikke ved at de drikker alkohol.

Knap 5 ud af 10 elever (47%) svarer, at deres forældre altid eller ofte ved hvor meget alkohol de drikker, når de er sammen med deres venner eller er til fest eller lignende. En fjerdedel (24%) svarer, at deres forældre sjældent eller aldrig ved, hvor meget alkohol de drikker. Endvidere svarer 17%, at de ikke har talt om alkohol med deres forældre.

En femtedel (21%) af de elever, der drikker alkohol, har ikke en aftale med deres forældre om hvor meget alkohol de må drikke når de er til fest eller lignende. 12% har aftalt med deres forældre at det er op til dem selv, mens 17% må drikke 5-6 genstande eller 7 eller flere, som er over Sundhedsstyrelsens anbefalinger for indtag ved samme lejlighed. 4 ud af 10 elever (39%) må drikke 1-3 genstande.

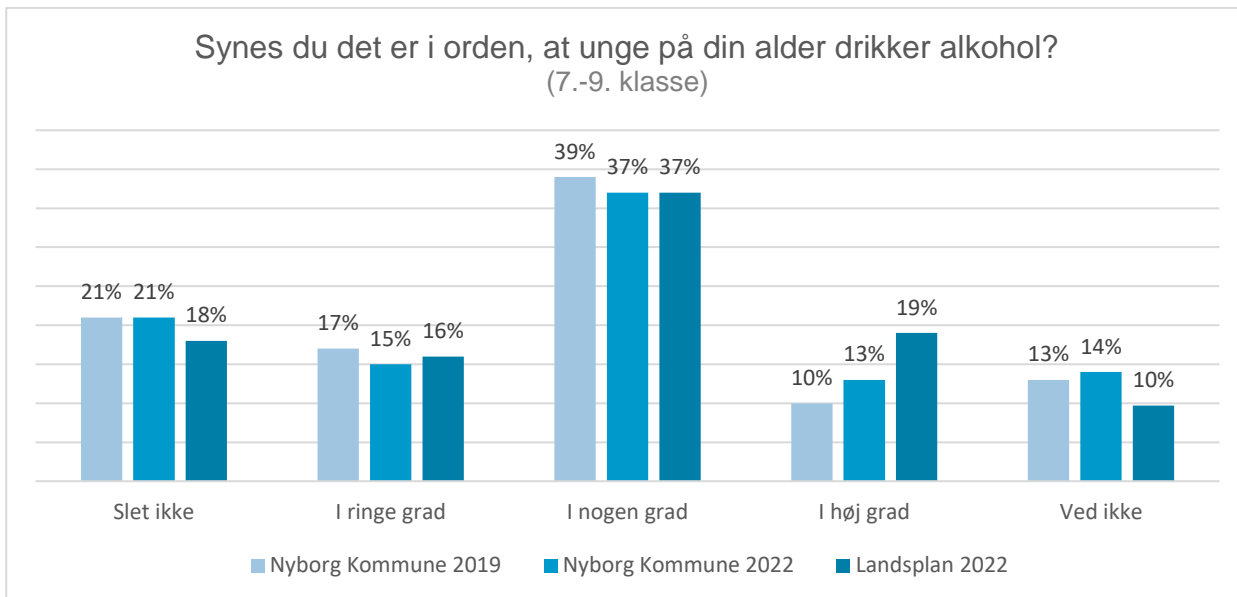
21% af de elever i 7.-9. klasse der drikker alkohol, har ikke en aftale med deres forældre om hvor meget alkohol de må drikke når de er til fest eller lignende

9% af eleverne i 7.-9. klasse, angiver at deres forældre ikke ved at de drikker alkohol

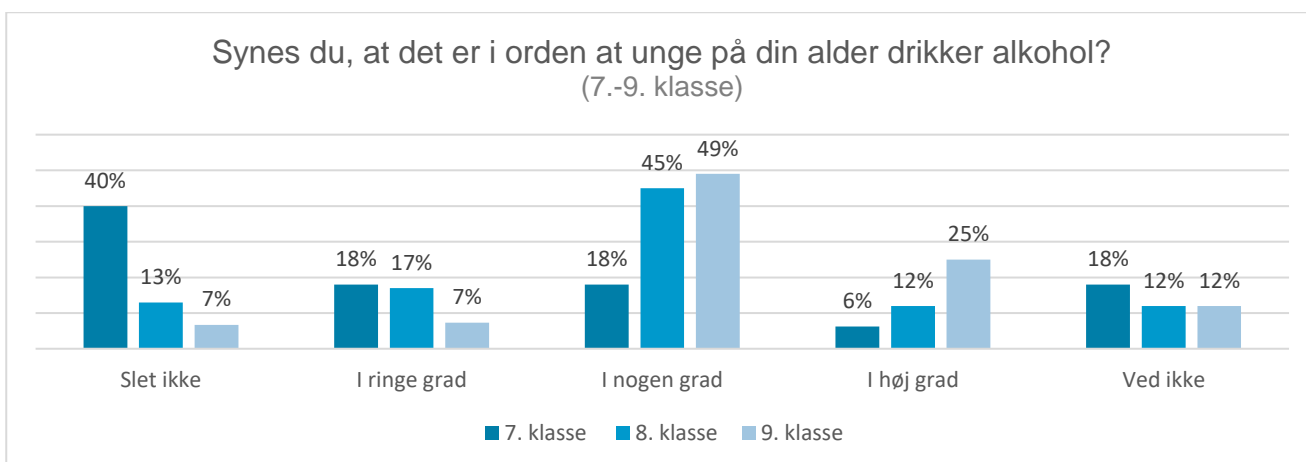
Eleverne fra 7.-9. klasse er spurgt om de synes, at det er i orden, at unge på deres alder drikker alkohol. Figur 92 viser, at en større andel af eleverne i 7.-9. klasse (36%) mener, det slet ikke eller i ringe grad er i orden at unge på deres alder drikker alkohol, sammenlignet med andelen der i høj grad mener det er i orden (13%). 37% af eleverne synes at det i nogen grad er i orden.

Der er en stor lighed i besvarelserne fra Nyborg Kommune 2019, Nyborg Kommune 2022 og landsplan 2022. Den største forskel ses i andelen, der i høj grad mener, at det er i orden at unge på deres alder drikker alkohol, hvoraf unge på landsplan 2022 (19%) i større udstrækning end unge i Nyborg kommune 2022 (13%) har denne holdning.

Figur 92: Holdning til alkohol blandt elever i 7.-9. klasse i Nyborg 2019 (n=881), Nyborg kommune 2022 (n=638) og på landsplan 2022 (n=30.362)

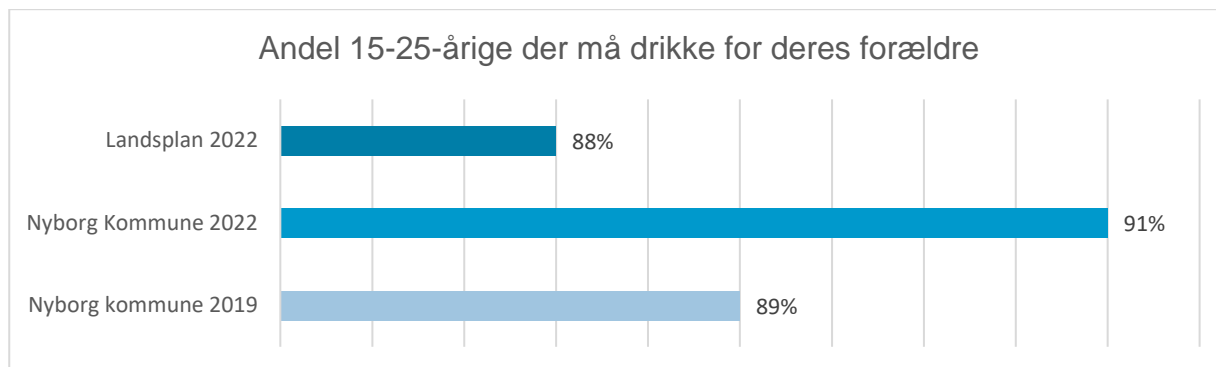
Forskellene i holdningen til alkohol mellem klassetrinnene kommer til udtryk i Figur 93, som viser andelen af elever, der mener det er i orden at unge på deres alder drikker alkohol, stiger i takt med at de bliver ældre. Den procentvise andel af elever, der mener det i nogen grad eller i høj grad er i orden at drikke alkohol stiger fra 24% i 7. klasse, til 57% i 8. klasse og 74% i 9. klasse. Samtidig falder andelen, der slet ikke mener det er i orden i takt med, at eleverne bliver ældre.

Figur 93: Holdning til alkohol blandt elever i 7. klasse (n=226), 8. klasse (n= 233) og 9. klasse (n=179) i Nyborg 2022

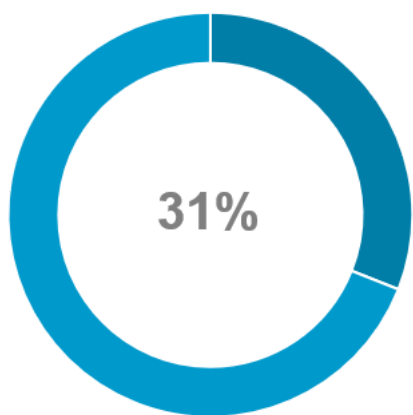
15-25 år

9 ud af 10 af de unge (91%) i Nyborg Kommune har svaret, at de må drikke alkohol for deres forældre (Figur 78). Det er 2 procentpoint over andelen i 2019 (89%) og 3 procentpoint over landsplan 2022 (88%).

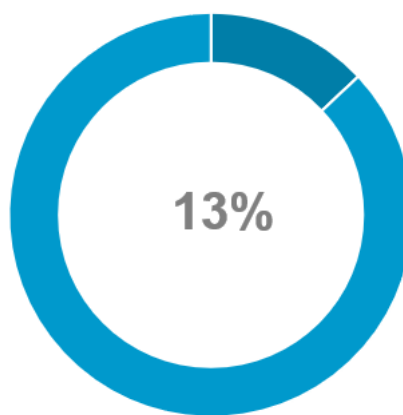

Figur 94: Andel unge 15-25-årige der må drikke for deres forældre opgjort i Nyborg Kommune 2019 (n=698), Nyborg Kommune 2022 (n=452) og landsplan 2022 (n=25.324)

13% svarer, at deres forældre ikke ved, at de drikker alkohol, mens en femtedel (21%) svarer, at deres forældre sjældent ved, hvor meget de drikker, når de er sammen med venner eller er til fest eller lignende. Halvdelen (51%) af de unge har aftalt med deres forældre, at det er optil dem selv, hvor mange genstande de indtager, mens 28% svarer, at det har de ikke talt om.

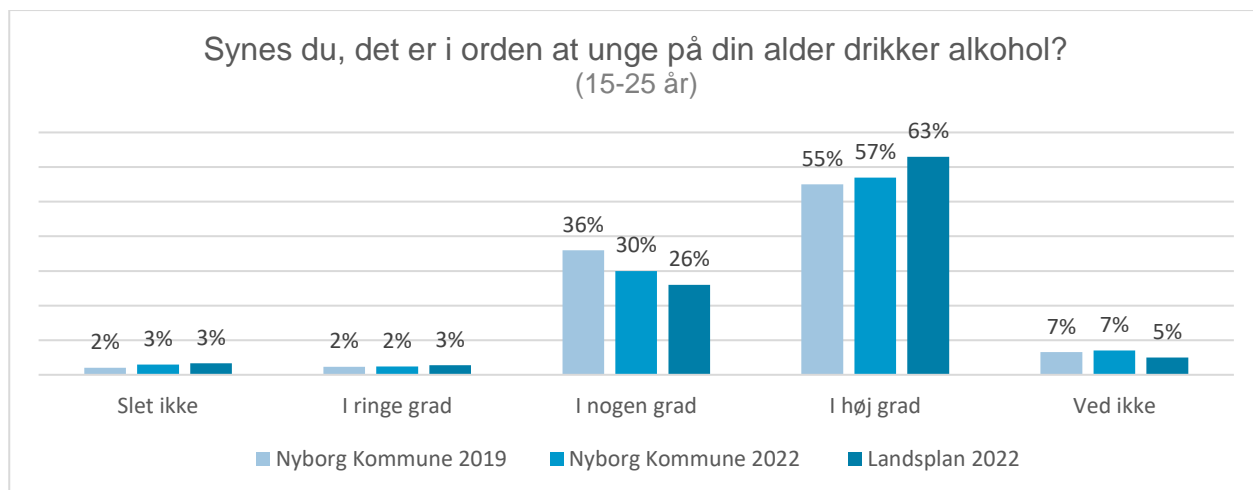

31% af de unge der drikker alkohol, har ikke en aftale med deres forældre om hvor meget alkohol de må drikke når de er til fest eller lignende

13% af de unge angiver at deres forældre ikke ved at de drikker alkohol

Størstedelen af unge i Nyborg Kommune 2022 (87%) synes i nogen eller høj grad, at det er i orden, at de og deres jævnaldrende drikker alkohol. Der er ikke væsentlig forskel sammenlignet med 2019 (91%) og landsplan 2022 (89%). En meget lille andel mener, at det i ringe grad eller slet ikke er i orden at drikke i deres alder i Nyborg Kommune (5%), tilsvarende 2019 (4%) og landsplan 2022 (6%).

Figur 95: Holdning til alkohol blandt unge i Nyborg Kommune 2019 (n=702), Nyborg Kommune 2022 (n=455) og landsplan 2022 (n=14.900).

EUFORISENDE STOFFER

Ungdomsårene er en vigtig periode i livet, som i høj grad er præget af søgen efter egen identitet og personlighed. Det er her at mange af grundstenene til vaner og adfærdsmønstre senere i livet bliver lagt. Som del af den identitets- og socialiseringsproces, afprøver mange børn og unge grænser med forskellige former for rusmidler (Statens Institut for Folkesundhed M. B., 2022)

Ifølge Sundhedsstyrelsen er det eksperimenterende brug af stoffer højest i aldersgruppen 16-19 år og meget få prøver stoffer for første gang efter 20-års alderen. Hovedparten af dem der eksperimenterer, fortsætter ikke brugen (Sundhedsstyrelsen, 2018).

Forskning viser, at unges risikopfattelse af stoffer, har stor betydning for brug, således at en lav risikovurdering er forbundet med et højt forbrug. Hash opfattes ufarligt af mange unge på erhvervsskoler og gymnasier, fordi det opfattes som noget naturligt. Ecstasy opfattes derimod af mange unge som farligt og usikkert, fordi det er uvist, hvad en pille indeholder (Sundhedsstyrelsen, 2018).

Brugen af stoffer kan både have alvorlige akutte og varige sundhedsmæssige konsekvenser. Akutte konsekvenser kan være død, forgiftninger, ulykker og akutte psykotiske symptomer. Desuden øger brugen af stoffer indirekte risikoen for uønsket sex, kriminalitet og vold via miljøet relateret til stofmisbrug (Sundhedsstyrelsen, 2018).

Regelmæssig brug af stoffer giver risiko for afhængighed og misbrug, der således øger risikoen for sociale problemer senere i livet, samt psykiske lidelser, som angst og depression.

Kapitlet indeholder en kortlægning af de unges brug af hash og andre euforiserende stoffer, samt de unges holdninger hertil.

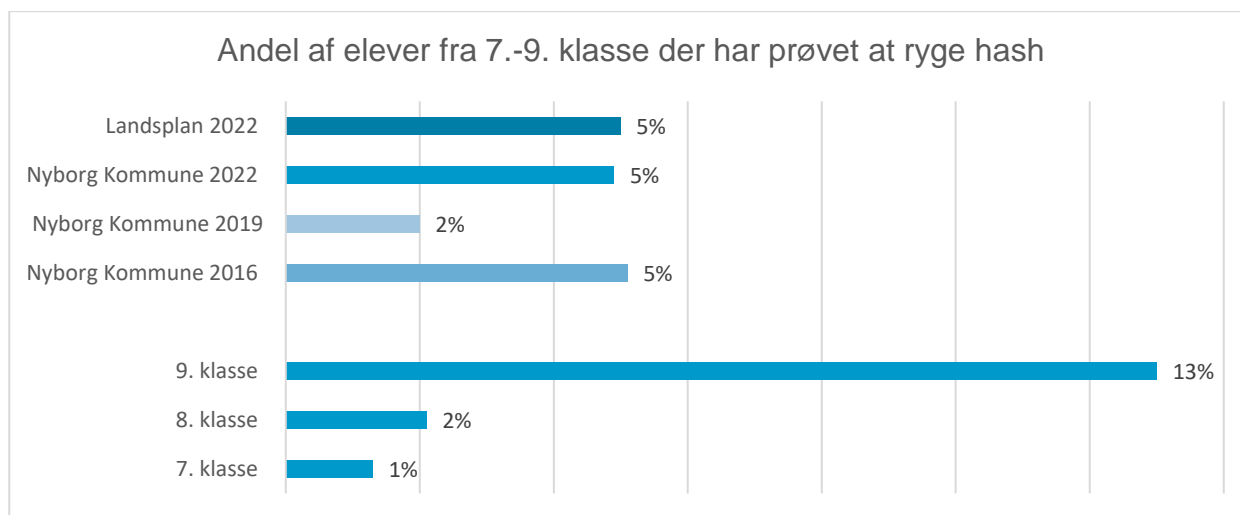
Hash

Trods det faktum at hovedparten af de der eksperimenterer med stoffer, ikke fortsætter brugen er der grund til at være opmærksom. Ifølge Sundhedsstyrelsen udvikler 10-20% af de unge der prøver hash, et regelmæssigt brug med risiko for udvikling af misbrug og afhængighed.

Hash bliver også kaldt for marihuana, pot eller skunk, men i rapporten anvendes ordet "hash" som et paraplybegreb for alle termer i relation til dette.

7.-9. klasse

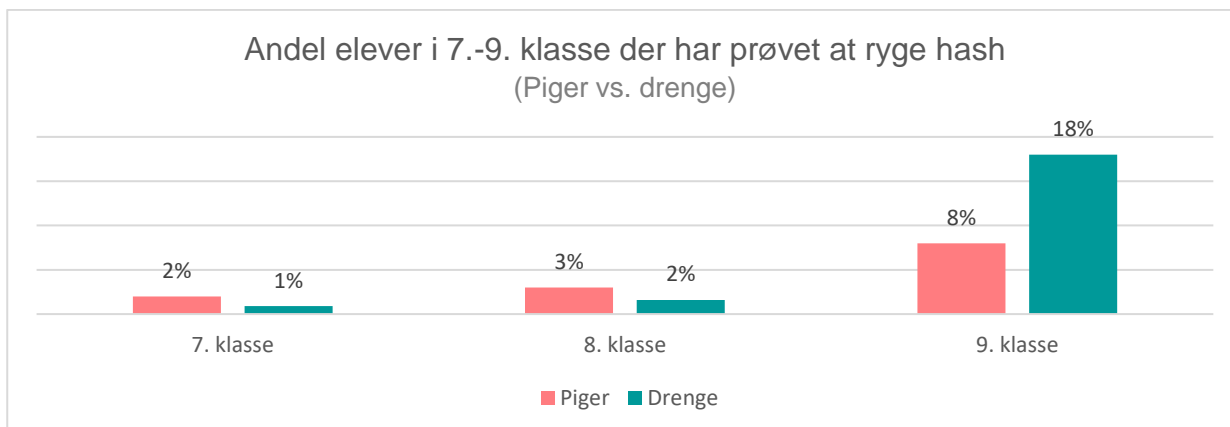
Af Figur 96 fremgår det, at andelen af elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune i 2022 (5%), der har prøvet at ryge hash, ligger på samme niveau som på landsplan 2022 (5%), hvilket er en stigning på 3 procentpoint sammenlignet med Nyborg Kommune 2019 (2%) og samme niveau som Nyborg Kommune 2016 (5%). Når tallene opgøres på klassetrin, ses en markant stigning i andelen af elever der har prøvet at ryge hash, med stigende klassetrin fra 7. klasse (1%) og 8. klasse (7%) til 9. klasse (13%).

Figur 96: Andel elever der har prøvet at ryge hash i Nyborg Kommune 2016 (n=585), Nyborg kommune 2019 (n=875), Nyborg Kommune 2022 (n=638) og på landsplan 2022 (n=42.468), og opgjort på klassetrin (7. klasse n=224, 8. klasse n=236, 9. klasse n=178)

Figur 97 viser andelen af unge på hvert klassetrin, som har prøvet at ryge hash, opgjort på køn. Heraf ses det, at der ingen væsentlig kønsmæssig forskel er, i den procentvise andel af piger og drenge i henholdsvis 7.klasse (1 % vs. 2%) og 8. klasse (2% vs. 3%) der har prøvet at ryge hash.

I 9. klasse illustrer data en markant kønsmæssig forskel, hvor over dobbelt så mange drenge (18%) som piger (8%) svarer, at de har prøvet at ryge hash.

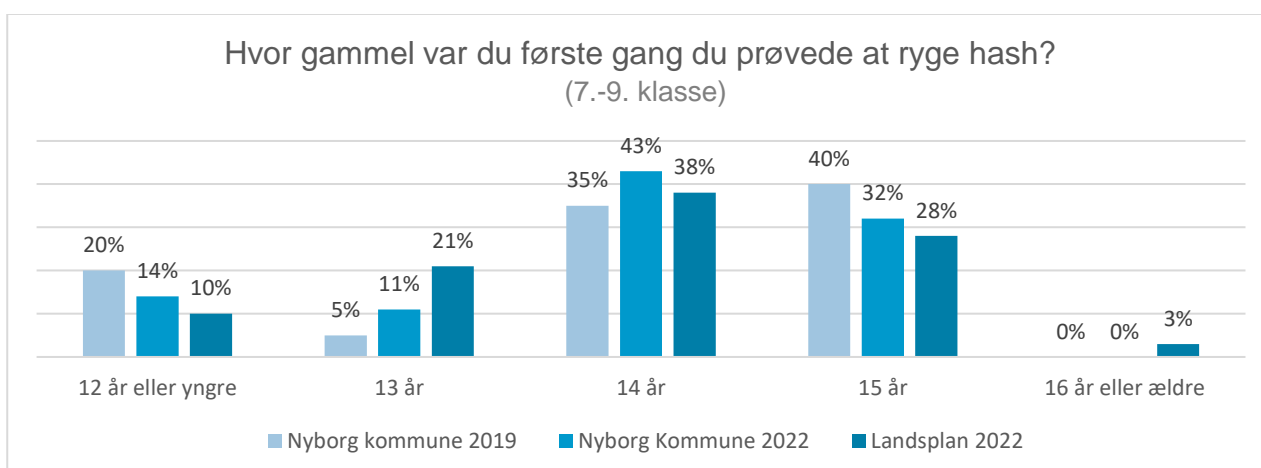
Figur 97: Andel piger (7. klasse n=100, 8. klasse 101, 9. klasse n=90) og drenge (7. klasse n=112, 8. klasse n= 128, 9. klasse n=79) i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022, der har prøvet at ryge hash.

I undersøgelsen blev de elever som angav, at de havde prøvet at ryge hash, spurgt ind til hvor gamle de var, da de første gang røg hash. Bemærk det lave antal besvarelser både i 2019 (n=20) og 2022 (n=28). En oversigt over disse elevers besvarelser ses i Figur 98 nedenfor. I figuren sammenlignes data fra Nyborg Kommune i 2022 med data fra landsplan 2022 samt Nyborg Kommune i 2019.

Størstedelen af de elever der har prøvet at ryge hash, var mellem 14-15 år da de røg første gang, både i Nyborg Kommune 2019 (75%) og 2022 (75%). På landsplan 2022 rapporterede 66% samme debutalder.

Data tyder på, at debutalderen er steget ganske lidt, sammenlignet med 2019. Når man ser på andelen der var 12 år eller yngre, da de prøvede at ryge hash første gang, er der sket et fald fra 20% i 2019 til 14% i 2022. Til sammenligning har 10% på landsplan, angivet en debutalder på 12 år. Til gengæld er andelen af elever, der angiver en debutalder på 13 år, steget i Nyborg Kommune fra 5% i 2019 til 11% i 2022, hvilket er 10 procentpoint under landsplan 2022 (21%).

Ingen eller kun en meget lille andel angiver, at have prøvet hash første gang i en alder af 16 år eller derover, svarende til 0% i Nyborg Kommune i 2019 og 2022, mens 3% af eleverne i 7.-9. klasse på landsplan angiver en debutalder på 16 år.

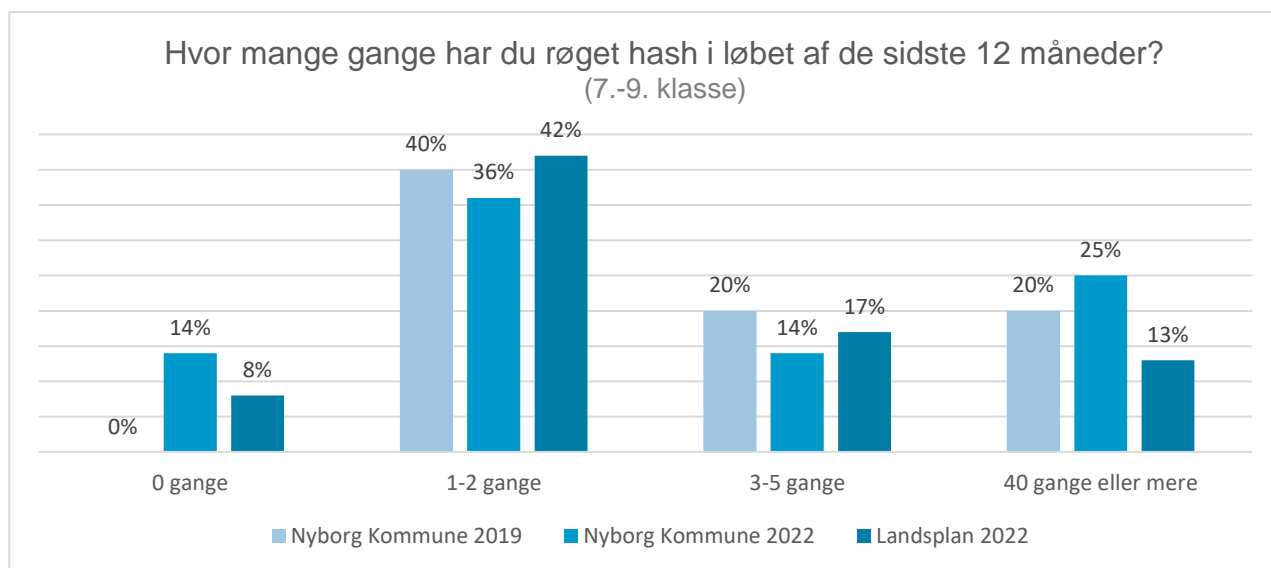

Figur 98: Debutalder for første gang elever i 7.-9. klasse prøvede at ryge hash i Nyborg Kommune 2019 (n=20), Nyborg Kommune 2022 (n=28) og landsplan 2022 (n=1.765)

I undersøgelsen er de elever som har angivet, at de har prøvet at ryge hash, blevet spurgt ind til, hvor ofte de inden for de seneste 12 måneder har røget hash. Besvarelserne fremgår af Figur 99 nedenfor.

Undersøgelsen viser, at andelen der ikke har røget de seneste 12 måneder, er steget i Nyborg Kommune fra 0% i 2019 til 14% i 2022. Det er en større andel end landsplan 2022 (8%).

Omvendt ses en stigning i Nyborg Kommune, i andelen der har et højt forbrug af hash (40 gange eller flere inden for de sidste 12 måneder) fra 20% i 2019 til 25% i 2022. Denne andel er markant højere end landsplan 2022 (13%). Bemærk dog det lave antal besvarelser for Nyborg Kommune 2019 (n=28) og Nyborg Kommune 2022 (n=20) der dels betyder, at det ikke muligt at præsentere data for alle svarkategorier og dels betyder, at data skal tolkes med forsigtighed.

Figur 99: Hyppighed i brugen af hash de seneste 12 måneder blandt elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2019 (n=28), Nyborg Kommune 2022 (n=20) og landsplan 2022 (n=1.798). Grundet for få besvarelser (< 3), har det ikke været muligt at få beregninger fra øvrige svarmuligheder (6-9 gange, 10-19 gang, 20-39 gange)

Elever i 7.-9. klasse køber primært hash gennem:

Andre i lokalområdet, end deres venner (27%)

Venner (20%)

Sociale medier (17%)

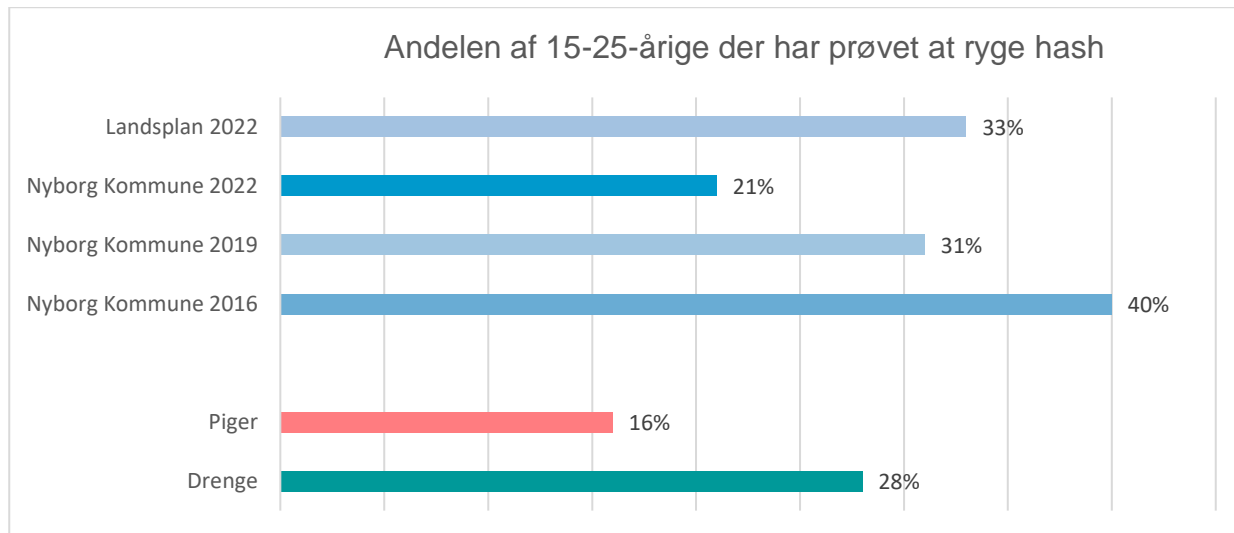
27% køber ikke selv hash, men ryger når de får tilbudt det af andre.

15-25 år

Figur 100 illustrerer andelen af unge mellem 15-25 år, som har prøvet at ryge hash. Figuren viser data fra Nyborg Kommune 2016, 2019 og 2022, samt landsplan 2022. 4 ud af 10 (40%) af de unge har i Nyborg Kommune 2016 prøvet at ryge hash. Den andel faldt i 2019 til 3 ud af 10 (31%) og

yderligere til 2 ud af 10 (21%) i 2022. Til sammenligning er det en tredjedel af de unge (33%) på landsplan har som prøvet at ryge hash i 2022.

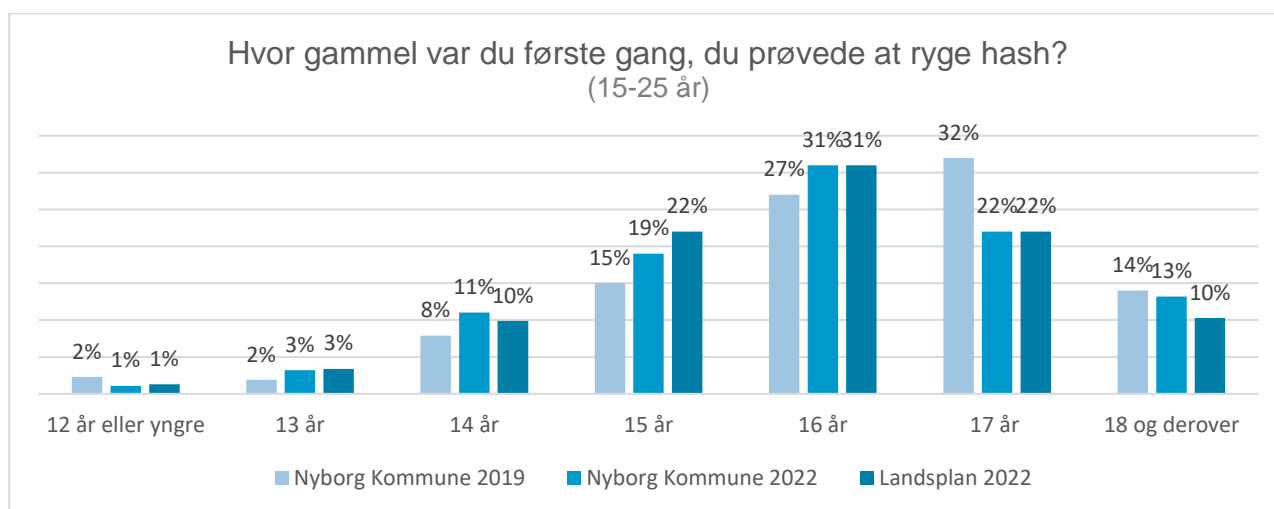
Tallene fra 2022 indikerer en kønsmæssig forskel blandt andelen af unge piger (16%) og unge drenge (28%), der har prøvet at ryge hash.

Figur 100: Andelen af unge der har prøvet at ryge hash i Nyborg Kommune 2016 (n=1.173, Nyborg kommune 2019 (690), Nyborg Kommune 2022 (n=449) og landsplan 2022 (n=36.475, samt opgjort på piger (n=154) og drenge (n=286)

De fleste unge der har prøvet at ryge hash, gjorde det første gang i 15-17-års alderen. Figur 101 nedenfor viser, at den samlede andel af unge der var 15 år eller derunder, da de første gang røg hash, er steget fra 27% i 2019 til 34% i 2022. Til sammenligning var 36% af de unge på landsplan i 2022 15 år eller derunder, da de første gang prøvede at ryge hash.

Den samlede andel unge, der angiver at de var 16 år eller derover, da de første gang røg hash, faldt i Nyborg Kommune 2019 fra 73% til 66% i 2022. På landsplan var det gældende for 63% af de unge.

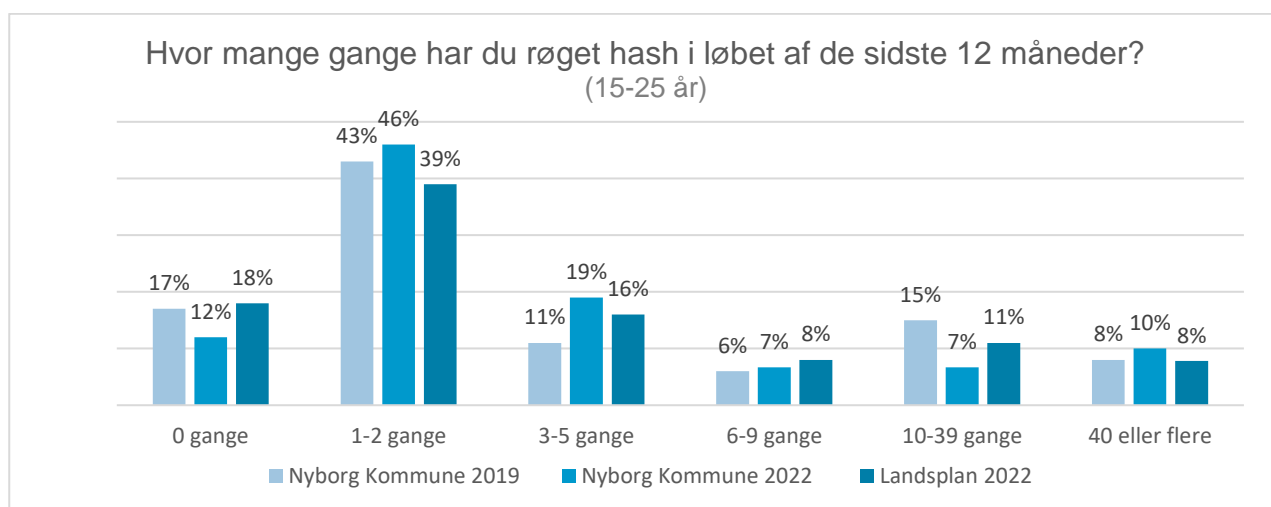

Figur 101: Debutalder for første gang unge 15-25-årige prøvede at ryge hash i Nyborg Kommune 2019 (n=194), Nyborg Kommune 2022 (n=93) og landsplan 2022 (n=9.417).

I undersøgelsen er de 15-25 årige, som har angivet, at de har prøvet at ryge hash, blevet spurgt ind til, hvor ofte de inden for de seneste 12 måneder har røget hash. Besvarelserne fremgår af Figur 102, som viser et fald i andelen af unge, der ikke har røget i løbet af de sidste 12 måneder fra 17% i 2019 til 12% i 2022. Det er en mindre andel sammenlignet med landsplan 2022 (18%).

Andelen af unge i Nyborg Kommune der samlet set angiver, at de har røget hash mellem 1-2 gange eller 3-5 gange i løbet af de seneste år, er steget fra 54% i 2019 til 65% i 2022. Det er en større andel sammenlignet med landsplan 2022 (55%).

Mens 1 ud af 10 (10%) unge i Nyborg kommune 2022 angiver at have røget hash 40 gange eller flere i løbet af de seneste 12 måneder, svarer 8% det samme både i Nyborg Kommune 2019 og landsplan 2022.

Figur 102: Hyppighed i brugen af hash de seneste 12 måneder blandt unge 15-25-årige i Nyborg Kommune 2019 (n=213), Nyborg Kommune 2022 (n=90) og landsplan 2022 (10.352).

Unge mellem 15-25 år i Nyborg Kommune køber primært hash fra:

- Andre i lokalområdet, end deres venner (23%)
- Venner (18%)
- Et åbent gademarked (fx Christiania) (10%)

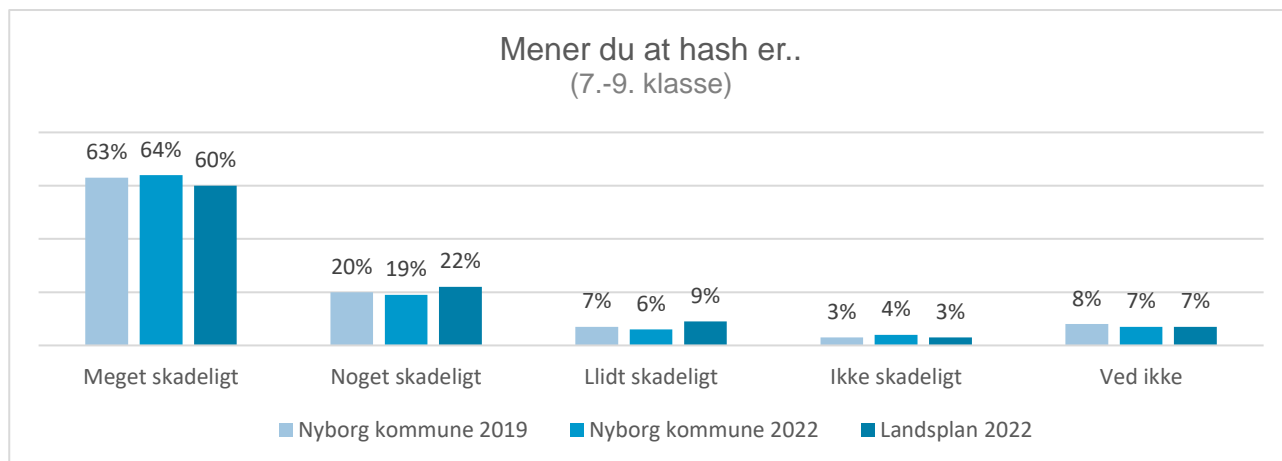
50% køber ikke selv hash, men ryger når de får tilbudt det af andre.

Holdninger til hash

Holdningerne til hash har betydning for, om de unge begynder at ryge hash (Statens Institut for Folkesundhed M. B., 2022). Dertil viser forskning, at unges risikopfattelse af stoffer har stor betydning for deres forbrug, således at en lav risikovurdering er forbundet med et højt brug (Sundhedsstyrelsen, 2018). I nærværende undersøgelse, er elever i 7.-9. klasse samt de 15-25-årige blevet spurgt til deres holdning til hash, herunder i hvilken grad de mener, at hash er skadeligt og i hvilken grad de synes, at det er i orden, at jævnaldrende ryger hash.

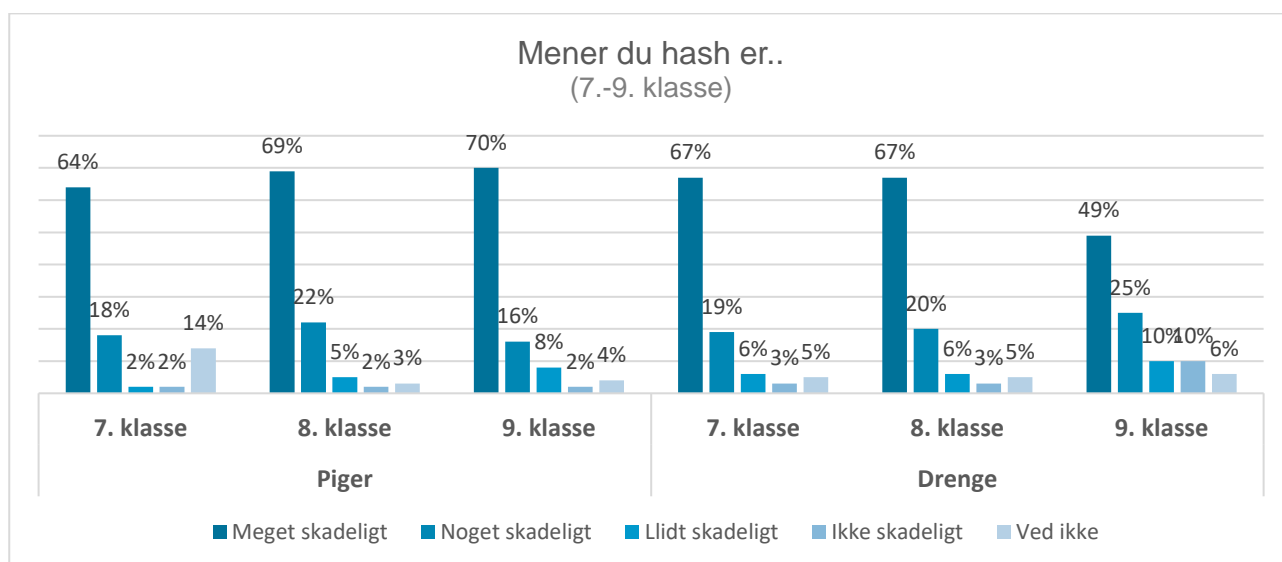
7.-9. klasse

Figur 103 viser, at størstedelen (83%) af eleverne i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022, mener at hash er meget skadelig eller noget skadelig, mens 10% mener at hash er lidt eller ikke skadeligt. De unges holdning til hash har ikke ændret sig i Nyborg Kommune, når data fra 2022 sammenlignes med 2019, og ligger tæt på det billede der tegner sig af data fra landsplan 2022, med en variation på tværs af besvarelser på 1-4 procentpoint.

Figur 103: Oversigt over i hvilken grad elever i 7.-9. klasse vurderer hash som skadelig i Nyborg Kommune 2019 (n=881), Nyborg Kommune 2022 (n=644) og landsplan 2022 (n=31.551)

Figur 104 nedenfor viser 7.-9. klasseelevernes holdninger til hash, opgjort på køn. Langt største delen af eleverne, på tværs af køn, har den holdning, at hash er meget skadeligt. Sammenlignes drengenes besvarelser med pigernes ses det, at andelen af piger der mener at hash er meget skadeligt stiger med stigende klassetrin, således at 64%, 69% og 70% af pigerne fra henholdsvis 7., 8. og 9. klassetrin mener, at hash er meget skadeligt. Det omvendte billede gør sig gældende blandt drengene, hvor 67% af drengene i både 7. og 8. klasse mener, at hash er meget skadeligt. Mens andelen falder til 49% i 9. klasse.

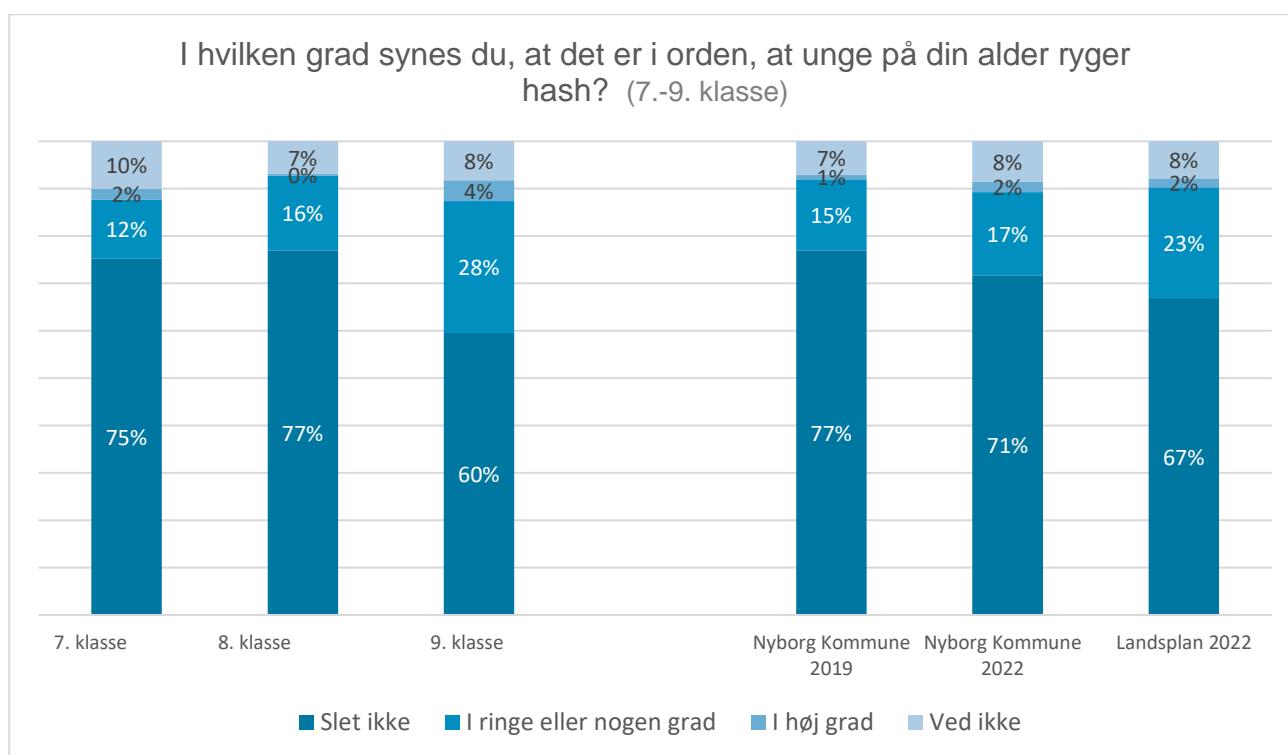

Figur 104: Oversigt over hvilken grad elever i 7.-9. klasse vurderer hash som skadelig, opgjort på piger (7. klasse n=100, 8. klasse n=102, 9. klasse n=90) og drenge (7. klasse n=113, 8. klasse n=128, 9. klasse n=81) i Nyborg Kommune 2022

Af Figur 105 fremgår det, i hvilken grad eleverne fra 7.-9. klasse synes, at det er i orden, at unge på deres alder ryger hash. Når tallene opgøres på klassetrin ses det, at 75% af 7. klasseeleverne synes, at det slet ikke er ok, at unge på deres alder ryger hash. Denne holdning deler 77% af eleverne i 8. klasse og 60% i 9. klasse.

Andelen af elever, der synes at det er ok at ryge hash, stiger med stigende klassetrin, hvor 12% af 7. klasseeleverne synes, at det i ringe eller nogen grad er ok, at unge på deres alder ryger hash i forhold til 16% af eleverne i 8. klasse og 28% af 9. klasseeleverne.

Andelen af elever i 7.-9. klasse, der samlet set mener, at det slet ikke er i orden, at unge på deres alder ryger hash, er faldet fra 77% i 2019 til 71% i 2022, hvilket er en højere andel end på landsplan 2022 (67%). Samtidig er andelen, der i ringe eller nogen grad mener, at det er i orden at unge på deres alder ryger hash, steget fra 15% i 2019 til 17% i 2022, hvilket er 6 procentpoint mindre end landsplan 2022. En lille andel (2%) mener, at det i høj grad er i orden for deres aldersgruppe at ryge hash i Nyborg Kommune 2022 og på landsplan 2022.

Figur 105: Oversigt over, i hvilken grad elever i 7. klasse (n. - 225), 8. klasse (n. - 235) og 9. klasse (n. - 181) i Nyborg Kommune 2022 mener at, det er i orden at unge på deres alder ryger hash. Samlet for alle elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2019 (n=875), Nyborg kommune 2022 (n.- 641) og på landsplan 2022 (n.- 28.089)

Tilgængeligheden af hash

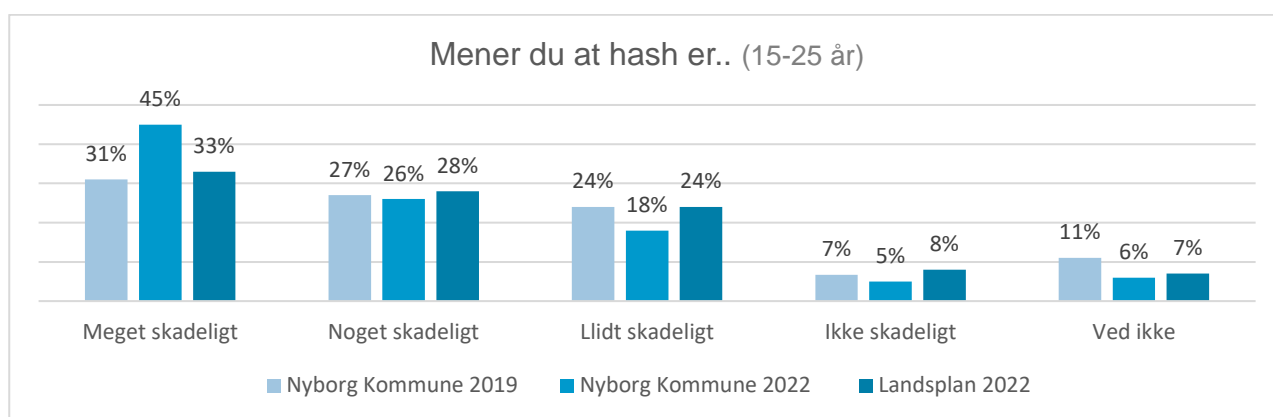
Når eleverne spørges ind til tilgængeligheden af hash, svarer de fleste af eleverne i 7.-9. klasse, at de ikke er blevet tilbudt hash inden for de seneste 12 måneder, gennem hverken venner (90%), skole (96%) eller internet/sociale medier (93%). 10 % af eleverne i 7.-9. klasse, er en eller flere gange blevet tilbudt hash af venner. 4 % har oplevet det på skolen og 8 % på internettet/sociale medier. Eleverne blev i undersøgelsen også spurgt ind til, om de nogensinde har oplevet at føle sig presset til at ryge hash eller andre stoffer end hash. Hertil svarede størstedelen (95%) "nej" (data er ikke illustreret).

15-25 år

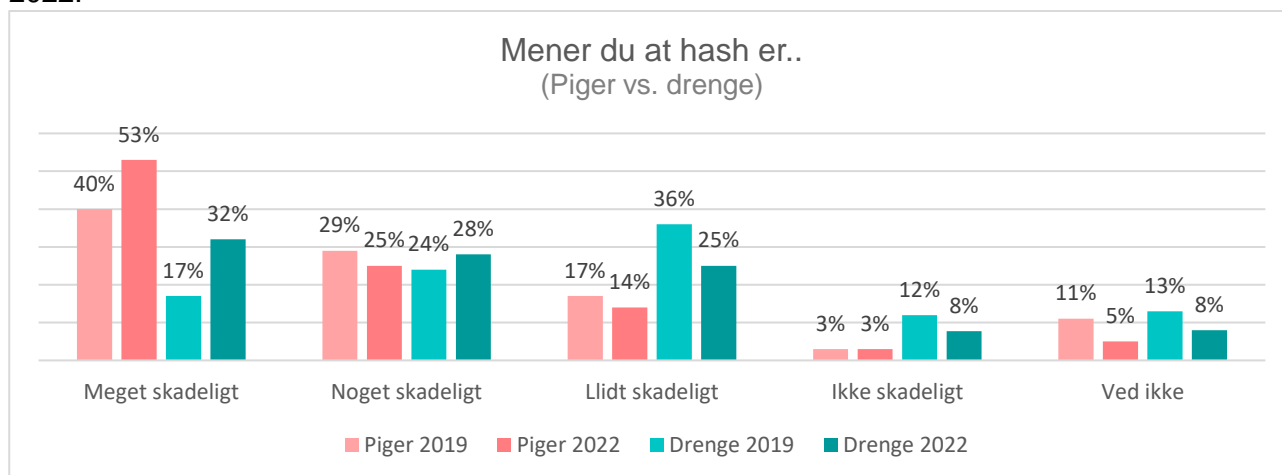
Figur 106 viser, at størstedelen (71%) af de unge mellem 15-25 år i Nyborg Kommune 2022 mener, at hash er meget eller noget skadeligt. Det er væsentlig større andel sammenlignet med Nyborg Kommune 2019 (58%) og landsplan 2022 (61%).

Andelen af unge i Nyborg Kommune der mener, at hash er lidt eller ikke skadeligt, er faldet fra 31% i 2019 til 24% i 2022. Til sammenligning er der 32% af de unge på landsplan 2022 med samme holdning.

Figur 106: Oversigt over i hvilken grad unge vurderer hash som skadelig i Nyborg Kommune 2019 (n=690), Nyborg Kommune 2022 (n=449) og landsplan 2022 (n=19.757).

Den kønsmæssige forskel i holdningen til hash fremgår af Figur 107 nedenfor. Her ses det, at andelen af drenge der mener, at hash er meget eller noget skadelig er steget fra 41% i 2019, til 60% i 2022. Mens andelen af piger der har samme holdning, er steget fra 69% i 2019 til 78% i 2022. Samtidig er andelen af drenge der mener hash er lidt eller ikke skadeligt faldet fra 48% i 2019 til 33% i 2022. Andelen af piger der har samme holdning er faldet fra 20% i 2019 til 17% i 2022.

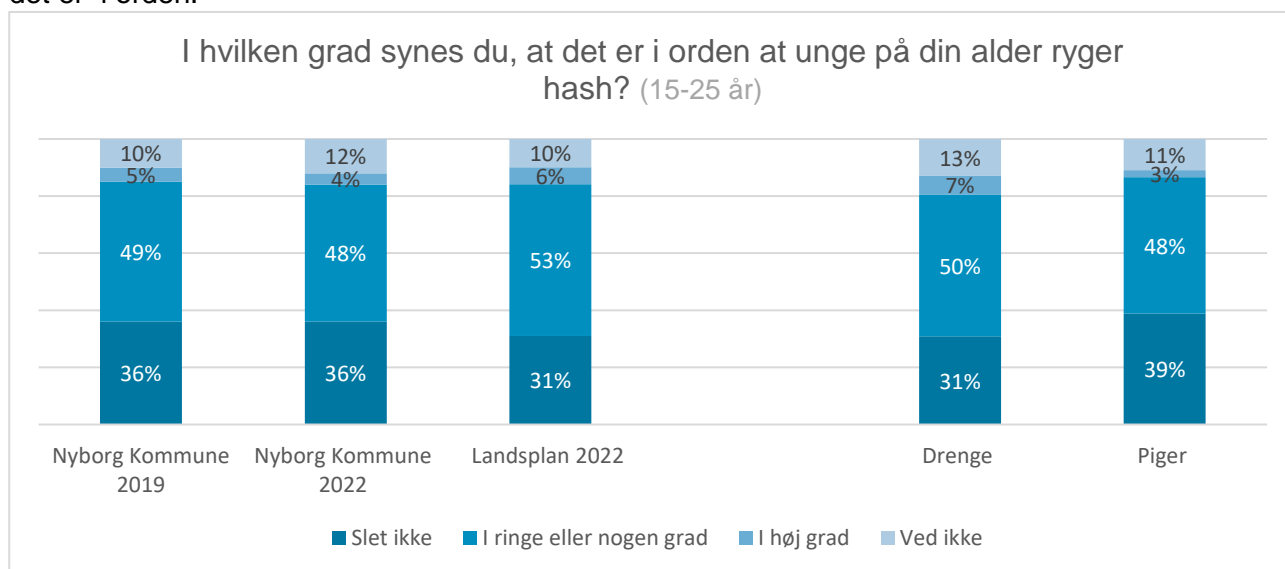

Figur 107: Oversigt over i hvilken grad unge 15-30 årige piger (n=285) og drenge (n=155) vurderer hash som skadelig i Nyborg Kommune 2022

Af Figur 108 nedenfor fremgår det, i hvilken grad de unge 15-25-årige synes, at det er i orden, at unge på deres alder ryger hash. Når tal fra 2019 sammenlignes med tal fra 2022, ses ingen væsentlige forskelle. Det ses, at 36% slet ikke synes, at det er i orden for dem og deres jævnaldrende at ryge hash i Nyborg Kommune 2019 og 2022. Mens det samme gør sig gældende for 31% på landsplan 2022.

Omkring halvdelen (48%) af unge synes, at det kun i ringe eller nogen grad, er i orden for dem og deres jævnaldrende at ryge hash i Nyborg Kommune 2022, mens det gør sig gældende for 53% på landsplan 2022. 4% og 6% af de unge synes, at det i høj grad er i orden i henholdsvis Nyborg Kommune 2022 og landsplan 2022.

Sammenlignes de unges holdninger på tværs af køn, ses det, at en større andel af de 15-25-årige piger (39%) sammenlignet med drenge (31%) synes, at slet ikke det er i orden at ryge hash i deres alder. Ligesom der ses en større andel drenge (7%) end piger (3%) der i høj grad mener, at det er i orden.

Figur 108: Oversigt over, i hvilken grad unge mener, at det er i orden at unge på deres alder ryger hash i Nyborg Kommune 2019 (n=691), Nyborg kommune 2022 (n=447) og landsplan 2022 (n=14.362).

Tilgængeligheden af hash

I undersøgelsen angiver nogle af de unge, at de får tilbudt hash i flere af de miljøer de befinder sig i. Inden for de seneste 12 måneder, er de unge 15-25-årige i Nyborg Kommune, en eller flere gange, blevet tilbudt hash af deres venner (35%), i nattelivet (23%) eller via internettet/de sociale medier (9%). En mindre andel (4%), har oplevet at få tilbudt hash på deres uddannelsessted (data er ikke illustreret).

Undersøgelsen tegner ligeledes et billede af, at langt størstedelen (93%) af de unge 15-25-årige i Nyborg Kommune 2022, aldrig har følt sig presset til at ryge hash, mens 6% har oplevet det sjældent eller nogle gange (data er ikke illustreret).

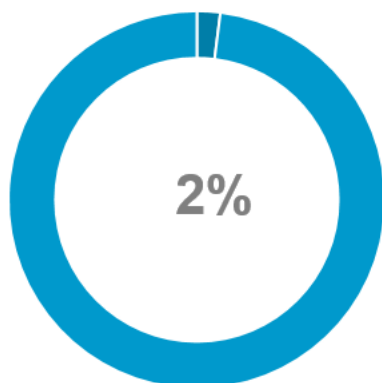
Andre euforiserende stoffer

I undersøgelsen er eleverne fra 7.-9. klasse, samt unge mellem 15-25 år, blevet spurgt ind til deres erfaringer med andre euforiserende stoffer end hash, herunder amfetamin, kokain, MDMA/ecstasy og lignende.

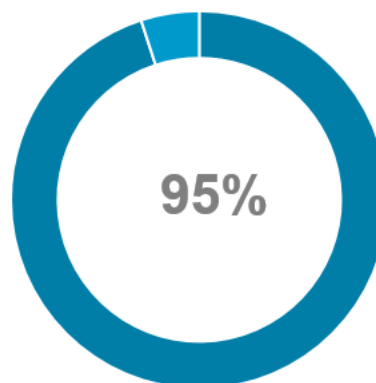
7.-9. klasse

Undersøgelsen viser, at hash er mere udbredt end andre stoffer. En lille andel (2%) af eleverne i 7.-9. klasse har prøvet andre euforiserende stoffer end hash (fx kokain, amfetamin, MDMA/ecstasy eller lignende), hvilket er tilsvarende niveauet på landsplan 2022 (2%).

95% af eleverne i 7.-9. klasse angiver, at de aldrig har følt sig presset til at eksperimentere med andre stoffer end hash. 3% af eleverne i 8. klasse har ofte følt sig presset til at prøve, mens 2% af eleverne i 9. klasse sjældent har følt sig presset til at prøve andre stoffer end hash (data er ikke illustreret)

2% af eleverne i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune har prøvet andre euforiserende stoffer end hash

95% af eleverne i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune har aldrig følt sig presset til at eksperimentere med andre stoffer end hash

15-25 år

Langt størstedelen (96%) af de unge mellem 15-25 år angiver, at de ikke har prøvet andre euforiserende stoffer end hash i Nyborg Kommune 2022, mens en lille andel (4%), har prøvet andre stoffer end hash fx amfetamin, kokain, MDMA, morfin eller lignende. Adspurgt hvilke stoffer de unge har eksperimenteret med, svarer 50% at de har forsøgt sig med amfetamin, mens 69%

Unge mellem 15-25 år i Nyborg Kommune køber primært euforiserende stoffer fra:

Andre i lokalområdet, end deres venner (35%)

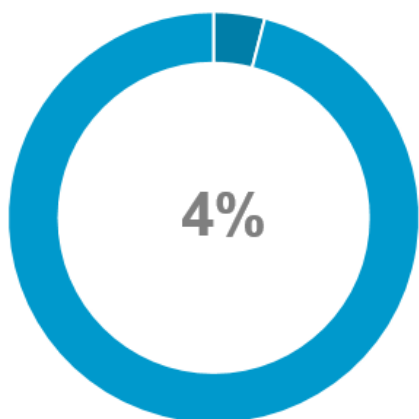
Et åbent gademarked (fx Christiania) (24%)

Venner (18%)

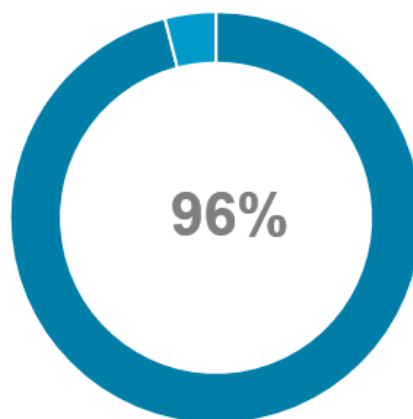
41% køber ikke selv stoffer, men tager det når de får tilbudt det af andre.

svarer kokain. 47% svarer MDMA/ecstasy og 40 % svarer, at de har prøvet morfinlignende præparater Oxycondon og Fentanyl. Bemærk at der er tale om et meget lavt antal besvarelser (n=16) (data er ikke illustreret)

Adspurgte hvor de unge inden for de seneste 12 måneder i Nyborg Kommune er blevet tilbudt euforiserende stoffer, en gang eller flere gange, svarer 12% i nattelivet, 16% af venner, 6% via internettet/de sociale medier og 3% på deres uddannelsessted. Størstedelen (96%) af de unge, har ikke følt sig presset til at prøve andre stoffer end hash. En lille andel (4%) har sjældent følt sig presset til at eksperimentere med stoffer.

4% af unge mellem 15-25 år i Nyborg Kommune har prøvet andre euforiserende stoffer end hash

96% af unge mellem 15-25 år i Nyborg Kommune har aldrig følt sig presset til at eksperimentere med andre stoffer end hash

MÅLTIDSVANER & MUNDHYGIEJNE

Det er veldokumenteret, at mad- og måltidsvaner har stor betydning for at fremme og bevare et godt helbred. En sund og nærende kost fremmer fysisk- og mental velvære, samtidig med at det forebygger overvægt, og nedsætter risikoen for livsstilssygdomme som fx hjerte-kar-sygdomme, type 2-diabetes og visse kræftformer. Sunde mad- og måltidsvaner har desuden en central rolle i forhold til tandsundheden, samt en positiv indflydelse på læringsforudsætninger, fx gennem øget koncentrationsevne og bedre hukommelse (Tetens et al. 2018).

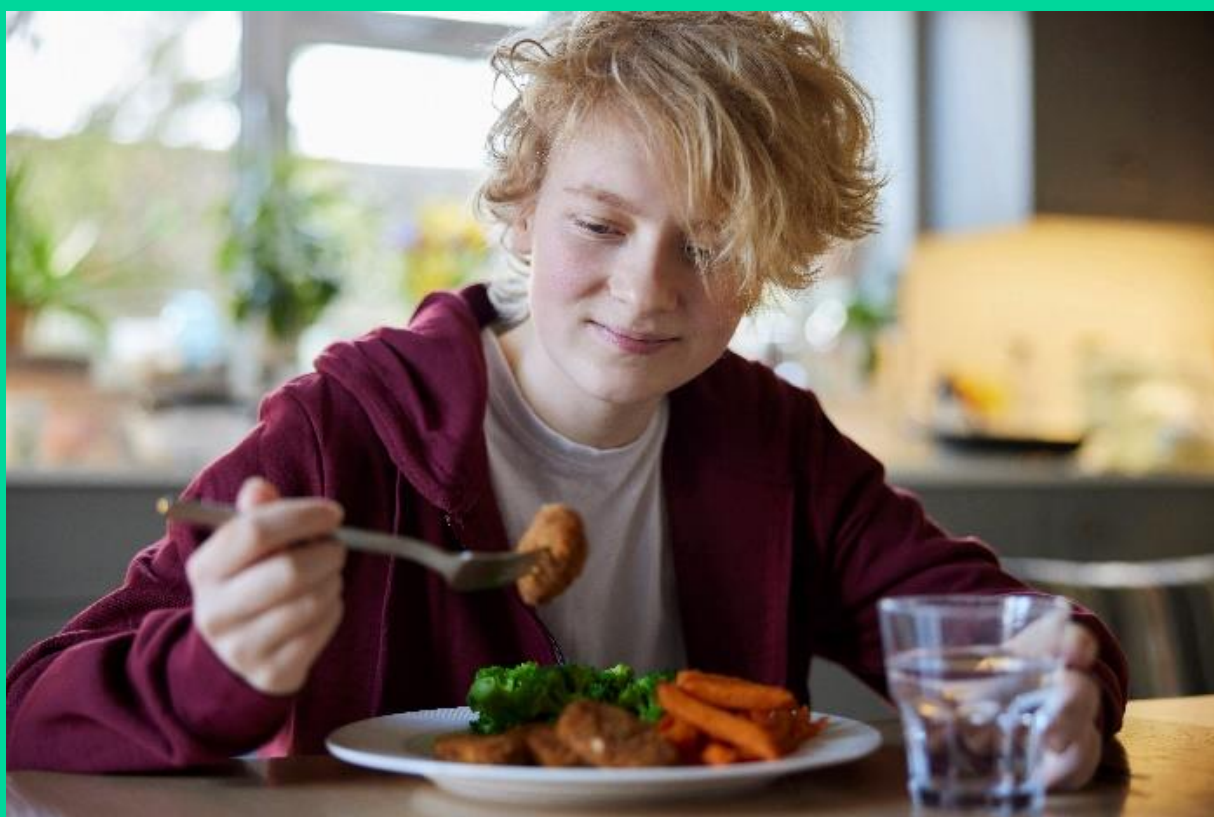
Fødevarestyrelsen lancerede i 2021 7 nye kostråd. De officielle kostråd er gældende for børn og voksne over 2 år .

De Officielle Kostråd

Spis planterigt, varieret og ikke for meget
Spis flere grøntsager og frugter
Spis mindre kød – vælg bælgfrugter og fisk
Spis mad med fuldkorn
Vælg planteolier og magre mejeriprodukter.
Spis mindre af det søde, salte og fede
Sluk tørsten i vand.

Sociale- og fysiske rammer omkring måltider, er fremmende for livskvaliteten og opbygning af sociale tilhørsforhold. Fælles måltider kan dermed være et sted for etablering og styrelse af fællesskaber (Sundhedsstyrelsen, 2018). Undersøgelser viser desuden, at fælles familiemåltider hænger sammen med et højere indtag af sund mad, og har desuden en positiv effekt på psykisk trivsel, ved fx at reducere risikoen for udvikling af spiseforstyrrelser (Rasmussen, M. et al. 2019).

I følgende kapitel afdækkes de unges frekvenser af måltider, sociale relationer omkring måltidet, samt de unges indtag af energidrikke.

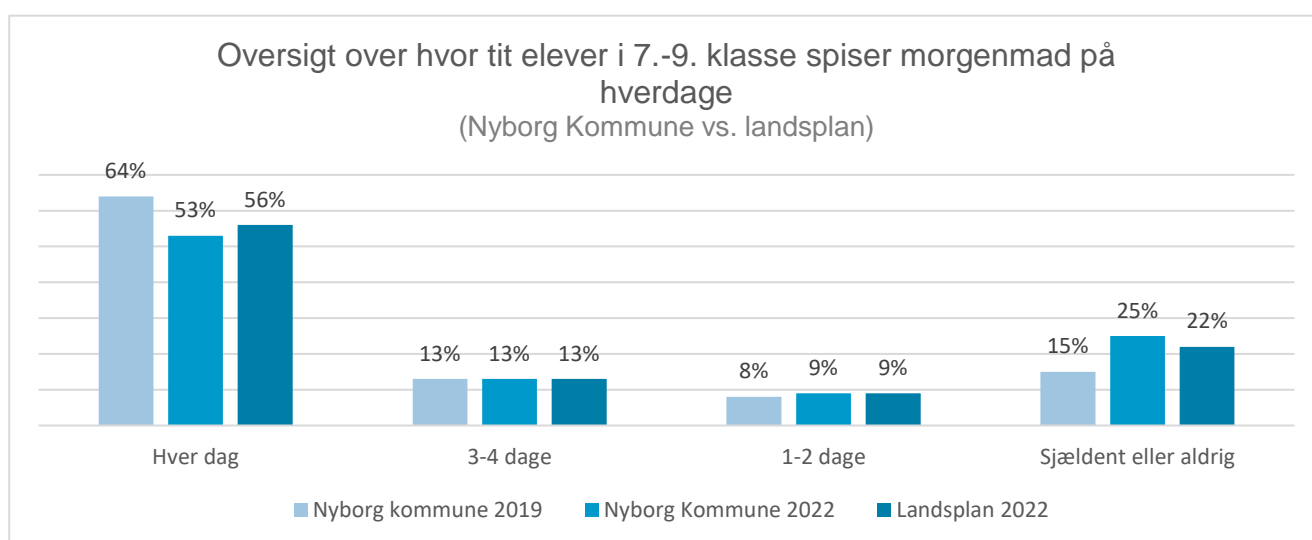
Morgenmad og frokost

Regelmæssige måltider i løbet af en dag fremmer muligheden for at holde fast i sunde madvaner, mens uregelmæssige måltidsmønstre kan medføre øget risiko for indtag af usund mad mellem måltiderne, lavt indtag af frugt og grønt samt udvikling af overvæg (Sundhedsstyrelsen, 2018).

7.-9. klasse

Eleverne i 7.-9. klasse er blevet spurgt ind til, hvor ofte de spiser morgenmad inden de tager i skole. Figur 109 og Figur 110 giver dermed kun et billede af elevernes morgenmadsvaner i hverdage.

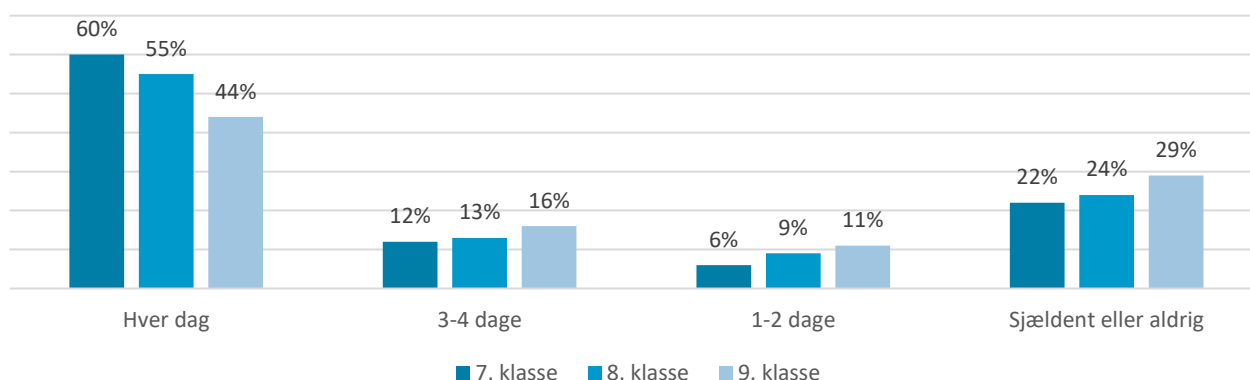
Samlet set spiser lidt over halvdelen (53%) af eleverne i 7.-9. klasse i Nyborg kommune 2022, morgenmad hver dag. Det er et fald på 11 procentpoint sammenlignet med 2019. Samtidig er andelen af elever i 7.-9. klasse, der sjældent eller aldrig spiser morgenmad på hverdage, steget med 10 procentpoint fra 15% i 2019 til 25% 2022. Når der sammenlignes med landsplan 2022, er der ikke markante forskelle (0-3 procentpoint).

Figur 109: Oversigt over hvor ofte elever i 7.-9. klasse i Nyborg kommune i hhv. 2019 (n= 888) og 2022 (n= 660) spiser morgenmad på skoledage

Af Figur 110 fremgår det, hvor ofte eleverne fra hvert klassetrin spiser morgenmad på hverdage i Nyborg Kommune 2022. Der er en tydelig tendens til, at andelen af elever i 7.-9. klasse der spiser morgenmad hver dag, er faldene med stigende klassetrin. I tråd med dette, ses der en tendens til, at andelen af elever, der sjældent eller aldrig spiser morgenmad på hverdage, stiger med stigende klassetrin

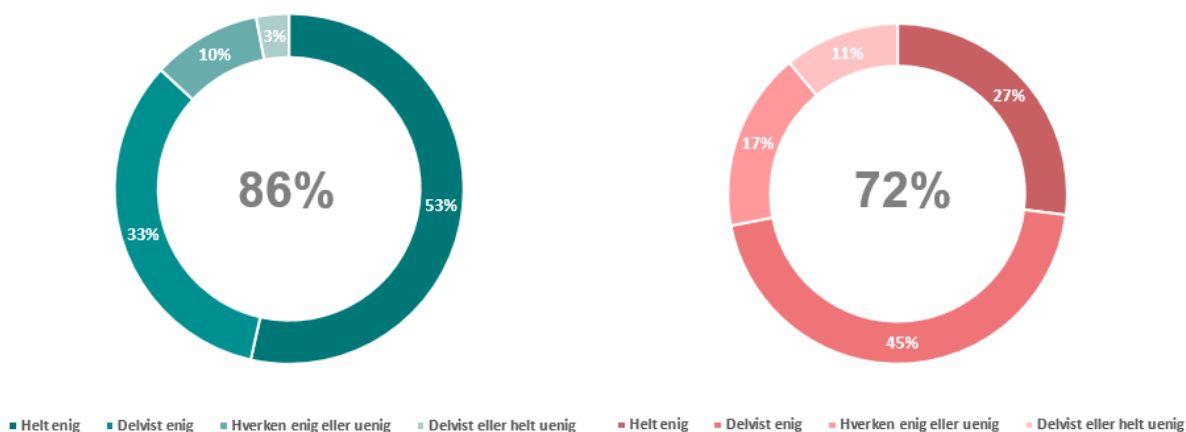
Oversigt over hvor ofte elever i 7.-9. klasse spiser morgenmad i hverdage (7.-9. klasse)

Figur 110: Oversigt over hvor ofte elever i 7. klasse (n= 233), 8. klasse (n=182) og 9. klasse (n=245) fra Nyborg Kommune 2022 spiser morgenmad på skoledage

Undersøgelsen viser en tydelig faldende tendens i andelen af elever, der spiser frokost hver dag i skolen, fra 67% i 2019 og til 62% i 2022. På landsplan 2022 svarer 60% af eleverne fra 7.-9. klasse, at de spiser frokost i skolen hver dag. På samme vis som morgenmadsvaner, viser undersøgelsen, en tendens til, andelen der spiser frokost hver dag, falder med stigende klassetrin (7. klasse: 65%, 8. klasse: 62%, 9. klasse: 59%), samtidig med, at andelen der sjældent eller aldrig spiser frokost i skolen er stigende med stigende klassetrin (7. klasse: 8%, 8. klasse: 9%, 9. klasse: 12%) (data er ikke illustreret)

Når eleverne stilles udsagn om eget helbred svarer langt størstedelen af pigerne (72%) og drengene (86%) at de er helt eller delvist enige i at de føler sig sunde og raske. 3% af drengene og 11% af pigerne er delvist eller helt uenige i samme udsagn.

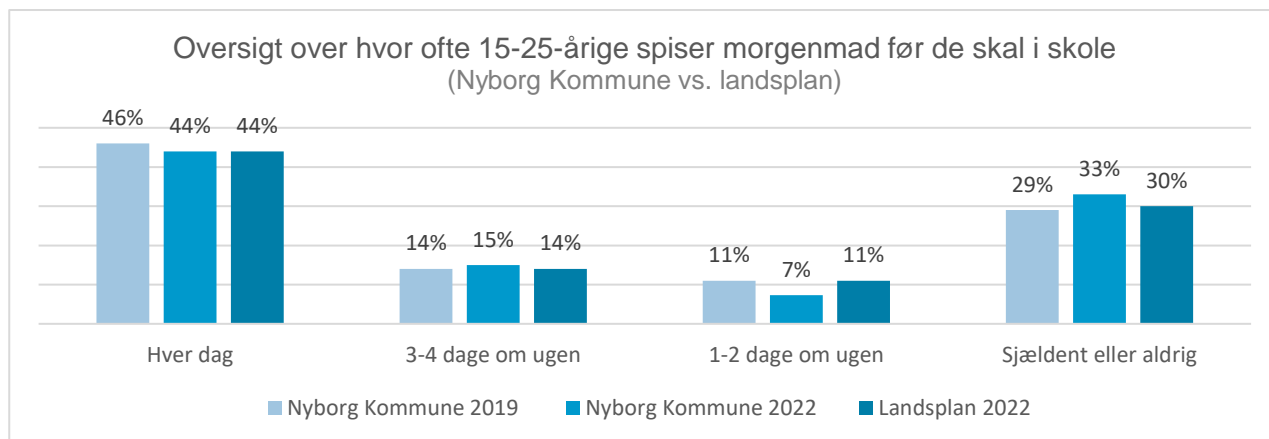

86% af drengene fra 7.-9. klasse i Nyborg kommune 2022 er helt eller delvist enig i at de føler sig sunde og raske

72% af pigerne fra 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022 er helt eller delvist enig i at de føler sig sunde og raske

15-25 år

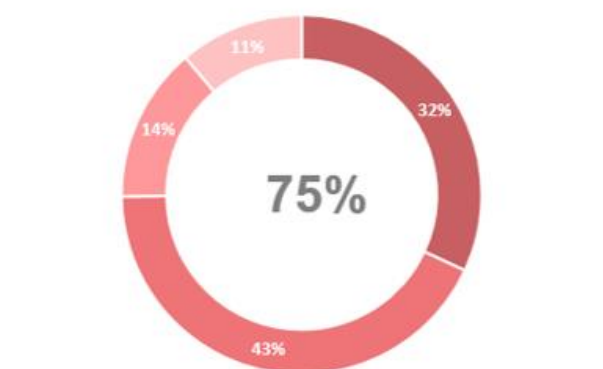
Figur 111 viser hvor ofte de unge spiser morgenmad på hverdage før de skal i skole. Når besvarelser fra Nyborg Kommune 2019 sammenlignes med 2022, ses der ingen markante forskelle. Det samme er tilfældet når der sammenlignes med landsplan 2022. Den største forskel ses i andelen af unge der sjældent eller aldrig spiser morgenmad, der er viser en stigning fra 29% til 33% i 2022, hvilket er 3 procentpoint over landsplan 2022 (30%).

Figur 111: Oversigt over hvor ofte unge 15-25 årige spiser morgenmad på skoledage i Nyborg Kommune 2019 (n= 756), Nyborg Kommune 2022 (n= 505) og på landsplan 2022 (n= 13.118)

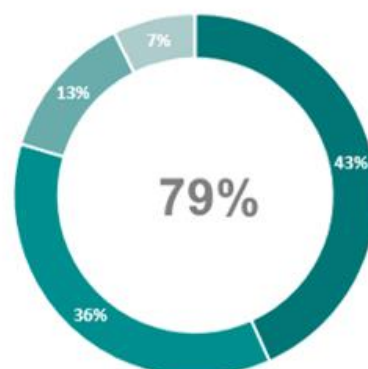
1 ud af 6 (61%) unge mellem 15-25 år spiser frokost hver dag, når de er i skole eller på uddannelse. Sammenlignet med 2019, er det et fald på 9 procentpoint. På landsplan 2022 spiser 58% af de unge frokost hverdag. 7% af de unge i Nyborg Kommune 2022 spiser sjældent eller aldrig frokost (data er ikke illustreret).

Når de unge stilles spørgsmål til udsagn om eget helbred, svarer langt størstedelen af pigerne (75%) og drengene (79%), at de er helt eller delvist enige i at de føler sig sunde og raske. 7% af drengene og 11% af pigerne er delvist eller helt uenige i samme udsagn.

■ Helt enig ■ Delvist enig ■ Hverken enig eller uenig ■ Delvist eller helt uenig

75% af 15-25-årige piger i Nyborg Kommune 2022 er helt eller delvist enige i at de føler sig sunde og raske

■ Helt enig ■ Delvist enig ■ Hverken enig eller uenig ■ Delvist eller helt uenig

79% af 15-25-årige drenge i Nyborg Kommune 2022 er helt eller delvist enige i at de føler sig sunde og raske

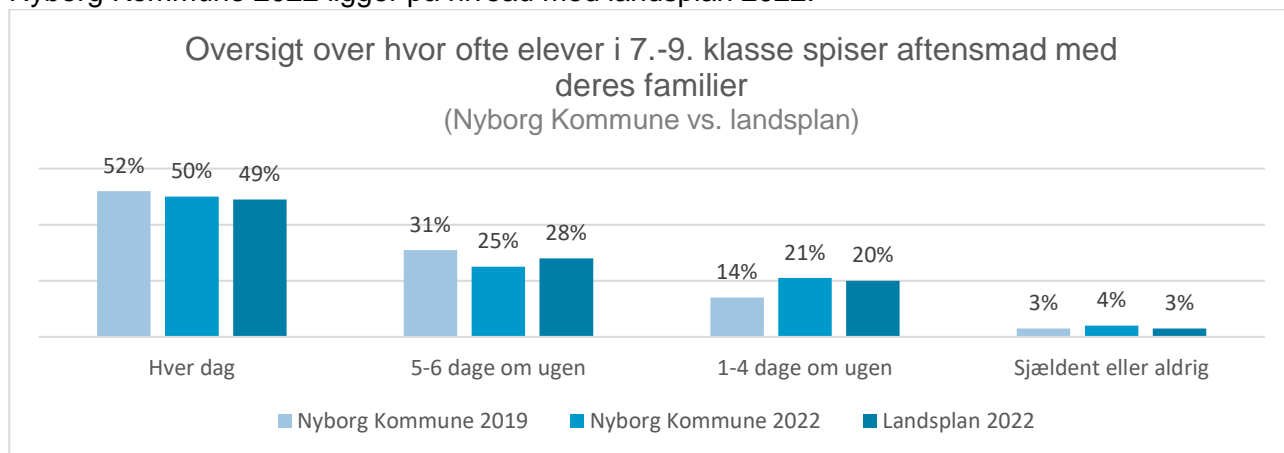

Aftensmad

Gode mad og måltidsvaner handler om meget andet end ernæring. Konteksten, rammerne, stemningen og hvem man spiser måltidet med, har en betydning for appetitten og måltidsoplevelsen. Dermed bliver måltider også et sted for etablering og fastholdelse af fællesskaber (Sundhedsstyrelsen, 2018). Måltidet kan dermed potentielt bidrage til at samle familien og styrke oplevelsen af nærvær i hverdagen.

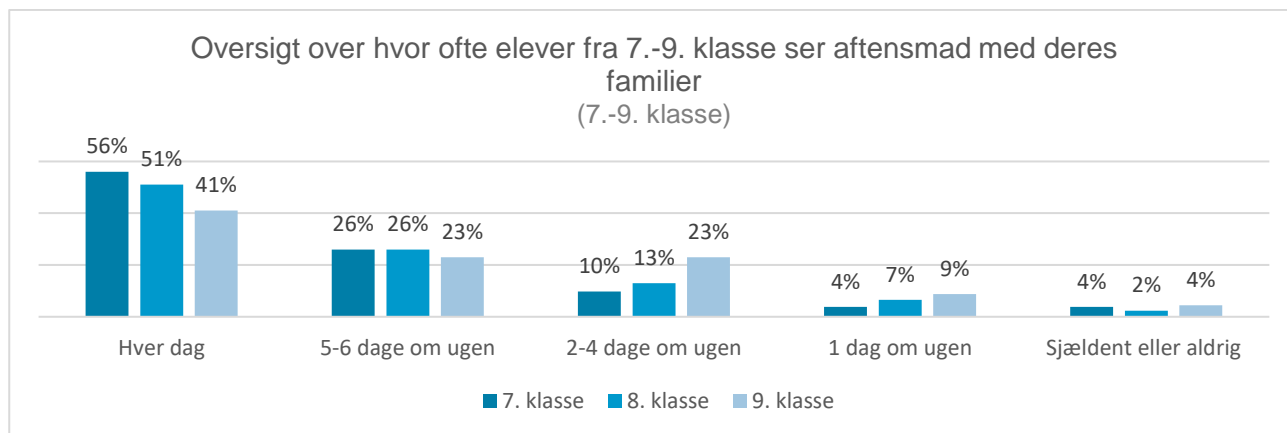
7.-9. klasse

Figur 112 viser hvor ofte eleverne spiser aftensmad med deres familier på en almindelig uge. Halvdelen (50%) af eleverne spiser aftensmad med deres familier hver dag. En fjerdedel (25%) gør det 5-6 gange om ugen, mens en femtedel (21%) gør det 1-5 gange om ugen. En lille andel (4%) gør det sjældent eller aldrig. Sammenlignet med besvarelserne fra 2019, ses de største forskelle i andelen der spiser aftensmad med deres familier 5-6 dage om ugen der er faldet med 6 procentpoint, og andelen der gør det samme 1-4 dage om ugen der er steget med 7 procentpoint. Nyborg Kommune 2022 ligger på niveau med landsplan 2022.

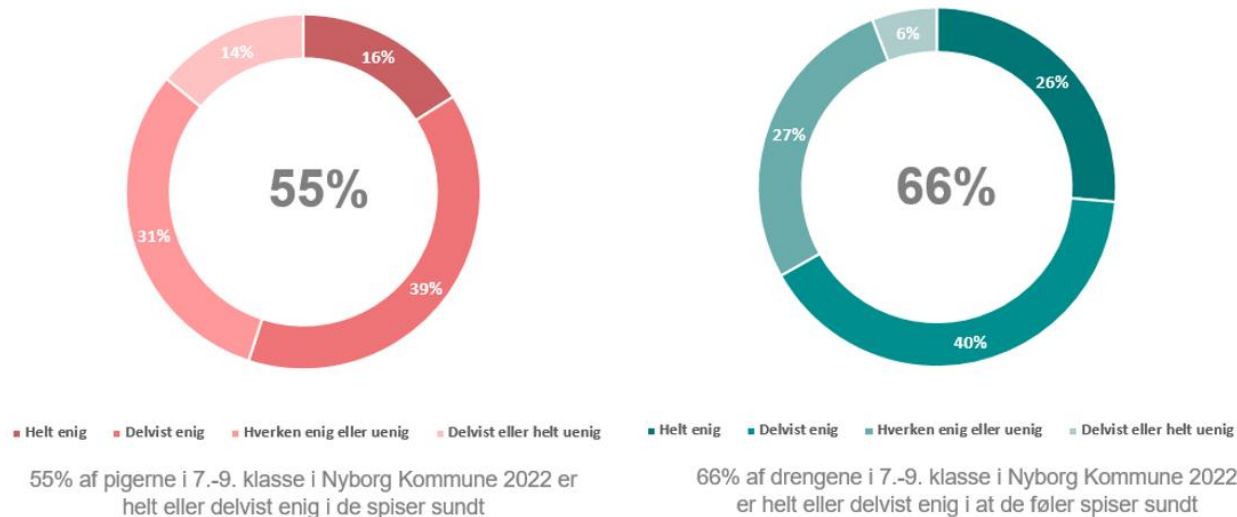
Figur 112: Oversigt over hvor tit elever i 7. klasse spiser aftensmad med deres familier i Nyborg Kommune 2019 (n=888), Nyborg Kommune 2022 (n=661) og landsplan 2022 (n=24.720)

Figur 116 viser en tydelig tendens til, en faldende andel elever der spiser aftensmad hver dag, i takt med stigende klassetrin. Samtidig stiger andelen af elever, der spiser aftensmad med deres familie 3-4 gange om ugen, med stigende klassetrin.

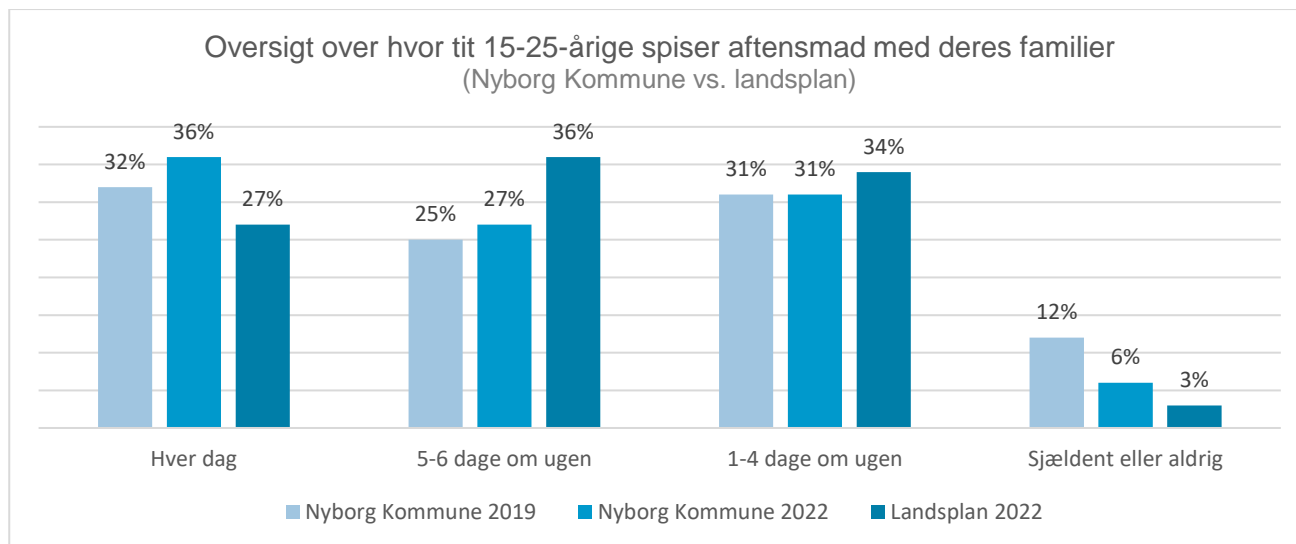
Figur 113: Oversigt over, hvor tit 7.-9. klasse elever spiser aftensmad sammen med deres familie Nyborg Kommune 2022 (7. klasse n=234, 8. klasse n= 182, 9. klasse n= 245)

I spørgeskemaet blev eleverne bedt om at angive om de var enig i udsagnet om at de spiser sundt. Hertil erklærer 66% af drengene og 55% af pigerne sig helt eller delvis enige. 6% af pigerne og 14% af drengene er helt eller delvis uenig i at de føler at de spiser sundt.

15-25 år

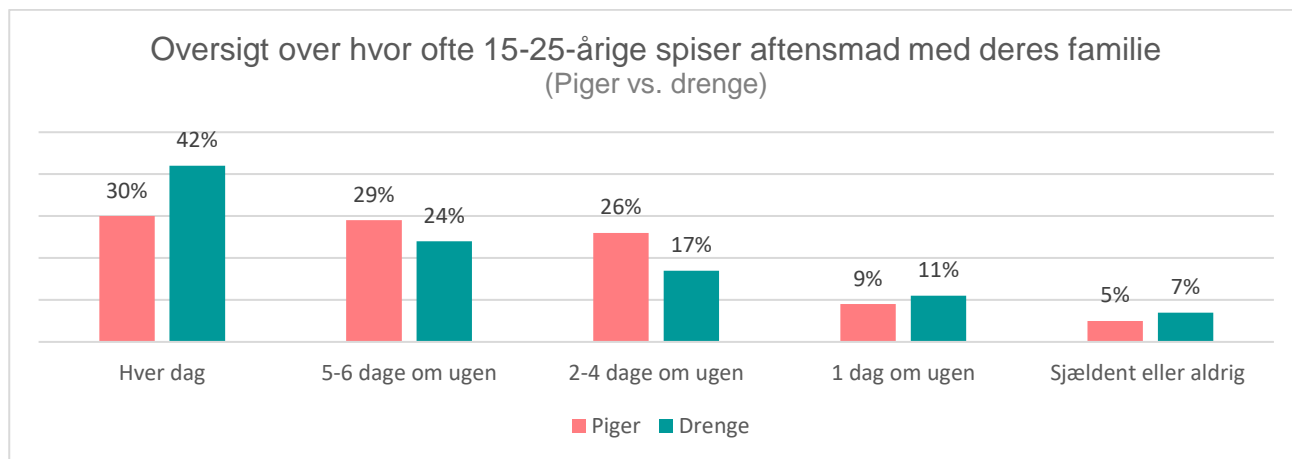
Sammenlignet med 2019 er der sket et fald i andelen af unge der sjældent eller aldrig spiser aftensmad med deres familier, på en almindelig uge fra 12% i 2019 til 6% i 2022 (Figur 114). samtidig er andelen der spiser aftensmad med familien hver dag, steget fra 32% i 2019 til 36% i 2022 hvilket er 9 procentpoint over landsplan 2022 (27%). Endvidere er andelen af unge der spiser aftensmad med familien 5-6 dage om ugen, mindre i Nyborg kommune 2022 (27%), sammenlignet med landsplan 2022 (36%).

Figur 114: Oversigt over hvor tit unge 15-25-årige spiser aftensmad med deres familier i Nyborg Kommune 2019 (n=757), Nyborg Kommune 2022 (n=461) og landsplan 2022 (n=9.254)

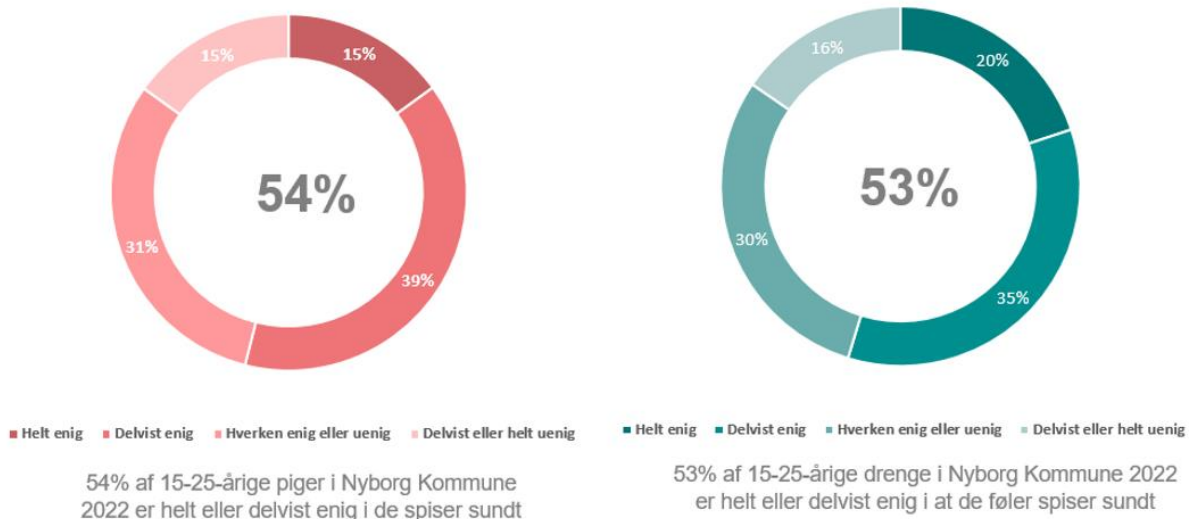
Figur 115 viser en oversigt over, hvor ofte de 15-25 årige i Nyborg Kommune i 2022 spiser aftensmad med deres familie, fordelt på køn. Det fremgår heri, at 42% af de 15-25-årige drenge

spiser aftensmad sammen med deres familie hver dag. For pigerne gælder det, at 30% spiser aftensmad sammen med deres familie hver dag. Der ses dermed en forskel blandt kønnene på 12 procent point. Cirka en fjerdedel af drengene (24%), spiser aftensmad sammen med deres familie 5-6 gange om ugen, mens 17% gør det 2-4 dage om ugen. Modsat spiser 29% af pigerne aftensmad med deres familie 5-6 gange om ugen og 26% 2-4 gange om ugen. Henholdsvis 18% af drengene og 14% af pigerne spiser aftensmad sammen med deres familie én dag om ugen, eller sjældent eller aldrig.

Figur 115: Oversigt over hvor ofte 15-25 årige piger (n= 283) og drenge (n= 171) spiser aftensmad med deres familie, Nyborg Kommune 2022

Når de unge bliver bedt om at vurdere om de er enig i udsagnet om at de spiser sundt, svarer lidt over halvdelen af drengene (53%) og pigerne (54%) at de er de helt eller delvis enig i. 15% af pigerne og 16% af drengene er hele eller delvis uenig i at de føler at de spiser sundt.

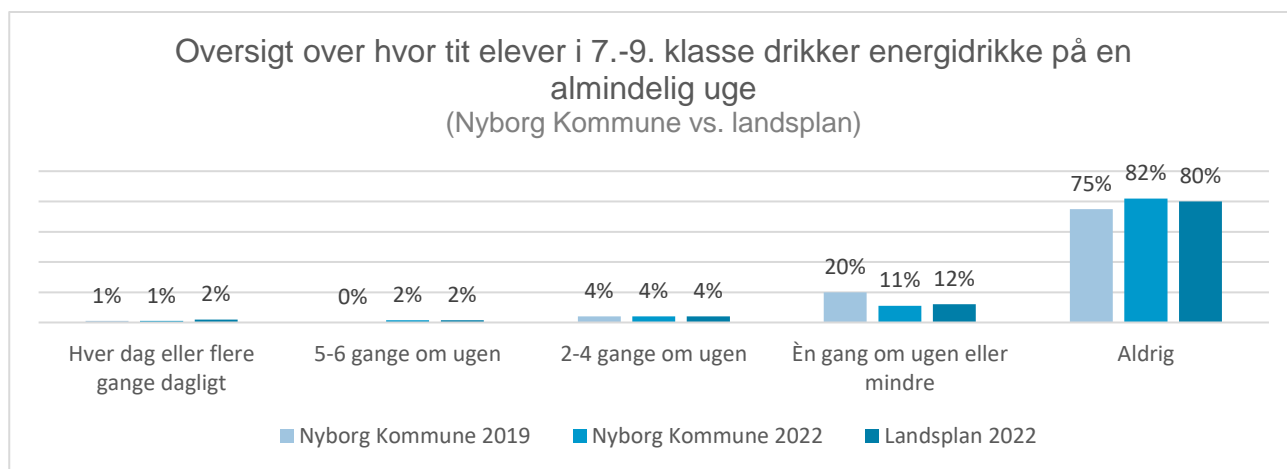

Energidrikke

På grund af et højt indhold af koffein og sukker frarådes det, at børn og unge indtager energidrikke. Bivirkningerne af energidrikke kan blandt andet omfatte hjertebanken, søvnbesvær, angst eller nervøsitet og irritabilitet (Biltoft-Jensen, A. et al. 2014). I spørgeskemaet er følgende brug som eksempler på energidrikke: Red Bull, Cult, Burn.

7.-9. klasse

Eleverne fra 7.-9. klasse er blevet spurgt ind til, hvor ofte de indtager energidrikke på en normal uge. Der er sket en stigning i andelen af elever der aldrig drikker energidrikke fra 75% i 2019 til 82% i 2022 jf. Figur 116. andelen der drikker energidrikke en gang om ugen eller mindre, er faldet fra 20% i 2019 til 11% i 2022. Nyborg Kommune 2022 ligger på niveau med landsplan 2022. 7% af eleverne drikker energidrikke 2-4 gange om ugen, 5-6 gange, hverdag eller flere gange om dagen.

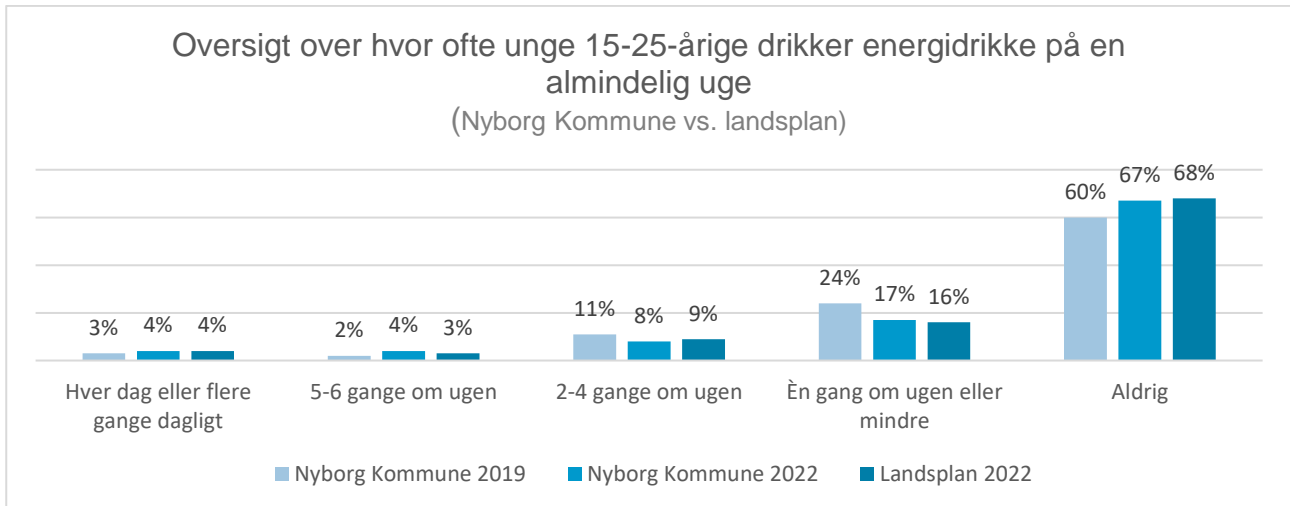

Figur 116: Oversigt over hvor ofte 7.-9. klasseelever drikker energidrikke på normal uge i Nyborg Kommune 2019 (n=889), Nyborg Kommune 2022 (n=662) og landsplan 2022 (n=34.273)

Der er ingen væsentlig kønsmæssig forskel på forbruget af energidrikke blandt eleverne i Nyborg Kommune 2022. En større andel elever i 7. klasse (85%) og 8. klasse (82%) drikker aldrig energidrikke, sammenlignet med 9. klasse (79%) (Data er ikke illustreret)

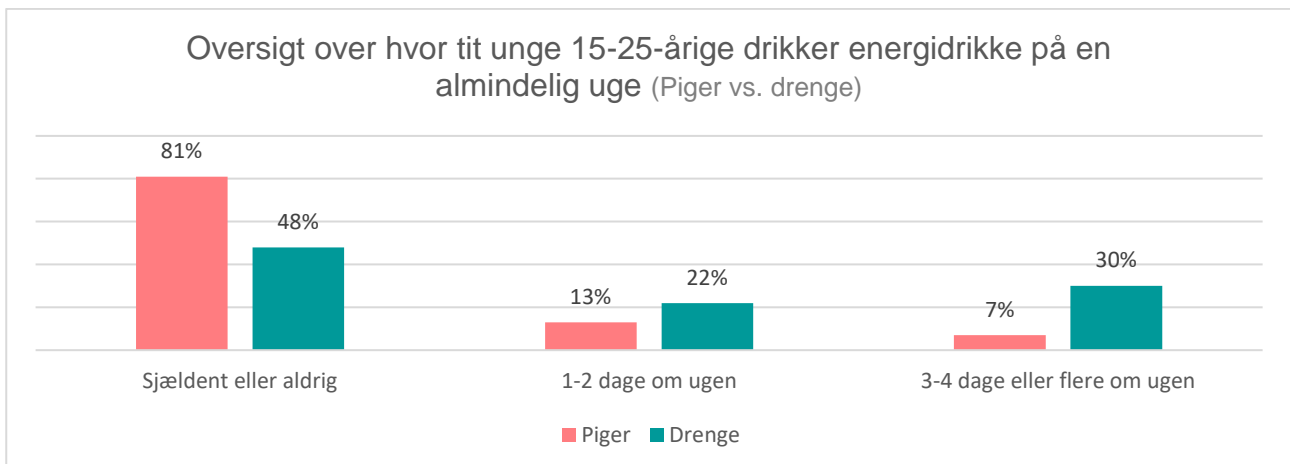
15-25 år

Undersøgelsen viser en stigning i andelen af unge der aldrig drikker energidrikke fra 60% i 2019 til 67% i 2022 jf. Figur 117. andelen der drikker energidrikke 2-4 gange om ugen og én gang om ugen eller mindre er faldet med henholdsvis 3 og 6 procentpoint. Nyborg Kommune 2022 ligger på niveau med landsplan 2022. 16% af de unge drikker energidrikke 2-4 gange om ugen, 5-6 gange, hverdag eller flere gange om dagen.

Figur 117: Oversigt over hvor tit unge 15-25-årige drikker energidrikke på en normal uge i Nyborg Kommune 2019 (n=758), Nyborg Kommune 2022 (n=507) og landsplan 2022 (n=17.396)

Figur 118 viser, at drengene generelt drikker energidrikke langt oftere end pigerne. Hvor andelen af piger, som slet ikke drikker energidrikke ligger på 81% i 2022, ligger den tilsvarende andel af drengene på 48% i 2022. Halvdelen (52%) af drengene drikker energidrikke 1-2 gange eller 3-4 gange om ugen. Det samme gælder for 20% af pigerne.

Figur 118: Oversigt over hvor ofte unge 15-25-årige drikker energidrikke på normal uge i Nyborg Kommune 2022, fordelt på piger (n= 304) og drenge (n= 192)

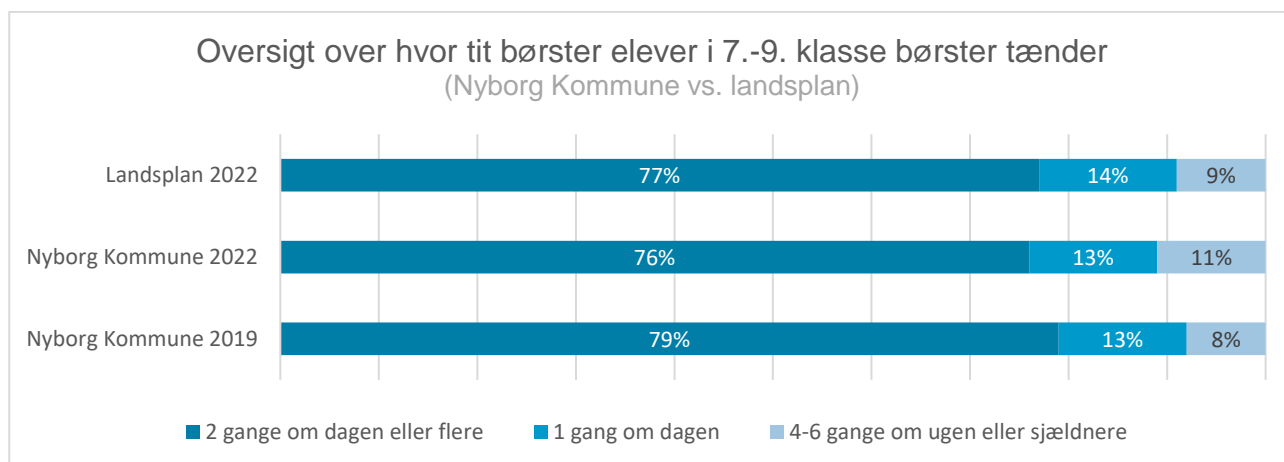
Mundhygiejne

God mundhygiejne er vigtig for at forebygge caries og tandsygdomme. Opstår der betændelse i eller omkring tænder, kan det påvirke den generelle helbredstilstand og forværre sygdomme som fx diabetes og hjertekarsygdomme. Den generelle anbefaling for tandbørstning er to gange om dagen med flourtandpasta (Tandlægeforeningen 2019). Derudover anbefales det, at spise en sund og varieret kost, uden at overdrive indtaget af sukker. Et højt indtag af sukkerholdige mad- og drikkevarer spiller en væsentlig rolle og øger risikoen for caries. Desuden kan et højt indtag af de mere sure læskedrikke, som fx safte, frugtjuice og energidrik, medføre syreskader på tænderne (Tetens I, 2018)

I det følgende afsnit afdækkes frekvensen for tandbørstning blandt elever i 7.-9. klasse og unge 15-25-årige i Nyborg Kommune.

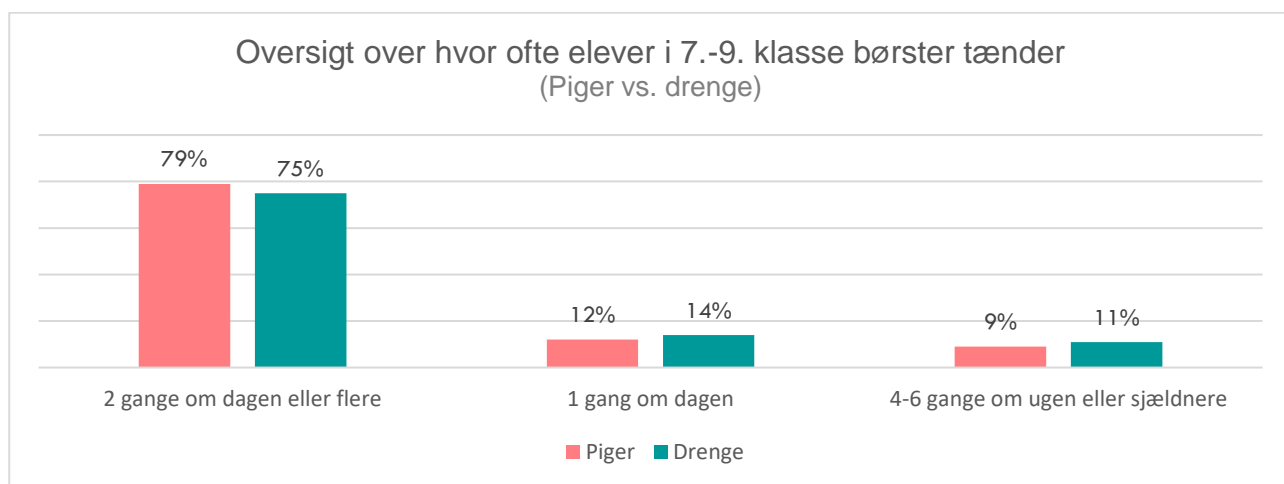
7.- 9. klasse

I Figur 119 fremstilles 7.-9. klasseelevernes hyppighed af tandbørstning. Af figuren fremgår det, at 76% af eleverne i 7.-9. klasse følger den generelle anbefaling om tandbørstning to gange dagligt i Nyborg Kommune 2022. Det er 3 procentpoint mindre end i 2019 (79%) og tilsvarende landsplan 2022 (77%). Der ses ingen ændring i andelen der børster tænder 1 gang om dagen, når der sammenlignes mellem 2019 (13%) og 2022 (13%), hvilket ligeledes er tilsvarende landsplan 2022 (14%). Omkring 1 ud af 10 af eleverne i 7.-9. klasse, børster kun tænder 4-6 gange om ugen eller sjældnere i Nyborg Kommune 2022 (11%) og landsplan 2022 (9%).

Figur 119: Hyppighed af tandbørstning hos elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2019 (n=886), Nyborg kommune 2022 (n=660) og Landsplan 2022 (n=8.376)

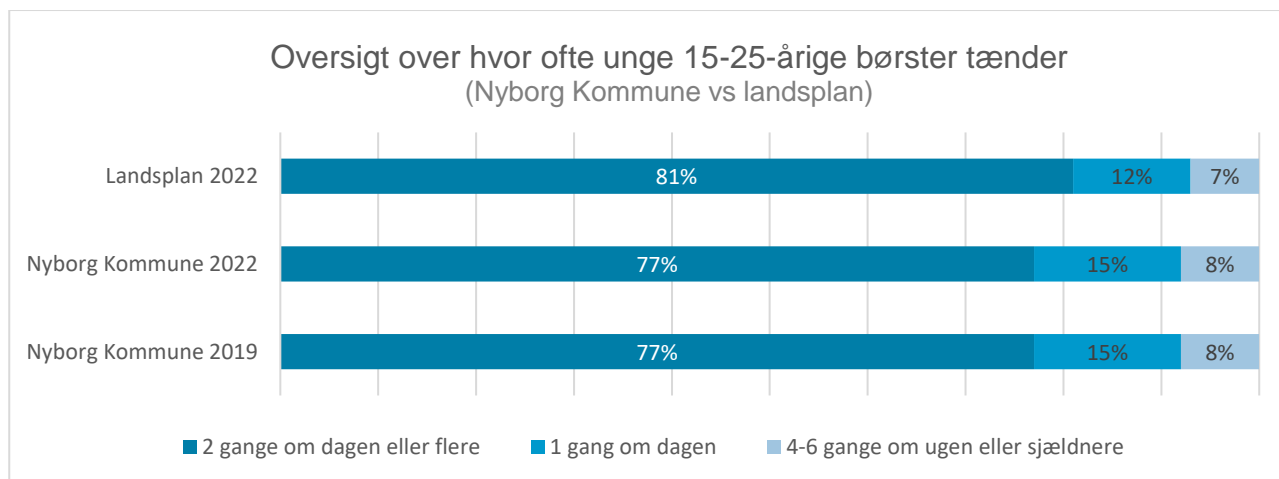
Af Figur 120 nedenfor fremgår det, at størstedelen af eleverne (75% af drengene og 79% af pigerne) opfylder anbefalingen om tandbørstning 2 gange om dagen. Samtidig viser resultaterne, at 14% af drenge og 12% af pigerne børster tænder 1 gang om dagen, ligesom 12% af drengene og 9% af pigerne angiver, at de børster deres tænder 4-6 gange om ugen eller sjældnere.

Figur 120: Tandbørstevaner hos elever i 7.-9. klasse opgjort på piger (n=303) og drenge (n=332) i Nyborg Kommune 2022

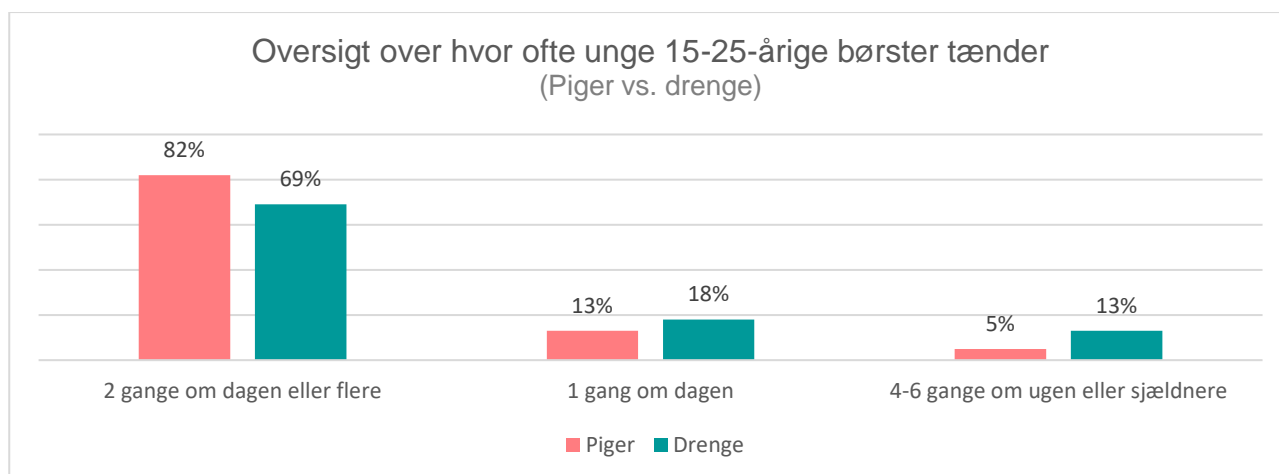
15-25 årige

Nedenstående Figur 121 viser hyppigheden af de 15-25 åriges tandbørstning i Nyborg Kommune 2019 og 2022 samt den gennemsnitlige andel på landsplan 2022. I figuren ses det, at tandbørstevanerne blandt 15-25-årige er uændrede, når tal fra Nyborg kommune 2022 sammenholdes med tal fra 2019. Størstedelen af eleverne (77%) i Nyborg kommune 2022 børster tænder to gange om dagen, og lever dermed op til den generelle anbefaling om tandbørstning. Sammenlignes data fra Nyborg Kommune 2022 med landsplan 2022 (81%) ses en mindre forskel på 4 procentpoint. En lidt større andel i Nyborg Kommune (15%) børster tænder en gang om dagen, sammenlignet med landsplan 2022 (12%). Mens 8% og 7% i henholdsvis Nyborg Kommune 2022 og landsplan 2022 børster tænder 4-6 gange i ugen eller sjældnere.

Figur 121: Tandbørstevaner hos unge 15-25-årige i Nyborg Kommune 2019 (n=760), Nyborg Kommune 2022 (n=506) og landsplan 2022 (n=2.873)

Figur 122 nedenfor viser, hvor ofte de unge mellem 15-25 år angiver at børste tænder. Den største forskel i resultaterne findes mellem kønnene, hvor det ses at 69% af drengene og 82% af pigerne i aldersgruppen 15-25 år opfylder anbefalingen om tandbørstning 2 gange eller flere om dagen. Der ses desuden en forskel mellem kønnene idet 18% af drenge og 13% af pigerne børster tænder 1 gang om dagen, ligesom 13% af drengene og 5% af pigerne angiver, at de børster deres tænder 4-6 gange om ugen eller sjældnere.

Figur 122: Hyppighed af tandbørstning hos unge 15-25 år opgjort på piger (n=303) og drenge (n=192) i Nyborg Kommune 2022

FYSISK AKTIVITET & FRITIDSAKTIVITETER

Fysisk aktivitet har en række positive sundhedsgevinster for børn og unge. Gevinsterne tæller bl.a. bedre kondition, stærkere knogler og muskler, mindre fedt i blodet, lavere risiko for at udvikle overvægt, forbedring af blodtryk, samt mindre risiko for forstadier til diabetes. Ud over de fysiologiske effekter, har fysisk aktivitet også positiv indvirkning på børn og unges kognitive udvikling, indlæringsevne, mentale sundhed og trivsel, og herunder forudsætninger for deltagelse i sociale fællesskaber (Sundhedsstyrelsen, 2023). Gode bevægelsesvaner i barndommen og ungdommen øger desuden sandsynligheden for, at være fysisk aktiv senere i livet. Det er derfor vigtigt at fremme gode bevægelsesvaner allerede fra den tidlige barndom (Sundhedsstyrelsen, 2023)

I juni 2023 blev anbefalingerne for fysisk aktivitet opdateret på baggrund af den nyeste evidens om fysisk aktivitet og bevægelse for børn og unge. Anbefalingerne fremgår af nedenstående tekstboks

Sundhedsstyrelsens anbefalinger for fysisk aktivitet og stillesiddende tid for børn og unge (5-17 år):

- Børn og unge skal være fysisk aktive mindst 60 minutter hver dag
- Børn og unge skal styrke musklerne mindst tre gange om ugen
- Begræns den tid, børn og unge sidder stille

Sundhedsstyrelsens anbefalinger for fysisk aktivitet og stillesiddende tid for voksne (18-64 år):

- Vær fysisk aktiv mindst 30 minutter hver dag
- Lav aktiviteter, der styrker dine muskler, mindst to gange om ugen
- Begræns den tid, du sidder stille

Dette kapitel belyser aktivitetsniveau, samt deltagelse i fritidsaktiviteter hos elever i 7.-9. klasse samt unge mellem 15-25 år.

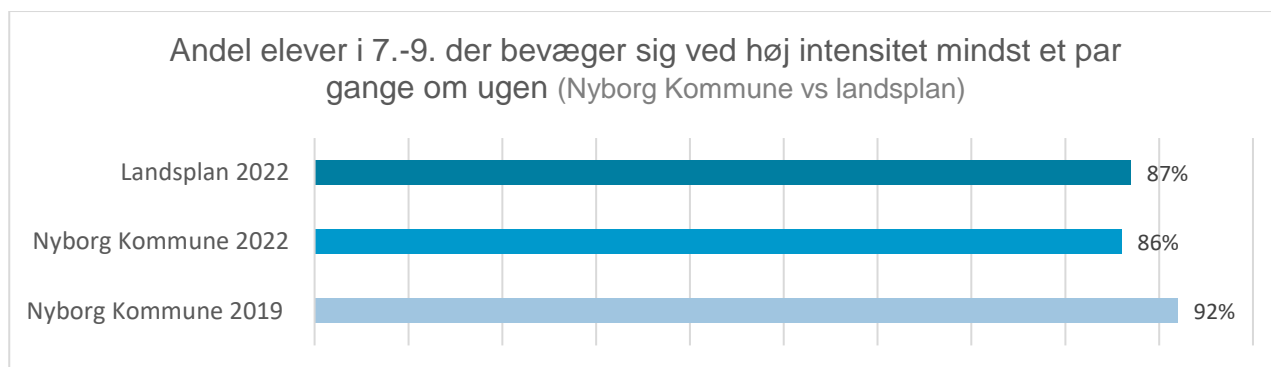
Bevægelse i hverdagen

Stillesiddende adfærd er blevet en integreret og naturlig del af hverdagen for mange mennesker i takt med det stigende skærmforbrug (se s. 142). Derfor er det vigtigt med bevægelse hver dag, i løbet af dagen. For at få gavn af de sundhedsmæssige gevinster ved bevægelse, er det vigtigt at der er tidspunkter i løbet af dagen hvor man også bliver forpustet. Det svarer til at man er fysisk aktiv ved moderat intensitet (Sundhedsstyrelsen, 2023).

For at få et indblik i, hvor ofte eleverne i 7.-9. klasse og de unge bevæger sig ved moderat til høj intensitet, er de blevet spurgt til, hvor ofte de bevæger sig til de bliver forpustede. Der bliver i afsnittet henvist til "bevægelse ved høj intensitet".

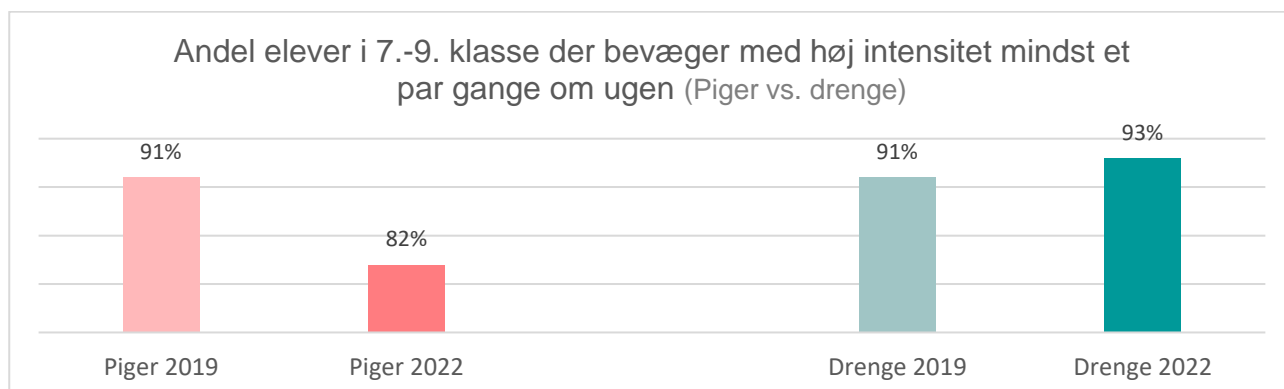
7.-9. klasse

Figur 123 viser, at der er en mindre andel af eleverne i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune i 2022, der bevæger sig ved høj intensitet, mindst et par gange om ugen, i forhold til i 2019. Der er således sket et fald fra 92% til 86% fra 2019 til 2022. Niveaulet for eleverne i 7.-9. klasse er derved 1 procentpoint under landsplan 2022. Besvarelserne dækker over følgende svarmuligheder: et par gange om ugen, næsten hverdag eller hver dag/flere gange om dagen.

Figur 123: Oversigt over andelen af elever i 7.-9. klasse i hhv. Nyborg Kommune 2019 (n=84), Nyborg Kommune 2022 (n= 655) og på landsplan 2022 (n= 29.996) der bevæger ved høj intensitet mindst et par gange om ugen. Besvarelserne dækker over følgende svarmuligheder: et par gange om ugen, næsten hverdag eller hver dag/flere gange om dagen.

Særligt blandt pigerne, ses der er et fald i andelen, som bevæger sig med høj intensitet, fra 2019 til 2022. Dette fremgår af Figur 124, hvor 91% af piger i 2019 svarede, at de bevægede sig til de blev forpustet, mens der til sammenligning er 82% i 2022. For drengenes vedkommende ses der i modsætning hertil, en lille stigning fra at 91% i 2019 til 93% i 2022.

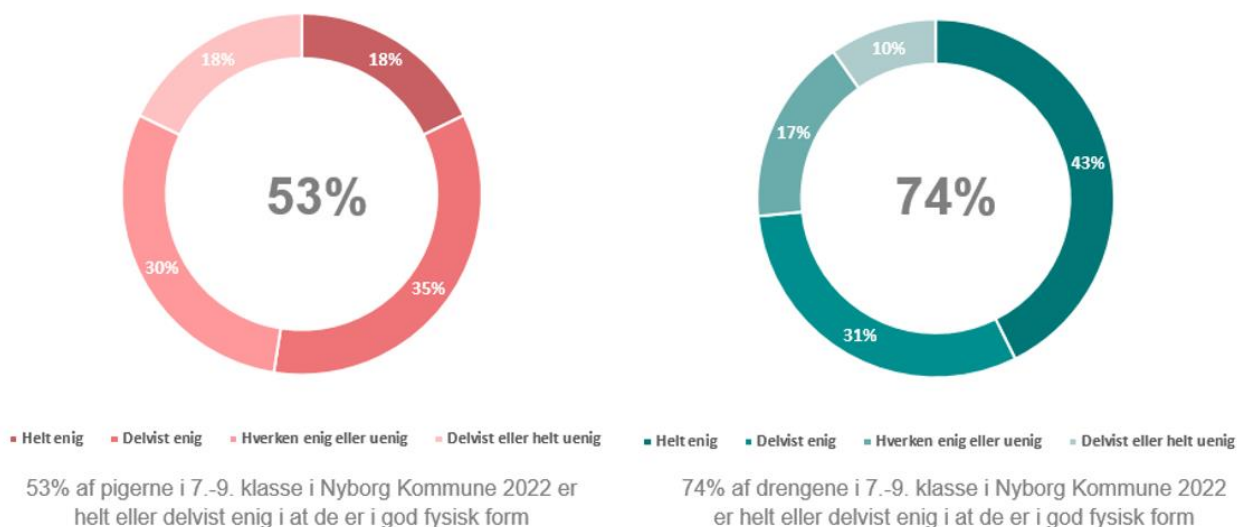
Figur 124: Oversigt over andel af elever i 7.-9. klasse fordelt på køn, som bevæger sig mindst et par gange om ugen ved høj intensitet i Nyborg Kommune 2019 (piger n= 463, dreng n= 421) og 2022 (piger n= 300, dreng n= 330)

Tabel 4 nedenfor viser, hvor ofte eleverne på de enkelte klassetrin bevæger sig, ved høj intensitet. Der ses en tendens til, at jo højere alder desto mindre bevæger de unge sig ved høj intensitet. Henholdsvis 20% af eleverne i 7. klasse, 23% af eleverne i 8. klasse og 17% af eleverne i 9. klasse bliver forpustede én eller flere gange om dagen. Der er således en stor andel af unge på alle klassetrin, som ikke lever op til Sundhedsstyrelsens anbefaling om fysisk aktivitet hver dag. Andelen der lever op til anbefalingerne for fysisk aktivitet i Nyborg Kommune 2022, ligger for 7. klasse 5 procentpoint under landsplan 2022. Andelen i 8. klasse ligger 1 procentpoint under landsplan, og andelen i 9. klasse ligger 4 procentpoint under landsplan 2022.

	Hver dag/flere gange om dagen	Næsten hver dag	Et par gange om ugen
7. klasse	20%	28%	36%
8. klasse	23%	34%	34%
9. klasse	17%	29%	39%

Tabel 4: Oversigt over andelen af elever fra 7. klasse (n=234), 8. klasse (n=182) og 9. klasse n=239) i Nyborg Kommune 2022, der bevæger ved høj intensitet, fordelt på klassetrin.

Når eleverne spørges ind til deres vurdering af egen fysiske form, svarer 53% af pigerne og 74% af drengene at de er helt eller delvis enig i at de er i god fysisk form. 18% af pigerne og 10% af drengene er helt eller delvis uenig i samme udsagn.

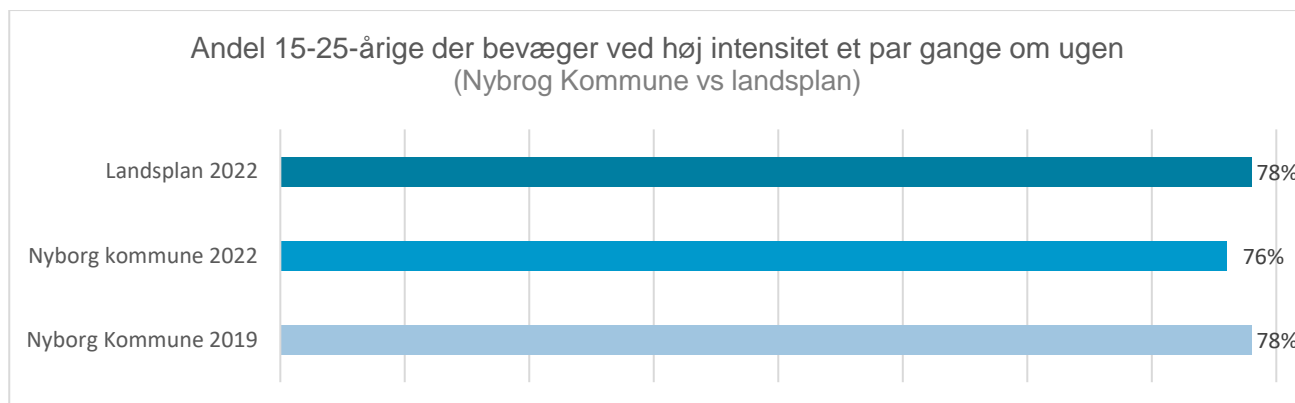

15-25-årige

For at få et indblik i, hvor ofte de unge 15-25-årige bevæger sig ved moderat til høj intensitet, er de blevet spurt til, hvor ofte de bevæger sig til de bliver forpustede. Der bliver i afsnittet henvist til "bevægelse ved høj intensitet".

Figur 125 viser, at 76% af de unge 15-25-årige i Nyborg Kommune bevæger ved høj intensitet mindst et par gange om ugen i 2022. Det er et fald på 2 procentpoint i forhold til 2019, hvor 78% af de 15-25-årige bevægede sig ved høj intensitet et par gange om ugen. Nyborg Kommune ligger 2 procentpoint under landsplan 2022 (78%) i den seneste undersøgelse fra 2022. Besvarelsene

dækker over følgende svarmuligheder: et par gange om ugen, næsten hverdag eller hver dag/flere gange om dagen.

Figur 125: Oversigt over andelen af unge 15-25-årige i Nyborg Kommune 2019 (n=741), Nyborg kommune 2022 (n=482) og Landsplan 2022 (n= 31.826) der bevæger sig ved høj intensitet mindst et par gange om ugen. Besvarelserne dækker over følgende svarmuligheder: et par gange om ugen, næsten hverdag eller hver dag/flere gange om dagen.

Af Figur 126 nedenfor fremgår det, at der forskel mellem andelen af drenge og piger, som dyrker motion af høj intensitet mindst et par gange om ugen. Andelen blandt drengene ligger i 2022 på 78% for de, der bevæger sig ved høj intensitet hver dag og for pigerne på 73%. Der har for begge køn været et fald i andelen, der bevæger sig mindst et par gange om ugen i høj intensitet siden 2019 (hhv. 2 procentpoint for pigerne og 4 procentpoint for drengene).

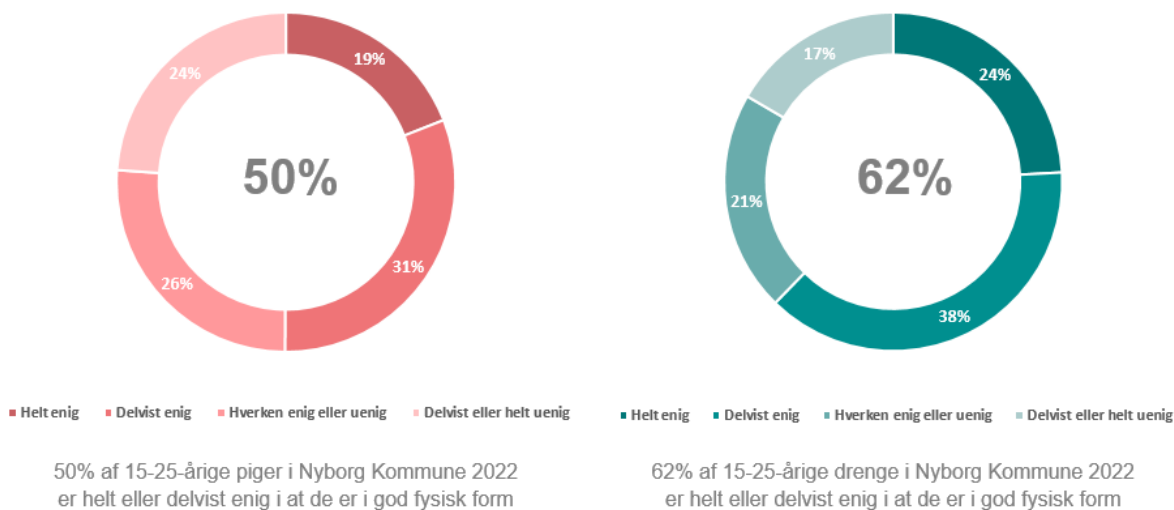
Figur 126: Andel 15-25 årige i Nyborg Kommune 2019 (piger n=437, drenge n= 304), Nyborg Kommune 2022 (piger n= 295, drenge n= 177) som bevæger sig mindst et par gange om ugen, ved høj intensitet. Besvarelserne dækker over følgende svarmuligheder: et par gange om ugen, næsten hverdag eller hver dag/flere gange om dagen.

Tabel 5 viser, at 12% af de unge mellem 15-25 år i Nyborg Kommune 2022 bevæger sig ved høj intensitet hver dag eller flere gange om dagen, hvilket er 3 procentpoint lavere end landsplan 2022 (15%). 21% bevæger sig ved høj intensitet næsten hver dag, hvilket er 5 procentpoint lavere end landsplan 2022 (26%). 43% af de unge mellem 15-25 år bevæger sig ved høj intensitet et par gange om ugen, hvilket er 6 procentpoint højere end landsplan 2022. Der ses desuden en negativ forskydning i andelen af unge 15-25-årige, som bevægede sig næsten hver dag til et par gange om ugen ved høj intensitet fra 2019 til 2022. Størstedelen af de unge mellem 15-25 år lever således ikke op til Sundhedsstyrelsens anbefaling om fysisk aktivitet hver dag.

	Hver dag/flere gange om dagen	Næsten hver dag	Et par gange om ugen
Nyborg Kommune 2019	12%	30%	36%
Nyborg Kommune 2022	12%	21%	43%
Piger	9%	17%	47%
Drenge	17%	28%	35%
Landsplan 2022	15%	26%	37%

Tabel 5: Oversigt over hvor mange gange unge 15-25-årige bevæger sig ved høj intensitet i Nyborg Kommune 2019 (n= 741), i Nyborg Kommune 2022 (n= 472) og på landsplan 2022 (n= 31.826) samt fordelt på piger (n= 295) og drenge (n= 177) i Nyborg Kommune 2022.

Når de unges spørges ind til deres vurdering af egen fysiske form svarer halvdelen af pigerne (50%) og 62% af drengene at de er helt eller delvis enig i at de er i god fysisk form. En fjerdedel (24%) af pigerne og 17% af drengene er helt eller delvis uenig i samme udsagn.

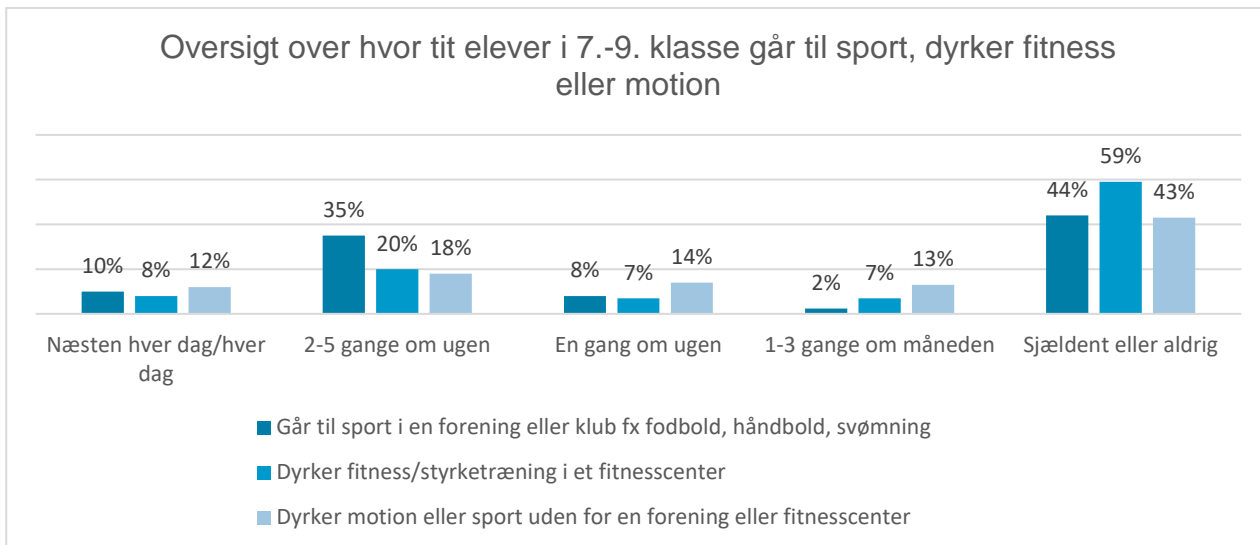

Sport, fitness og motion

Børn og unges motivation til at være fysisk aktive påvirkes positivt, når det er i fællesskab med andre, fordi det ofte er sjovere at være fysisk aktive sammen og fordi det sociale fællesskab forpligter den enkelte til at møde op til de forskellige fritidsaktiviteter. Endvidere bidrager det at gøre noget aktivt sammen med andre til den mentale sundhed ved at øge børn og unges sociale kompetencer og give bedre forudsætninger for at danne sociale relationer (Sundhedstyrelsen , 2023).

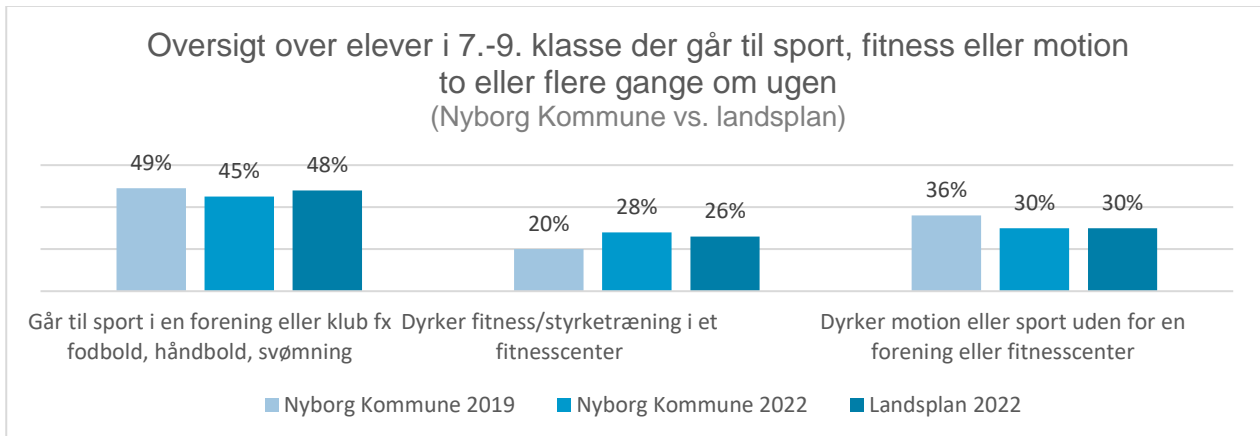
7.-9. klasse

Figur 127 viser, hvor ofte elever fra 7.-9. klasse i Nyborg Kommune går til sport i en forening eller klub, dyrker fitness/styrketræning i et fitnesscenter eller dyrker motion eller sport udenfor forening eller fitnesscenter. 35% af eleverne svarer, at de 2-5 gange om ugen går til foreningssport (fodbold, håndbold, svømning mm). 20% svarer, at de dyrker fitness/styrketræning i et fitnesscenter 2-5 gange om ugen og 18% svarer, at de dyrker motion eller sport udenfor en forening eller fitnesscenter.

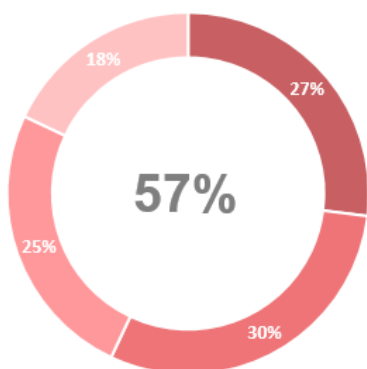
Figur 127: Andelen af 7.-9. klasseelever i Nyborg Kommune 2022 (n=647), der går til sport i forening/klub, dyrker fitness/styrketræning i fitnesscenter eller dyrker motion eller sport uden for en forening eller fitnesscenter

Figur 128 nedenfor viser, at 45% af eleverne i 7.-9. klasse går til sport i en forening eller klub to eller flere gange i ugen. Det er et fald fra 2019 hvor andelen udgjorde 49%. Ligeledes er der sket et fald i andelen af elever, som dyrker motion eller sport uden for en forening eller fitnesscenter to eller flere gange i ugen fra 36% i 2019 til 30% i 2022. Modsat ses en stigning i andelen som dyrker fitness eller styrketræning i et fitnesscenter. Her er andelen af elever steget fra 20% i 2019 til 28% i 2022. Nyborg Kommune 2022 ligger på niveau med landsplan 2022 i forhold til andelen af elever der er engageret i sport, fitness og motion uden for en forening eller center.

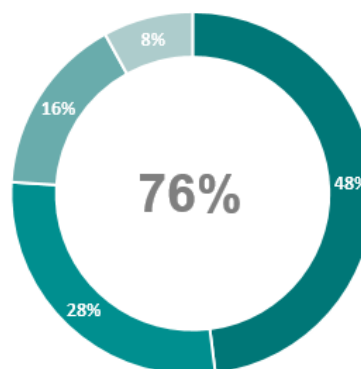

Figur 128: Andel elever i 7.-9. klasse i hhv. Nyborg Kommune 2019 (n= 878), Nyborg Kommune 2022 (n= 647) og landsplan 2022 (n=38.209) der dyrker sport, fitness/styrketræning eller motion eller sport uden for en forening 2 eller flere gange om ugen.

Når eleverne spørges ind til egen vurdering af hvorvidt de får nok motion, svarer 57% af pigerne og 76% af drengene at det er de helt enig eller delvis enig i at det gør de. 18% af pigerne og 8% af drengene er helt eller delvis uenig i samme udsagn.

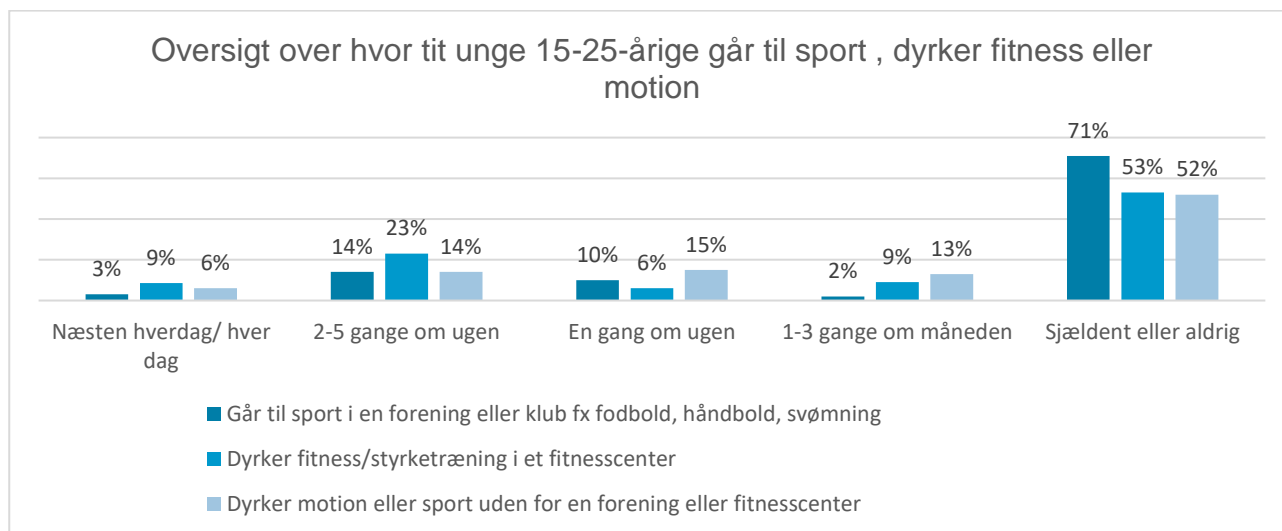
57% af pigerne i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022 er helt eller delvist enig i at de får nok motion

76% af drengene i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022 er helt eller delvist enig i de får nok motion

15-25-årige

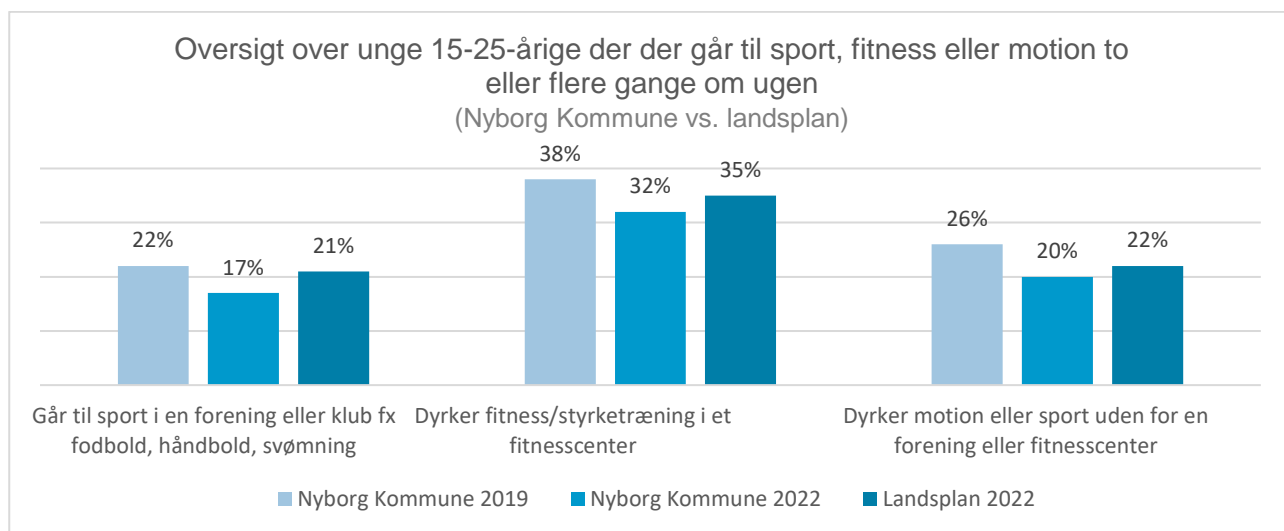
Figur 129 viser, hvor ofte unge imellem 15-25 år i Nyborg Kommune går til sport i en forening eller klub, dyrker fitness/styrketræning i et fitnesscenter eller dyrker motion eller sport udenfor forening eller fitnesscenter. 14% af de unge svarer i 2022, at de 2-5 gange om ugen går til foreningssport. 23% af de unge dyrker fitness eller styrketræning i et fitnesscenter 2-5 gange om ugen og 14% dyrker 2-5 gange ugentligt motion eller sport uden for en forening eller fitnesscenter.

Figur 129: Andelen af unge 15-25-årige i Nyborg Kommune 2022 (n=476), der går til sport, fitness center eller dyrker motion uden for en forening eller fitnesscenter

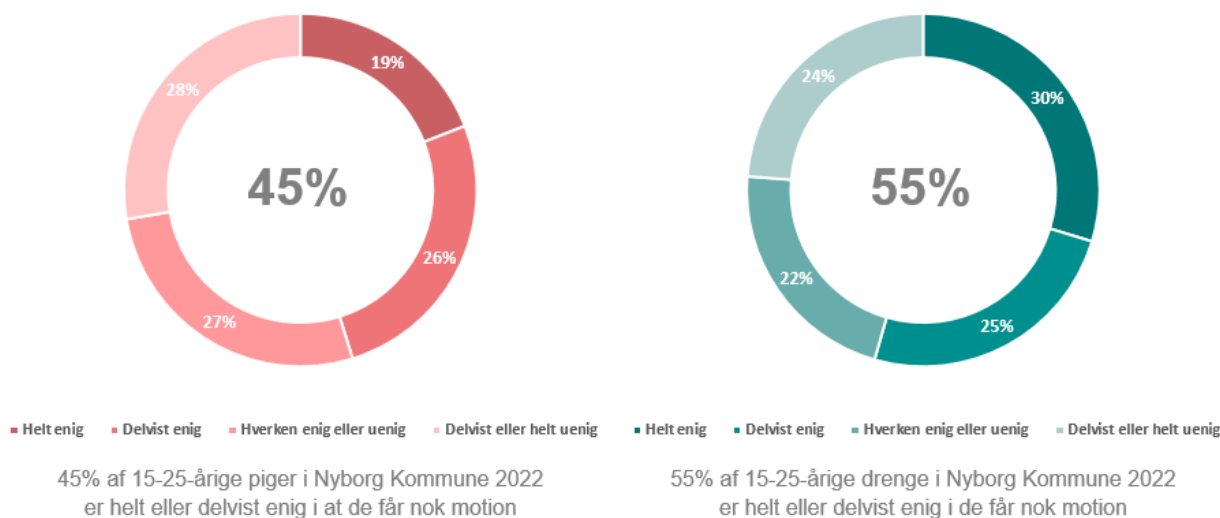
Andelen af unge 15-25-årige der dyrker en form for sport, fitness eller motion to eller flere gange om ugen fremgår af Figur 130. Her ses det, at 17% af de unge mellem 15-25 år i Nyborg Kommune 2022 går til sport i en forening eller klub to eller flere gange i ugen. Det er et fald på 5 procentpoint siden 2019, hvor det var 22%. Der ses ligeledes et fald i andelen af unge, som dyrker fitness eller styrketræning i et fitnesscenter en eller flere gange i ugen. Her er andelen af unge faldet fra 38% i 2019 til 32% i 2022. Derudover ses et fald i andelen af unge der dyrker motion eller

sport uden for en forening eller fitnesscenter fra henholdsvis 26% i 2019 til 20% i 2022. Når Nyborg Kommune 2022 sammenlignes med landsplan 2022, ses den største forskel i andelen af unge der går til en foreningssport, hvor andelen er 4 procentpoint højere på landsplan.

Figur 130: Andelen af unge 15-25 årige Nyborg Kommune 2019 (n=432), Nyborg Kommune 2022 (n=477) og landsplan 2022 (n=37.057), der går til sport, fitness center eller dyrker motion uden for en forening eller fitnesscenter

I undersøgelsen er de unge blevet spurgt ind til deres egen vurdering af hvorvidt de får nok motion. Hertil svarer 45% af pigerne og 55% af drengene at det er de helt eller delvis enig i at det får de. 28% af pigerne og 24% af drengene er helt eller delvis uenig i samme udsagn.

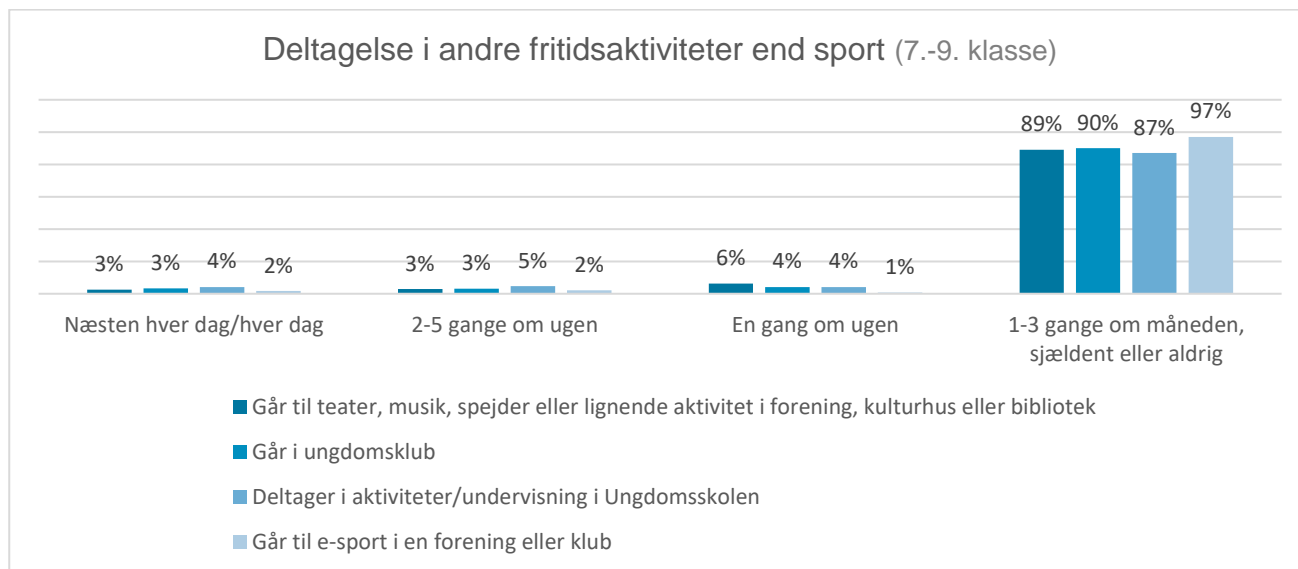
Fritidsaktiviteter og venner

Regelmæssig deltagelse i sociale aktiviteter øger sandsynligheden for at have et stærkt socialt netværk, hvilket er en af de vigtigste faktorer for at vedligeholde mental og fysisk sundhed (Meilstrup C. B., 2022). For mange findes de sociale fællesskaber blandt andet i fritidsaktiviteter og i samvær med vennerne.

7.-9. klasse

Størstedelen af elever i 7.-9. klasse (89-97%) deltager 1-3 gange om måneden, sjældent eller aldrig i andre fritidsaktiviteter end sport jf. Figur 131. Kun en lille andel af eleverne i 7.-9. klasse deltager i aktiviteter eller undervisning i Ungdomsskolen, går i ungdomsklub, til e-sport i en

klub/forening eller går til teater, musik, spejder og lignede (Figur 131). Andelen af elever der 1-3 gange om måneden, sjældent eller aldrig deltager i andre fritidsaktiviteter end sport i Nyborg Kommune 2022, er på niveau med landsplan 2022 med kun 1-2 procentpoints til forskel.

Figur 131: Deltagelse i 7.-9. klassens elevers deltagelse i e-sport, teater, musik, spejder eller lignende, ungdomsklub, aktiviteter/undervisning i ungdomsskole, blandt elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022 (n=645)

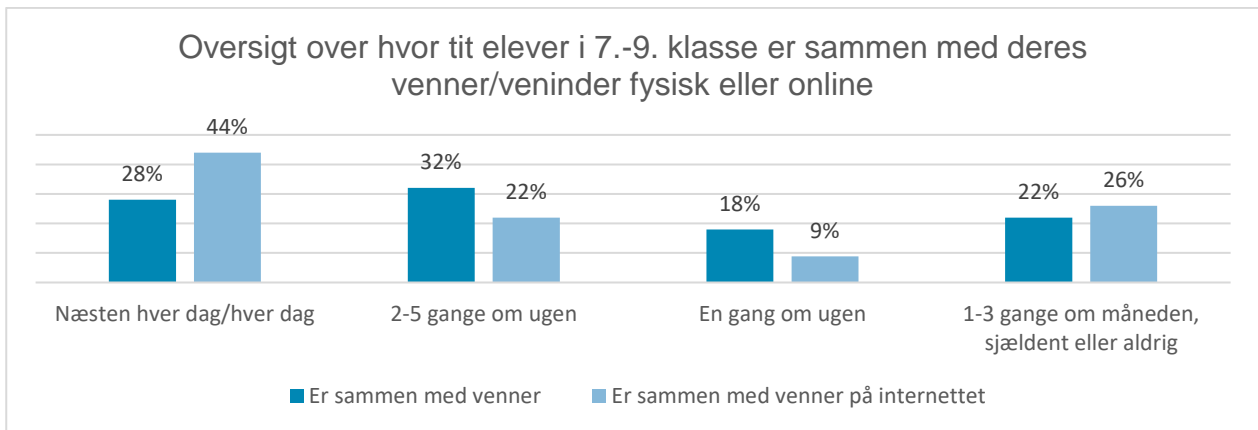
Eleverne er i undersøgelsen blev spurgt, om de deltager i de fritidsaktiviteter, som de kunne tænke sig. Over halvdelen (62%) af eleverne i 7.-9. klasse, deltager i de fritidsaktiviteter de ønsker. Hver tiende elev (10%) deltager ikke i de fritidsaktiviteter de ønsker (data er ikke illustreret).

Årsager til at elever i 7.-9. klasse ikke deltager i de fritidsaktiviteter de ønsker

- Jeg har ikke nogen at følges med for tiden (23%)
- Jeg har for langt til en fritidsaktivitet (13%)
- Mine venner går heller ikke til nogen fritidsaktiviteter (13)
- Andre årsager (58)

Af Figur 132 fremgår det, hvor meget tid eleverne i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022 bruger sammen med venner, enten fysisk eller på internettet. 28% af eleverne er fysisk sammen med venner næsten hver dag/hver dag. Derudover 44% i kontakt med deres venner online næsten hver dag eller hver dag. 32% er fysisk sammen, og 22% er online sammen med venner 2-5 gange om ugen. 22% af 7.-9. klasseeleverne har svaret, at de er 1-3 gange om måneden, sjældent eller aldrig er sammen med venner fysisk, mens det gælder for 26% i forhold til, at være i kontakt med venner online.

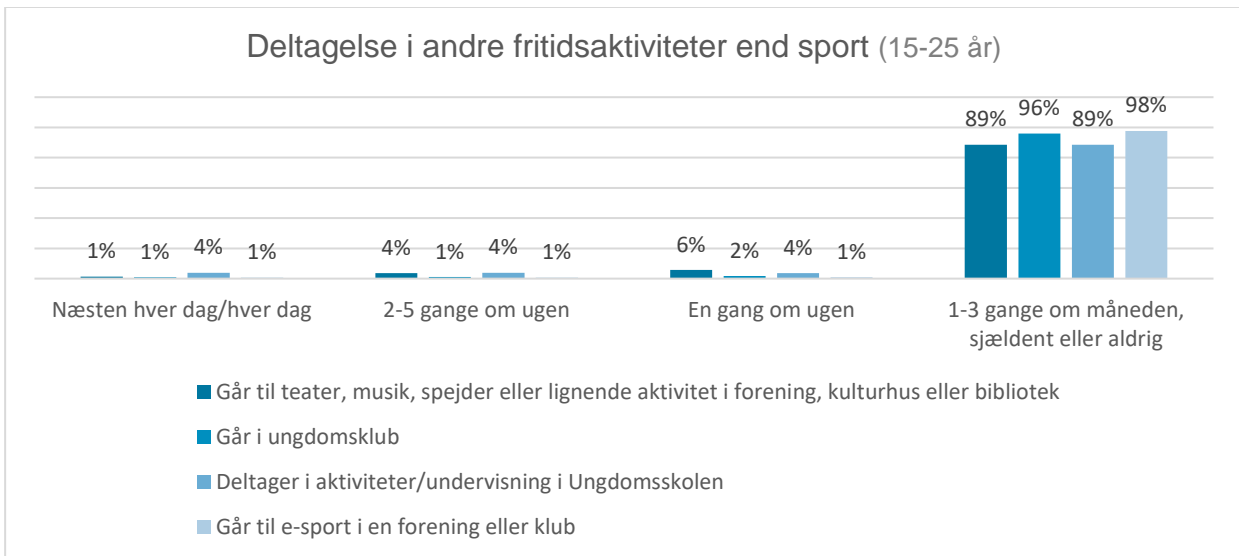

Figur 132: Oversigt over, hvor mange gange om ugen elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022 (n= 648) er sammen med venner, enten fysisk eller på internettet.

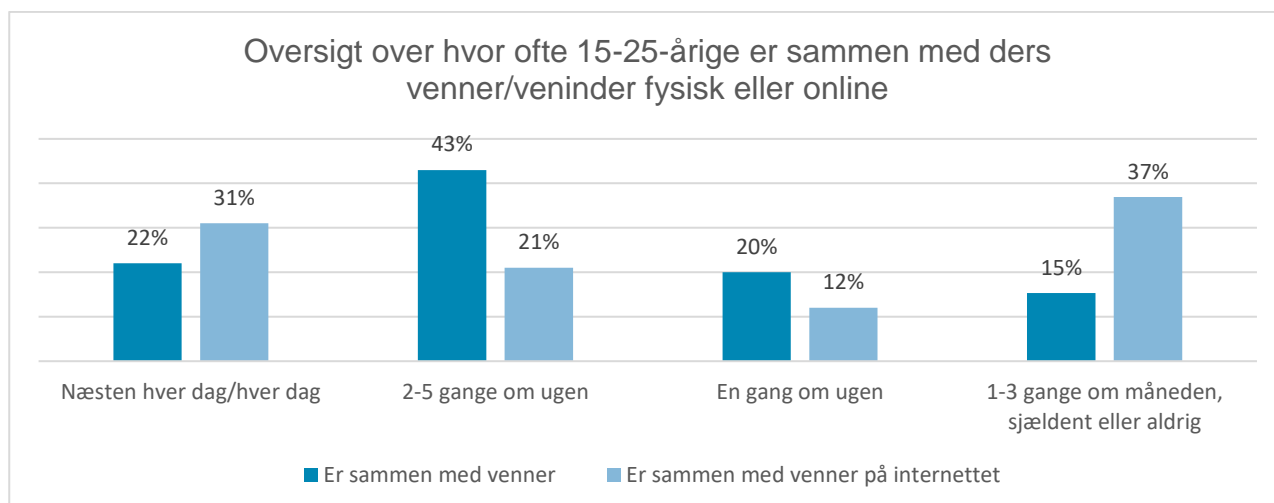
15-25-årige

Langt størstedelen af de unge 15-25-årige (89-98%) deltager 1-3 gange om måneden, sjældent eller aldrig i andre fritidsaktiviteter end sport jf. Figur 133. Kun en lille andel af de unge 15-25-årige deltager i aktiviteter eller undervisning i Ungdomsskolen (11%), går i ungdomsklub (4%), til e-sport i en klub/forening (2%) eller går til teater, musik, spejder og lignende (11%) næsten hverdag/hverdag, 2-5 gange om ugen eller en gang om ugen.

Figur 133: Oversigt over unge mellem 15-25-års tid brugt på at gå til teater, musik, spejder eller lignende aktivitet i forening, kulturhus eller bibliotek, gå i ungdomsklub, deltager i aktiviteter/undervisning i Ungdomsskolen, gå til e-sport i en forening eller klub i Nyborg Kommune 2022 (n=477).

Figur 134 nedenfor viser, hvor ofte unge mellem 15-25 år i Nyborg Kommune 2022 er sammen med venner. 31% er sammen med venner næsten hver dag eller hver dag på internettet, i forhold til 22%, som er sammen fysisk. Til gengæld ses det, at en større del af de unge er sammen med deres venner fysisk 2-5 gange om ugen, i forhold til på internettet, hvor henholdsvis 43% fysisk og 21% online. Der er en andel på 15%, som har svaret, at de 1-3 gange om måneden, sjældent eller aldrig er sammen med deres venner fysisk. Dette gælder 37% online.

Figur 134: Oversigt over hvor ofte unge mellem 15-25 år (n=476) er sammen med venner fysisk og online på internettet i Nyborg Kommune 2022

De unge blev i undersøgelsen spurgt om de deltager i de fritidsaktiviteter, som de kunne tænke sig. Hertil svarer over halvdelen af 15-25-årige (57%) i at de deltager i de fritidsaktiviteter de kunne tænke sig. Hver femte 15-25-årige (20%) deltager *ikke* deltager i fritidsaktiviteter de kunne tænke sig.

Årsager til at unge 15-25-årige ikke deltager i de fritidsaktiviteter de ønsker

- Jeg har for travlt for tiden (62%)
- Jeg har ikke nogen at følges med for tiden (18%)
- Mine venner går heller ikke til nogen fritidsaktiviteter (14%)
- Andre årsager (33%)

Fritidsjob

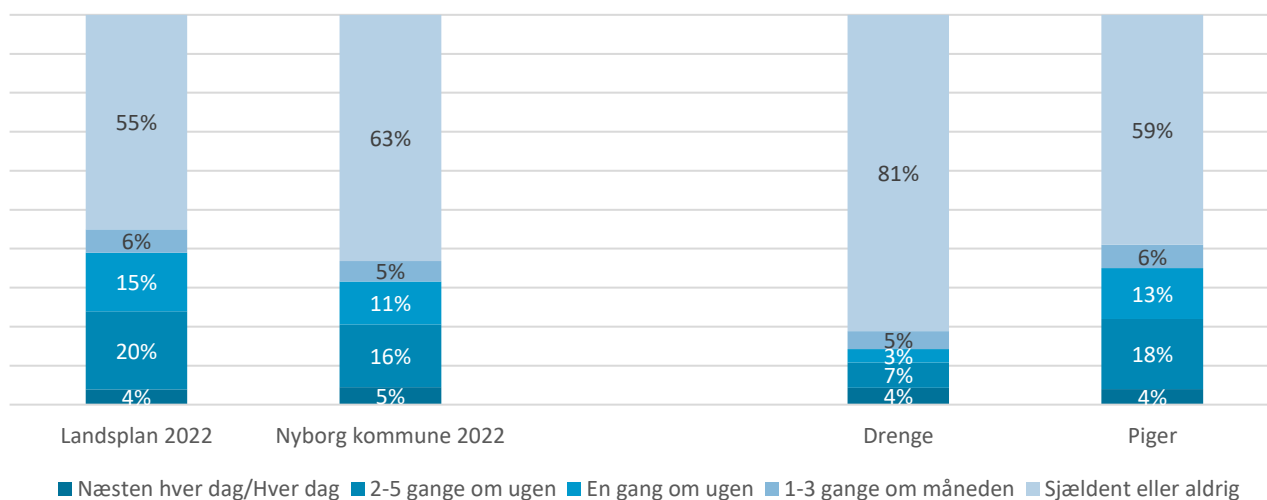
De sociale relationer med kollegaer bidrager til et god mental sundhed, fordi de er med til at give følelsen af at høre til. Endvidere bidrager det til børn og unges identitet og selvfølelse at høre til i forskellige fællesskaber. Det kan være både i sammenhænge med venner, sportslige aktiviteter og andre fritidsaktiviteter, såvel som i fritidsjobbet.

7.-9. klasse

Andelen af elever i 7.-9. klasse der har et fuldtidsjob fremgår af Figur 135 nedenfor, som viser at der er en større andel elever i Nyborg Kommune 2022 (63%), der sjældent eller aldrig arbejder på et fritidsjob, sammenlignet med landsplan 2022 (55%). De fleste elever der arbejder på et fritidsjob, arbejder 1-5 gange i ugen i Nyborg Kommune (27%) og på landsplan 2022 (25%).

Markant flere drenge (8%) i 7.-9. klasse arbejder sjældent eller aldrig på et fritidsjob, sammenlignet med pigerne (59%). Hele 31% af pigerne arbejder 1-5 gange i ugen, hvilket er 21 procentpoint mere end andelen af drenge (10%) (Figur 135).

Oversigt over hvor tit elever i 7.-9. klasse arbejder på et fritidsjob

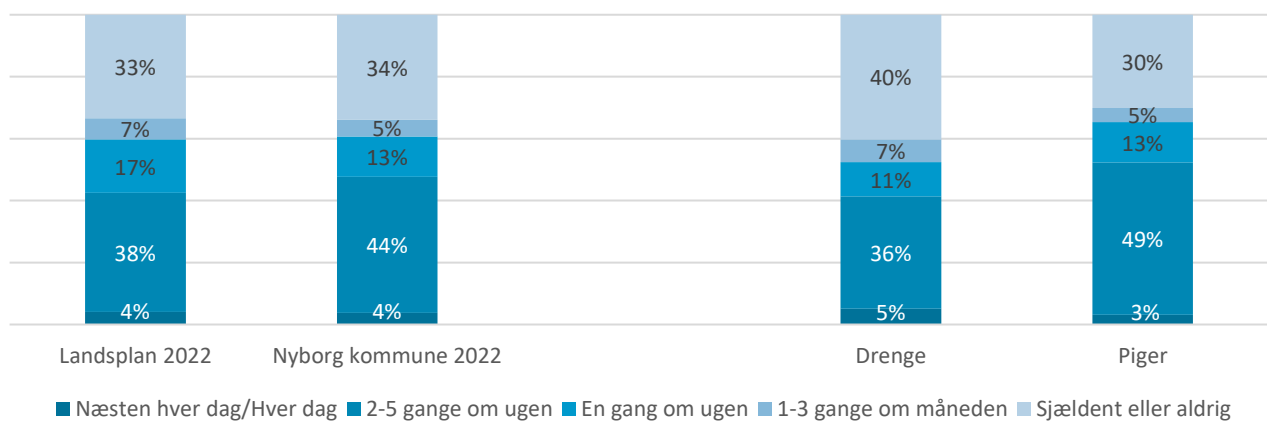
Figur 135: Oversigt over hvor ofte elever i 7.-9. klasse arbejder på et fritidsjob i Nyborg Kommune 2022 (n=651) og landsplan 2022 (n=42.530), og opgjort på piger (n=mindst 300) og drenge (n=325)

15-25 år

Andelen af unge 15-25-årige der har et fritidsjob fremgår af Figur 136, som viser at andelen der sjældent eller aldrig arbejder i et fritidsjob i Nyborg Kommune (34%) er tilsvarende landsplan 2022 (33%). De fleste unge der arbejder på i fritidsjob, arbejder 1-5 gange i ugen i Nyborg Kommune (57%) og på landsplan 2022 (55%).

En større andel af drenge (40%) arbejder sjældent eller aldrig i et fritidsjob, sammenlignet med andelen af piger (30%). Tilsvarende ses det, at der er en større andel af 15-25-årige piger (62%) der arbejder 1-5 gange om ugen, sammenlignet med andelen af drenge (47%) (Figur 136)

Oversigt over hvor tit 15-25-årige arbejder på et fritidsjob

Figur 136: Oversigt over hvor ofte unge 15-25-årige arbejder i et fritidsjob i Nyborg Kommune 2022 (n=479) og landsplan 2022 (n=37.154), og opgjort på piger (n=292) og drenge (n=17)

SEKSUEL SUNDHED

Seksuel udvikling er en naturlig del af den personlige udvikling i ungdomsårene. I denne del af livet opstår tanker og følelser omkring seksualitet, og det er ofte i denne periode, at de unge har deres seksuelle debut. Usikker sex, uønsket graviditet og risikoen for at blive smittet med kønssygdomme, kan have betydelige konsekvenser for den enkelte (Rasmussen, M. et al 2019).

Seksuel sundhed handler om fysisk, følelsesmæssig, mental og social trivsel omkring sin seksualitet. Seksuel mistrivsel kan have negative konsekvenser for den generelle sundhed. Derfor er det vigtigt, at unge mennesker støttes i en positiv seksuel udvikling fra barn til voksenlivet (Sundhedsstyrelsen, 2019).

WHO's definition på seksuel sundhed

"En tilstand af fysisk, følelsesmæssig, mental og social trivsel relateret til seksualitet – det er ikke alene fraværet af sygdom, dysfunktion eller skrøbelighed."

Kapitlet afdækker de unges erfaring med sex, debutalder, prævention og adfærd på sociale medier vedrørende seksualitet.

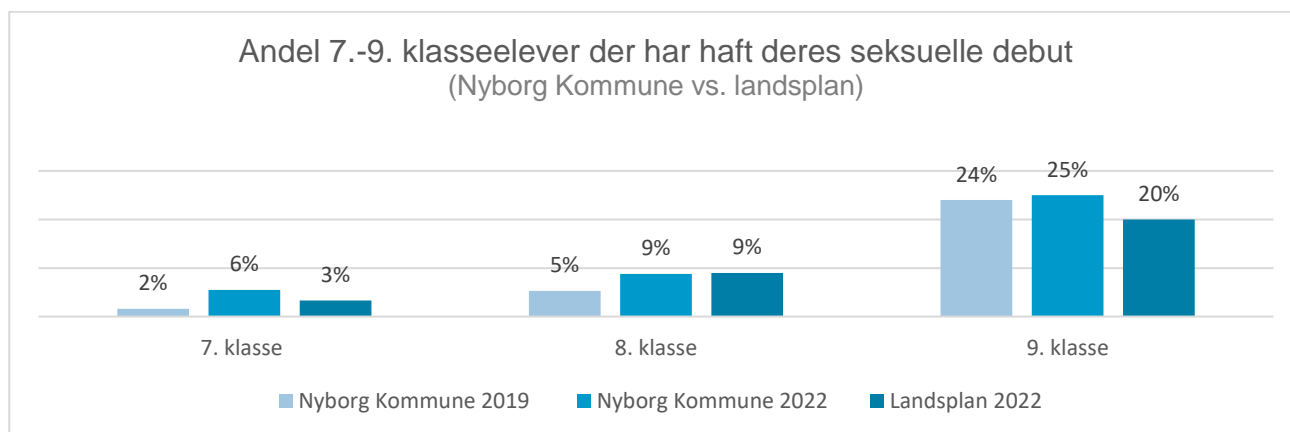
Seksuel debut

Tidlig seksuel debut betragtes som en risikoadfærd - ikke alene på grund af risikoen for uønsket graviditet og seksuelt overførte sygdomme. Men også for mistrivsel og dårlig sundhedsadfærd (Sundhedsstyrelsen, 2019).

7.-9. klasse

I undersøgelsen er eleverne fra 7.-9. klasse blevet spurgt ind til, om de har haft deres seksuelle debut. Figur 137 viser, at en større andel af elever i 7. og 8. klasse i 2022 angiver at have haft deres seksuelle debut sammenlignet med 2019, mens der for 9. klasse kun er 1 procentpoint forskel. Andelen der har haft deres seksuelle debut i 7. klasse er steget fra 2% i 2019 til 6% i 2022. For 8. klasse er andelen steget fra 5% i 2019 til 9% i 2022.

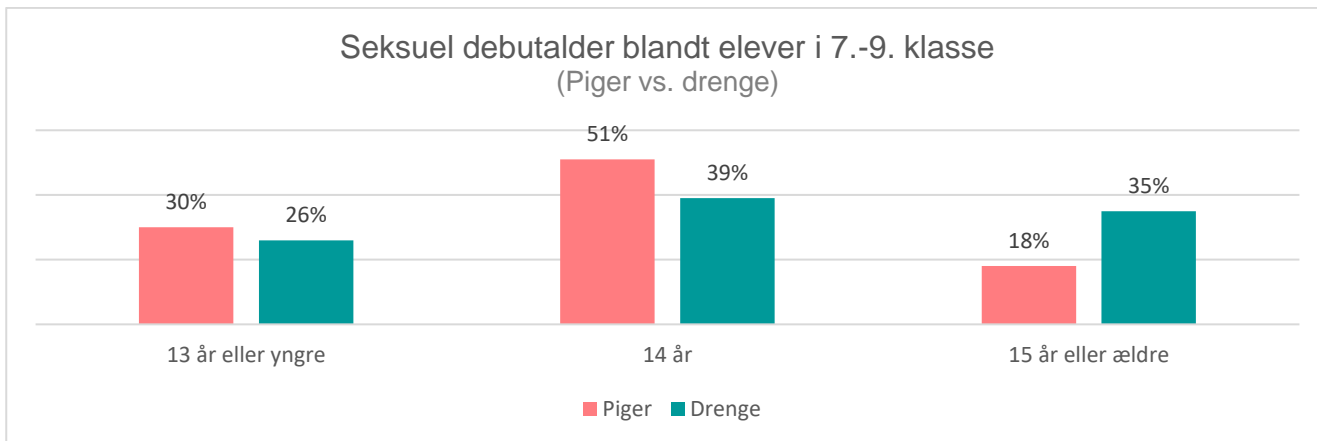
Andelen af elever i 7. klasse der har haft deres seksuelle debut, er højere i Nyborg Kommune 2022 (6%), sammenlignet med landsplan 2022 (3%). Der er ingen forskel i 8. klasse mellem Nyborg Kommune 2022 og landsplan 2022. En fjerdedel af eleverne i 9. klasse i Nyborg Kommune 2022 (25%) har haft deres seksuelle debut, hvilket er flere end landsplan 2022, hvor det er en femtedel af eleverne (20%).

Figur 137: Andel elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2019 (7. kl. n.- 321, 8.kl. n.- 263, 9.kl. n.- 277), landsplan 2022 (7. klasse n.- 10.469, 8. klasse n.- 11.148, 9. klasse n.- 10.087) og Nyborg Kommune 2022 (7. kl. n.- 219, 8. kl. n.- 171, 9. kl. n.- 228) der har haft deres seksuelle debut

En fjerdedel (26%) af de elever der har haft sex, var 15 år eller ældre ved deres seksuelle debut. 4 ud af 10 (41%) var 14 år, mens 3 ud af 10 (32%) var 13 år eller yngre (data er ikke illustreret).

I Figur 138 nedenfor, ses de samlede resultater på tværs af klassetrin, fordel på køn. Halvdelen (51%) af pigerne har angivet, at de var 14 år, da de havde deres første samleje, mens det gør sig gældende for 39% af drengene. 35% af drengene og 18% af pigerne har angivet, at deres debutalder var 15 år eller ældre. Den mindste kønsmæssige forskel ses blandt de elever som har angivet, at deres debutalder var 13 år eller yngre, fordelt på 26% af pigerne og 30% af drengene på tværs af klassetrin.

Figur 138: Debutalder blandt elever i 7.-9. klasse i Nyborg kommune 2022, der har haft deres seksuelle debut, opgjort på piger (n.- 30) og drenge (n.- 31)

Undersøgelsen viser, at der ved sammenligning af køn opgjort op klassetrin, ses små procentvise forskelle i debutalder. Svarende til, at 4% af pigerne og 6% af drengene i 7. klasse har haft deres seksuelle debut, mens det gør sig gældende for 9% af pigerne i 8.klasse og 7% af drengene. Den største kønsmæssige forskel i debutalder (6 procentpoint) ses blandt 9. klasseeleverne, hvor en større andel af pigerne (26%) end drengene (20%), har haft deres seksuelle debutalder (data er ikke illustreret).

16% af eleverne i 7.-9. klasse føler slet ikke, at de har viden om sex

Eleverne fra 7.-9. klasse har deres viden om sex fra:

Undervisning i skolen (55%)

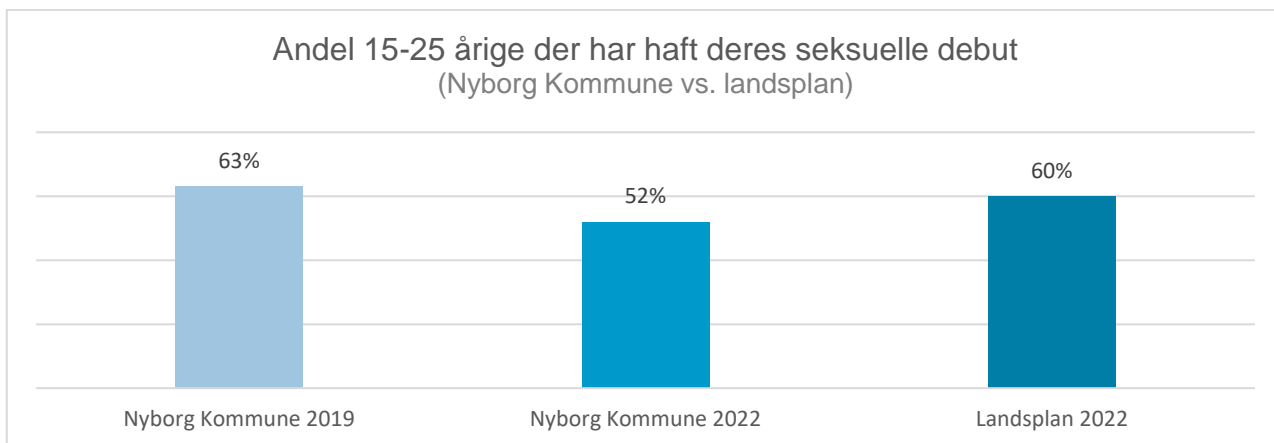
Venner (42%)

Deres forældre (27%)

Internettet (28%)

15-30 år

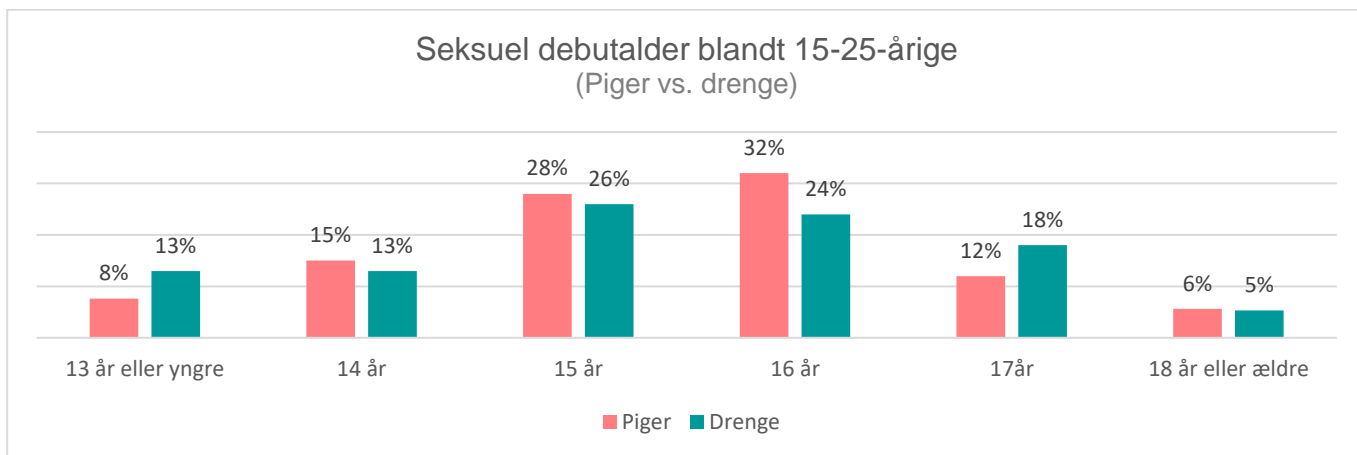
Andelen af unge mellem 15-25 år i Nyborg Kommune der har haft deres seksuelle debut, er faldet fra 63% i 2019 til 52% i 2022, viser Figur 139. Endvidere er der en mindre andel af unge i Nyborg Kommune 2022 (52%) der har haft deres seksuelle debut, sammenlignet med landsplan 2022 (60%).

Figur 139: Andelen af 15–25-årige, der har haft deres seksuelle debut. Tal fra Nyborg Kommune 2019 (n.- 678), Nyborg Kommune 2022 (n.- 421) og landsplan 2022 (n.- 31.902)

Knap halvdelen af de unge (48%) var 16 år eller derover ved deres seksuelle debut. 28% var 15 år, mens 14% var 14 år da de havde sex første gang. 1 ud af 10 unge 15-25-årige (10%) var 13 år eller yngre ved deres seksuelle debut (data er ikke illustreret).

Alderen ved første samleje, fordelt på køn fremgår af Figur 140 nedenfor. I tabellen ses mindre kønsmæssige forskelle i relation til debutalder for de unge i Nyborg Kommune 2022. De største procentuelle forskelle ses hos de unge som har angivet, at deres debutalder var 13 år eller yngre, samt andelen der har angivet 16 år som debutalder. En større andel piger (8%) end drenge (13%) har svaret, at de var 13 år eller yngre ved deres seksuelle debut. Samtidig har knap en tredjedel af pigerne (32%) svaret at de var 16 år, mens det samme gælder for knap en fjerdedel af drengene (24%).

Figur 140: Debutalder blandt unge 15-25-årige i Nyborg Kommune 2022, opgjort på piger (n.- 76) og drenge (n.- 144)

4% af unge 15-25-årige føler slet ikke de har viden om sex

Unge mellem 15-25 år får primært deres viden om sex fra:

- Venner (62%)
- Undervisning i skolen (61%)
- Egen eller andres erfaring (53%)
- Internettet (44%)

Præventionsformer

Der findes en lang række af forskellige præventionsformer der beskytter mod graviditet, men det er ikke alle præventionsformer der beskytter mod seksuelt overførbare sygdomme såsom fnat, gonoré, hiv, hepatitis B, HPV, klamydia og syfilis. I undersøgelsen er elever i 7.-9. klasse blevet spurgt ind til, hvordan de beskytter sig selv mod graviditet og/eller kønssygdomme. Eleverne henvises ved besvarelsen i øvrigt til hjemmesiden ungeprofilen.dk, hvor de blandt andet kan finde links til mere information om prævention og kønssygdomme.

7.-9. klasse

I undersøgelsen er eleverne der har haft deres seksuelle debut, blevet bedt om at svare på, hvilken præventionsform de anvendte ved seneste samleje. I Tabel 6 ses det, at kondom er den mest anvendte præventionsform (52%) blandt eleverne i 7. og 9. klasse, tæt efterfulgt af p-piller (44%). Der er sket et fald fra 63% i 2019 til 52% i 2022 i andelen af elever, der anvender kondom som præventionsform. I modsætning hertil, ses en stigning i andelen af unge som anvender p-piller som prævention, fra 30% i Nyborg Kommune i 2019 til 44% i 2022. Andelen af unge som ved seneste samleje anvendte p-piller i Nyborg kommune 2022 (44%) ligger 16 procentpoint over landsplan 2022 (28%). Andelen af unge som benytter sig af andre præventionsformer er siden 2019 faldet med 5 procentpoint.

Andelen af elever der ved seneste samleje havde ubeskyttet sex, er steget fra 12% i 2019 til 15% i 2022, hvilket er på niveau med landsplan 2022 (15%).

	Kondomer	P-piller	Andre former	Ingen
Nyborg Kommune 2019	63%	30%	12%	12%
Nyborg Kommune 2022	52%	44%	7%	15%
Landsplan 2019	61%	28%	6%	15%

Tabel 6: Oversigt over 7.-9. klasse elevers brug af præventionsform ved seneste samleje Nyborg Kommune 2019 (n. - 86), Nyborg Kommune 2022 (n. - 73) og landsplan 2022 (n. - 1.909)

19% af eleverne i 7.-9. klasse oplever, at de slet ikke har viden om hvordan de beskytter sig mod kønssygdomme. 58% oplever at de har meget eller noget viden.

Eleverne får primært deres viden om, hvordan de beskytter sig mod kønssygdomme fra:

Undervisning i skolen (50%)
Forældre (26%)
Venner (24%)
Internettet (24%)

13% af eleverne i 7.-9. klasse oplever, at de slet ikke har viden om hvordan de beskytter sig mod graviditet. 55% oplever, at de har meget eller noget viden.

Eleverne får primært deres viden om hvordan de beskytter sig mod uønsket graviditet fra:

Undervisning i skolen (49%)
Forældre (29%)
Venner (27%)
Internettet (25%)

15-25 år

Tabel 7 viser en oversigt over, hvilke præventionsformer de 15-25 årige anvendte ved seneste samleje. Det ses i tabellen, at den mest hyppigt anvendt præventionsform hos de unge i 2022 var p-piller, hvilket 60% af angav, at de benyttede ved seneste samleje, svarende til en stigning på 12 procentpoint fra 2019 samt 16% sammenlignet med landsplan.

I tabellen ses endvidere et fald på 12 procentpoint, i andelen af unge som ved seneste samleje i 2022 anvendte kondom som præventionsmiddel. Et fald som gør, at anvendelsen i 2022 i Nyborg Kommune, er på niveau med landsplan 2022 (37%). Tilbøjeligheden til at anvende andre præventionsformer er ligeledes faldet fra 2019 (10%) til 2022 (3%) mens det på landsplan er 11% af de unge mellem 15 og 25 år, som anvender andre former for prævention end kondomer og p-piller. Antallet af unge som har sex uden beskyttelse er uændret fra 2019-2022 (14%) og ligger en smule under landsplan (17%).

	Kondomer	P-piller	Andre former	Ingen
Nyborg Kommune 2019	48%	48%	10%	14%
Nyborg Kommune 2022	36%	60%	3%	14%
Landsplan 2022	37%	44%	11%	17%

Tabel 7: Oversigt over præventionsformer ved seneste samleje for 15-25-årige i Nyborg Kommune 2019 (n.- 423)

Nyborg Kommune 2022 (n.- 220) og på landsplan 2022 (n.- 17.702) De unge er blevet spurgt til, om de nogensinde er blevet testet for kønssygdomme (fx klamydia, kondylomer/kønsvorter, herpes, hiv/aids, syfilis, gonoré). Over halvdelen af de unge svarer, at de aldrig er blevet testet, mens 36% svarer at de er blevet testet én eller flere gange.

Knap 9 ud af 10 unge (88%) oplever, at de har meget eller noget viden om, hvordan de beskytter sig mod kønssygdomme. En lille andel (4%) oplever at de slet ikke har noget viden om det.

De får primært deres viden om hvordan de beskytter sig mod kønssygdomme fra:

Undervisning i skolen (68%)
Venner (43%)
Internettet (39%)
Forældre (31%)
Egen eller andres erfaring (29%)

9 ud af 10 unge (91%) oplever, at de har meget eller noget viden om, hvordan de beskytter sig mod graviditet, mens en lille andel (3%) svarer at de slet ikke har noget viden om det.

De får primært deres viden om hvordan de beskytter sig mod uønsket graviditet fra:

Undervisning i skolen (67%)
Venner (43%)
Internettet (38%)
Forældre (38%)
Egen eller andres erfaring (29%)

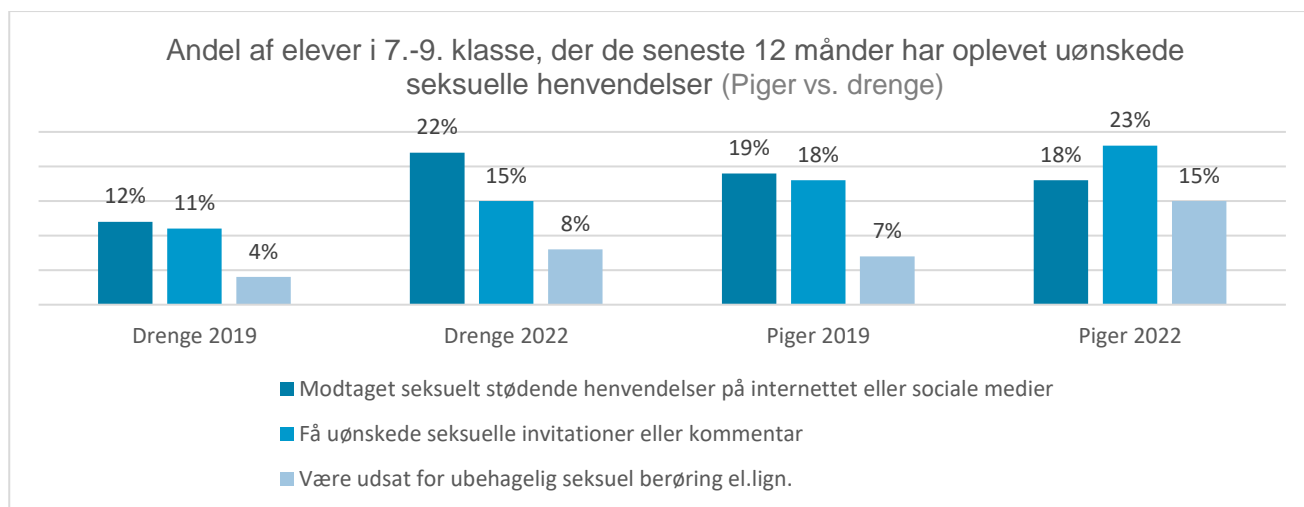
Uønskede seksuelle henvendelser

I undersøgelsen indebærer "uønskede seksuelle henvendelser" forskellige former for grænseoverskridende adfærd, for eksempel seksuelle kommentarer eller invitationer, seksuelt stødende henvendelser via internettet eller sociale medier og ubehagelig seksuel berøring. Uønskede seksuelle henvendelser dækker således både over fysiske henvendelser, såvel som verbale- og digitale henvendelser.

7.-9. klasse

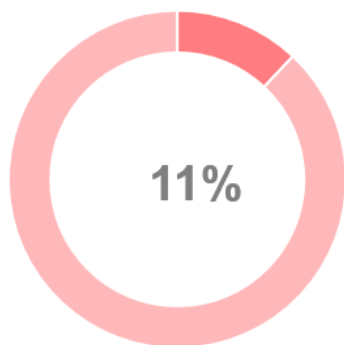
Af Figur 141 nedenfor fremgår andelen af piger og drenge fra 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2022 og 2019, som har modtaget seksuelt stødende henvendelser på internettet, modtaget uønskede seksuelle invitationer eller kommentarer og/eller har været udsat for ubehagelig seksuel berøring eller lignende. Andelen af drenge der har modtaget seksuelt stødende henvendelser via internettet/sociale medier, er steget fra 12% i 2019 til 22% i 2022, mens andelen af piger der har oplevet det samme ligger på 18% i både 2019 og 2022. I forhold til uønskede kommentarer og invitationer, har en større andel oplevet dette i 2022 (23%) sammenlignet med 2019 (18%). Hos drengene ses ligeledes en stigning fra 11% i 2019 til 15% i 2022.

For begge køn ses en fordobling fra 2019 til 2022, i antallet der angiver, at de har været udsat for ubehagelig seksuel berøring eller lignende. Inden for de seneste 12 måneder, har knap en fjerdedel (23%) af pigerne fra 7.-9. klasse oplevet, at få uønskede seksuelle invitationer eller kommentarer, mens det gjorde sig gældende for 18% af pigerne i 2019. Blandt drengene er det 4% i 2019 og 8% i 2022 der har oplevet det samme.

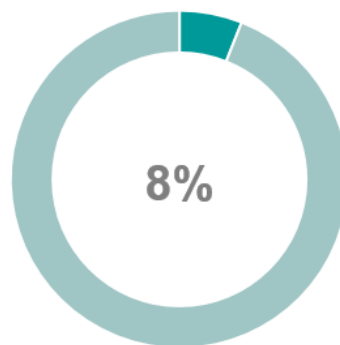

Figur 141: Andel piger (2019 n.- 454, 2022 n.- 208) og drenge (2019 n.- 417, 2022 n.- 311) i 7.-9. klasse der de seneste 12 måneder har oplevet uønsket seksuelle henvendelser.

Dertil har 8% drenge og 11% piger i 2022 oplevet, at der blev spredt negative, seksuelle rygter om dem

11% af pigerne i 7.-9. klasse har oplevet at der blev spredt negative, seksuelle rygter om dem

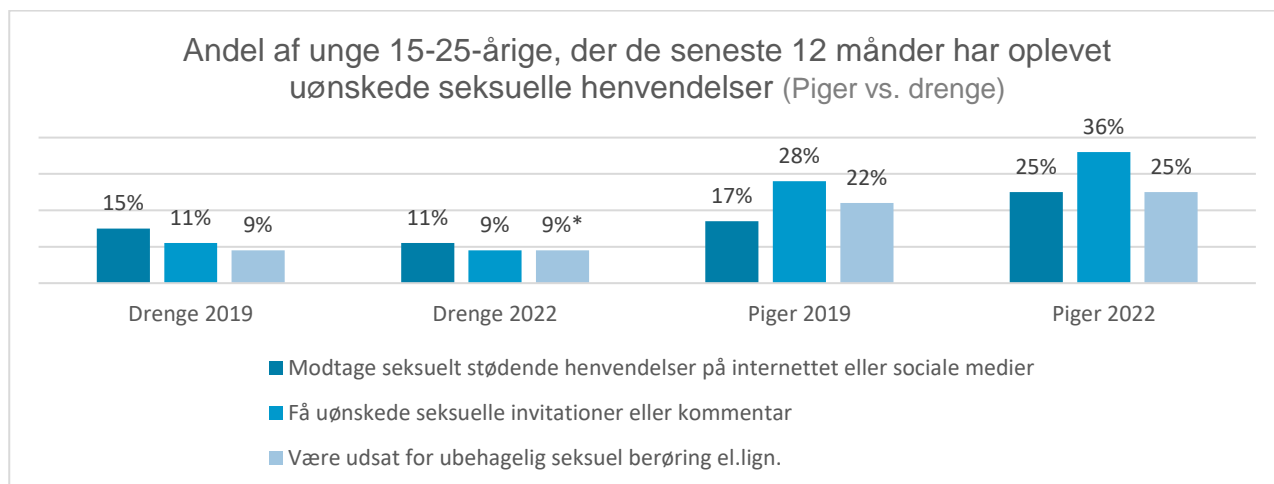
8% af drengene i 7.-9. klasse har oplevet at der blev spredt negative, seksuelle rygter om dem

Eleverne i 7.-9. klasse har ikke modtaget spørgsmål omkring deres oplevelse med at blive opfordret, selv opfordre eller selv at udføre seksuelle ydelser for gaver eller goder. Dette spørgsmål er udelukkende blevet stillet til de 15-25-årige.

15-25 år

Figur 142 viser, andelen af 15-25-årige drenge og piger, der har været udsat for uønskede seksuelle henvendelser. Det ses, at fire gange så mange piger (36%) som drenge (9%), inden for de seneste 12 måneder, har oplevet at få uønskede invitationer eller kommentarer.

Blandt pigerne ses der fra 2019 til 2022 en stigning i andelen, der inden for de seneste 12 måneder, har oplevet seksuelt stødende adfærd; enten i form af kommentarer, berøring, invitationer eller henvendelser på internettet. Den modsatte tendens ses blandt drengene, hvor der fra 2019 til 2022 er sket et mindre fald i andelen, der har været udsat for seksuelt stødende adfærd. Der ses ydermere et fald på 9 procentpoint, blandt den andel som har angivet at være blevet udsat for ubehagelig seksuel berøring, således at 0% af drengene har angivet at have været udsat for dette i 2022.

Figur 142: Andelen af unge 15-25 år, som har været udsat for seksuelt stødende adfærd i Nyborg Kommune 2019 (piger n=412, drenge n=270) og i Nyborg Kommune 2022 (piger n=267, drenge n=148). *Grundet få besvarelser er "ja" og "ved ikke" besvarelser sammenlagt for drenge 2022 der har angivet at være udsat for ubehagelig seksuel berøring

Ud over ovenstående uønskede seksuelle henvendelser, har 12% af pigerne og 6% af drengene inden for de seneste 12 måneder oplevet, at andre har spredt negative, seksuelle rygter om dem.

Af Tabel 8 fremgår andelen af 15-25-årige, der *har* opfordret, er *blevet* opfordret eller selv har *udført* seksuelle ydelser mod gaver eller andre goder. På tværs af alle kategorier ses en mindre stigning på 2 procentpoint fra 2019 til 2022.

I 2022 er 6% af de unge mellem 15-25 år blevet opfordret til at udføre seksuelle ydelser mod gaver eller andre goder, hvilket er 1 procentpoint over landsplan 2022 (5%). 3% af de unge i Nyborg Kommune 2022, har selv ydet seksuelle ydelser for gaver eller andre goder, hvilket er tilsvarende landsplan 2022 (3%). Samtidig har 3% selv opfordret til det samme, hvilket er 1 procentpoint under landsplan 2022 (2%).

	Nyborg Kommune 2019	Nyborg Kommune 2022	Landsplan 2022
Opfordret til at udføre seksuelle ydelser mod gaver eller andre goder	4%	6%	5%
Ydet seksuelle ydelser mod gaver eller andre goder	1%	3%	3%
Spurgt/opfordret andre til at udføre seksuelle ydelser	1%	3%	2%

Tabel 8: Oversigt over andelen af 15-25-årige, der har været involveret i transaktioner af gaver/goder for seksuelle ydelser, Nyborg Kommune 2019 (n=684) og 2022 (n=422) og landsplan 2022 (n=21.033)

SØVN

Tilstrækkelig og regelmæssig søvn er vigtig for børn og unges udvikling, helbred og indlæring. Manglende søvn og dårlig søvnkvalitet over en længere periode kan have en negativ effekt på unges fysiske og mentale helbred. Blandt andet ses en større risiko for nedsat immunforsvar og for at udvikle depression. Desuden kan manglende søvn og dårlig søvnkvalitet føre til øget stressniveau (Sundhedsstyrelsen, 2011).

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at unge mellem 13-18 år sover 8-10 timer per nat (Sundhedsstyrelsen, 2011). Det gennemsnitlige søvnbehov for voksne er 7,5 timer per nat, og for langt de fleste voksne ligger søvnbehovet mellem 6-9 timer per nat (Jennum P, 2015).

I det følgende afsnit om SØVN afdækkes de væsentligste søvnmønstre blandt unge i Nyborg Kommune i forhold til søvnlængde, søvnkvalitet og brug af elektronik inden sengetid for henholdsvis 7.-9.klasses elever og 15-25-årige.

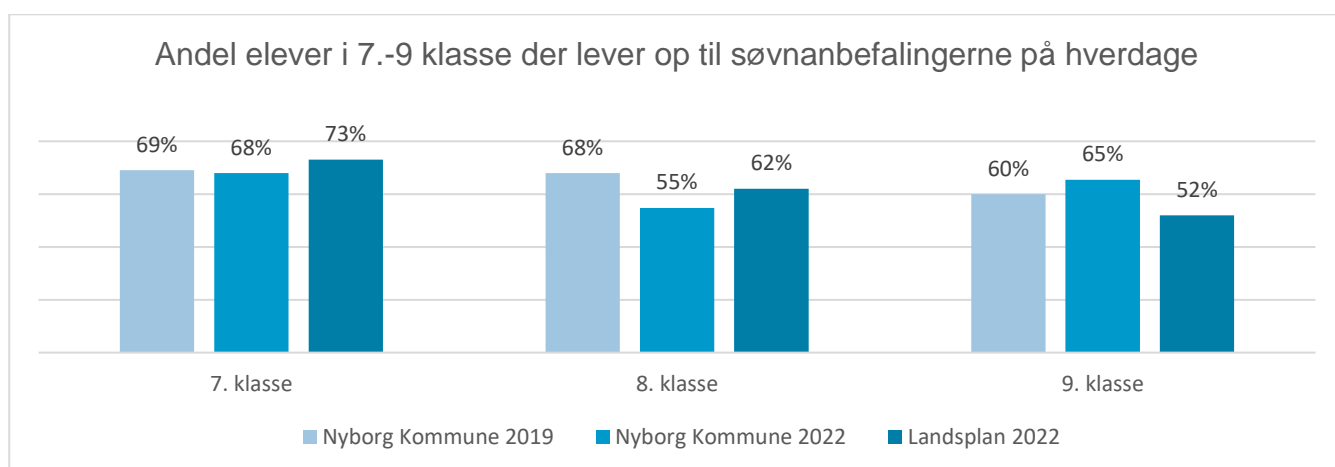

Søvnlængde

Utilstrækkelig søvn kan medføre træthed, irritabilitet, dårligt humør, koncentrationsbesvær og nedsat indlæring, samtidig kan utilstrækkelig søvn i sig selv mindske trivsel hos de unge (Sundhedsstyrelsen, 2011).

7.-9. klasse

Figur 143 viser andelen af elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune fordelt på klassetrin, der i gennemsnit sover det anbefalede antal timer per nat på hverdage. I 7. klasse sover 68% af eleverne de anbefalede 8-10 timer hver nat, hvilket er på niveau med tallene for 2019, men under landsplan 2022, som ligger på 73%. Andelen, som sover de anbefalede timer, falder i 8. klasse til 55% i 2022, hvilket er 13 procentpoint under 2019 og 7 procentpoint fra landsplan i 2022. I 9. klasse er der 65% af eleverne som svarer, at de får de anbefalede timers søvn per nat. Dette er en stigning i forhold til 2019, hvor andelen var 60% og desuden 13 procentpoint over landsplan (52%) i 2022.

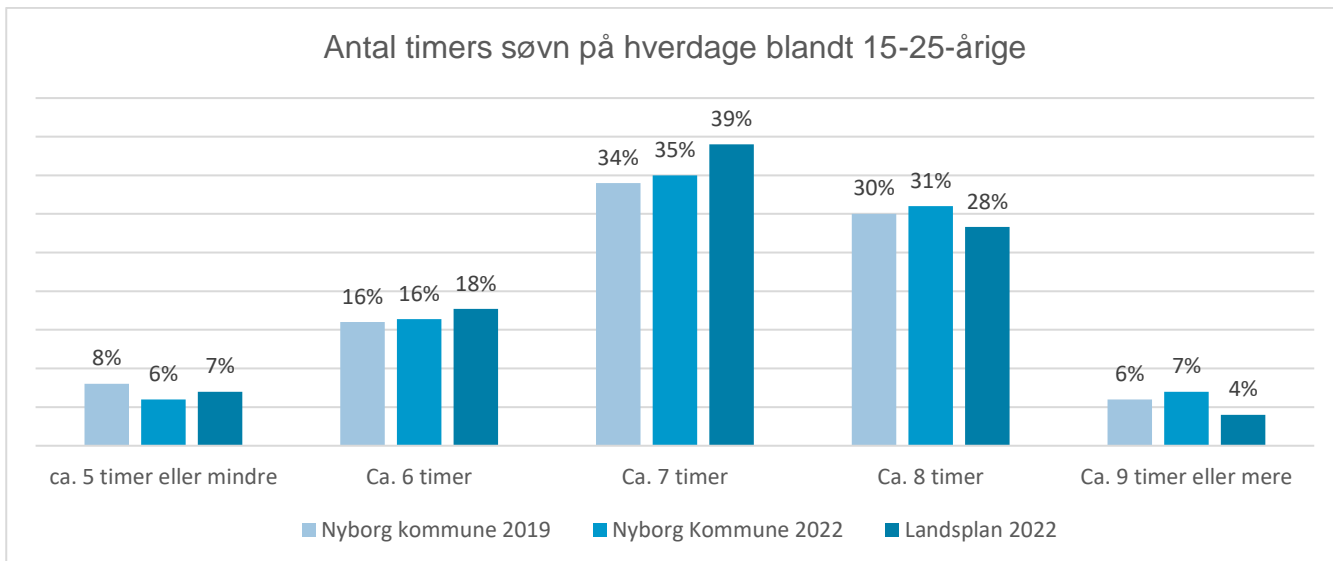
Figur 143: Andel elever i 7.-9. klasse, der sover det anbefalede antal timer per nat på en hverdag Nyborg Kommune 2019 (n=893), Nyborg Kommune 2022 (n=667) og Landsplan 2022 (n=37.837).

15-25 årige

Anbefalingen for søvn ændrer sig for unge, når de fylder 18 år. Som nævnt i det indledende afsnit om søvn, er det gennemsnitlige søvnbehov for voksne over 18 år 7,5 timer. Søvnbehovet er meget individuelt, men langt de fleste voksne har brug for 6-9 timer per nat.

Samlet set har 20% af de unge i Nyborg Kommune 2022 svaret, at de får 7,5 timers søvn på hverdage (data er ikke illustreret), mens 89% af de unge får mellem 6-9 timers søvn.

Figur 144 viser søvnlængden på hverdage blandt unge mellem 15-25 år. Tallene ligner i høj grad tallene fra 2019 og landsplan 2022. Det ses blandt andet, at 28% svarer, at de sover ca. 8 timer om natten, 35% får 7 timer, og 16% får 6 timers søvn på hverdage. For både ca. 7 timer og 6 timer gælder det, at Nyborg Kommune i 2022 ligger over landsplan med henholdsvis 2 procentpoint og 4 procentpoint. 6% af de unge svarer, at de sover ca. 9 timer eller mere, hvilket er 3 procentpoint over landsplan 2022 (4%).

Figur 144: Antal timers søvn på hverdage blandt unge 15-25-årige i Nyborg Kommune 2019 (n=768), Nyborg Kommune 2022 (n=514) og Landsplan 2022 (n=33.658).

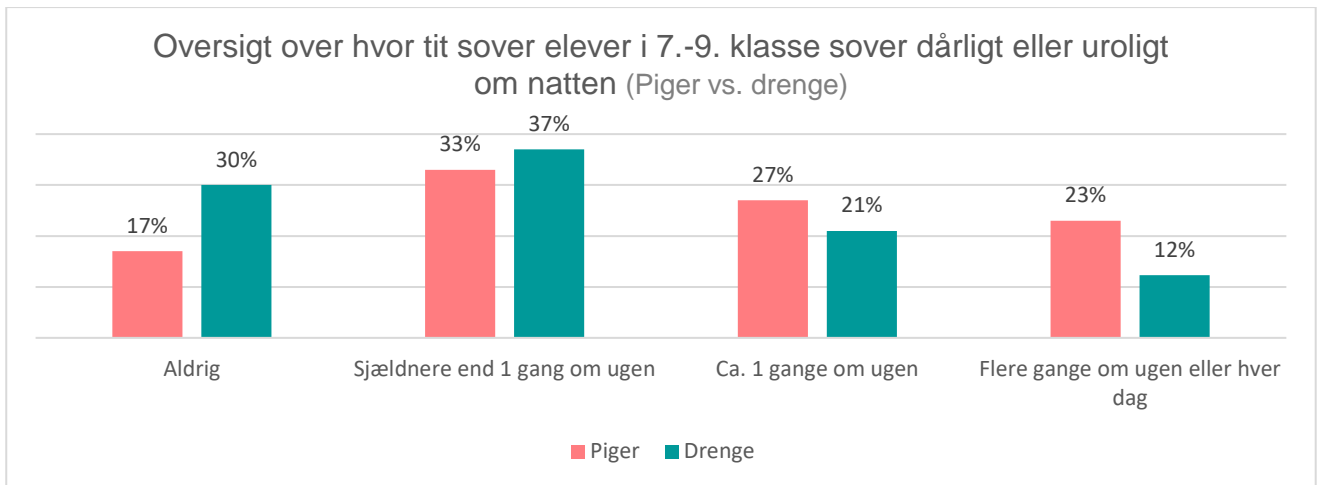
Søvnkvalitet

For mange teenagere kan skærmen have en negativ påvirkning på søvnen. Det kan være svært at lægge sig til at sove lige efter et computerspil er afsluttet, eller hvis der er aktivitet på telefonen. Ud over at det kan betyde senere sengetider, viser forskning, at det blå skærmlys påvirker søvnhormonet melatonin, hvilket gør det sværere at falde i søvn samtidig med, at det forringer søvnkvaliteten (Jennum P, 2015).

7.-9. klasse

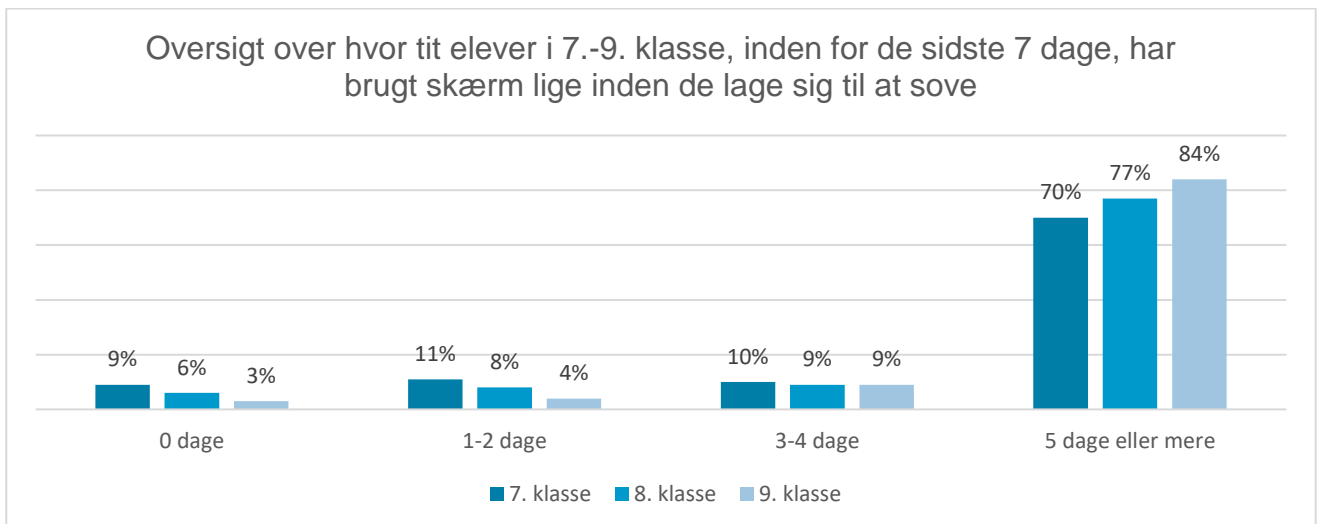
Undersøgelsen viser, at 3 ud af 10 elever (30%) sover uroligt én gang eller flere gange om ugen (data er ikke illustreret). Desuden viser besvarelsene, som det fremgår af Figur 145, at pigerne i større udstrækning sover dårligt eller uroligt om natten. Mens halvdelen af pigerne (50%) sover dårligt eller uroligt ca. én gang om ugen eller flere gange om ugen, er det samme gældende for en tredjedel af drengene (33%).

En større andel drenge (30%) end piger (17%) sover aldrig uroligt eller dårligt om natten.

Figur 145: Oplevet søvnkvalitet blandt elever i 7.-9. klasse opgjort på piger (n=300) og drenge (n=333) i Nyborg kommune 2022

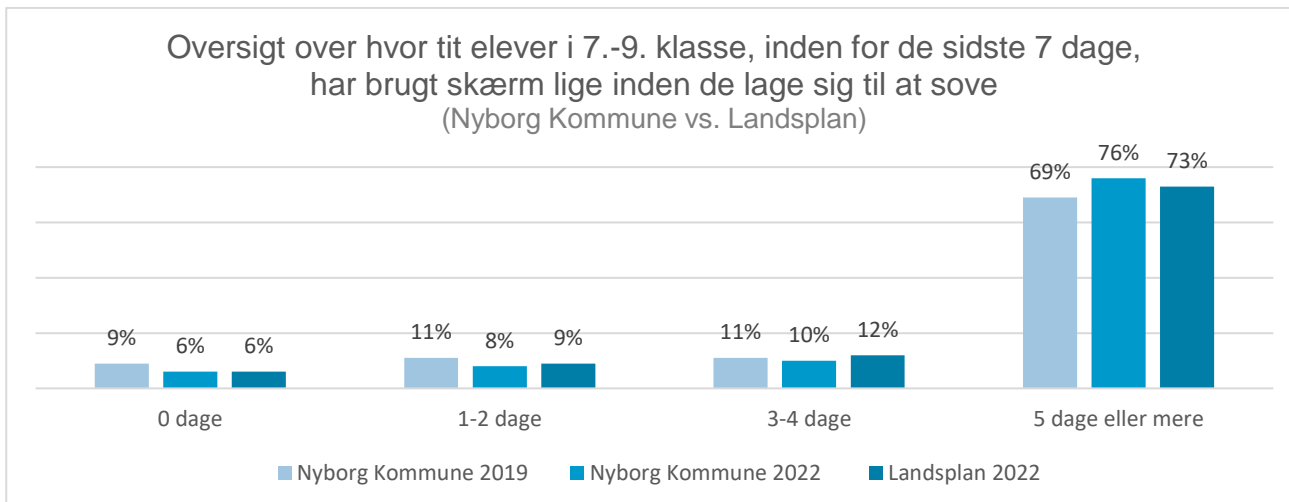
I Figur 146 ses det, at andelen af elever i 7.-9. klasse, som bruger elektronik lige inden de skal sove, stiger med alderen. 70% af eleverne i 7. klasse, 77% af eleverne i 8. klasse og 84% af eleverne i 9. klasse har brugt mobiltelefon, tablet eller computer inden sengetid i 5 dage eller mere inden for den seneste uge. Den samme tendens ses på alle klassetrin for landsplan 2022 (data er ikke illustreret).

Figur 146: Skærmbrug (mobil, tablet og computer) lige inden sengetid blandt elever i 7. klasse (n=232), 8. klasse (n=244) og 9. klasse (n= 182) i Nyborg Kommune 2022

Når de samlede besvarelser for 7.-9. klasse 2022 sammenholdes med 2019 i Nyborg Kommune, ses en tendens til, at brugen af skærm lige inden sengetid er steget (Figur 147). Mens andelen der ikke har brugt skærm, inden de har lagt sig til at sove, er faldet med 3 procentpoint fra 9% i 2019 til 6% i 2022, er andelen der har brugt skærm 5 dage eller mere steget fra 69% i 2019 til 76% i 2022. Nyborg Kommune 2022 ligger tæt på niveau med landsplan 2022 med den største forskel på 3 procentpoint.

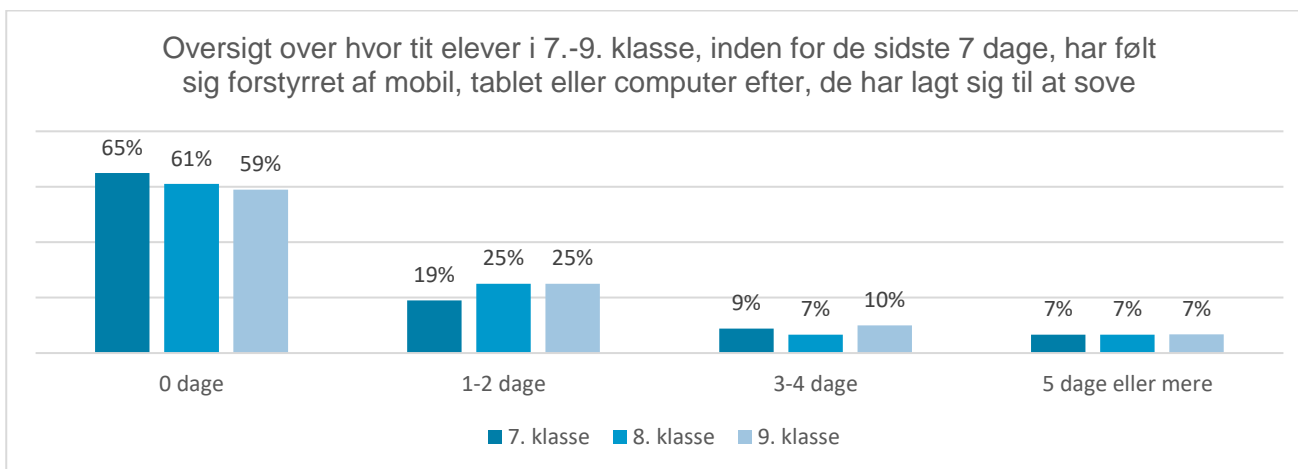

Figur 147: Brug af elektronik lige inden sengetid, blandt elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2019 (n=882), Nyborg Kommune 2022 (n=658) og Landsplan 2022 (n=27.357)

Figur 148 viser, hvor ofte elever i 7.-9. klasse har følt sig forstyrret, efter de har lagt sig til at sove, af deres mobil, tablet eller computer inden for de sidste 7 dage. Andelen af elever der ikke har følt sig forstyrret inden for den seneste uge, falder fra 65% i 7. klasse, 61% i 8. klasse og til 59% i 9. klasse. Andelen, der har følt sig forstyrret 1-2 dage inden for den sidste uge, stiger således, at det udgør 19% i 7. klasse og en fjerdedel i 8. og 9. klasse (25%).

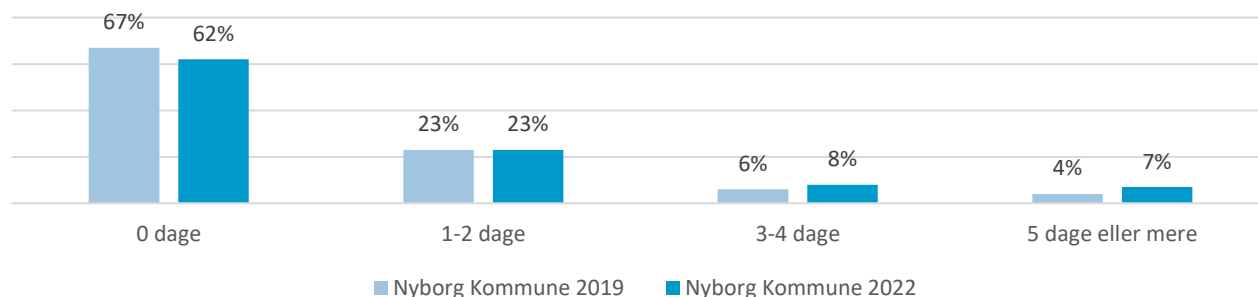
Der er ingen forskel på tværs af klassetrin i andelen, der i 5 dage eller flere inden for den seneste uge, har følt sig forstyrret af elektronik, efter de har lagt sig til at sove.

Figur 148: Forekomst af forstyrrelser efter sengetid de seneste 7 dage grundet elektronik i 7. klasse (n=230), 8. klasse (n= 243) og 9. klasse (n=180) Nyborg Kommune 2022

Samlet set er der sket et fald i andelen af elever, der *ikke* har følt sig forstyrret af deres elektronik, efter de har lagt sig til at sove fra 67% i 2019 til 62% i 2022. I andelen der har følt sig forstyrret 1-2 dage, 3-4 dage og 5 dage eller mere, er der ikke væsentlig udvikling fra 2019 til 2022 (0-3 procentpoint).

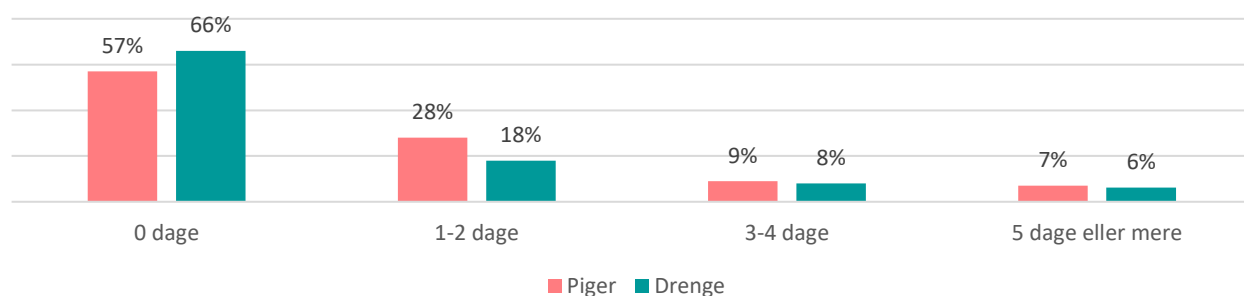
Oversigt over hvor tit, iden for de sidste 7 dage, elever i 7.-9. klasse har følt sig forstyrret af din mobil, tablet eller computer efter de har lagt dig til at sove
(2019 vs. 2022)

Figur 149: Forekomst af forstyrrelser efter sengetid de seneste 7 dage grundet elektronik hos elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune 2019 (n=849) og Nyborg Kommune 2022 (n=648)

En større andel af drengene (66%) i 7.-9. klasse har ikke følt sig forstyrret af elektronik, efter de har lagt sig til at sove, de seneste 7 dage sammenlignet med pigerne (57%)(Figur 150). 28% af pigerne har følt sig forstyrret, efter de har lagt sig til at sove 1-2 dage om ugen, mens det er gældende for 18% af drengene. I de øvrige kategorier (3-4 dage og 5 dage eller mere) er der ikke nævneværdig forskel mellem pigerne og drengene.

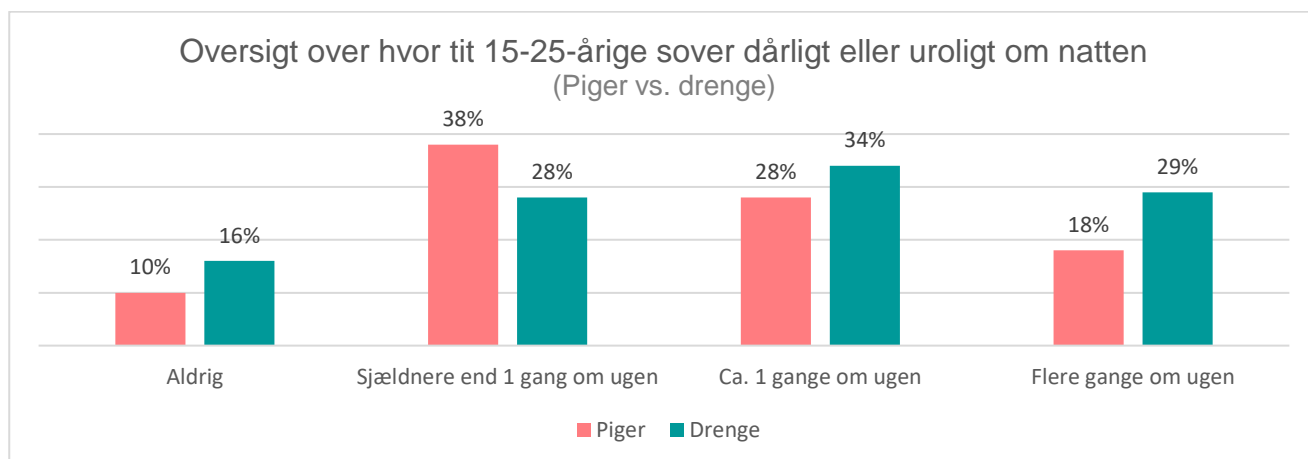
Oversigt over hvor tit elever i 7.-9. klasse, inden for de sidste 7 dage, har følt sig forstyrret af mobil, tablet eller computer efter, de har lagt sig til at sove
(Piger vs. drenge)

Figur 150: Forekomst af forstyrrelser efter sengetid de seneste 7 dage grundet elektronik, blandt elever i 7.-9. klasse, opgjort på piger (n=300) og drenge (n=325) i Nyborg Kommune 2022

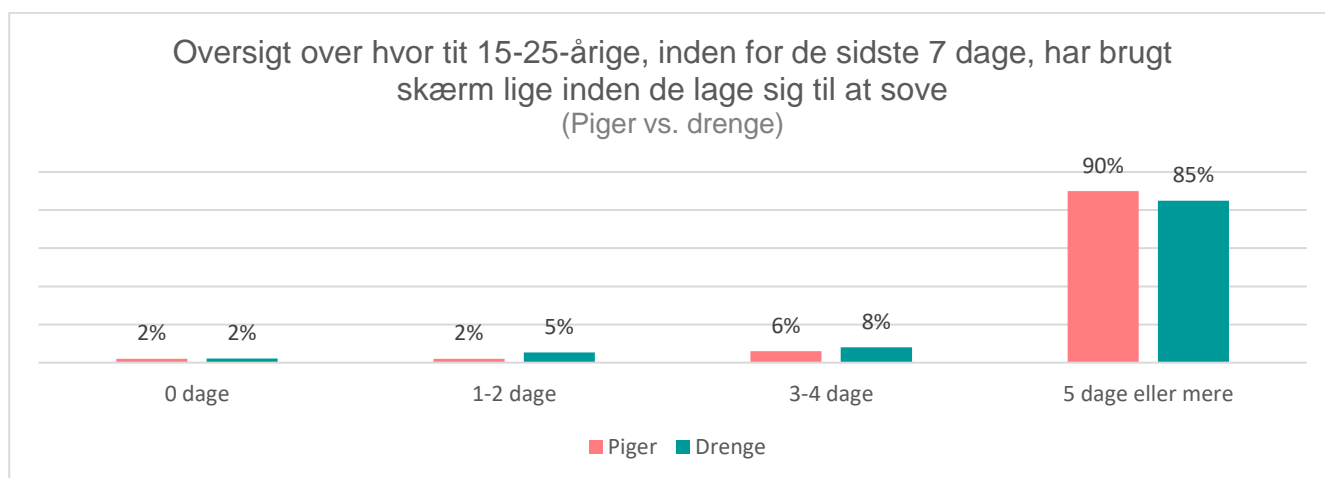
15-30 årige

Som det fremgår af Figur 151, sover en større andel af pigerne (29%) dårligt eller uroligt om natten flere gange om ugen i forhold til drengene (18%). En tredjedel af pigerne (34%) sover dårligt eller uroligt ca. én gang om ugen i forhold til 28% af drengene. Andelen, der aldrig sover dårligt eller uroligt om natten, udgør 16% af drengene og 10% af pigerne.

Figur 151: Oplevet søvnkvalitet blandt 15-30 årige piger (n=304) og drenge (n=191) i Nyborg kommune 2022

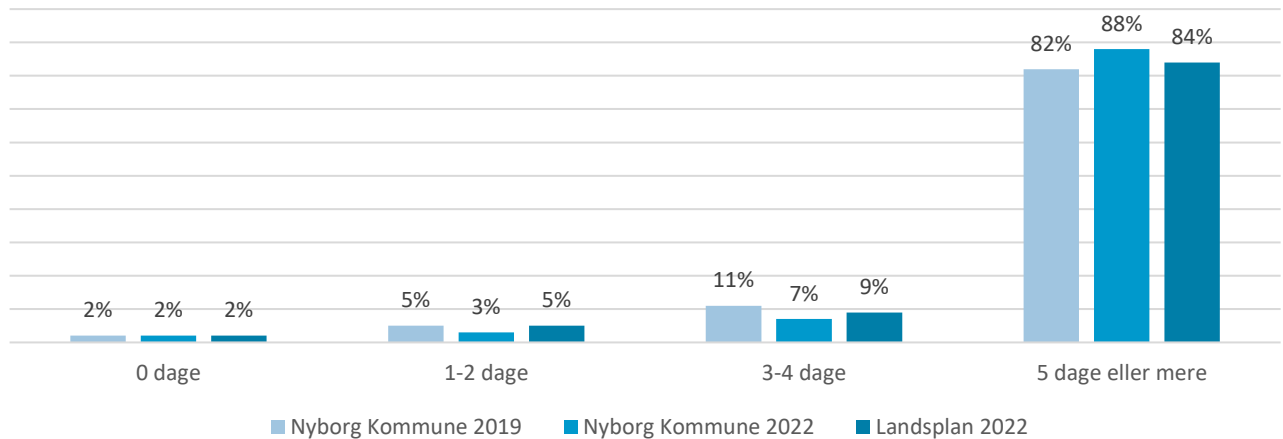
Brug af mobil, tablet eller computer lige inden sengetid er udbredt blandt de unge i Nyborg Kommune 2022. Figur 152 viser, at den største kønsmæssige forskel er i andelen af piger (90%) og drenge (85%) der bruger skærm 5 gange eller mere de sidste 7 dage.

Figur 152: Brug af elektronik lige inden sengetid, blandt unge 15-25-årige piger (n=301) og drenge (n= 188) i Nyborg Kommune 2022

Når de samlede tal for unge 15-25-årige i Nyborg Kommune 2019 (82%) og 2022 (88%) sammenholdes, ses en stigning på 6 procentpoint i andelen, der har brugt skærm 5 dage eller mere de sidste 7 dage (Figur 153). En større andel unge i Nyborg Kommune 2022 (88%) bruger skærm lige inden, de ligger sig til at sove 5 gange eller mere sammenlignet med landsplan 2022 (84%).

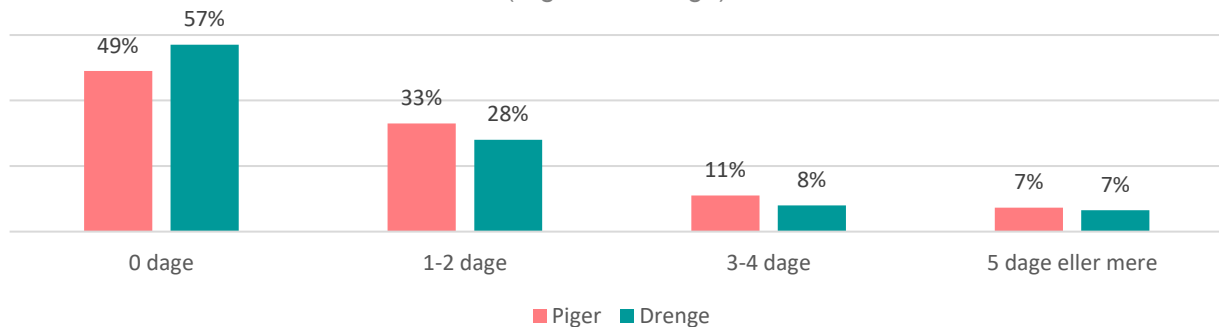
Oversigt over hvor tit 15-25-årige, inden for de sidste 7 dage, har brugt skærm lige inden de lade sig til at sove (Nyborg Kommune vs. Landsplan)

Figur 153: Brug af elektronik lige inden sengetid blandt unge 15-25-årige piger i Nyborg Kommune 2019 (n=751), Nyborg kommune 2022 (n=501) og Landsplan 2022 (n=26.147)

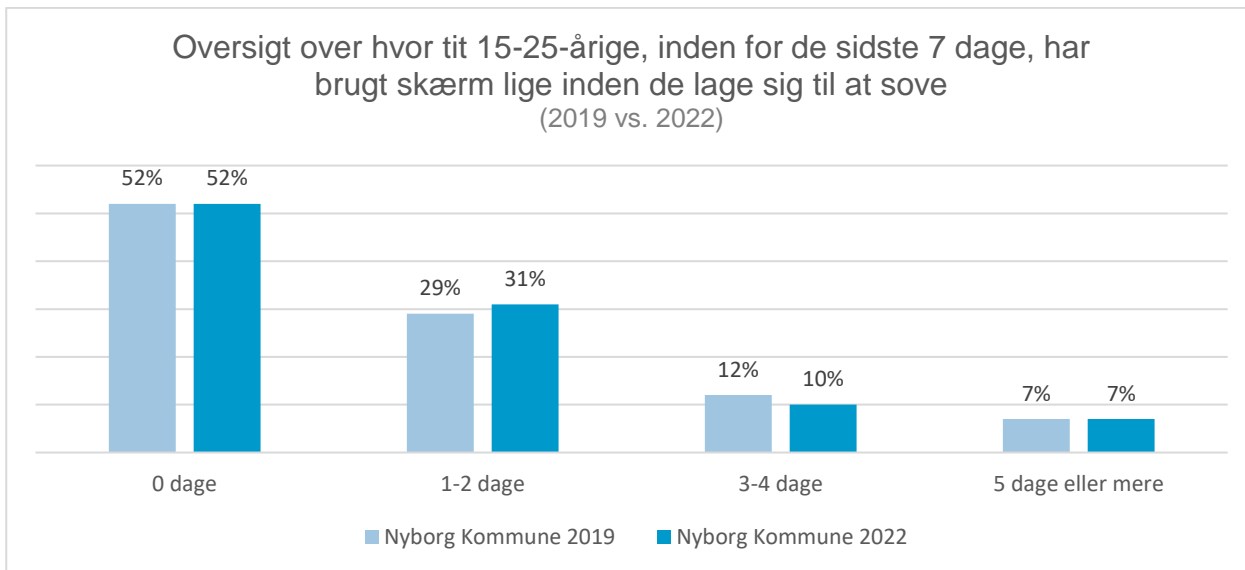
Hyppigheden af forstyrrelser fra skærmen efter sovetid blandt de unge fremgå af Figur 154, som viser, at 44% af pigerne og 36% af drengene har følt sig forstyrret, efter de har lagt sig til at sove 1-2 eller 3-4 dage inden for den seneste uge, hvor de har besvaret spørgeskemaet. 7% af både pigerne og drengene har følt sig forstyrret 5 dage eller mere. Halvdelen af pigerne (49%) og lidt over halvdelen af drengene (57%) har ikke følt sig forstyrret af skærmen efter sovetid.

Oversigt over hvor tit 15-25-årige, inden for de sidste 7 dage, har brugt skærm lige inden de lade sig til at sove (Piger vs. drenge)

Figur 154: Forekomst af forstyrrelser efter sengetid de seneste 7 dage grundet elektronik blandt unge 15-25-årige, opgjort på piger (n=301) og drenge (n=189) i Nyborg Kommune 2022

Den procentvise fordeling af unge, der har følt sig forstyrret af deres elektronik i 2022, er tæt på identisk med fordelingen fra 2019 (Figur 155).

Figur 155: Forekomst af forstyrrelser efter sengetid de seneste 7 dage grundet elektronik blandt unge 15-25-årige i Nyborg Kommune 2019 (n=740) og Nyborg Kommune 2022 (n=499)

DIGITALE MEDIER

Brug af smartphones, tablets og computere er en integreret del af danske unges hverdag, og et vigtig element i de unges hverdagsliv og sociale fællesskaber. De unges digitale adfærd er ofte et emne til debat i medier, skoler og uddannelsesinstitutioner med videre, ligesom der i stigende grad forskes i årsager til og konsekvenser af børn og unges skærmb brug.

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd har siden 2020 undersøgt børn og unges digitale mediebrugs betydning for sociale relationer, fællesskaber og stress blandt. Undersøgelserne tegner et billede af digitalt skærmb brug som er gennemgående element i børn og unges hverdag, som overvejende er med til at socialisere børn og unge ind i eksisterende fællesskaber, men som også kan have uønskede konsekvenser bl.a. i forhold til uddannelse og i form af stress (Fynbo, et al., 2022)

Undersøgelser viser, at skærmtiden er steget i alle aldersgrupper i Danmark de seneste 10 år, og at brugen mest hyppig blandt de unge. Brugen af skærm kan forskyde andre aktiviteter, der kan have betydning for børn og unges trivsel, som fx fysisk aktivitet og søvn, hvilket giver anledning til en opmærksomhed på mængden af skærmtid (Sundhedsstyrelsen , 2023)

I nærværende afsnit om digital adfærd, ses der nærmere på de unges skærm-vaner, samt deres virtuelle relationer. Derudover rummer kapitlet data om de unges oplevelser med billeddeling og grænser.

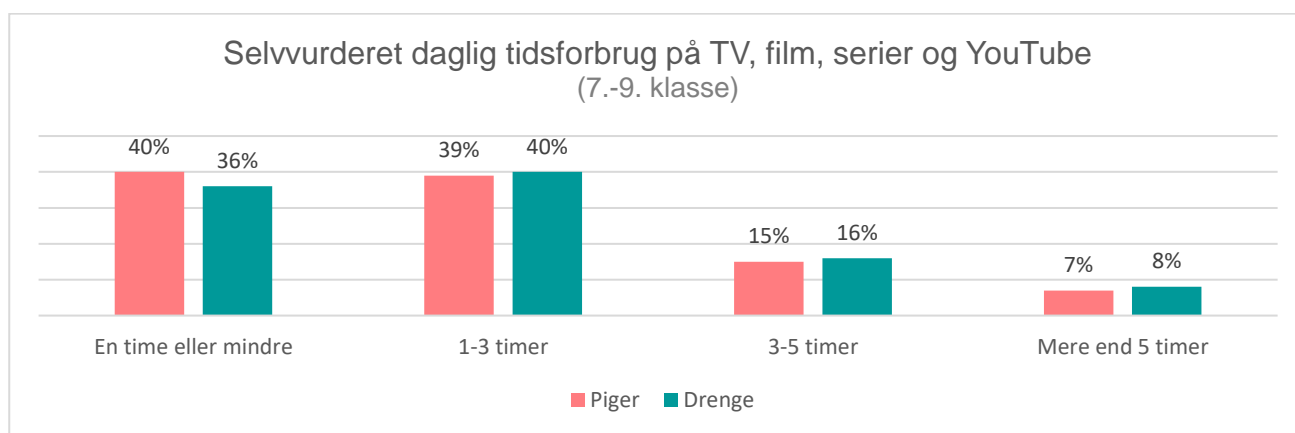
Tidsforbrug på skærme og medier

Den tid, børn og unge bruger på at sidde stille bag en skærm, går fra den tid, det er muligt for dem at være fysisk aktive (se kapitlet om Fysisk aktivitet), ligesom den tid der bruges på skærmen om aftenen, kan gå fra den tid, det er muligt for de unge at få en tilstrækkelig mængde søvn (se kapitlet om Søvn).

7.-9. klasse

Figur 156 viser, hvor lang tid henholdsvis piger og drenge i 7.-9. klasse, dagligt bruger på at se tv, film, serier eller YouTube. De kønsmæssige forskelle er ikke markante. 40% af pigerne og 36% af drengene angiver at de dagligt bruger 1 time eller mindre, mens 39% af pigerne og 40% af drengene bruger mellem 1-3 timer om dagen på at se tv, film, serier eller YouTube.

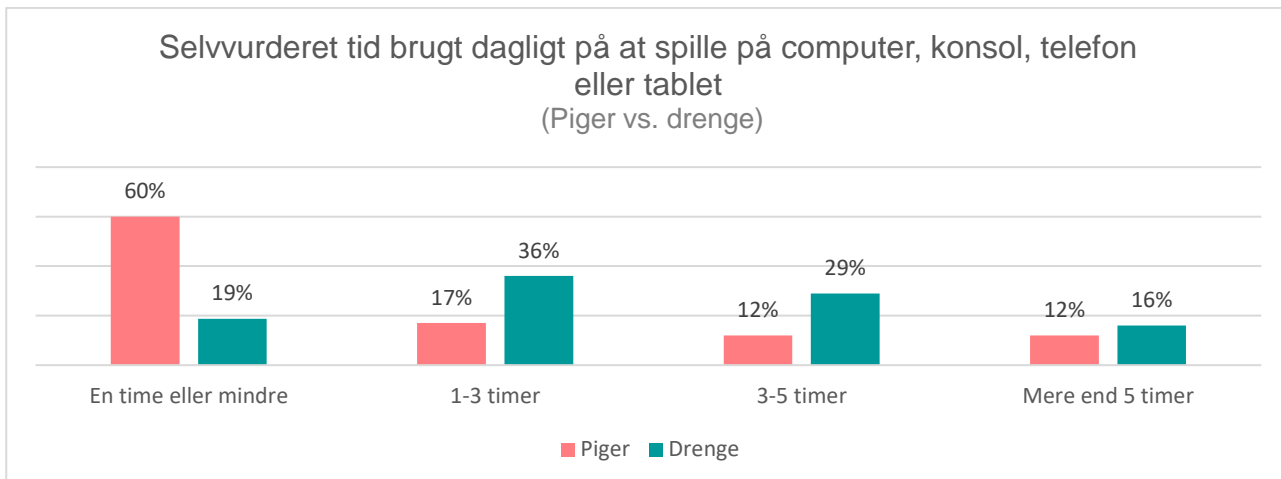
1 ud af 6 drenge (16%) og piger (15%) bruger mellem 3-5 timer dagligt mens 7% af pigerne og 8% af drengene ser tv, film, serier og YouTube mere end 5 timer om dagen.

Figur 156: Selvurderet gennemsnitlig tidsforbrug på en almindelig hverdag hos elever i 7.-9. klasse, fordelt på piger (n=390) og drenge (n=327) i Nyborg Kommune 2022

I Figur 157 ses elevernes gennemsnitlige tid brugt på at spille computer, konsol, telefon eller tablet, fordelt på køn. Data tegner et billede af, at drengene i langt højere grad end pigerne bruger flere timer på at spille, mens pigerne (60%) i langt højere grad end drengene (19%) bruger 1 time eller mindre om dagen.

Langt større andel af drenge (36%) end piger (17%) i 7.-9. klasse bruger 1-3 timer om dagen på at spille, ligesom andelen af drenge (29%) er over dobbelt så stor som andelen af piger (12%) der bruger mellem 3 og 5 timer om dagen på at spille på enten computer, telefon, tablet eller konsol. Andelen af unge der bruger mere end 5 timer om dagen på at spille ligger for pigernes vedkommende på 12%, mens det for drengene er 16%. Der er således ikke så stor forskel mellem kønnene blandt de elever som spiller mere end 5 timer om dagen i gennemsnit.

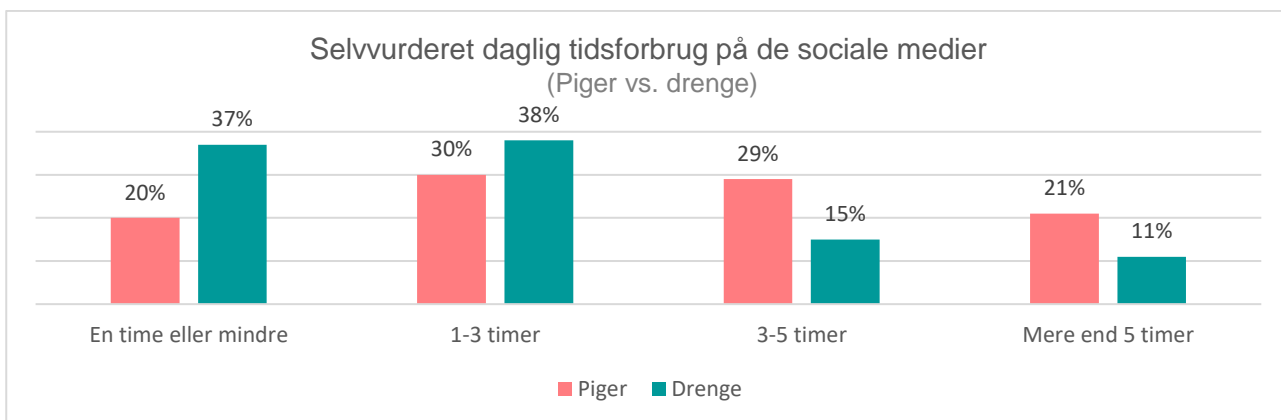

Figur 157: Selvurderet gennemsnitlig tidsforbrug på computerspil, spil på konsol, telefon eller tablet dagligt, blandt elever i 7.-9. klasse, opgjort på piger (n=459) og drenge (n=417) i Nyborg Kommune 2022

Figur 158 viser 7.-9. klasseelevernes daglige selvurderede tid brugt på sociale medier. Data er ikke sorteret på de *specifikke* medier, og gælder således både Snapchat, TikTok, Instagram, Facebook mv.

I modsætning til den kønsmæssige forskel i andelen af tid brugt på at spille, tegner Figur 158 et billede af, langt større andel piger, end drenge, bruger flere timer dagligt på at være på de sociale medier. Andelen der bruger mere end 5 timer om dagen er for pigernes vedkommende på 21% mens den for drengenes vedkommende er på 11%. Ligesom andelen af der bruger mellem 3-5 timer for pigernes vedkommende er 29% og 15% for drengenes. Pigernes forbrug af sociale medier er således markant større end drengenes.

En større andel af drenge end piger bruger sociale medier i færre timer om dagen. Hvor en femtedel af pigerne (20%) bruger en time eller mindre, bruger lidt over en tredjedel af drengene (37%) sociale medier en time eller mindre.

Figur 158: Selvurderet gennemsnitlig tidsforbrug på de sociale medier, opgjort på piger (n=461) og drenge (n=417) i Nyborg Kommune 2022

Nedenstående Tabel 9 viser, hvad eleverne fra 7.-9.klasse i Nyborg Kommune i 2022 foretager sig på deres skærme, sammenholdt med Nyborg Kommune i 2019 og landsplan 2022. En mindre andel af de unge bruger i Nyborg kommune 2022 (54%) tid på at se TV, film, serier og YouTube sammenlignet med Nyborg Kommune 2019 (58%), mens det er på niveau med landsplan 2022 (55%). Samtidig er andelen af unge i Nyborg Kommune, der bruger tid på sociale medier, steget

med 10 procentpoint fra 45% i 2019 til 55% i 2022. Sammenholdes andelen der bruger tid på at spille i 2022 med 2019, ses ligeledes en mindre stigning fra 43% til 48% (5 procentpoint). Tallene tyder derfor på, at der er sket en ændring i, hvad de unge i 7.-9. klasse bruger deres skærmtid på.

Andel 7.-9. klasseelever, der bruger 1-5 timer om dagen på forskellige former for digitale medier			
	Nyborg Kommune 2019	Nyborg Kommune 2022	Landsplan 2022
Se TV, film, serier og YouTube	58%	54%	55%
Spille på computer, konsol, telefon, tablet	43%	48%	43%
Være på sociale medier	45%	55%	52%

Tabel 9: Andel 7.-9. klasse elever, der bruger 1-5 timer om dagen på forskellige former for digitale medier i Nyborg Kommune 2019 (n=879), Nyborg Kommune 2022 (n=637) og landsplan 2022 (n=33.262)

Ungesundhedsprofilen tegner et billede af, at en del af eleverne i 7.-9.klasse selv mener, at de bruger for meget tid på deres mobil, tablet, computer eller spillekonsol. Der er dog forskel hvis man spørger henholdsvis drenge og piger, hvor dobbelt så stor en andel piger (26%) som drenge (13%) mener, at de bruger for meget af deres tid på skærme. Tilsvarende mener kun 23% af pigerne og 42% af drengene, at de aldrig eller sjældent synes de bruger for meget tid på skærme (data er ikke illustreret).

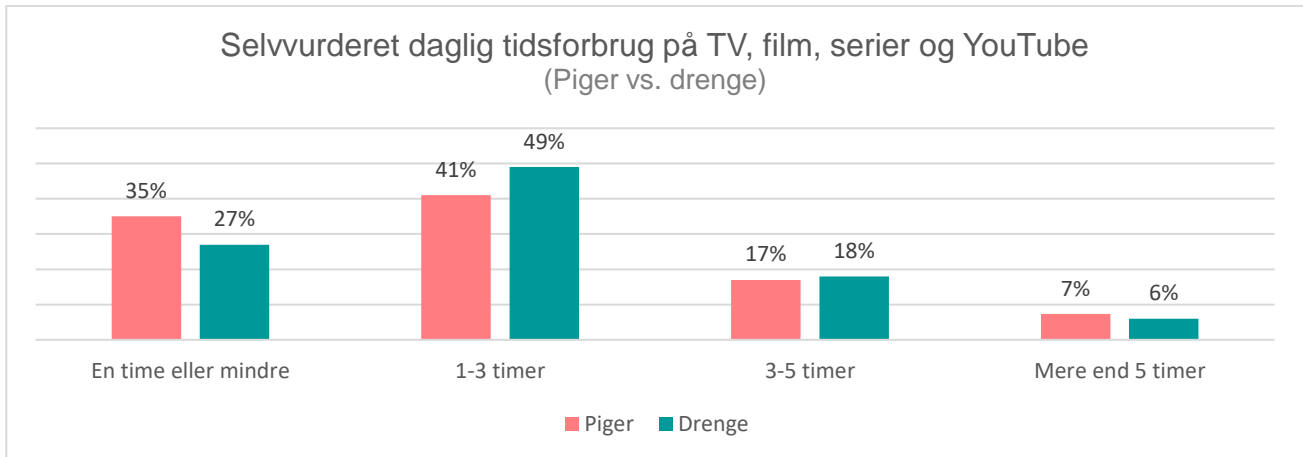
Individuel skærmb brug kan påvirke forældre-barn relationen negativt. Det er derfor en anbefaling fra Sundhedsstyrelsen at forældre er opmærksomme på egen brug af skræm og interesserer sig i sit barns digitale liv (Sundhedsstyrrelsen , 2023). 1 ud af 10 elever (10%) mener at en eller flere af deres forældre tit eller meget tit bruger for meget tid på deres mobil, tablet eller computer i deres fritid. 47% af eleverne i 7.-9. klasse mener at deres forældre altid eller for det meste ved hvem der skriver eller taler med på internettet. 31% af eleverne mener at en eller flere af deres forældre altid eller for det meste viser interesse for hvad de laver på internettet. 36% mener det sjældent eller aldrig er tilfældet (data er ikke illustreret).

Omkring en ud af 10 af pigerne (12%) og drengene (9%) i 7.-9.klasse synes, at de for det meste bruger for meget tid på skærme, når de er sammen med deres venner (data er ikke illustreret)

15-25 år

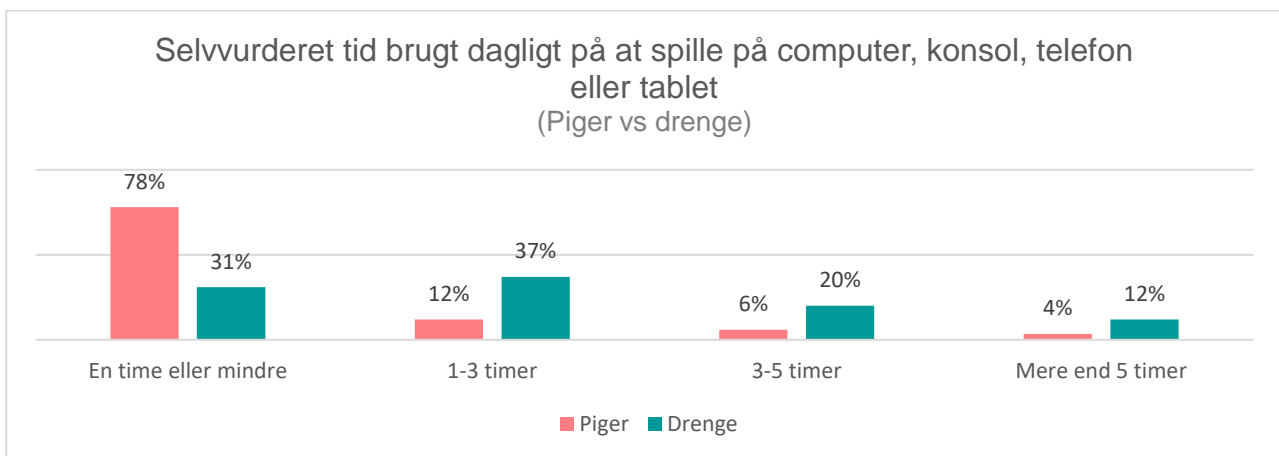
Figur 159 viser, hvor lang tid de unge 15-25 årige bruger på at se TV, serier, film og YouTube på en almindelig hverdag. 41% af pigerne og 49% af drengene bruger mellem 1-3 timer på at se TV og serier mm. på en almindelig hverdag.

Hvad angår den andel af unge, som bruger henholdsvis 3-5 timer og mere end 5 timer om dagen på at se videoer, ses der ikke væsentlig køns mæssige forskel. Den største forskel ses i andelen der spiller spil i mindre end en time blandt pigerne (27%) og drengene (35%).

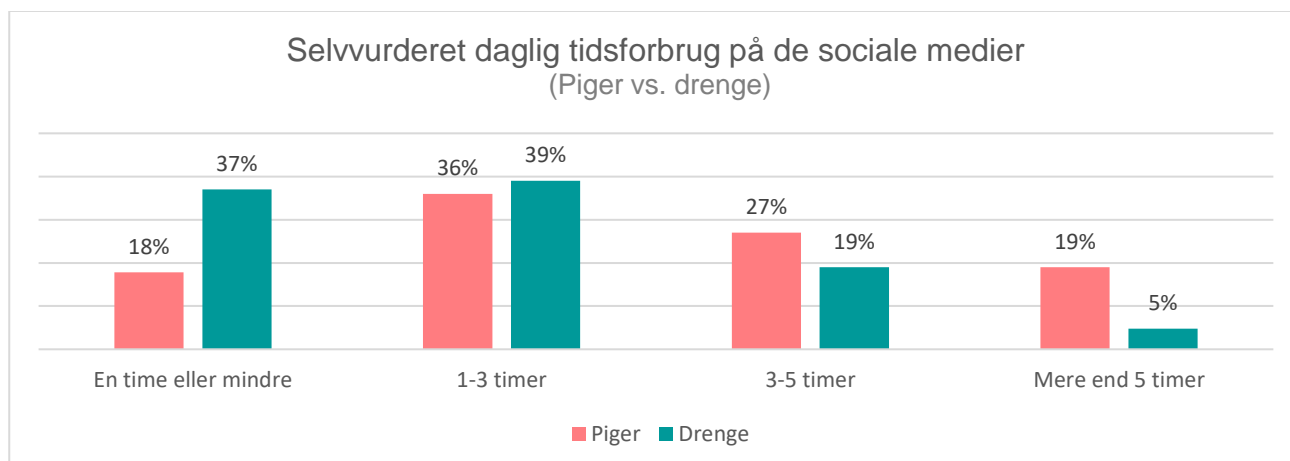
Figur 159: Selvvurderet gennemsnitlig tidsforbrug på en almindelig hverdag hos unge 15-25 år, fordelt på piger (n=286) og drenge (n=177) i Nyborg Kommune 2022

Figur 160 viser de 15-25 åriges vurdering af, hvor lang tid de dagligt bruger på at spille computer, konsol, telefon eller tablet. Der ses en tendens til, at drengene generelt bruger langt flere timer end pigerne på at spille på forskellige devices, mens langt størstedelen af pigerne (78%) estimerer at de bruger en time eller mindre om dagen på at spille på enten computer, telefon, tablet eller spillekonsol. 37% af drengene og 12% af pigerne bruger dagligt mellem 1-3 timer på at spille mens 1/5 af drengene og kun 6% af pigerne bruger mellem 3 og 5 timer på at spille om dagen. 12% af drengene og 4% af pigerne angiver, at de bruger mere end 5 timer dagligt på at spille på forskellige devices.

Figur 160: Selvvurderet gennemsnitlig tidsforbrug på computerspil, spil på konsol, telefon eller tablet dagligt, blandt unge 15-25 år, opgjort på piger (n=286) og drenge (n=174) i Nyborg Kommune 2022.

I undersøgelsen er de 15-25 årige adspurgt til deres daglige tidsforbrug på sociale medier. Figur 161 viser, at pigerne dagligt bruger flere timer end drengene på forskellige sociale medier. Knap en femtedel af pigerne (19%) bruger mere end 5 timer om dagen på sociale medier, mens det gør sig gældende for 5% af drengene. Ligeledes bruger over en fjerdedel (27%) af pigerne mellem 3 og 5 timer dagligt på sociale medier mens 19% af drengene bruger samme antal timer dagligt. Andelen af drenge og piger der bruger 1-3 timer om dagen ligger på omtrent samme niveau, 36% for pigernes vedkommende og 39% for drengene. Naturligt angiver således en større andel af drenge (37%), end piger (18%) at de bruger mindre end en time på sociale medier om dagen.

Figur 161: Selvurderet gennemsnitlig tidsforbrug på de sociale medier blandt unge 15-25 år, opgjort på piger (n=284) og drenge (n=173) i Nyborg Kommune 2022

Nedenstående Tabel 10 viser, hvad de unge mellem 15 og 25 år i Nyborg Kommune i 2022 foretager sig på digitale medier, sammenholdt med de unge i Nyborg Kommune i 2019 og landsplan. Det ses at en større andel unge i 2022 (64%), sammenholdt med 2019 (59%) bruger tid på at være på sociale medier. På landsplan svarer 61% i 2022 at de bruger mellem 1-5 timer om dagen på sociale medier. Andelen af unge som bruger digitale medier til at spille på er faldet en ganske lidt fra 35% i 2019 til 32% i 2022 og ligger dermed 3 procentpoint over landsplan 2022 (29%).

Andelen der bruger tid på at se TV, serier, film eller YouTube er uændret, men ligger dog 3 procentpoint over landsplan.

Tallene tyder derfor på, at der er sket en mindre ændring i, hvad de unge i 7.-9. klasse bruger deres skærmtid på, hvor de sociale medier fylder mere.

Andel unge, der bruger 1-5 timer om dagen på forskellige former for digitale medier			
	Nyborg Kommune 2019	Nyborg Kommune 2022	Landsplan 2022
Se TV, film, serier og YouTube	61%	61%	58%
Spille på computer, konsol, telefon, tablet	35%	32%	29%
Være på sociale medie	59%	64%	61%

Tabel 10: Andel unge mellem 15-25 år der bruger 1-5 timer om dagen på forskellige digitale medier i Nyborg Kommune 2019 (n=723), Nyborg Kommune 2022 (n=467) og landsplan 2022 (n=24.477).

Undersøgelsen tegner i 2022 et billede af, at en del af de unge mellem 15-25 år, selv mener, at de bruger for meget tid på deres mobil, tablet, computer eller spillekonsol. Der er dog forskel hvis man spørger henholdsvis drenge og piger, hvor en større andel af piger (30%) end drenge (18%) mener, at de, altid eller for det meste, bruger for meget af deres tid på skærme. Tilsvarende mener

kun 23% af pigerne og 42% af drengene, at de aldrig eller sjældent synes de bruger for meget tid på skærme (data er ikke illustreret).

Når de 15-25 årige bliver bedt om at svare på, om de syntes, at de bruger for meget tid på skærme (mobil, tablet, computer eller spillekonsol) når de er sammen med deres venner, tegner der sig et lignende billede, hvor 17% af pigerne og 7% af drengene svarer, at de ikke mener at de bruger for meget tid (data er ikke illustreret). 13% af de unge synes endvidere at en eller flere af deres forældre bruger for meget tid på deres mobil, tablet eller computer i deres fritid.

Sundhedsstyrelsen anbefaler at forældre viser interesse for deres børns digitale liv og er opmærksomme på eventuelle bekymringer for at stå uden for det virtuelle fællesskab (Sundhedsstyrelsen, 2023). Halvdelen af de unge (52%) oplever sjældent eller aldrig at deres forældre viser interesse for hvad de laver på internettet, mens 18% oplever at det sjældent eller aldrig er tilfældet. 4 ud af 10 unge (42%) mener at deres forældre altid eller for det meste ved hvem de taler med på nettet, mens 35% mener at det sjældent eller aldrig er tilfældet (data er ikke illustreret)

Adfærd på sociale medier

Det digitale medieforbrug er en vigtig platform i de unges sociale fællesskaber. Det er særligt de sociale medier der ligger til grund for de unges sociale, virtuelle interaktion. De anvender dem blandt andet til at dele oplevelser, planlægge begivenheder og opretholder fællesskaber. Det kan potentielt skabe et pres på børn og ung for at fremstå på bestemte måder, at få mange likes eller acceptere venneanmodninger fra fremmede for at få en større vennekreds på de sociale medier. Børn og unge bør derfor lære at handle moralsk og sikkert på de sociale medier.

Det er kun elever i 7.-9. klasse der har svaret på spørgsmål der præsenteres i dette afsnit.

7.-9. klasse

I spørgeskemaet fik eleverne en række spørgsmål vedrørende deres adfærd på de sociale medier, herunder spørgsmål vedrørende deres venner eller følgere, hvorvidt de har løget om deres alder, og hvorvidt de, inden for det seneste år, har mødt med nogle, som de kun har kendt via sociale medier.

Inden for de seneste 12 måneder har elever fra 7.-9. klasse accepteret anmodninger fra mennesker de ikke kender fx på snapchat (41%), følger eller er venner med deres forældre på mindst et medie (77%), har mødt med nogen offline som de udeklukkende havde lært at kende via internettet eller løget om egen alder fx for at virke mere interessant (34%)

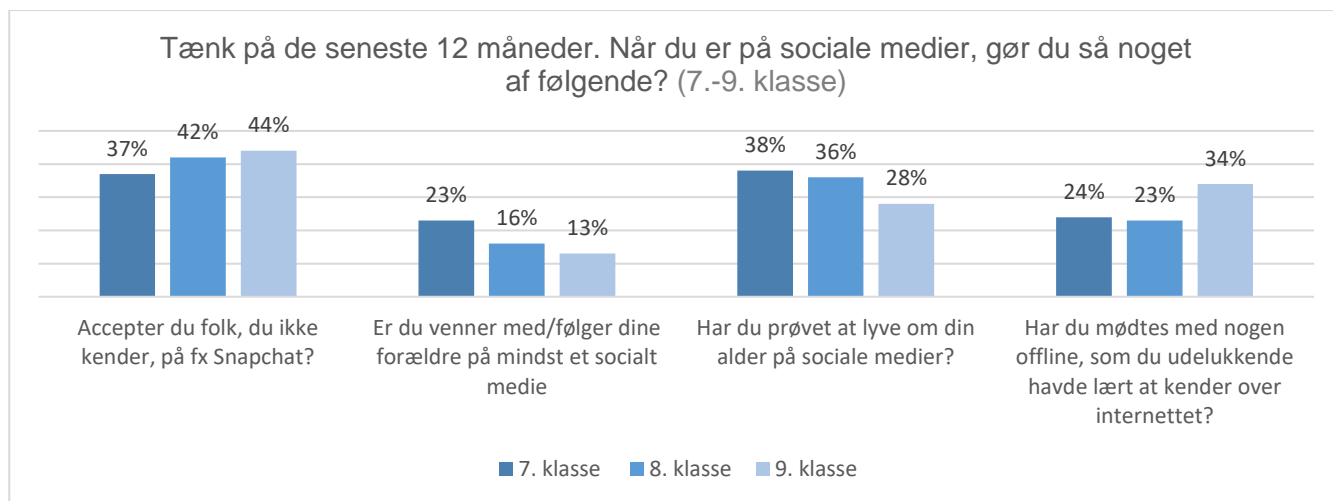
Figur 162 sammenligner elevernes digitale adfærd på tværs af klassetrin. Der ses en tendens til, at andelen af elever der accepterer anmodninger fra mennesker de ikke kender, stiger med stigende klassetrin, således at 37% i 7. klasse, 42% i 8.klasse og 44% i 9.klasse accepterer anmodninger fra mennesker de ikke kender.

Modsat ses det, at andelen der er venner med eller følger deres forældre på sociale medier falder med stigende klassetrin, hvor kun 13% af eleverne i 9. klasse er venner med deres forældre på sociale medier.

En lignende tendens ses, når eleverne bliver spurgt, om de har prøvet at lyve om deres alder på sociale medier. Her svarer 38% af 7.klasserne, 36% af 8.klasserne og 28% af 9.klasserne, at de har løget om deres alder på sociale medier. Det fremgår ikke af undersøgelsen, i hvilke sammenhænge de unge har prøvet at lyve om deres alder.

Sammenholdes de unges svar fra 2022, med svarene fra 2019, ses en faldende tendens til at lyve om alder på de sociale, på tværs af både 7.-8.- og 9.-klasse (data er ikke illustreret).

Figur 162 viser endvidere, at 9.-klasseeleverne er mere tilbøjelige end de øvrige klassetrin, til at mødes med mennesker, som de kun har lært at kende over internettet. 1/3 af eleverne i 9.klasse har gjort det inden for de seneste 12 måneder, mens det gælder for 24% af eleverne i 7.klasse og 23% af eleverne i 8.klasse.

Figur 162: Digital adfærd blandt elever i 7. klasse (n=229), 8. klasse (n=238) og 9. klasse (n=181) i Nyborg Kommune 2022

Seksuel adfærd på sociale medier

Internettet og de sociale medier har særlige vilkår og udfordringer for kommunikationen og fællesskabsdannelsen online. Et særligt vilkår online er at kommunikationen foregår via tekst, billeder og video, altså uden krops- og ansigtsudtryk som er en stor del af vores måde at kommunikere på. Denne krops- og ansigtsløse kommunikation kan forstærke vanskelighederne ved at forstå konsekvenserne af ens handlinger fx ved at dele et intimt billede af den andens samtykke. Mens deling af fotos, små videoer og udveksling af beskeder ser ud til at kunne styrke fællesskaberne, er bagsiden af medaljen at de sociale medier gør at det bliver "lettere" at komme til at krænke andre.

7.-9. klasse

Der er i undersøgelsen spurgt ind til elevernes oplevelse af seksuel adfærd på sociale medier inden for de sidste 12 måneder. Samlet set for elever i 7.-9. klasse har 11% delt et seksuelt billede/video af sig selv, fx i undertøj eller nøgen, 3% har delt et seksuelt billede eller video af andre uden tilladelse, 7% har oplevet at andre har delt et seksuelt billede eller en video af dem, uden samtykke og 15% har oplevet at modtage et seksuelt billede eller en video af andre, hvor personen på billedet/videoen ikke havde givet lov til det.

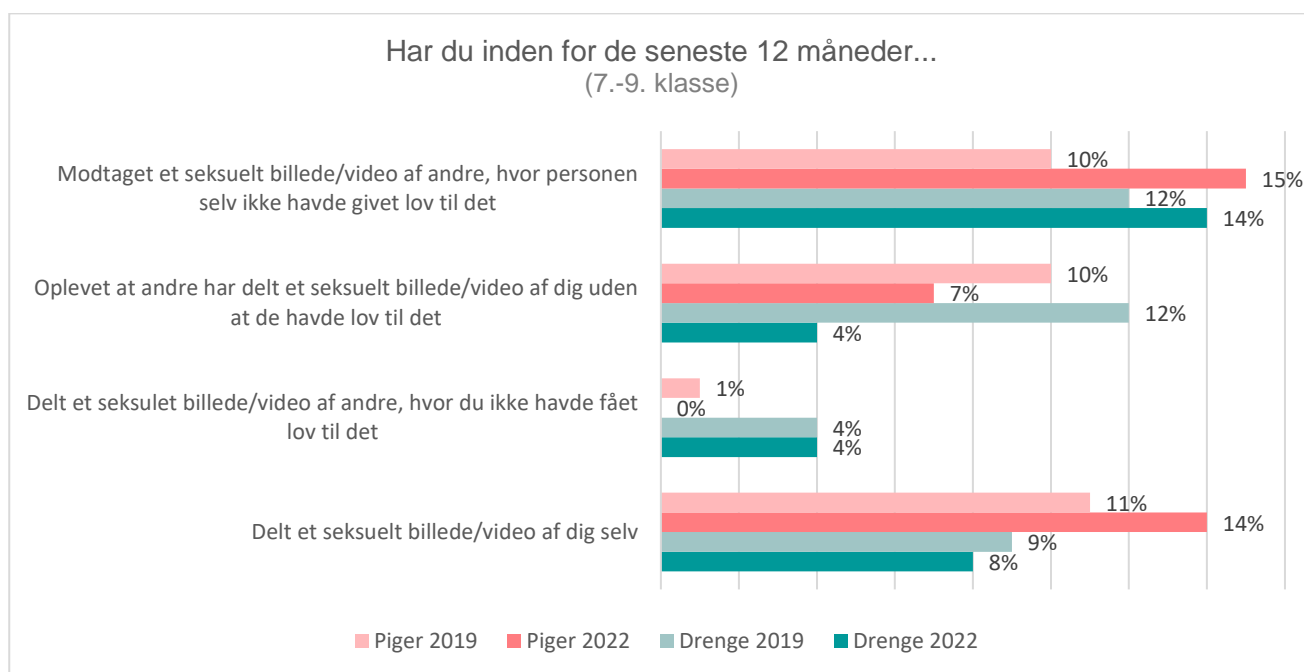
Sammenholdt med 2019 er der i 2022 en større andel af både drenge og piger som har oplevet, at modtage et seksuelt billede/video af andre, hvor personen på billedet ikke selv havde givet lov til det jf. Figur 163. Det gælder for 15% af pigerne i 2022 modsat 10% i 2019, og 14% af drengene i 2022 modsat 12% i 2019.

I 2022 er der dog en mindre andel elever i 7.-9. klasse der har oplevet at andre har delt et seksuelt billede eller video af dem selv, sammenlignet med i 2019. For pigernes vedkommende er der sket i

fald på 3 procentpoint fra 2019 til 2022, mens der for drengenes vedkommende er sket et fald på 8 procent point.

Den seksuelle adfærd på digitale medier, som er mindst udbredt blandt eleverne i de seneste 12 måneder, er deling af seksuelt billede/video af andre, uden at have fået lov til det. I 2022 angiver ingen af pigerne i Nyborg Kommune at have gjort det (1% i 2019) mens 4% af drengene indrømmer at have gjort det (tilsvarende 4% i 2019).

Blandt pigerne fra 7.-9. klasse ses en stigende tendens til at dele billeder eller videoer af seksuel karakter, hvis data fra 2019 sammenholdes med 2022. I 2022 har 14% af pigerne delt et billede af dem selv med andre, mens det i 2019 var 11% af pigerne, som indenfor de seneste 12 måneder havde gjort det. En modsat tendens ses blandt drengene, hvor 9% i 2022 og 8% i 2019 havde delt et seksuelt billede eller video af selv.

Figur 163: Andel elever i 7.-9. klasse der har oplevet seksuelt krænkende adfærd på digitale platformen, i Nyborg kommune 2019 (piger n=463, drenge n=419) og Nyborg Kommune 2022 (piger n=300, drenge n=327).

15-25 år

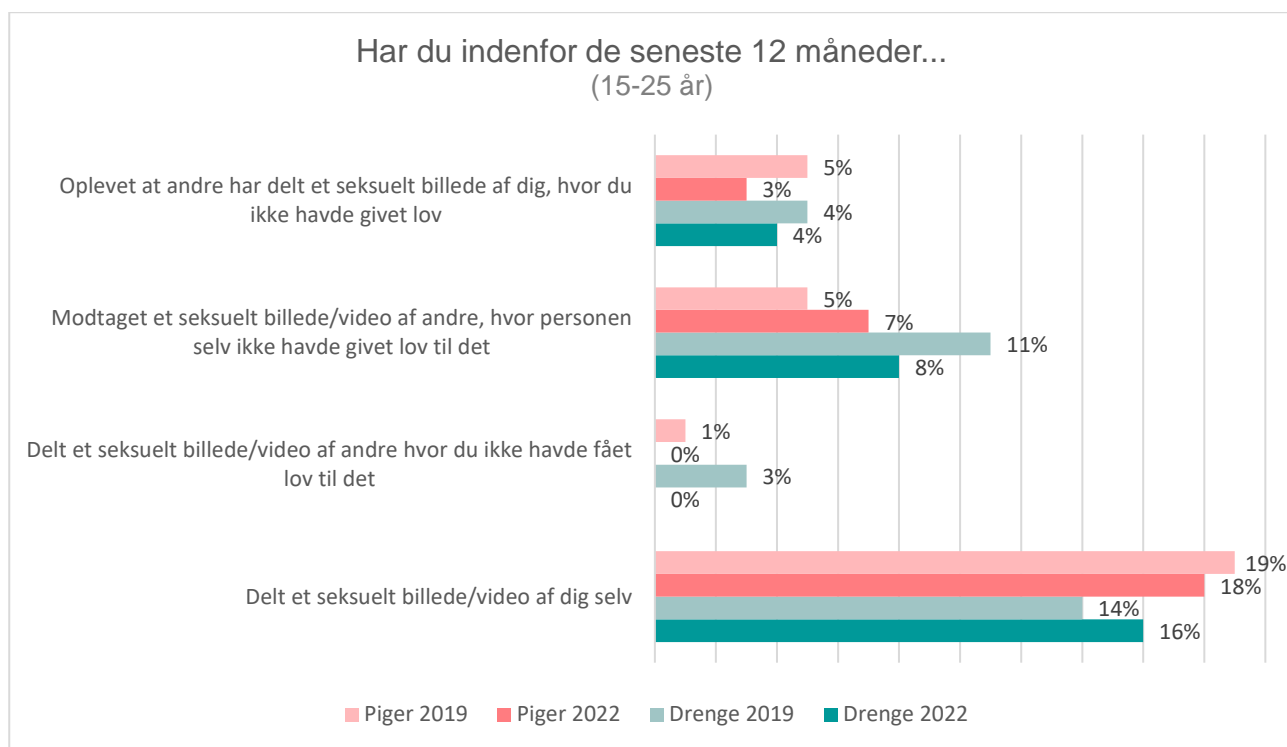
Inden for de sidste 12 måneder, er det samlet set en femtedel (20%) af de unge der har delt et seksuelt billede eller video af dem selv, fx i undertøj eller nøgen. 2% har delt et seksuelt billede eller video af andre uden deres samtykke, 4% har oplevet at andre har delt et seksuelt billede eller video uden at have fået lov, mens 8% har modtaget et seksuelt billede eller video uden at personen på billedet/videoen havde givet tilladelse til det (data er ikke illustreret).

Figur 164 viser udviklingen i seksuel adfærd på digitale medier i Nyborg Kommune fra 2019 til 2022 fordelt på køn. Når de fire udsagn sammenlignes, ses der på tværs af køn ikke nogen enslydende tendenser i udviklingen af digital seksuel adfærd fra 2019 til 2022, men der er dog sket forandringer fra 2019 til 2022. Den handling som flest unge angiver at have udført inden for de seneste 12 måneder, er deling af billeder eller video af dem selv, svarende til 18% af pigerne (19%

i 2019) og 16% af drengene (14% i 2019). Ingen af de adspurgte 15-25 årige i Nyborg Kommune angiver, at have delt et seksuelt billede eller video af andre, uden at have fået lov, hvilket svarer til et fald på 1 procentpoint for pigerne og 3 procentpoint for drengene sammenlignet 2019.

Undersøgelsen viser, at en mindre andel drenge i 2022 (8%) sammenlignet med 2019 (11%) inden for de seneste 12 måneder har modtaget et seksuelt billede eller video fra andre. Modsat ser det ud for pigerne, hvor der siden 2019 er sket en mindre stigning på 2 procentpoint (7% i 2022 mod 5% i 2019), i andelen der inden for de seneste 12 måneder har modtaget et billede af andre.

Hos både drengene og pigerne mellem 15 og 25 år, er der siden 2019 sket et fald i andelen af unge, som uønsket har oplevet at få delt et seksuelt billede eller video af dem selv. I 2019 var det sket for 5% af begge køn, mens det i 2022 var sket for henholdsvis 3% af pigerne og 4% af drengene.

Figur 164: Andel af 15-25 årige, der har oplevet seksuelt krænkende adfærd på digitale platforme i Nyborg Kommune 2019 (piger n=429, drenge n=419) og Nyborg Kommune 2022 (piger n=290, drenge n=178)

KRIMINALITET

Risikobetonet adfærd er en integreret del af ungdomslivet, og det er i denne periode af livet, at forekomsten af kriminalitet er højest. Derfor er det vigtigt at forebygge at unge begår kriminalitet, og fortsætter med det ind i voksenlivet (Social- og Boligstyrelsen, 2023).

En ny rapport udgivet af Justitsministeriet viser en tendens til, at ungdomskriminaliteten i de seneste 20 år er faldet markant på landsplan (Justitsministeriets forskningskontor, 2022). Foruden den generelle udvikling på landsplan, viser rapporten blandt andet kommunale opgørelser over antallet af sigtede/mistænkte unge på årsbasis.

I Nyborg Kommune ses fra 2019-2021 en stigning i antallet af mistænkte/sigtede unge. Blandt de 10-14 årige ses en stigning på 33%, fra 5 mistænkte/sigtede i 2019 til 15 i 2021. Blandt de 15-17 årige ses en stigning på 10 procentpoint fra 2019 (19 mistænkte/sigtede) til 2021 (29 mistænkte/sigtede) (Justitsministeriets forskningskontor, 2022).

Det følgende kapitel KRIMINALITET, indeholder et overblik over typerne og frekvensen af kriminalitet, som de unge i nærværende undersøgelse har angivet at have været udsat for, eller angiver at have begået inden for de seneste 12 måneder i Nyborg Kommune i hhv. 2019 og 2022 samt på landsplan.

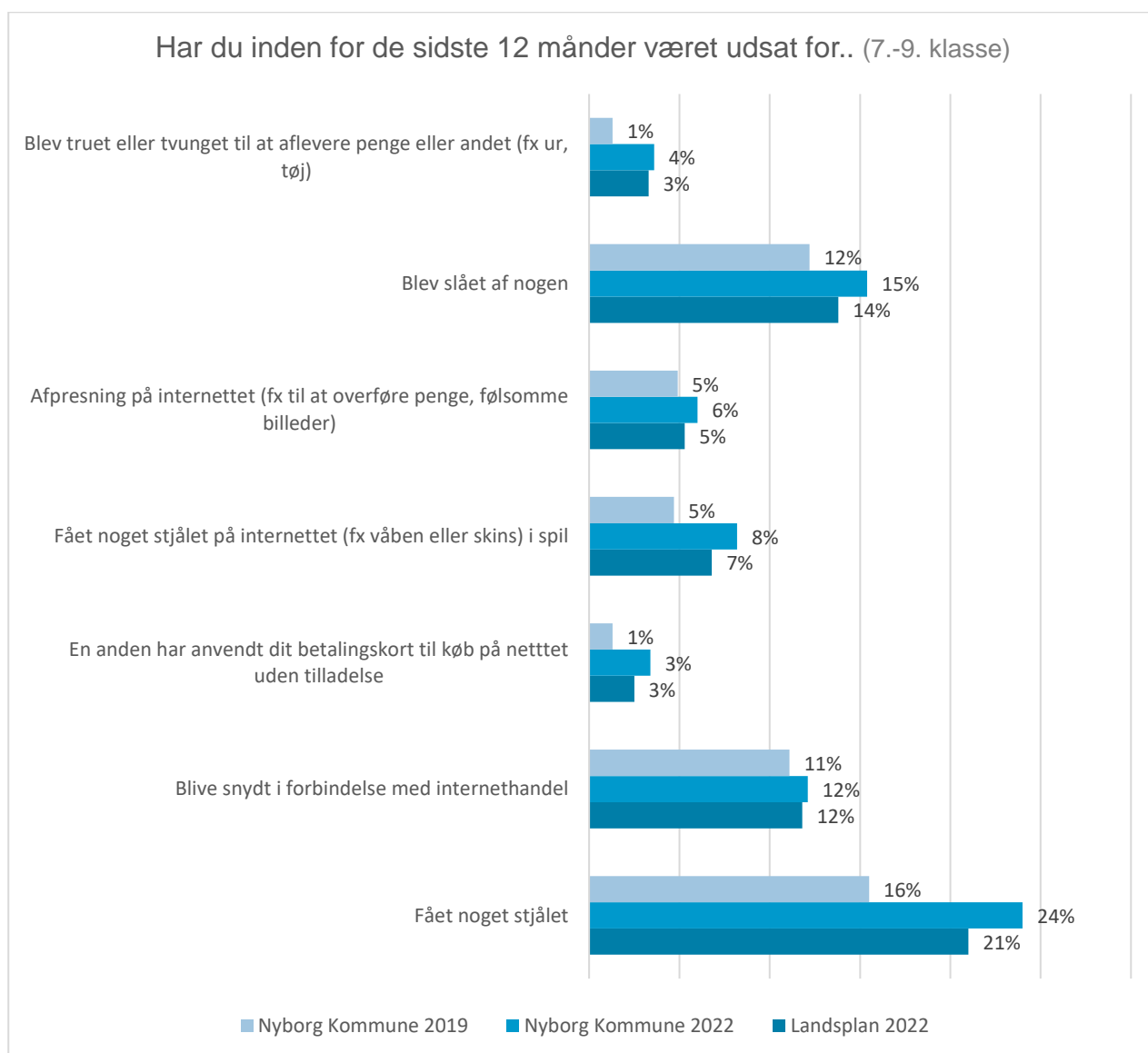

7.-9. klasse

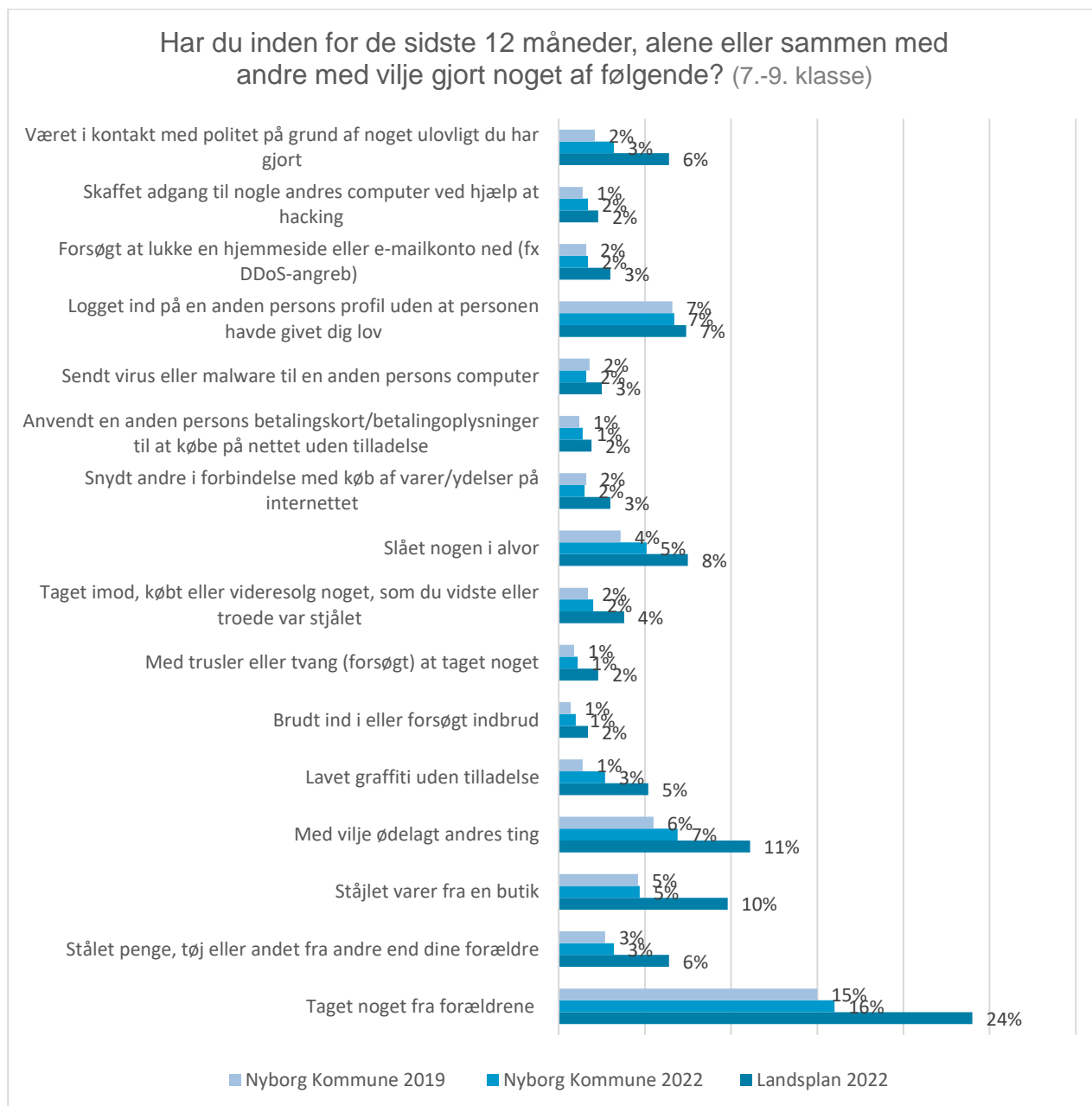
Figur 165 viser andelen af 7.-9. klasseelever, der har været udsat for forskellige former for kriminalitet inden for de seneste 12 måneder. Sammenlignes data fra 2019 med 2022, ses en stigning i alle de former for kriminalitet som eleverne angiver, at have været udsat for. I lighed med denne stigning, viser data at Nyborg Kommune, for samtlige kategorier, ligger højere end landsplan 2022.

Den hyppigste form for kriminalitet, som eleverne i 7.-9. klasse er blevet udsat for, er at få noget stjålet. Knap 1 ud af 4 (24%) af eleverne i Nyborg Kommune, har inden for de seneste 12 måneder oplevet at få noget stjålet, hvilket svarer til en stigning på 8 procentpoint, sammenlignet med 2019. 15% af eleverne har været udsat for vold (blevet slået på af nogen), modsat 12% i 2019 mens 12% angiver at være blevet snydt i forbindelse med internethandel (11% på landsplan). Knap 6% af de unge, har oplevet afpresning online, hvor de er blevet afpresset til fx at overføre penge eller følsomme billeder (landsplan 5%).

Figur 165: Andelen af elever i 7.-9. klasse der har været udsat for kriminalitet en gang eller flere gange de seneste 12 måneder i Nyborg Kommune 2019 (n=863), Nyborg Kommune 2022 (n=610) og på landsplan 2022 (n=37.632)

Figur 166 viser andelen af elever i 7.-9. klasse, der i undersøgelsen, selv angiver, at have begået kriminalitet. Den hyppigste form for kriminalitet, udøvet af elever i 7.-9. klasse i Nyborg Kommune og på landsplan 2022, er at tage noget fra sine forældre. Dette har 16% af de unge i Nyborg Kommune gjort i 2022 i forhold til 24% på landsplan. 7% af eleverne i 7.-9. klasse i 2022, har logget ind på en anden persons profil uden, at personen havde givet dig lov, hvilket er tilsvarende niveauet i 2019 og på landsplan 2022. Figuren viser desuden, at 7% af de unge i Nyborg Kommune, med vilje har ødelagt andres ting, mens 5% angiver at have stjålet fra en butik. Begge tal ligger henholdsvis 4 og 3 procentpoint under landsplan.

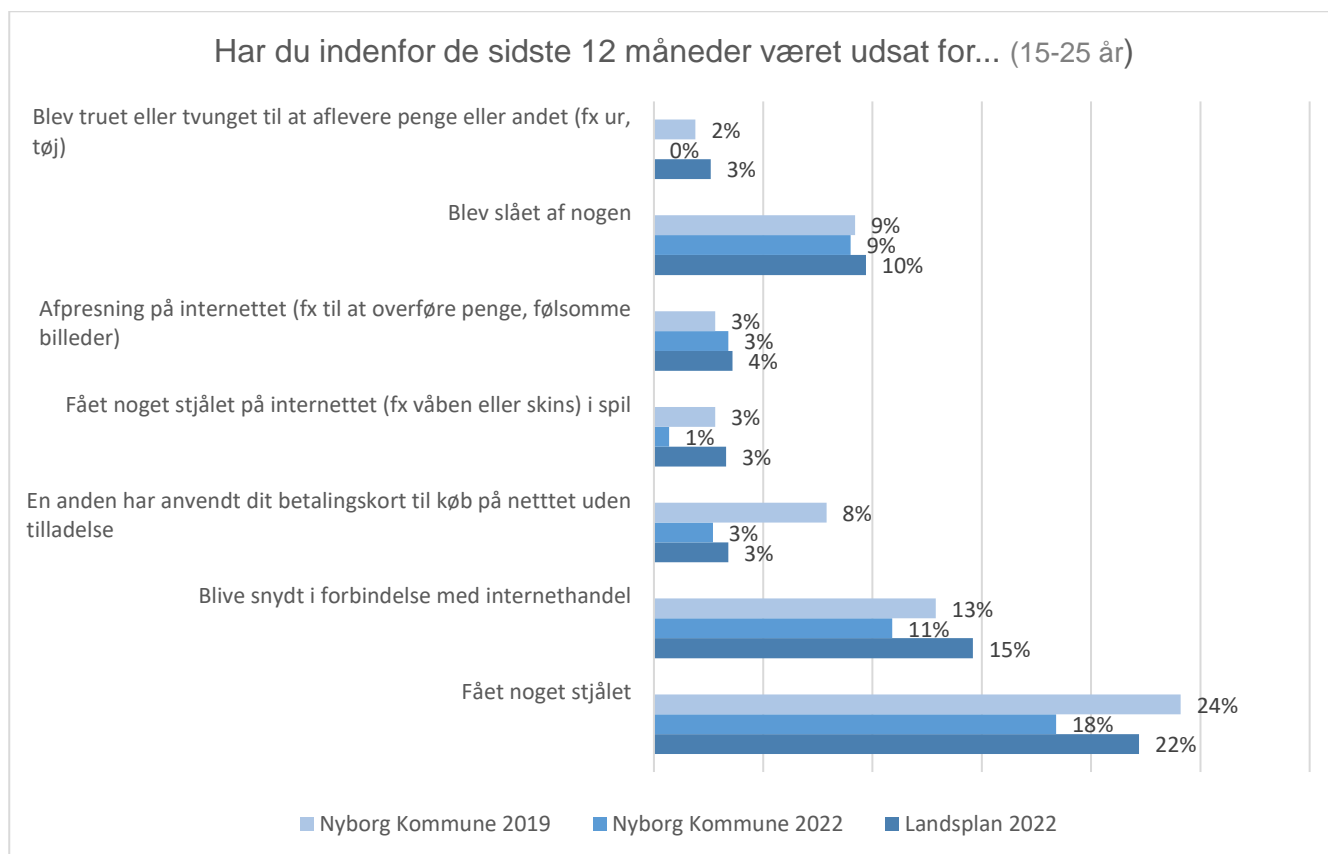
Figur 166: Andel elever i 7.-9. klasse der en gang eller flere gange inden for de seneste 12 måneder har begået udvalgte kriminelle handlinger alene eller sammen med nogen i Nyborg Kommune 2019 (n=874), Nyborg kommune 2022 (n=609) og på landsplan 2022 (n=30.518)

Handlinger blandt de elever der har oplevet at få stjålet noget i et spil på internettet

Fortalte af eleverne det til deres forældre (27%)
Fortalte det til en anden voksen (8%)
Talte med vennerne om det (27%)
Anmeldte tyveriet til platformen (33%)
Gjorde ikke noget ved det (22%)

15-25 år

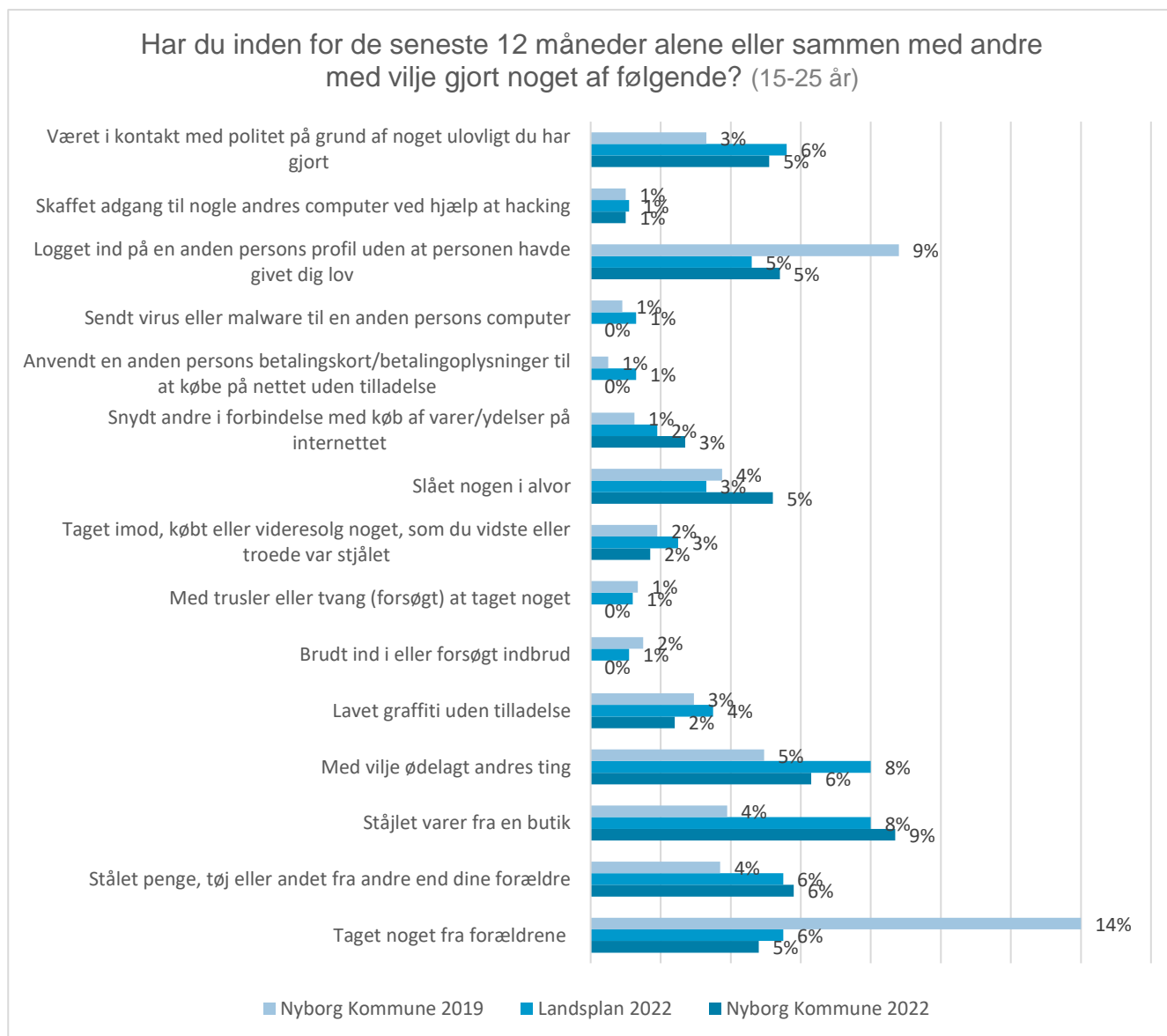
Knap hver femte ung (18%) mellem 15 og 25 år i Nyborg Kommune 2022, har oplevet at få stjålet noget indenfor de seneste 12 måneder. Dette fremgår af Figur 167, hvor det desuden ses, at andelen i Nyborg Kommune 2022 er lavere end både landsplan (22%) og Nyborg Kommune 2019 (24,1%). Hver tiende ung i Nyborg Kommune (11%) har i 2022 oplevet at blive snydt i internethandel (landsplan 15%) og 9% har oplevet at være blevet slået, hvilket er tilsvarende både Nyborg Kommune 2019 (9,2%) og landsplan (10%).

Figur 167: Andel unge mellem 15-25 år der har været udsat for kriminalitet en gang eller flere de seneste 12 måneder i Nyborg Kommune 2019 (n=667), Nyborg Kommune 2022 (n=412) og på landsplan 2022 (n=27.144)

Figur 168 viser andelen af unge mellem 15-25 år, der i undersøgelsen angiver, at have begået kriminalitet, samt hvilken form for kriminalitet de inden for de seneste 12 måneder har begået. Den hyppigste form for kriminalitet, udøvet af de unge i 2022, er butikstyveri, hvilket er en stigning på 5 procentpoint fra 2019, samt 1 procentpoint højere end landsplan.

Figuren viser et markant fald (9 procentpoint) fra 2019-2022, i andelen af unge som angiver, at have taget noget fra deres forældre inden for de seneste 12 måneder. Ligeledes ses der et fald på 4 procentpoint fra 2019-2022, i andelen af unge mellem 15-25 år, som har logget sig ind på en andens profil, uden at have fået lov.

Figur 168: Andel 15-25-årige der en gang eller flere gange inden for de seneste 12 måneder har begået udvalgte kriminelle handlinger alene eller sammen med nogen i Nyborg Kommune 2019 (n=670), Nyborg Kommune 2022 (n=410) og på landsplan 2022 (n=15.536)

Handlinger blandt de unge mellem 15-25 år der har oplevet at få stjålet noget i et spil på internettet:

Anmeldte tyveriet til platformen (30%)

Talte med vennerne om det (28%)

Fortalte det til forældre (26%)

Gjorde ikke noget ved det (26%)

REFERENCER

- Børns vilkår. (2020). *Tomme stole. Skolefravær set fra barnets perspektiv*. Egmont Fonden.
- Foreningen for spiseforstyrrelser og selvskade. (4. August 2023). *Selvskade*. Hentet fra spiseforstyrrelse.dk: <https://spiseforstyrrelse.dk/selvskade>
- Fynbo, L., Rayce, S. B., Hoffmann, S. H., Thøstesen, A., Liander, C., Dam, A., & Tønnesen, S. (2022). *Digitalt mediebrugs betydning for sociale relationer, fællesskaber og stress blandt unge*. København: VIVE. Financieret af Sundhedsstyrelsen.
- Jennum P, B. J. (2015). *Søvn og sundhed*. København: Vidensråd for Forebyggelse.
- Jeppesen P, O. C. (2020). *Mental sundhed og sygdom hos børn og unge i alderen 10-24 år – forekomst, fordeling og forebyggelsesmuligheder*. København: Vidensråd for Forebyggelse.
- Justitsministeriets forskningskontor. (2022). *Udvikling i børne- og ungdomskriminalitet 2012-2021*. København: Justitsministeriet.
- Meilstrup C. B., N. L. (2022). *ABC for mental sundhed - Mental sundhedsfremme for alle*.
- Ottosen, M. A. (2022). *Børn og unge i Danmark: Velfærd og trivsel 2022*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Social- og Boligstyrelsen. (09. 08 2023). *Vidensportal.dk* . Hentet fra Vidensportalen på det sociale område: <https://vidensportal.dk/boern-og-unge/ungdomskriminalitet>
- Statens Institut for Folkesundhed. (2022). *Brug af røgfri nikotinprodukter blandt unge. SRØG – en undersøgelse af forbrug af snus, tyggetobak og nikotinposer*. Sundhedsstyrelsen.
- Statens Institut for Folkesundhed, M. B. (2022). *Risikoadfærd blandt unge. Risikoadfærdsmønstre og sammenhæng med anden sundhedsadfærd, fysisk helbred, mental sundhed og sociale relationer*. København: Sundhedsstyrelsen.
- Statens Institut for Folkesundhed, S. U. (2022). *Sygdomsbyrden i Danmark – risikofaktorer*. København: Sundhedsstyrelsen.
- Sundhedsstyrelsen . (2019). *E-cigaretter og helbred*.
- Sundhedsstyrelsen. (2011). *Vejledning om forebyggende sundhedsydelse til børn og unge*. Sundhedsstyrelsen.
- Sundhedsstyrelsen. (2018). *Forebyggelsespakke - Fysisk aktivitet*.
- Sundhedsstyrelsen. (2018). *Forebyggelsespakke - Mad og Måltider*.
- Sundhedsstyrelsen. (2018). *Forebyggelsespakke - Mental sundhed*.
- Sundhedsstyrelsen. (2018). *Forebyggelsespakke - Tobak*.
- Sundhedsstyrelsen. (2018). *Forebyggelsespakke: Stoffer*. København: Sundhedsstyrelsen.
- Sundhedsstyrelsen. (2019). *Forebyggelsespakke - Seksuel sundhed*. 2. udgave 6. december 2019.

Sundhedsstyrelsen. (3. august 2023). *Aftaler om alkohol kan forebygge brug af stoffer*. Hentet fra sst.dk: <https://www.sundhedsstyrelsen.dk/da/teenageforaeldre/Skaerm-rus-hjerne/Rusmidler/Det-begynder-med-aftaler-for-alkohol-og-tobak>

Sundhedsstyrelsen. (2023). *Fysisk aktivitet for voksne (18-64 år)*. *Viden om sundhed og forebyggelse*.

Sundhedsstyrelsen. (2023. August 2023). *Sundhedsstyrelsens udmeldinger om alkohol*. Hentet fra <https://www.sst.dk/da/viden/Forebyggelse/Alkohol/Alkoholforebyggelse/Sundhedsstyrelsens-udmeldinger-om-alkohol>

Sundhedsstyrelsen . (5. Januar 2023). *sst.dk*. Hentet fra Sundhedsstyrelsen: <https://www.sst.dk/da/viden/Forebyggelse/Center-for-sundhed-og-digitale-medier/Brug-af-skaerm>

Sundhedsstyrelsen . (2023). *Fysisk aktivitet for børn og unge (5-17 år)*.

Tetens I, B.-J. A. (2018). (Tetens I, Bilstoft-Jensen A, Hermansen K, Mølgaard C, Nyvad B, Rasmussen M, Sabinsky M, Toft U, Wistoft K) *Fremme af sunde mad- og måltidsvaner blandt børn og unge*. København: Vidensråd for Forebyggelse.

Tolstrup J, D. J. (2019). *Unge alkoholkultur - Et bidrag til debatten*. København: Vidensråd for Forebyggelse.

Vestbo J, Andreasen JT, B. L. (2022). *Børn og unges nikotinbrug – konsekvenser og forebyggelse*. Vidensråd for Forebyggelse.

Vestbo J, P. C.-H. (2018). *Forebyggelse af rygning blandt børn og unge. Hvad virker?* København: Vidensråd for Forebyggelse,.

UNGESUNDHEDSPROFIL 2022

Med Ungesundhedsprofilen 2022 er der for tredje gang indsamlet aktuelle oplysninger om helbred, risikoadfærd og trivsel blandt elever og unge. Ungesundhedsprofilen 2022 tegner dermed et billede af sundhedstilstand og trivsel blandt elever i 7.-9 klasse fra folke-, fri- og specialskoler, samt unge i alderen 15-25 år i Nyborg Kommune 2022.

Nyborg
KOMMUNE